

Tirsdag den 20. marts 2012 (D)

14.03.2012).

(Fremsættelse 02.03.2012. 1. behandling 13.03.2012. Betænkning

58. møde

Tirsdag den 20. marts 2012 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 27:

Forespørgsel til beskæftigelsesministeren og børne- og undervisningsministeren om job og uddannelse til alle unge. Af Rosa Lund (EL) m.fl. (Anmeldelse 13.03.2012).

2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 9 [afstemning]:

Forespørgsel til ministeren for sundhed og forebyggelse og klima-, energi- og bygningsministeren om jordstrøm.

Af Bent Bøgsted (DF) m.fl.

(Anmeldelse 08.12.2011. Fremme 13.12.2011. Forhandling 13.03.2012. Forslag til vedtagelse nr. V 33 af Bent Bøgsted (DF), Jane Heitmann (V), Joachim B. Olsen (LA) og Benedikte Kiær (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 34 af Pernille Rosenkrantz-Theil (S), Rasmus Helveg Petersen (RV), Jonas Dahl (SF) og Per Clausen (EL)).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 72:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Forhøjelse af ydelsesloftet for tabt arbejdsfortjeneste).

Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup). (Fremsættelse 25.01.2012. 1. behandling 07.02.2012. Betænkning 01.03.2012. 2. behandling 13.03.2012).

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 57:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Udvidet definition af menneskehandel m.v.).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 14.12.2011. 1. behandling 17.01.2012. Betænkning 23.02.2012. 2. behandling 13.03.2012).

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 61:

Forslag til lov om ændring af våbenloven. (Straf for overtrædelse af knivforbuddet).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 21.12.2011. 1. behandling 17.01.2012. Betænkning 23.02.2012. 2. behandling 13.03.2012).

6) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 45:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke 60 af 21. februar 2012 om bemyndigelse til Finansministeriet vedrørende en række dispositioner i Aarhus Lokalbank A/S og Vestjysk Bank A/S tilbage fra Finansudvalget.

Af Frank Aaen (EL) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 63:

Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2011. Af finansministeren (Bjarne Corydon). (Fremsættelse 17.01.2012. 1. behandling 27.01.2012. Betænkning 01.03.2012).

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 81:

Forslag til lov om ændring af lov om en garantifond for indskydere og investorer, lov om finansiel virksomhed, lov om værdipapirhandel m.v., lov om finansiel stabilitet og ligningsloven. (Ændring af finansieringsformen for Garantifonden for Indskydere og Investorer, udvidelse af medgiftsordningen, opretholdelse af tilladelse som led i krisehåndtering og Finanstilsynets videregivelse af fortrolige oplysninger m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn). (Fremsættelse 01.02.2012. 1. behandling 09.02.2012. Betænkning 01.03.2012. Ændringsforslag nr. 8 og 9 af 19.03.2012 uden for betænkningen af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn)).

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 82:

Forslag til lov om ændring af tobaksafgiftsloven. (Fastsættelse af minimumsantal af cigaretter i cigaretpakker).

Af skatteministeren (Thor Möger Pedersen).

(Fremsættelse 08.02.2012. 1. behandling 28.02.2012. Betænkning 14.03.2012).

10) 2. behandling af lovforslag nr. L 64:

Forslag til lov om ændring af lov om bæredygtige biobrændstoffer og om reduktion af drivhusgasser fra transport og lov om fremme af vedvarende energi. (Tvungen iblanding af biobrændstoffer i benzin og diesel, der sælges til landtransport til slutbrugere, og udpegning af områder til statslige udbud af arealer til havvindmøller). Af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard). (Fremsættelse 11.01.2012. 1. behandling 27.01.2012. Betænkning 01.03.2012).

11) 2. behandling af lovforslag nr. L 62:

Forslag til lov om ændring af lov om havne. (Udvidelse af forretningsmuligheder m.v.).

Af transportministeren (Henrik Dam Kristensen).

(Fremsættelse 21.12.2011. 1. behandling 31.01.2012. Betænkning 13.03.2012).

12) 2. behandling af lovforslag nr. L 67:

Forslag til lov om ændring af lov om produktionsskoler. (Kompetencebevis m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini). (Fremsættelse 11.01.2012. 1. behandling 31.01.2012. Betænkning 28.02.2012).

1

13) 2. behandling af lovforslag nr. L 74:

Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser), lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. (Forenkling af proceduren for godkendelse af vedtægtsændringer m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini). (Fremsættelse 25.01.2012. 1. behandling 07.02.2012. Betænkning 28.02.2012).

14) 2. behandling af lovforslag nr. L 75:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion. (Revision af årsregnskab).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini). (Fremsættelse 25.01.2012. 1. behandling 07.02.2012. Betænkning 28.02.2012).

15) 2. behandling af lovforslag nr. L 76:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. (Nedsættelse af varighedskrav til ret og pligt-tilbud og ændring af tidspunktet for gentagen aktivering for ikke arbejdsmarkedsparate kontanthjælpsmodtagere, der er fyldt 30 år, m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 25.01.2012. 1. behandling 02.02.2012. Betænkning 29.02.2012).

16) 2. behandling af lovforslag nr. L 85:

Forslag til lov om ændring af lov om sygedagpenge. (Ændring af frister for anmeldelse af sygefravær og anmodning om sygedagpenge m.v. for bedre at udnytte den digitale indberetningsløsning (SDPI-løsningen)).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 08.02.2012. 1. behandling 23.02.2012. Betænkning 14.03.2012).

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 91:

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven. (Midlertidig forlængelse af dagpengeperioden og ret til ferie for modtagere af kontanthjælp og særlig ydelse m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 22.02.2012. 1. behandling 02.03.2012. Betænkning 14.03.2012).

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 92:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. (Ændring af prisloftet på 6 ugers selvvalgt uddannelse). Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 22.02.2012. 1. behandling 02.03.2012. Betænkning 14.03.2012).

19) 2. behandling af lovforslag nr. L 58:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser, lov om retsafgifter og lov om Haagerbørnebeskyttelseskonventionen. (Adgang til, at en dommer m.fl. kan færdigbehandle sager, der er påbegyndt, før den pågældende skal fratræde på grund af alder, visse ændringer af reglerne om behandling af sager om mindre krav, udelukkelse af sigtedes adgang til at være til stede under indenretlige videoafhøringer af børn m.v.). Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 14.12.2011. 1. behandling 17.01.2012. Betænkning 13.03.2012. Ændringsforslag nr. 5 af 19.03.2012 uden for betænkningen af EL).

20) 1. behandling af lovforslag nr. L 104:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og lov om ægteskabs indgåelse og opløsning. (Ny balance i reglerne om ægtefællesammenføring, gebyr, fravigelse af persondatalovens § 7, stk. 8, i visse sager i forbindelse med overgang til elektronisk sagsbehandling, repræsentationsaftaler i medfør af visumkodeksen m.v.).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 02.03.2012).

21) 1. behandling af lovforslag nr. L 111:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsskadesikring. (Forældelse af krav på erstatning for erhvervssygdom og mulighed for at udstede administrative bødeforelæg m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 14.03.2012).

22) 1. behandling af lovforslag nr. L 106:

Forslag til lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, lov om ægteskabets retsvirkninger og retsplejeloven og om ophævelse af lov om registreret partnerskab. (Ægteskab mellem to personer af samme køn).

Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup). (Fremsættelse 14.03.2012).

23) 1. behandling af lovforslag nr. L 105:

Forslag til lov om ændring af lov om medlemskab af folkekirken, kirkelig betjening og sognebåndsløsning. (Præsters ret til at undlade at vie to personer af samme køn m.v.).

Af ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen). (Fremsættelse 14.03.2012).

24) Forespørgsel nr. F 12:

Forespørgsel til transportministeren om priserne i den kollektive trafik

Af Kim Christiansen (DF), Kristian Pihl Lorentzen (V), Leif Mikkelsen (LA) og Lars Barfoed (KF).

(Anmeldelse 13.12.2011. Fremme 15.12.2011).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Ole Birk Olesen (LA) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 54 (Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af registreringsafgiften).

Peter Skaarup (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 55 (Forslag til folketingsbeslutning om skærpet straf for medvirken ved straffelovsovertrædelser).

Mette Hjermind Dencker (DF) og Morten Marinus (DF):

Forespørgsel nr. F 28 (Hvad vil ministeren gøre for at fremme bosætning, erhverv og turisme på småøerne?).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Retsudvalget og Kulturudvalget har afgivet:

Beretning om medieansvar.

(Beretning nr. 3).

Beretningen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 27: Forespørgsel til beskæftigelsesministeren og børne- og undervisningsministeren om job og uddannelse til alle unge.

Af Rosa Lund (EL) m.fl. (Anmeldelse 13.03.2012).

Kl. 13:00

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 9 [afstemning]: Forespørgsel til ministeren for sundhed og forebyggelse og klima-, energi- og bygningsministeren om jordstrøm.

Af Bent Bøgsted (DF) m.fl.

(Anmeldelse 08.12.2011. Fremme 13.12.2011. Forhandling 13.03.2012. Forslag til vedtagelse nr. V 33 af Bent Bøgsted (DF), Jane Heitmann (V), Joachim B. Olsen (LA) og Benedikte Kiær (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 34 af Pernille Rosenkrantz-Theil (S), Rasmus Helveg Petersen (RV), Jonas Dahl (SF) og Per Clausen (EL)).

Kl. 13:01

Afstemning

Formanden:

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 34 af Pernille Rosenkrantz-Theil (S), Rasmus Helveg Petersen (RV), Jonas Dahl (SF) og Per Clausen (EL), og der kan stemmes nu.

Vi slutter afstemningen nu. Nej, der er nogen, der vil skifte mening.

Så slutter vi afstemningen.

For stemte 88 (V, S, RV, SF, EL og KF), imod stemte 11 (LA, V (ved en fejl) og K (ved en fejl)), hverken for eller imod stemte 12 (DF)

Forslag til vedtagelse nr. V 34 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 33 af Bent Bøgsted (DF), Jane Heitmann (V), Joachim B. Olsen (LA) og Benedikte Kiær (KF) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 72:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Forhøjelse af ydelsesloftet for tabt arbejdsfortjeneste).

Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup). (Fremsættelse 25.01.2012. 1. behandling 07.02.2012. Betænkning 01.03.2012. 2. behandling 13.03.2012).

Kl. 13:02

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:02

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes nu.

Vi slutter afstemningen.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget med 109 stemmer.

[For stemte 109 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 57:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Udvidet definition af menneskehandel m.v.).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 14.12.2011. 1. behandling 17.01.2012. Betænkning 23.02.2012. 2. behandling 13.03.2012).

Kl. 13:03

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:03

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes nu.

Vi slutter afstemningen.

For stemte 113 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 61:

Forslag til lov om ændring af våbenloven. (Straf for overtrædelse af knivforbuddet).

Af justitsministeren (Morten Bødskov). (Fremsættelse 21.12.2011. 1. behandling 17.01.2012. Betænkning 23.02.2012. 2. behandling 13.03.2012).

Kl. 13:04

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:04

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes nu.

Vi slutter afstemningen.

For stemte 64 (S, RV, SF, EL og LA), imod stemte 48 (V, DF og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 45: Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke 60 af 21. februar 2012 om bemyndigelse til Finansmini-

steriet vedrørende en række dispositioner i Aarhus Lokalbank A/S og Vestjysk Bank A/S tilbage fra Finansudvalget.

Af Frank Aaen (EL) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL). (Fremsættelse 02.03.2012. 1. behandling 13.03.2012. Betænkning 14.03.2012).

K1 13:04

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag. Hr. Frank Aaen.

Kl. 13:05

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Jeg tager ordet som en slags forbrugeroplysning, for jeg tror ikke, at jeg kan få lavet om på, at det snart bliver vedtaget. Det er jo sådan, at samtlige partier i Folketinget minus Enhedslisten stemmer for den her stribe af bankpakker, der kommer i en lind strøm. Der er flere på vej. Måske ville det være meget godt for Folketinget at vide, for vi stillede forleden et spørgsmål til regeringen om, hvor mange bankpakker, love, ændringsforslag til love, aktstykker i Finansudvalget eller forskellige initiativer fra Nationalbanken der er blevet lavet i løbet af finanskrisen. Vi har lige talt dem op. Det viser sig, at der i alt er lavet 22 forskellige love, lovændringer, aktstykker eller særlige låneinitiativer fra Nationalbanken. 22.

Jeg er sikker på, at der ikke er en eneste herinde i salen, der er klar over, hvad summen af de 22 er. Jeg er sikker på, at der ikke er en eneste herinde i salen, der har et overblik over, om det er på vej til at forandre den finansielle sektor i Danmark i en fornuftig retning, eller om det bare er redning på redning. Jeg har tidligere brugt et billede, som jeg selv synes er fortræffeligt, nemlig at man ser, at cyklen punkterer, så pumper man den op, og så cykler man lidt videre uden at lappe cyklen. Og så ved alle og enhver, hvordan det går. Så kommer man i gang med at skulle pumpe en gang mere. Og vi ved ikke, hvor mange pakker vi ender med. Vi ved bare, at vi har europarekord i antallet af bankpakker. Der er ikke noget andet land i Europa, der har haft så mange sager nede i Kommissionen til godkendelse, med hensyn til om det, vi gør for at redde bankerne, er i orden, eller om det er ulovlig statsstøtte.

Når jeg tager ordet i dag, er det bare for at sige, at måske skulle regeringen og oppositionen til højre, som altså har et massivt flertal i den her slags sager, tage sig sammen til at overveje, om det bare skal blive ved med nummer 23, 24, 25, 26, hvad ved jeg. Vi har i øjeblikket, på torsdag, et forslag til behandling i Finansudvalget, som er det sidste af de 22. Jeg må ikke fortælle, hvad det går ud på, for det er fortroligt. Men det går ud på at købe en frygtelig masse ejendomme af et selskab, der er falleret, for et eller andet stort milliardbeløb. Jeg må jo ikke sige det, for det er fortroligt. Men jeg kan love for, at det under en eller anden form alligevel kommer til debat hernede i Folketingssalen, for Enhedslisten vil sørge for, at det kommer herned.

Der skal man bare vide, også dem, der sidder uden for, at når de nogle gange hører det med alle partier på nær Enhedslisten, så er det altså rigtig godt, at der er et parti, der ikke er med i de der forlig, for ellers var tingene overhovedet ikke kommet til forhandling i Folketingssalen.

Stem for det her. Det er klogere. Det gør man nok ikke, men så får man chancen en gang mere.

Kl. 13:08

Formanden:

Tak til ordføreren. Ønsker flere at udtale sig? Det er ikke tilfældet, og så går vi til afstemning. KL 13:08

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om forslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes

Vi slutter afstemningen.

For stemte 8, imod stemte ...

Det forsvandt for mig; det gik lige lidt for tidligt ud, til at jeg kunne nå at læse det, men der var i hvert fald et flertal, der var imod, så meget nåede jeg at se. (Munterhed). Kan vi ikke genfinde det, må vi tage det om. Jamen så må jeg desværre ulejlige Folketinget med lige at stemme en gang til, fordi resultatet er blevet væk i computeren.

Vi stemmer igen om beslutningsforslag nr. B 45, og det kan vi gøre nu.

Vi slutter afstemningen.

For stemte 8 (EL), imod stemte 101 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 63:

Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2011.

Af finansministeren (Bjarne Corydon).

(Fremsættelse 17.01.2012. 1. behandling 27.01.2012. Betænkning 01.03.2012).

Kl. 13:10

se af tilladelse som led i krisehåndtering og Finanstilsynets videregivelse af fortrolige oplysninger m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn).

(Fremsættelse 01.02.2012. 1. behandling 09.02.2012. Betænkning 01.03.2012. Ændringsforslag nr. 8 og 9 af 19.03.2012 uden for betænkningen af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn)).

Kl. 13:10

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet. Vi går til afstemning.

Kl. 13:11

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslagene nr. 1 og 2, tiltrådt af et flertal (udvalget undtagen Enhedslisten)?

De er vedtaget.

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslagene nr. 8 og 9 uden for betænkningen af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn) som vedtaget.

De er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslagene nr. 3-7, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Enhedslisten)?

De er vedtaget.

Der er stillet forslag om, at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 82:

Forslag til lov om ændring af tobaksafgiftsloven. (Fastsættelse af minimumsantal af cigaretter i cigaretpakker).

Af skatteministeren (Thor Möger Pedersen).

(Fremsættelse 08.02.2012. 1. behandling 28.02.2012. Betænkning 14.03.2012).

Kl. 13:11

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 81:

Forslag til lov om ændring af lov om en garantifond for indskydere og investorer, lov om finansiel virksomhed, lov om værdipapirhandel m.v., lov om finansiel stabilitet og ligningsloven. (Ændring af finansieringsformen for Garantifonden for Indskydere og Investorer, udvidelse af medgiftsordningen, opretholdel-

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 2. behandling af lovforslag nr. L 64:

Forslag til lov om ændring af lov om bæredygtige biobrændstoffer og om reduktion af drivhusgasser fra transport og lov om fremme af vedvarende energi. (Tvungen iblanding af biobrændstoffer i benzin og diesel, der sælges til landtransport til slutbrugere, og udpegning af områder til statslige udbud af arealer til havvindmøller).

Af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard). (Fremsættelse 11.01.2012. 1. behandling 27.01.2012. Betænkning 01.03.2012).

Kl. 13:12

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig? Hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:12

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg har lovet i betænkningen at fortælle, hvad Enhedslisten vil stemme ved tredjebehandlingen af det her lovforslag. Det har jeg nu ikke tænkt mig at gøre. Grunden til det er ret simpel.

Lovforslaget indeholder to elementer. Det ene element er vi sådan set lodret imod, nemlig spørgsmålet om at opfylde EU's krav til, hvor meget bioætanol, biobenzin, der skal blandes i benzinen – det synes vi sådan set er en rigtig dårlig idé, men man kan sige, at lovforslaget her mest er af teknisk karakter, så det er ikke i sig selv nogen grund til at stemme imod et lovforslag fra regeringen, hvis der i resten af lovforslaget er gode grunde til at stemme for. Det må man tro der er, for resten af lovforslaget handler om, at man skal udpege nogle områder til statsligt udbud til havvindmøller.

Men faktisk ved vi ikke på nuværende tidspunkt, om det er et led i en ambitiøs energipolitik på baggrund af en ambitiøs energiaftale, eller om det er et led i en rigtig dårlig aftale uden ambitioner. Det håber jeg at vi ved noget om på torsdag, så vi kan stemme for det her lovforslag. Men det er klart, at det selvfølgelig spiller en vigtig rolle for vores stillingtagen til det her lovforslag, om det lykkes at fastholde og få gennemført en energiaftale, der faktisk giver et klart løft til vindenergiområdet i Danmark, eller om det ikke lykkes.

Kl. 13:14

Formanden:

Tak til ordføreren. Ønsker flere at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet. Vi går til afstemning.

Kl. 13:14

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Enhedslisten)?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 2. behandling af lovforslag nr. L 62:

Forslag til lov om ændring af lov om havne. (Udvidelse af forretningsmuligheder m.v.).

Af transportministeren (Henrik Dam Kristensen).

(Fremsættelse 21.12.2011. 1. behandling 31.01.2012. Betænkning 13.03.2012).

Kl. 13:14

Forhandling

Formanden:

Jeg gør opmærksom på, at betænkningen over lovforslaget er omtrykt den 16. marts 2012, hvilket ikke fremgår af dagsordenen.

Ønsker nogen at udtale sig? Hr. Henning Hyllested som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:14

(Ordfører)

Henning Hyllested (EL):

Grunden til, at jeg tager ordet, er naturligvis, at Enhedslisten til det her lovforslag har stillet en stribe ændringsforslag. Vi mener egentlig i udgangspunktet, at lovforslaget peger i den rigtige retning, men vi ønsker sådan set med de stillede ændringsforslag at få lovforslaget til i højere grad at leve op til hele formålet, altså det, der var meningen, nemlig at give havnene udvidede forretningsmuligheder. Vi mener faktisk, at det med lovforslaget er blevet unødig besværligt og bureaukratisk for havnene at udnytte de nye muligheder, der gives i lovforslaget.

Vi konstaterer, at der åbenbart sådan rundtomkring på havnene, hos de danske havnevirksomheder, har eksisteret en frygt for, at man ville blive påført ulige konkurrence, når nu havnemyndighederne, havneadministrationen, kunne få adgang til at drive forskellige former for servicevirksomhed på havnene. Og derfor har man ligesom sagt, at det skal udskilles i selskaber, der drives på markedsvilkår.

Vi mener i virkeligheden, at frygten er totalt ubegrundet, og at der derfor ikke er nogen grund til at bygge det her vældige bureaukratiske apparat op omkring det. For havnene har jo ikke mulighed for at gå ind og drive nogen som helst form for servicevirksomhed, al den stund at man skal identificere private aktører. Og hvis der findes private aktører på havnene, kan man ikke komme af sted med at drive den slags virksomheder.

Samtidig er det jo fastslået, at man hvert femte år skal annoncere den pågældende virksomhed, og det vil for så vidt sige, at man hvert femte år konkurrenceudsætter sig selv, om jeg så må sige. Vi synes, at den periode på 5 år er alt for kort, når der skal tages hensyn til eventuelle investeringers omfang og muligheden for at forrente dem. Derfor har vi foreslået, at perioden er på 8 år. Det er sådan set meget normalt, at man bruger det, for især vil man komme ud for på havnene, at der kan være tale om ret store investeringer.

Så har vi også ønsket at tilkendegive, at vi ikke mener, at der for en havn skal være mulighed for at investere i udenlandske havne, og det er selvfølgelig af frygt for, at man på nogle havne vil begive sig ud i nogle eventyr, som jo vil skade hjemhavnen, uden at hjemhavnen får noget som helst ud af det.

Så har vi sluttelig foreslået, at vi ikke udstyrer transportministeren med kompetence til at ophæve begrænsningerne i størrelsen af de honorarer, som udbetales. Så kunne man begynde at snakke om DONG og bestyrelseshonorarer i det hele taget. Vi har et princip om, at man skal aflønnes efter tabt arbejdsfortjeneste, og det er ligesom det princip, vi prøver at holde fast i her, og det er det, som vores ændringsforslag går ud på.

Kl. 13:17

Formanden:

Tak til ordføreren. Ønsker flere at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:17

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (EL), og der kan stemmes nu.

Afstemningen slutter.

For stemte 8 (EL), imod stemte 104 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 2, 8 og 16, stillet af samme mindretal bortfaldet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 3-5, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Enhedslisten)?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 6 af Enhedslisten, og der kan stemmes nu.

Afstemningen slutter.

For stemte 8 (EL), imod stemte 104 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 14, stillet af samme mindretal, bort-

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 7 og 9, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Enhedslisten)?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 10 af et mindretal (EL). Der stemmes nu.

Afstemningen slutter.

For stemte 8 (EL), imod stemte 104 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 11-13, 15 og 17, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Enhedslisten)?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 18 af et mindretal (EL), og der kan stemmes nu.

Afstemningen slutter.

For stemte 8 (EL), imod stemte 105 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 19-22, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Enhedslisten)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 2. behandling af lovforslag nr. L 67:

Forslag til lov om ændring af lov om produktionsskoler. (Kompetencebevis m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini). (Fremsættelse 11.01.2012. 1. behandling 31.01.2012. Betænkning 28.02.2012).

Kl. 13:20

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:21

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-4, tiltrådt af udvalget? De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 2. behandling af lovforslag nr. L 74:

Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser), lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institu-

tioner for erhvervsrettet uddannelse. (Forenkling af proceduren for godkendelse af vedtægtsændringer m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini). (Fremsættelse 25.01.2012. 1. behandling 07.02.2012. Betænkning 28.02.2012).

Kl. 13:21

markedsparate kontanthjælpsmodtagere, der er fyldt 30 år, m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 25.01.2012. 1. behandling 02.02.2012. Betænkning 29.02.2012).

KL 13:22

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning

Kl. 13:22

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-3, tiltrådt af udvalget? De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 2. behandling af lovforslag nr. L 75:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion. (Revision af årsregnskab).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini). (Fremsættelse 25.01.2012. 1. behandling 07.02.2012. Betænkning 28.02.2012).

Kl. 13:22

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 2. behandling af lovforslag nr. L 76:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. (Nedsættelse af varighedskrav til ret og pligt-tilbud og ændring af tidspunktet for gentagen aktivering for ikke arbejds-

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig? Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 13:23

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, hr. formand. Det her forslag er jo et, som vi havde en stor diskussion om i forbindelse med førstebehandlingen, og i Dansk Folkeparti havde vi lovet at redegøre for vores holdning til det her i dag under andenbehandlingen.

I den forbindelse er det værd at sige, at med hensyn til det første punkt, tilbuddet fra 4 uger til 2 uger, ville vi i Dansk Folkeparti have ønsket, at vi kunne have fået delt det her forslag, fordi det indeholder to væsentlige punkter. Vi kunne sådan set godt have stemt for det første punkt, hvor man ændrer ret og pligt-tilbuddet fra 4 uger til 2 uger, men i den forbindelse er det også vigtigt at sige, at det store ønske fra Dansk Folkeparti egentlig var, at vi helt fjernede de her ugekrav. Det er ikke nødvendigt med 2 uger, fordi man skal ind at kigge på den enkelte, og hvad den enkelte har behov for. Det kan godt være i forbindelse med ret og pligt-tilbuddet, at der er nogle, der kun har behov for 1 eller 2 dage, men det kan også være, at der er nogle, der egentlig har behov for 6 uger til sådan et ret og pligt-tilbud, alt efter hvor man står i forhold til arbejdsmarkedet.

Det havde vi egentlig ønsket at vi kunne have fået en lidt bedre diskussion om, men regeringen har jo valgt at trække de her punkter ud i stedet for at kigge på det i forbindelse med de aftaler, vi havde om afbureaukratisering, som vi havde indgået sidste år med en aftale, hvor vi skulle se på at fjerne unødigt bureaukrati, og det her var et væsentligt punkt inden for det område. Men det har regeringen så valgt at man ikke skulle tage med i de brede forhandlinger om afbureaukratisering. Men som sagt er Dansk Folkepartis ønske egentlig, at vi helt skulle fjerne det begreb, der hedder 4 eller 2 uger, og så se på, hvad den enkelte har behov for. Det ville være mere retfærdigt.

Med hensyn til det næste punkt ændrer man aktiveringsindsatsen for ikke arbejdsmarkedsparate kontanthjælpsmodtagere, der er fyldt 30 år, fra hver 6. måned til hver 12. måned. Det er den forkerte vej at gå, og der er kontanthjælpsmodtagere, der virkelig har behov for en indsats, hvis man vil have dem nærmere til arbejdsmarkedet. Det får man ikke med det her tiltag ved at ændre det til 12 måneder. Det er egentlig bare at sige til kontanthjælpsmodtagerne: I stedet for der er 6 måneder, hvor I ikke skal foretage jer noget, bliver det 12 måneder, og så kan vi jo vende tilbage og se på, om vi kan aktivere jer, eller hvordan det nu står til.

Det er en forkert vej at gå, og det kan vi ikke tilslutte os i Dansk Folkeparti. Så selv om vi er positivt stemt over for den første del, er vi negativt stemt over for den sidste, og vi siger dermed nej til hele forslaget.

Kl. 13:25

Formanden :

Tak til ordføreren. Ønsker flere at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:26

Det er vedtaget.

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget? Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

16) 2. behandling af lovforslag nr. L 85:

Forslag til lov om ændring af lov om sygedagpenge. (Ændring af frister for anmeldelse af sygefravær og anmodning om sygedagpenge m.v. for bedre at udnytte den digitale indberetningsløsning (SDPI-løsningen)).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 08.02.2012. 1. behandling 23.02.2012. Betænkning 14.03.2012).

Kl. 13:26

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig? Hr. Finn Sørensen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:26

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Tak. Som jeg sagde ved førstebehandlingen, synes vi egentlig, at lovforslaget som helhed er meget godt. Men vi er ikke tilfredse med en opstramning af anmeldelsesfristen for krav om sygedagpenge, når det ikke er ens egen skyld, men skyldes en fejl i det her nye, fine system, SDPI-systemet, der jo skal udsende underretningsbreve. Man laver så noget her, som i vores øjne er en opstramning, for der har man kun en frist på 3 uger til at anmelde et krav om sygedagpenge. Så den sygemeldte kan altså reelt komme til at blive straffet for en fejl, som andre begået. Det har KTO og FTF også påpeget, og det har så fået os til at stille et ændringsforslag om, at fristen på 3 uger ændres til 6 måneder. Det er så ikke nået frem til behandlingen her i dag, men jeg skal bare sige, at vores positive stilling til lovforslaget vil være afhængig af, at det ændringsforslag bliver vedtaget. Så vi beder om, at det kommer videre til udvalgsbehandlingen, hvor vi så forhåbentlig kan overbevise udvalget om, at det er godt forslag, vi har stillet.

Kl. 13:27

Formanden:

Ønsker flere at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet.

Der er stillet forslag om, at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 91:

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven. (Midlertidig forlængelse af dagpengeperioden og ret til ferie for modtagere af kontanthjælp og særlig ydelse m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 22.02.2012. 1. behandling 02.03.2012. Betænkning 14.03.2012).

Kl. 13:28

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning.

KL 13:28

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-3, tiltrådt af et flertal (S, DF, RV, SF og EL)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 92:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. (Ændring af prisloftet på 6 ugers selvvalgt uddannelse).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 22.02.2012. 1. behandling 02.03.2012. Betænkning 14.03.2012).

Kl. 13:28

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig? Hr. Bent Bøgsted som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:29

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, hr. formand. Jamen med hensyn til det her forslag vedrørende afskaffelse af prisloftet på 6-ugers selvvalgt uddannelse har vi tidligere haft en debat om de problemer, der er vedrørende arbejdsmarkedsuddannelserne. Da vi i sin tid indførte prisloftet over 6-ugers selvvalgt uddannelse, var ønsket egentlig, at vi helt havde fjernet 6ugers selvvalgt uddannelse. I Dansk Folkeparti mener vi ikke, at der er behov for, at der er et fast ugeantal for uddannelserne.

Vi har faktisk et ønske om, at vi skal lave en reform af arbejdsmarkedsuddannelserne. Det er nødvendigt at se på, hvordan de er skruet sammen, hvordan arbejdsmarkedsuddannelserne fungerer, hvad vi har behov for for at få de unge i arbejde, for at få de ledige i arbejde. Det er ikke så lang tid siden, vi hørte, at der er flere unge, der siger, at de uddannelser, de får i dag, ikke er aktuelle, de er blevet for gamle. Derfor er der hele tiden brug for nytænkning.

Et klart ønske fra Dansk Folkeparti er faktisk, at der bliver taget hul på debatten om arbejdsmarkedsuddannelserne: Skal vi have en reform af arbejdsmarkedsuddannelserne? Det kan godt være, at der er nogle, der skal helt væk fra systemet. Det kan godt være, at der er nogle AMU-centre, der kommer til at lave om på alt, hvad de har troet på de sidste mange, mange år. Det kan også godt være, at der er nogle tekniske skoler, der skal se anderledes på de uddannelser, som vi giver de ledige.

Derfor har vi et klart ønske om, at vi skal have 6-ugers selvvalgt uddannelse væk. Det skal være sådan, at man skal have det kursus, der kan give et job. Om det så er 6 uger, 8 uger eller 10 uger, er det ikke det, der betyder noget. Det skal heller ikke være prisen på det kursus, der skal være afgørende, men det skal være afgørende, om man kan få et job. Vi skal ikke have folk til at gå og sige, at hvis de tager det her kursus, slipper de for aktivering i den periode, og så skal de heller ikke søge job i den periode. Og så får de et kursus, der ikke giver noget job. Nej, vi skal se på, hvilke kurser der giver et job, og dem skal vi satse på.

Derfor mener vi i Dansk Folkeparti, at der er brug for en reform af arbejdsmarkedsuddannelsessystemet. Vi kan også godt se, at prisloftet måske har været lidt for stramt, for der var nogle kurser, der gav job, der kom lidt i klemme der, og vi kan godt se det positive i, at der sker nogle ændringer her. Men som sagt er vores ønske klart, at der kommer en debat af en reform af arbejdsmarkedsuddannelserne, og at vi får noget mere nytænkning ind og får det tilpasset det, som erhvervslivet har behov for, og som giver de ledige job.

Så med det som udgangspunkt siger vi nej til lovforslaget, men vi opfordrer regeringen til at se på, om vi skal have lavet en reform af arbejdsmarkedsuddannelserne.

Kl. 13:32

Formanden:

Tak til ordføreren. Ønsker flere at udtale sig? Det er ikke tilfældet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

19) 2. behandling af lovforslag nr. L 58:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser, lov om retsafgifter og lov om Haagerbørnebeskyttelseskonventionen. (Adgang til, at en dommer m.fl. kan færdigbehandle sager, der er påbegyndt, før den pågældende skal fratræde på grund af alder, visse ændringer af reglerne om behandling af sager om mindre krav, udelukkelse af

sigtedes adgang til at være til stede under indenretlige videoafhøringer af børn m.v.).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 14.12.2011. 1. behandling 17.01.2012. Betænkning 13.03.2012. Ændringsforslag nr. 5 af 19.03.2012 uden for betænkningen af EL).

Kl. 13:32

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig? Hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:33

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Der er jo tale om et lovforslag, som indeholder rigtig mange forskellige elementer, hvoraf nogle er gode og andre mindre gode. I Enhedslisten er vi først og fremmest opmærksomme på et enkelt element, som vi faktisk synes er meget uheldigt. Det er vores opfattelse, at det er rettens ansvar, at ingen sidder varetægtsfængslet ud over det, der er strengt nødvendigt, og vi finder det retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at det her vigtige element i endnu et tilfælde bliver overladt til retternes administrative medarbejdere frem for dommeren selv.

Det, der her gøres muligt, er, at man i tilståelsessager kan varetægtsfængsle uden en fastsat frist, og det er derfor, at vi stiller et ændringsforslag om at tage det element ud af lovforslaget. Det er jo allerede nu sådan, at man i andre sager end tilståelsessager kan varetægtsfængsle en person uden en fastsat frist for varetægtsfængslingens ophør. Som udgangspunkt er det sådan, at en person kun kan varetægtsfængsles i 4 uger ad gangen, hvorefter dommeren så skal tage stilling til det. Og på den måde undgår man eller forsøger at undgå, må jeg hellere sige, at man har varetægtsfængslinger, der varer for lang tid. Vi mener her, at det faktisk er vigtigt, at man sikrer, at en person, som ikke er dømt for noget endnu, sidder frihedsberøvet så kort tid som muligt. Nu er der så den undtagelse, at man kan varetægtsfængsle en person helt indtil sagens afslutning, hvis der er indleveret et anklageskrift og er berammet hovedforhandling. Det betyder, at man bryder 4-ugers-reglen, men at der dog stadig væk er en afslutningstid på.

Den undtagelse vil man så med det her lovforslag udvide til også at gælde de såkaldte tilståelsessager. Det mener vi i Enhedslisten faktisk ikke er rimeligt. Vi mener, at det, også når det gælder tilståelsessager, er rimeligt, at sagen behandles af en dommer hver fjerde uge, sådan som det gælder i andre sager. Derfor har vi stillet et ændringsforslag om, at det her element bliver pillet ud af lovforslaget.

Kl. 13:35

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Tom Behnke som konservativ ordfører.

Kl. 13:35

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Vi har også fra konservativ side stillet ændringsforslag til forslaget her. Det fremgår ikke af betænkningen, hvorfor regeringen stemmer imod. Det fremgår, at regeringspartierne stemmer imod, og at Enhedslisten stemmer imod ændringsforslagene fra konservativ side, men det fremgår ikke, *hvorfor* man stemmer imod.

Der kunne jeg godt tænke mig at høre ministeren: Hvorfor stemmer man imod De Konservatives ændringsforslag, der går ud på bedre beskyttelse af børn under retssager? Hvorfor stemmer regerin-

gen og regeringspartierne imod ændringsforslag, der handler om bedre hjælp til børn, der har været udsat for en kriminel handling? Det er det, ændringsforslagene fra konservativ side går ud på. Og jeg har konstateret, at hele den borgerlige side støtter ændringsforslagene, men at regeringspartierne og Enhedslisten stemmer imod ændringsforslagene. Jeg tror, der er tale om et rent ritual, altså, at man ikke vil støtte ændringsforslag stillet af oppositionen, for jeg kan da ikke forestille mig, at hverken Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre eller Enhedslisten er imod, at vi skal beskytte børn bedre under retssager, der handler om, at børn har været udsat for overgreb. Der har vi stillet ændringsforslag om, at dørene skal være lukkede. Det skal ikke være et mediecirkus. Når børn har været udsat for en grov kriminel handling, skal det ikke være sådan, at pressen under afhøringerne/forhørene under et retsmøde sidder og kan citere og referere, hvad det er, der er sket under den pågældende sag, så man kan udstille de her børns lidelser på forsiden af aviserne, så børnene ikke kan lægge sagen bag sig, når den er overstået, men at det til evig tid står i alle landets aviser, hvad det var, der skete; det er en grov krænkelse af de her børn. Og derfor stillede vi ændringsforslaget om, at når der er tale om retssager med børn, der har været udsat for overgreb, skal retsmøderne være lukkede.

Vi ved godt, der er offentlighed i retsplejen, men lige præcis her er der så tungtvejende argumenter for at lukke dørene, at der må være bare et minimum af argumentation fra regeringspartiernes side og fra regeringen om, hvorfor man stemmer imod at beskytte børn.

Det andet ændringsforslag handler om, at når man laver videoafhøringer af børn i de her meget grove sager, kan den sigtede, den tiltalte, få lov til at se afhøringen, tiltaltes advokat kan få lov til at se den, stort set alle kan få lov til at se den her afhøring undtagen barnets forældre. Jeg kan godt forstå, at barnets forældre ikke kan få lov til at se den, hvis det er sådan, at det er dem, der er under anklage, men hvis forældrene ikke er part i sagen, hvorfor kan forældrene så ikke efterfølgende få lov til at se den afhøring, der har været af barnet? Det er trods alt forældrene, der bagefter skal samle det her barn op og hjælpe barnet videre i livet. Men af alle mennesker i hele verden må forældrene ikke få lov til at se den her video. Jeg forstår det simpelt hen ikke.

Vi har stillet ændringsforslag om bedre beskyttelse af børn og om, at det skal være nemmere og bedre for forældrene at hjælpe de her børn. Alle regeringspartierne og Enhedslisten stemmer imod, men der er ikke et eneste argument for, hvorfor man stemmer imod. Det savner jeg.

Hvis det er ren teknik, så lad os tage forslaget tilbage til udvalget og lave et ændringsforslag, som regeringen kan skrive under på, og som er juridisk holdbart. Det skulle jeg mene at vores er, men alligevel. Hvis det er teknik, så lad os da finde ud af det. Hvis det er politisk modvilje mod at hjælpe børn og unge, så sig det rent ud.

Kl. 13:38

Formanden:

Tak til ordføreren. Justitsministeren.

Kl. 13:39

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Hr. Tom Behnke ved jo godt, at der er svaret på både spørgsmål 2 og spørgsmål 3 i udvalget, som nøje beskriver, hvorfor det, som hr. Tom Behnke her står og siger, ikke efter flertallet i udvalgets opfattelse giver mening.

Lad os tage det første ændringsforslag. Med ændringsforslaget vil det blive sådan, at dørene uden undtagelse skal lukkes, når den forurettede er under 18 år. Det gælder så, selv om den forurettede ikke selv har bedt om det. Dørene skal være lukkede under hele retssagen, ikke bare under den forurettedes forklaring. Med andre ord vil den forurettede med det ændringsforslag reelt få en dårligere retsstilling, end tilfældet er i dag. En forurettet, der ikke er fyldt 18 år, fra-

tages nemlig den mulighed, som eksisterer i dag, hvor vedkommende i samråd med bistandsadvokaten kan vælge at afgive forklaring for åbne døre og dermed give offentligheden adgang til at høre forurettedes version af, hvad der er sket. Det synes vi ikke er urimeligt. Det er argumentet, som også fremgår af besvarelsen på spørgsmål nr. 2.

Når det handler om besvarelsen af spørgsmål nr. 3, som hr. Tom Behnke også ganske udmærket kender, ja, så lægges der op til med ændringsforslaget, at vi udvider forældrenes ret – altså udvider forældrenes ret – til at få adgang til videoafhøringen, og så vil politiet blive tvunget til at lade en forælder se videoafhøringen i en række tilfælde, hvor det efter flertallets opfattelse forekommer helt uhensigtsmæssigt. Skal en forælder f.eks. have lov til at se en videoafhøring, hvis forælderen slet ikke bor med barnet, men måske tværtimod sammen med den, der er blevet dømt eller har været mistænkt eller sigtet i sagen? Nej. Og derfor er argumenterne, som de er, for, at flertallet ikke kan støtte de her ændringsforslag. Det handler ikke om, at der er nogle, der vil, og der er andre, der ikke vil skærme børn af, tværtimod. Det ved hr. Tom Behnke ganske udmærket også, og det er der også argumenteret for i de besvarelser, som er givet til udvalget.

Kl. 13:41

Formanden:

Hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

Kl. 13:41

Tom Behnke (KF):

Men den holder ikke hele vejen, vil jeg sige til ministeren. Sagen er, at svaret på spørgsmål 2 netop har taget højde for, at ændringsforslaget ikke er det ændringsforslag, der i første omgang blev bedt om. Det næste er, at hvis det er sådan, at der virkelig er tale om, at der er tekniske problemer, når forældrene skal have lov til at se en videoafhøring – hvis det er teknikken, ministeren henholder sig til – men i øvrigt er enig med Det Konservative Folkeparti og hele den borgerlig side af Folketinget i, at vi skal tage bedre hånd om de her børn og unge, altså, at børn og unge ikke skal udstilles i et mediecirkus, de har i forvejen været misbrugt og udsat for overgreb, de skal ikke udsættes for yderligere overgreb; hvis der er enighed om den politiske holdning til at beskytte børnene, så bør regeringen hjælpe Retsudvalget med at stille de rigtige ændringsforslag til det her lovforslag, så vi får beskyttet børnene og vi gør det på den rigtige måde, og at der bliver taget højde for alle de juridiske forbehold. Det er det, som ministeren og regeringen har muligheden for, det er justitsministeren, der har den juridiske ekspertise i sit bagland til at formulere de ændringsforslag helt præcist. Derfor skal jeg bede om, at forslaget kommer tilbage til udvalget, for jeg kan forstå, at vi politisk er enige om at beskytte børnene, så hvis det er teknikken, det handler om, må vi kunne snakke os frem til det.

Kl. 13:42

Formanden :

Hr. Karsten Lauritzen for en kort bemærkning.

Kl. 13:43

Karsten Lauritzen (V):

Det er blot for at bakke op om det ændringsforslag, den konservative ordfører har stillet, og den debat, der er nu. Det ville være rart at høre ministeren give et tilsagn, for der er jo to muligheder. Enten synes man, at den lovgivning, der er i dag, er god nok, eller også synes man, at der er forbedringsmuligheder.

Jeg lytter sådan set til det, justitsministeren siger om, at der kan være tekniske problemer med ændringsforslagene, og det, han siger, er jo fair nok. Men som jeg erindrer regeringsgrundlaget, så ønsker man bredt vedtagne lovforslag, et samarbejdende folkestyre, og hvis

det, der står på, tror jeg, sidste side i regeringsgrundlaget, skal stå til troende og skal betyde noget, må justitsministeren jo også kunne komme herop på talerstolen og givet et tilsagn om, at regeringen ønsker at se på, om vi ikke kan stille et ændringsforslag til det her lovforslag, der kan skabe en større beskyttelse for børnene, hvor man tager hensyn til de måske valide problemstillinger, som justitsministeren selv har nævnt.

Det er ret simpelt: Kan vi få et svar på, om man synes, at den nuværende lovgivning er o.k., eller om man vil være med til i samarbejde med et bredt flertal i Folketinget at se på, om vi kan skabe lidt mere beskyttelse for børnene. Det håber vi i Venstre.

Kl. 13:44

Formanden:

Justitsministeren.

Kl. 13:44

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Som det allerede er fremgået af debatten, handler det her ikke om, hvorvidt der er nogen, der vil være med til at beskytte børn i de her situationer bedre end andre. Hr. Tom Behnke ved udmærket, når han læser besvarelsen på spørgsmål 2, at det jo allerede i dag er sådan, at dørene i en række sædelighedssager skal lukkes under den forurettedes forklaring. Det gælder kun, hvis den forurettede selv ønsker det. Virkeligheden er den, at med det ændringsforslag, som hr. Tom Behnke lægger op til her, vil man, som jeg sagde før, fjerne den mulighed, som allerede eksisterer i dag for børn under 18 år, nemlig at de, hvis de bringes i de her situationer, i samråd med bistandsadvokaten kan vælge at afgive forklaring for åbne døre og dermed – hvis de selv vælger det – give offentligheden indblik i og mulighed for at høre om de forfærdelige hændelser, de har været udsat for. Men udgangspunktet er jo som sådan, at dørene allerede i dag i en række sager skal lukkes.

Så det handler ikke om teknik; det handler om, at vi mener, at det her ændringsforslag svækker retsstillingen for disse børn, og derfor kan regeringen ikke støtte ændringsforslaget.

Der ligger heller ikke et teknisk argument til grund for afvisningen af det andet ændringsforslag. Jeg kan udvide det eksempel, jeg nævnte før: Hvis man gør, som ændringsforslaget lægger op til, og udvider forældrenes ret til at få adgang til videoafhøringen, betyder det så, at forældrene skal have ret til at se videoafhøringen, selv om barnet eksempelvis er blevet tvangsfjernet? Og hvad nu hvis videoafhøringen aldrig er blevet brugt i en retssal, fordi sigtelsen er blevet droppet? Det er derfor, vi ikke kan støtte det her ændringsforslag, og derfor er det heller ikke et spørgsmål om teknik.

Kl. 13:46

Formanden:

Ønsker flere at udtale sig? Der har været lidt usikkerhed om korte bemærkninger osv. Hr. Karsten Lauritzen, værsgo.

Kl. 13:46

Karsten Lauritzen (V):

Jeg havde egentlig forståelsen af, at vi var i gang med korte bemærkninger. Men jeg har sådan set bare en replik til det, justitsministeren siger nu, for justitsministeren siger jo på den ene side, at man er interesseret i at varetage barnets tarv og barnets retssikkerhed. På den anden side ligger der så nogle forslag, som er stillet af Det Konservative Folkeparti støttet af en række andre borgerlige partier, som vil give flere rettigheder til barnet og på en måde vil ligestille situationen for barnets forældre med den situation, som den tiltalte er i. Den, der er tiltalt for en forbrydelse, kan nemlig få lov til at se en video, men forældrene kan ikke. Og så kan der da godt være uheldige eksempler, som justitsministeren er inde på. Det er da helt rigtigt.

Men så ville det være rart, vil jeg sige til justitsministeren, at få et tilsagn om, at vi kan se på, hvor snittet skal lægges henne. Det er jo ikke en tredjebehandling; det er en andenbehandling, og der er mulighed for at stille nye ændringsforslag, sådan at vi kan få sikret det, vi er optaget af i den borgerlige lejr, nemlig ikke alene retssikkerhed for barnet, men også retssikkerhed for forældrene og mulighed for, at man kan få lov til at se en videoafhøring af ens barn. Og så må vi tage hensyn til de tekniske overvejelser, som Justitsministeriets embedsfolk har, og det skulle vel nok være muligt, hvis man ønsker et samarbejdende folkestyre, som jeg kan forstå man på papiret ønsker i regeringsgrundlaget.

Kl. 13:47

Formanden:

Ønsker flere at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:48

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (KF), tiltrådt af et andet mindretal (V, DF og LA), og der kan stemmes nu.

Vi slutter afstemningen.

For ændringsforslaget stemte 51 (V, DF, LA og KF), imod stemte 58 (S, RV, SF og EL), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 2, tiltrådt af udvalget med undtagelse af Enhedslisten?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 5 uden for betænkningen af Enhedslisten. Der kan stemmes nu.

Vi slutter afstemningen.

For ændringsforslaget stemte 11 (EL og LA), imod stemte 99 (V, S, DF, RV, SF og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslagene nr. 3 og 4, tiltrådt af udvalget med undtagelse af Enhedslisten?

De er vedtaget.

Der er stillet forslag om, at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

20) 1. behandling af lovforslag nr. L 104:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og lov om ægteskabs indgåelse og opløsning. (Ny balance i reglerne om ægtefællesammenføring, gebyr, fravigelse af persondatalovens § 7, stk. 8, i visse sager i forbindelse med overgang til elektronisk sagsbe-

handling, repræsentationsaftaler i medfør af visumkodeksen

Af justitsministeren (Morten Bødskov). (Fremsættelse 02.03.2012).

Kl. 13:49

Forhandling

Formanden:

Jeg åbner forhandlingen om et øjeblik, når de medlemmer, der gerne vil tale sammen, er på vej ud af salen. Må jeg bede om lidt mere ro.

Så er forhandlingen åbnet, og det er fru Inger Støjberg som ordfører for Venstre.

Kl. 13:50

(Ordfører)

Inger Støjberg (V):

Den nuværende statsminister sagde tilbage i december 2010, og det er et citat: Det er nok nu, vi har en tilstrækkelig stram udlændingelovgivning, der skal være ro om reglerne fra nu af.

Det løfte kom hun hurtigt væk fra, for nu er der nemlig lagt op til en række massive lempelser i udlændingepolitikken. Der er lagt op til en lempelse af tilknytningskravet, en lempelse af 28-års-reglen og en lempelse af bankgarantien. Sidst, men ikke mindst afskaffer regeringen pointsystemet og indvandringsprøven, og dermed afskaffer regeringen en fleksibel ordning, der sikrer Danmark en kvalificeret tilstrømning af udlændinge. Flere beregninger har vist, at indvandrere, der kommer fra de mindre udviklede lande, svækker de offentlige finanser.

Senest har DREAM's beregninger for CEPOS vist, at udlændinge, der kommer fra de mindre udviklede lande, i 2010-tal kostede knap 16 mia. kr. I kontrast hertil bidrog de indvandrere, der kom fra de mere udviklede lande, i 2010 med 4,7 mia. kr. til de offentlige finanser. Tendensen til at få familiesammenført en ægtefælle er også større blandt de indvandrere og deres efterkommere, der kommer fra de mindre udviklede lande, i forhold til de indvandrere og deres efterkommere, der kommer fra de mere udviklede lande.

Det kan derfor være uforståeligt, hvordan regeringen kan afskaffe nogle regler, som sikrer en kvalificeret tilgang af udlændinge. Regeringen afskaffer pointsystemet og indvandringsprøven og nedsætter kravet til danskkunskaber på A1-niveau, som betyder, at folk med meget ringe læsefærdigheder også kan bestå. Der var derfor, da vi fra Venstre, Konservative og Dansk Folkepartis side i sin tid sikrede en fornuftig indvandring via pointsystemet, ikke tale om snobberi, men om, at der blev stillet faste, fair og fornuftige krav til udlændinge. Der var tale om, at der blev stillet krav til nogle kvalifikationer, som vi skal bruge i det danske samfund.

Vi justerede jo, da vi havde regeringsansvaret, løbende indvandringspolitikken. Da vi kom til i 2001, var det de familiesammenførte og flygtningene, der dominerede blandt de indvandrere, der kom til Danmark. Det fik vi vendt, så der i dag er tale om, at det er en helt anden type indvandrere. De, der kommer til Danmark, kommer især hertil for at arbejde og for at studere, dette selv om den samlede indvandring fra de mindre udviklede lande i dag ligger på samme niveau, som den gjorde ved årtusindskiftet. Man kan altså kort sagt sige, at vi fik vendt indvandringen til Danmark på en måde, så det var de kvalificerede indvandrere, der kom hertil, frem for at det var indvandrere, der kom hertil for at blive familiesammenført.

Man kan så også undre sig over, at Socialdemokraterne og SF jo tilbage i 2010 selv fremlagde et pointsystem, som man nu løber fra, men nok om det. Regeringen ønsker, som den siger, en udlændingepolitik, der er robust, men retfærdig, det på trods af at de nuværende regler er fleksible, således at mennesker jo har mulighed for at kvalificere sig til at få adgang til Danmark. Det vil sige, at den 23-årige

sygeplejerske fra Australien, der ønsker at komme til Danmark, vil have en mulighed for at blive familiesammenført. Det ændrer regeringen nu på: Under de nye regler vil den 23-årige sygeplejerske fra Australien ikke kunne blive familiesammenført. Til gengæld vil dette ikke være noget problem for den 24-årige ufaglærte somaliske mand.

Mit spørgsmål er så bare: Hvordan kan man sige, at det er noget, der er robust, men retfærdigt? Det har jeg meget svært ved at se. Bag regeringens retorik om, at det skal være robust, men retfærdigt, gemmer der sig nok snarere en meget simpel logik, nemlig den, at der i regeringspartierne er dyb, dyb splid, og at man så har et støtteparti, der presser på. Der bliver presset på for yderligere lempelser, og jeg forventer derfor også, at det næste, vi kommer til at se, vil være, at man fjerner 24-års-reglen, og at reglerne om tålt ophold så afskaffes. Det kan vi jo i øvrigt også se i dagens aviser. Det nuværende lovforslag om lempelser er således kun begyndelsen.

Med disse ord kan jeg sige, at vi fra Venstres side ikke støtter lovforslaget.

Kl. 13:56

Formanden:

Hr. Nadeem Farooq for en kort bemærkning.

Kl. 13:56

Nadeem Farooq (RV):

Venstres ordfører nævner, at indvandrere og deres efterkommere fra ikkevestlige lande ifølge CEPOS koster 16 mia. kr. om året. Hvorfor bruger Venstres ordfører disse tal, når de er behæftet med så mange statistiske problemer, at de ikke er det papir værd, de er skrevet på?

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:56

Inger Støjberg (V):

Jeg kan jo høre, at ordføreren ikke er enig i disse tal, men det skulle da undre mig meget, hvis ikke ordføreren er enig i konklusionen, nemlig at de indvandrere, der kommer hertil på de her betingelser, som jeg nævnte, er indvandrere, der ikke bidrager til det danske samfund i særlig høj grad. Vi sikrede jo netop derimod en indvandrerpolitik i vores tid i regering, som sikrede, at de indvandrere, der kom til Danmark, hovedsagelig kom her for at arbejde og for at studere - nemlig indvandrere, der så ville bidrage til det danske samfund.

Jeg mener jo sådan set, det må være i alles interesse, at den indvandring, der sker til Danmark, også er en positiv indvandring forstået på den måde, at det er mennesker, der ønsker at bidrage, mennesker, der vil bidrage til det danske samfund. Men jeg kan selvfølgelig tage fejl, og det kan være, at Det Radikale Venstre er af en helt anden opfattelse.

Kl. 13:57

Formanden:

Hr. Nadeem Farooq.

Kl. 13:57

Nadeem Farooq (RV):

En ting er opfattelse, noget andet er – og det kan vi jo så have forskellige holdninger til – at vi jo burde kunne diskutere ud fra fakta. Altså, når det regnestykke er blevet skilt ad af f.eks. en økonom som Michael Rosholm, forstår jeg ikke, at ordføreren bruger uvederhæftige tal. Synes ordføreren ikke, at Venstre har et problem, når ordføreren faktisk står og taler mod bedre vidende fra Folketingets talerstol? Kl. 13:58 Kl. 14:00

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:58

Inger Støjberg (V):

Jeg kan berolige ordføreren med, at Venstre ikke har et problem. Det er tværtimod sådan, at jeg ville synes, det var et meget, meget stort problem, hvis man – og det er jo det, der er lagt op til nu – begyndte at vende udviklingen, med hensyn til hvilke indvandrere der kommer til Danmark, så det i fremtiden bliver sådan, at de indvandrere, der kommer til Danmark, ikke kommer til at bidrage til det danske samfund i særlig høj grad. Vi fik jo netop derimod vendt udviklingen, så de indvandrere, der kom til Danmark, kom her for at arbejde og studere og ikke for at blive familiesammenført. *Det* synes jeg er en fast og fair og god udlændingepolitik.

Kl. 13:58

Formanden:

Hr. Martin Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 13:58

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Jeg synes, det var en interessant diskussion, der var her mellem Det Radikale Venstre og Venstre, så jeg kunne godt tænke mig at høre, om ikke fru Inger Støjberg kan bekræfte det, jeg nu vil læse op fra det lovforslag, som vi behandler her i dag. Der står på side 31 under de økonomiske konsekvenser – og jeg citerer: »Ændringen af reglerne for ægtefællesammenføring m.v. skønnes at medføre afledte merudgifter på integrationsområdet på op til 33,4 mio. kr. i 2012, op til 88,4 mio. kr. i 2013, op til 141,8 mio. kr. i 2014 og op til 166,0 mio. kr. årligt i 2015 og frem.«

Kl. 13:59

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:59

Inger Støjberg (V):

Det kan jeg garantere jeg kan forsikre og bekræfte hr. Martin Henriksen i. Det viser jo i virkeligheden det meget store problem, som vi står over for, nemlig at regeringen nu vil ændre indvandringen til Danmark på en måde, så det ikke længere er indvandrere, der bidrager til det danske samfund, der kommer hertil. Man sætter derimod nærmest en ære i, at de indvandrere, der kommer til Danmark, ikke skal bidrage til det danske samfund. Det synes jeg er synd og skam. Vi skal være et åbent samfund, men vi skal også være et samfund, der tør at stille krav til de mennesker, der kommer til Danmark, og vi skal være et samfund, der understøtter, at de mennesker, der kommer til Danmark, også kommer her med kvalifikationer - vel at mærke når man kommer her som familiesammenført. I det ligger der jo faktisk også helt principielt, at når man flytter hertil på den måde, er det jo, fordi man ønsker at blive en del af det danske samfund. Og man kan der bare sige, at de regler, som regeringen har lagt på bordet nu, ikke understøtter det.

Kl. 14:00

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Så er det hr. Jacob Bjerregaard som social-demokratisk ordfører.

(Ordfører)

Jacob Bjerregaard (S):

Tak for det. Regeringen ønsker at skabe en ny balance i dansk udlændingepolitik. Vi ønsker en udlændingepolitik, der er robust, retfærdig og pålidelig. Derfor skal vi have helt klare regler, så udlændinge, der ønsker at være en del af Danmark, ved, hvilke krav der stilles til dem. Derfor er jeg glad for, at Folketinget i dag fremlægger et lovforslag, der skal udmønte løftet i regeringsgrundlaget om at ophæve pointsystemet for ægtefællefamiliesammenføring og tilbageføre 24-års-reglen til den form, som den havde, før VKO indførte pointsystemet i sommer.

Forslaget indebærer desuden, at vi tilbagefører tilknytningskravet, således at ægtefællernes samlede tilknytning til Danmark skal være større end deres tilknytning til et andet land. I forbindelse med hvem der kan undtages fra tilknytningskravet, ønsker regeringen også at ændre 28-års-reglen til en 26-års-regel. Regeringen ønsker at stille rimelige økonomiske krav, og derfor foreslår vi, at den økonomiske sikkerhedsstillelse i forbindelse med ægtefællefamiliesammenføring nedsættes fra 100.000 kr. til 50.000 kr., ligesom vi helt ønsker at fjerne gebyrerne på familiesammenføringsområdet. Regeringen ønsker også at fastholde motivationen til at lære dansk, og derfor indfører vi en trinmodel, hvor sikkerhedsstillelsen nedsættes, i takt med at den ægtefællesammenførte højner sit danskniveau. Det mener vi skal bidrage til, at den enkelte gør en aktiv indsats for at blive en velintegreret borger i Danmark.

Endelig ønsker regeringen at afskaffe indvandringsprøven, fordi vi mener, at den kun afspejler den enkeltes kundskaber og sproglige evner, før opholdstilladelsen gives. Når denne regering fjerner pointsystemet, er det grundlæggende, fordi vi mener, at det ikke bidrager til at fremme integrationen. Pointsystemet er ganske enkelt et udtryk for det, vi kalder uddannelsessnobberi, og det er et udtryk for, at nogle mennesker er mere værd end andre. Det mener vi ikke er rimeligt, og derfor gør vi op med det. Det er ikke det mest prangende cv, der skal afgøre, hvem der kan blive integreret i Danmark.

Jeg vil gerne understrege, at vi i Socialdemokratiet går ind for en stram udlændingepolitik, men vores idé om en stram udlændingepolitik er ikke lig med stramninger i øst og vest flere gange årligt. Socialdemokratiet mener, at det er altafgørende at fremsætte regler, der er holdbare. Udlændingelovgivningen skal ikke være en valuta, som det har været tilfældet de sidste 10 år, hvor man har kunnet forlange den ene stramning efter den anden for at indgå forlig eller stemme for regeringens politik. Udlændingelovgivningen skal bruges til at fremme integrationen, derfor skal udlændinge mødes med rimelige, gennemskuelige og nødvendige krav. Vi tør påtage os ansvaret for integrationen, og vores løsning er ikke at indføre flere stramninger, der skaber usikkerhed om opholdsgrundlaget for mange mennesker, men at turde stille rimelige krav, der bidrager til det, det handler om, nemlig integrationen.

På den baggrund kan Socialdemokratiet støtte forslaget.

K1 14:03

Formanden :

Der er tre, der har bedt om korte bemærkninger, først hr. Martin Henriksen.

Kl. 14:03

Martin Henriksen (DF):

Tak. Det er jo tankevækkende, at hr. Jacob Bjerregaard i sin ordførertale siger, at Socialdemokratiet går ind for en stram udlændingepolitik, og så står og roser et lovforslag, der lemper udlændingepolitikken. Det lyder ikke særlig stramt i mine ører i hvert fald, det hænger ikke rigtig sammen, synes jeg.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge lidt ind til det her med danskkundskaber, for hr. Jacob Bjerregaard sagde, at det var vigtigt, at man havde gode danskkundskaber. Det er jeg sådan set enig i, og det er Dansk Folkeparti enig i, men hvordan kan det så være, at Socialdemokratiet bakker op om et lovforslag, der fjerner kravet om, at man deltager i et danskkursus i forbindelse med tilknytningskravet?

Kl. 14:04

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:04

Jacob Bjerregaard (S):

Jamen i Socialdemokratiet støtter vi forslaget om, at man skal lære dansk, og at man skal bestå en danskprøve for at kunne blive familiesammenført, og det er også det, der ligger i vores lovgivning.

Så vil jeg bare sige til det første spørgsmål, hr. Martin Henriksen kom med, at den tidligere statsminister, hr. Lars Løkke Rasmussen, jo pralede med en stram og god lovgivning før juni 2011, hvor man, kan vi sige, lavede pointsystemet og på den måde overrulede sin hidtidige udlændingepolitik. Vi vender jo i store træk tilbage til det, og det synes jeg stadig væk var og er en stram udlændingepolitik.

Kl. 14:04

Formanden:

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 14:04

Martin Henriksen (DF):

Man lemper jo længere tid tilbage end pointsystemet. Altså, indvandringsprøven eksisterede f.eks. før pointsystemet. Gebyr på det at søge om familiesammenføring eksisterede også før pointsystemet, så man lemper altså på en række områder. 28-års-reglen ændrer man til en 26-års-regel, der går man også endnu længere tilbage. Så man ændrer og lemper mere end det, som man giver udtryk for, og det synes jeg er ærgerligt og problematisk.

Jeg fik i øvrigt ikke svar på – og det kan hr. Jacob Bjerregaard så svare på nu i anden omgang – hvorfor man fjerner kravet om deltagelse i et danskkursus for at kunne leve op til tilknytningskravet, hvis det er, man synes, det her med danskkundskaber er så vigtigt. Det kunne jeg godt tænke mig få et klart svar på.

Så kunne jeg også godt tænke mig at vide: Hvad sker der, hvis man ikke består de danskprøver, som regeringen og Socialdemokratiet agter at indføre? For det står i bemærkningerne til lovforslaget, at hvis man ikke består danskprøverne, aktualiseres spørgsmålet om, hvorvidt opholdstilladelsen skal inddrages. Hvad betyder det? Altså, bliver den inddraget eller ikke inddraget?

Kl. 14:05

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 14:05

Jacob Bjerregaard (S):

Jamen man skal sådan set for at kunne blive familiesammenført deltage i de her danskkurser, og man skal også bestå en mundtlig prøve. Sådan er det.

Må jeg så ikke sige til hr. Martin Henriksen, at det, vi gør her, jo er, at vi gør lidt op med tankegangen om, at det er meget fint at have en eller anden lang uddannelse og på den baggrund have et cv, der er prangende, hvorimod man med en lavere uddannelse ikke med det nuværende system har en jordisk mulighed for at komme ind i Danmark. Vi gør rent faktisk op med den tankegang, fordi vi mener, at f.eks. en håndværksmæssig uddannelse kan være præcis lige så god

som en ph.d. fra et fint universitet. Det synes vi er vigtigt at holde fast i

Kl. 14:06

Formanden:

Fru Johanne Schmidt-Nielsen for en kort bemærkning.

Kl. 14:06

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg synes, det er nogle rigtig fine ting, ordføreren for Socialdemokraterne siger om uddannelsessnobberi, og jeg og Enhedslisten er meget enige i, at det pointsystem, som vi heldigvis afskaffer i dag, i meget høj grad bar præg af uddannelsessnobberi.

Men Dansk Flygtningehjælp og i øvrigt en række andre organisationer anslår i deres høringssvar, at mellem en tredjedel og to tredjedele af dem, der ikke kan læse og skrive, der ikke kender det latinske alfabet, og som ikke taler andre sprog end modersmålet, ikke vil kunne nå at bestå en danskprøve på A1-niveau inden for den tidsramme, som regeringen lægger op til. De siger simpelt hen, at den danskprøve, man lægger op til fra regeringens side, jo faktisk i den grad er udtryk for uddannelsessnobberi, fordi dem, der kommer med boglige uddannelser fra andre lande, vil have langt bedre mulighed for at kunne bestå efter det her halve år, hvorimod dem, der kommer uden en længere boglig uddannelse, måske oven i købet som analfabeter, vil have meget, meget svært ved at bestå den prøve. Betragter ordføreren det ikke som udtryk for uddannelsessnobberi, at man altså laver en sorteringsmekanisme, som i den grad giver bedre muligheder til dem, der kommer med en uddannelse, end til dem, der ikke kommer med en uddannelse?

Kl. 14:08

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:08

$\textbf{Jacob Bjerregaard} \ (S):$

Tak for spørgsmålet.

Det er vigtigt for at kunne blive en integreret borger i Danmark, at man kan lære dansk, og at man kan begå sig. Derfor mener vi også, at det er nogle rette og rimelige krav, vi kommer til at stille, i forhold til at man bliver forpligtet på at følge de her kurser, og at man bliver forpligtet på at bestå den her danskprøve, som man jo så kan gå op til igen, hvis det er, man ikke klarer den første gang. Det må vi så indrette systemet efter, sådan at man får mulighed for at få det udbytte, der skal til for at bestå den her danskprøve. Det helt afgørende for Socialdemokratiet, at man lærer dansk, når man skal bo og være borger i Danmark.

Kl. 14:08

Formanden:

Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 14:08

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg synes også, det er meget vigtigt, at man lærer dansk, det er helt afgørende for muligheden for integration i det danske samfund, at man kan sproget. Problemet er bare, at der altså er en række fagfolk, som siger, at det for en gruppe borgere, der ikke har nogen uddannelse med sig i forvejen – og sådan nogle kan man jo også forelske sig i – simpelt hen ikke vil være muligt at leve op til de her danskkrav, som regeringen lægger op til med det her lovforslag. Så er det bare, jeg spørger: Er det uddannelsessnobberi, som den nuværende regering med rette har kritiseret den tidligere regering for, ikke det samme, som gør sig gældende, når der laves en danskprøve efter X antal måneder, godt nok med mulighed for at gå op igen, hvis man

dumper, men altså med den konsekvens, at man kan blive smidt ud, hvis ikke man så består i anden omgang? Er det ikke også uddannelsessnobberi? Det var det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er: Hvis nu det viser sig, at den her prøve ikke rigtig fungerer, altså at det her uddannelsessnobberi, som man nok godt kan sige der er tale om også i den her forbindelse, ikke går, vil man så fra Socialdemokraternes side genoverveje det her prøvesystem?

Kl. 14:10

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:10

Jacob Bjerregaard (S):

Jeg synes ikke, der er tale om uddannelsessnobberi her. Det syntes jeg i den grad der var før, for der blev der simpelt hen gjort meget stor forskel på, hvilken uddannelsesbaggrund man havde, og hvilken erhvervsmæssig baggrund man havde, og det var ud fra nogle kriterier, hvor jeg syntes at nogle universiteter f.eks. blev gjort meget finere end andre. Det syntes jeg var det, vi kalder uddannelsessnobberi. Jeg synes ikke, det er uddannelsessnobberi, at man skal lære dansk, og at man skal forpligtes på at være en aktiv borger her i landet. Det kan man altså kun, hvis man kan det danske sprog, og det vil jeg faktisk ikke kalde for uddannelsessnobberi. Tværtimod vil jeg sige, at det er et integrationsmæssigt sigte, vi har her.

Så spørger fru Johanne Schmidt-Nielsen, om vi vil genoverveje det, hvis det er, det viser sig, at der er mange uhensigtsmæssigheder i det. Vores udgangspunkt er, at det lovforslag, vi har fremsat, hænger sammen, og at man har ½ år til at lære dansk. Jeg har også selv læst nogle høringssvar, og jeg ved godt, at der er nogle, der er bekymrede over det. Selvfølgelig skal man altid lytte til bekymringer, men vi synes, det er vigtigt at holde fast i en lovgivning, hvor man rent faktisk bliver forpligtet på at lære dansk, og hvor man får den tid, der bør være rigelig til, at man kan lære dansk.

Kl. 14:11

Formanden :

Fru Inger Støjberg for en kort bemærkning.

Kl. 14:11

Inger Støjberg (V):

Jeg har fuld forståelse for, at det her er en meget svær situation for ordføreren. Ordføreren siger det sådan set også meget klart, i og med at han siger, at Socialdemokratiet går ind for en robust og retfærdig udlændingepolitik. Nu er et jo, hvad Socialdemokratiet går ind for, og noget andet, hvad støttepartiet og resten af regeringen går ind for.

Jeg er helt med på, at ordføreren er i en meget, meget klemt situation, og det kunne man jo også høre på fru Johanne Schmidt-Nielsens indlæg her. Men man kunne også høre på svaret fra ordføreren, at det er en meget, meget svær balancegang. For da hr. Martin Henriksen spurgte, om man blev sendt ud af landet, eller om man fik inddraget sin opholdstilladelse, hvis ikke man bestod danskprøven, var svaret, at det gjorde man måske nok. Da så fru Johanne Schmidt-Nielsen spurgte, var svaret: Nej, nej, der er flere forsøg.

Nu må ordføreren beslutte sig, for det er jo ikke, ligesom når man diskuterer internt i regeringen og med støttepartiet, at man bare kan lave et kompromis. Nu er det lovgivning, nu fanger bordet. Hvilket svar vil ordføreren give? Var det rigtige svar det, som fru Johanne Schmidt-Nielsen fik, eller var det det, som hr. Martin Henriksen fik?

Kl. 14:12

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:12

Jacob Bjerregaard (S):

Fru Inger Støjberg hører mange ting, det er jeg glad for. Jeg skal da med glæde erkende, at Socialdemokratiet har en opfattelse, og at andre partier har en anden opfattelse, ligesom Venstre og Dansk Folkeparti – det har jeg fået bekræftet gennem de sidste måneder her i salen – også har forskellige opfattelser af, hvordan verden ser ud.

Det her er et udtryk for en rigtig fornuftig udlændingepolitik på midten af dansk politik, som jeg er rigtig glad for. Jeg hører jo også meget gerne fru Inger Støjberg måske sige lidt senere, at hun faktisk gerne vil bakke op om den. Det vil jo glæde mig rigtig meget, hun skal være hjertelig velkommen.

Jeg gav nøjagtig det samme svar til hr. Martin Henriksen og fru Johanne Schmidt-Nielsen, nemlig at man skal bestå den her prøve, og hvis man skulle være så uheldig, at man ikke er klar til den efter 6 måneder, får man en ny chance.

Kl. 14:13

Formanden:

Fru Inger Støjberg.

Kl. 14:13

Inger Støjberg (V):

Så det vil sige, at ordføreren nu holder fast i, at hvis ikke man består anden gang, bliver opholdstilladelsen inddraget. Det synes jeg er godt at få på plads. Det er jo det ene.

Det andet, der er godt at få på plads, er selvfølgelig, at ordføreren nu også her i dag åbent erkender, at der vil komme flere lempelser, for det er jo det, der bliver sagt. Når man presser lidt fra støttepartiets side, altså fra Enhedslistens side, eller fra Det Radikale Venstres side eller fra SF's side, ja, så er man også villig til at lade sig modellere. Det er jo sådan set også det, vi kan se på forsiden af Berlingske i dag, hvor det så godt nok ikke lige præcis er familiesammenføringer, det handler om; der handler det om tålt ophold. Nu har vi sådan set bare fået det på plads. Så om ikke andet er der da kommet det ud af debatten, at vi fra borgerligt hold har fået bekræftet, at der kommer flere lempelser.

Kl. 14:14

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:14

Jacob Bjerregaard (S):

Det har regeringen ikke nogen aktuelle planer om. Men fru Inger Støjberg hører jo ting, som hun må tolke. Diskussionen om tålt ophold synes jeg jo handler om noget fuldstændig andet, men det er der heller ingen aktuelle planer om.

Det her er en ganske fornuftig lovgivning, og jeg vil sige, at Socialdemokratiet bakker fuldt og helt op om den. Det er ikke noget, vi er blevet presset til. Det er faktisk et rigtig, rigtig godt og robust stykke politik, der nu ligger på udlændingeområdet, som vi kan bakke fuldt op om, og som er på midten af dansk politik. Det er vi stolte af, og vi glæder os til, at fru Inger Støjberg kvitterer for den nye gode udlændingelovgivning, hvor vi ikke længere har uddannelsessnobberi med i bagagen.

Kl. 14:15

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det hr. Martin Henriksen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 14:15

(Ordfører)

Martin Henriksen (DF):

Jeg synes nu nok, at hr. Jacob Bjerregaard lyder lidt som en presset mand, når han forsøger at balancere mellem et DF-synspunkt på den ene side og et Enhedslisten-synspunkt på den anden side. Det kræver trods alt en vis indsigt i, hvordan politik og taktik skal udføres, må jeg sige. Sådan er det.

Lad mig indledningsvis slå fast – for det er der ikke nogen grund til der skal herske nogen tvivl om – at Dansk Folkeparti under ingen omstændigheder kan støtte lovforslaget. Regeringen vil med dette forslag lempe udlændingepolitikken og dermed på sigt svække den sociale og kulturelle sammenhængskraft i samfundet. Regeringen vil påstå, at der ikke er den store forskel på den gamle politik og den nye politik, men det passer ikke. Der er forskel. Og det vil helt naturligt medføre en stigning i indvandringen til Danmark. Der er den afgørende forskel, at Dansk Folkeparti tør sige tingene, som de er, og at vi ikke har noget imod at stille de krav, der skal stilles, for at holde sammen på landet.

I dag belønner lovgivningen den familie og den udlænding, som vælger ikke at bosætte sig i et ghettoområde. Den belønning og det betydningsfulde signal bortfalder med lovforslaget. De nuværende regler belønner den udlænding, som forinden ankomsten til Danmark kan dokumentere selvforsørgelse i sit eget land, og hvorfor egentlig det? Jo, det er ud fra den logiske og simple tankegang, at hvis man er i stand til at forsørge sig selv, inden man kommer hertil, så taler det jo for, at man også kan forsørge sig selv i Danmark. Og det giver jo gode eller i hvert fald bedre muligheder for en vellykket integration, og den tankegang gør regeringen op med.

Ligeledes belønner den nuværende lovgivning den, der har uddannelse bag sig, eller den, der har gode sprogkundskaber. Vi opstiller det ikke som et ekskluderende krav, at man absolut skal have en
uddannelse for at blive familiesammenført til Danmark. Vi opstiller
det heller ikke som et ufravigeligt krav, at man bosætter sig uden for
et ghettoområde. Men vi betragter det som noget positivt, noget, som
vi gerne vil belønne via lovgivningen. Og jo flere positive træk, man
har bag sig, jo tættere kommer man på en opholdstilladelse, og det
modsatte gør sig så gældende, hvis man har flere negative træk bag
sig. Det skammer vi os ikke over, tværtimod.

I Dansk Folkeparti er vi stolte over at turde sige, at beskæftigelse, det at have et arbejde, faglært som ufaglært, er positivt, ligesom uddannelse og sprogkundskaber tæller med som noget positivt, hvis man som udlænding ønsker at leve sit liv i Danmark. Det, som den tidligere regering og Dansk Folkeparti blev enige om, var på ingen måde urimeligt. Kravene og lovgivningen var og er stadig væk set i lyset af de store integrationsproblemer yderst velafbalancerede.

I Dansk Folkeparti mener vi, at det er sund fornuft at stille krav om deltagelse i et danskkursus i forbindelse med tilknytningskravet. Det krav bortfalder også. Indvandringsprøven, som stiller krav til den enkeltes danskkundskaber, og som derudover indeholder en prøve om danske samfundsforhold, bortfalder med dette lovforslag. Nu skal der åbenbart ikke længere være en prøve om det land, som den enkelte udlænding søger om lov til at bo i. Det forstår jeg simpelt hen ikke. Hvad er der dog i vejen med det? Det er i øvrigt også uklart, hvor mange spørgsmål og opgaver man fremover skal bestå for at kunne få opholdstilladelse. Det fremgår heller ikke klart, hvilke konsekvenser der præcist er, såfremt en udlænding ikke består de pågældende prøver, hvis indhold indtil videre er hemmeligt. Som jeg læser lovforslaget, skal man næsten være uheldig for at blive nægtet fortsat ophold i landet, hvis man dumper, og det holder jo ikke. Regeringen burde mere tydeligt redegøre for konsekvenserne af den lovgivning, man her lægger frem. Jeg tror, og det fremgår jo også af bemærkningerne til lovforslaget, at vi vil se en stigning i den del af indvandringen, der kommer til landet som led i en familiesammenføring. Lempelserne vil påføre skatteborgerne store årlige millionregninger, og det fremgår også af lovforslagets bemærkninger.

Den såkaldte robuste og retfærdige udlændingepolitik vil svække den nationale sammenhængskraft. Der er ikke meget retfærdighed over for det danske folk. Det kulturelle fællesskab vil med disse og regeringens øvrige initiativer blive sat under pres og vil blive unødigt udfordret på grund af de rødes ulidelige leflen for de politisk korrekte holdninger. Det lyder så fint alt sammen, pakket ind i velforberedte taler og skrevet af embedsmændene og toprådgiverne, og der er pæne overskrifter, men det ændrer ikke ved, at det bliver de næste mange generationer, som kommer til at betale prisen økonomisk, socialt og kulturelt for denne regerings udlændingepolitik.

Dansk Folkeparti kan derfor ikke støtte lovforslaget.

Kl. 14:19

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Zenia Stampe som radikal ordfører.

Kl. 14:20

(Ordfører)

Zenia Stampe (RV):

Som radikal er det en særlig stor fornøjelse at stå på talerstolen i dag. For i dag indleder vi opgøret med det, som om noget har stået som symbolet – vi vil nok kalde det for skamstøtten – for VKO's udlændingepolitik, nemlig pointsystemet for familiesammenføringer.

Det er ingen hemmelighed, at vi i Det Radikale Venstre mente, at grænsen var nået, længe før VKO introducerede pointsystemet. Men for mange andre var det netop pointsystemet, der fik bægeret til at flyde over. Her blev det tydeligt, at udlændingestramningerne havde nået et absurd niveau, hvor de ikke kun ramte de få, men faktisk havde udviklet sig til en generel og helt absurd krænkelse af almindelige danskeres ret til familieliv.

Vi kan stille krav til danskere, der ønsker at få familiesammenføring med en udenlandsk ægtefælle. Vi kan f.eks. kræve, at de kan forsørge sig selv, og at de har en passende bolig. Men grænsen er nået, når vi begynder at blande os i, hvem man forelsker sig i, hvem man vil gifte sig med, hvem man vil leve med i Danmark. Her har staten og politikerne absolut intet at gøre. Kærligheden tilhører borgerne og ikke staten; sådan er det. Vi kan ikke begynde at sondre mellem veluddannede og uuddannede ægtefæller. Vi kan ikke sondre mellem de ægtefæller, der har forfædre i Amerika, og dem, der har forfædre i Anatolien. Vi kan ikke sondre mellem ægtefæller, der taler fransk, og ægtefæller, der taler thailandsk. Staten kan ikke diskriminere, altså gøre forskel på borgere på basis af den slags kriterier. Det er regimer, som vi normalt ikke sammenligner os med, der gør den slags. Staten kan heller ikke bruge retten til familieliv, som en lille godbid og belønning til dem, der har appetitlige ressourcer og kompetencer.

Det her lovforslag handler for os at se ikke om udlændingepolitik. Det handler om danske statsborgeres rettigheder. Det handler om en af deres mest fundamentale rettigheder, nemlig retten til et familieliv. Radikale Venstre støtter derfor lovforslaget.

Kl. 14:22

Formanden:

Hr. Martin Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 14:22

Martin Henriksen (DF):

Det lyder jo næsten på fru Zenia Stampe, som om der slet ikke skal være nogen regler, der regulerer adgangen til at få familiesammenføring i Danmark, for enhver regulering og begrænsning er i strid med fundamentale menneskerettigheder – sådan forstår jeg det – og så er det lige meget med den danske befolkning, som bliver udsat for diverse forfærdeligheder, fordi vi har haft en indvandring, som man ik-

ke har kunnet kontrollere, hvor der f.eks. er en højere kriminalitet blandt visse grupper. Det skal der bare ses bort fra.

Jeg kunne godt tænke mig at høre, om det for Det Radikale Venstre bare er første skridt, og om man vil lempe endnu mere end det, man her har lagt op til.

KL 14:23

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:23

Zenia Stampe (RV):

Hr. Martin Henriksen kender jo udmærket det politiske spil. Jeg tror også, at hr. Martin Henriksen kender det at gå på kompromis og ikke få alt det, man ønsker. Det er jo klart, at det her for os er et kompromis. 24-års-reglen er ikke vokset i vores baghave, men vi har accepteret den, fordi der ikke er et flertal bag vores politik, og vi vil ikke stille ultimative krav. Derfor synes vi, at det her er et skridt i den rigtige retning. Det er et kompromis, vi kan leve med. Det er sådan set et kompromis, som vi er stolte af, fordi det er første gang i 10 år, at vi netop går i den rigtige retning, og hvor det ikke bare er stramninger som en skrue uden ende.

Kl. 14:23

Formanden:

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 14:23

Martin Henriksen (DF):

Det tager jeg som en bekræftelse af, at Det Radikale Venstre internt i regeringen arbejder på at lempe udlændingepolitikken yderligere. Det håber vi selvfølgelig ikke de får det store held med.

I forhold til nogle af de misforståelser, der har været omkring pointsystemet i den gældende lovgivning, hører vi jo tit og ofte, og det sagde fru Zenia Stampe også, så vidt jeg hørte, at det er uddannelsessnobberi. Men kan ordføreren ikke bekræfte, at der faktisk er mulighed for i pointsystemet, at man ikke nødvendigvis skal have en uddannelse, inden man kan komme til Danmark, men at man i det mindste skal kunne vise, at man er selvforsørgende i sit hjemland og i beskæftigelse, og hvis man derudover vil bosætte sig uden for et ghettoområder – altså faktisk via sine handlinger viser, at man ikke ønsker at leve i parallelsamfund, når man kommer til Danmark – kan man faktisk godt opnå det, der skal til for at blive familiesammenført til Danmark, hvis man ellers lever op til 24-års-reglen osv.?

Kan ordføreren derfor ikke bekræfte, at det er forkert, når hun siger, at det er uddannelsessnobberi, fordi man faktisk godt kan finde vej til Danmark med pointsystemet uden at have en uddannelse? Er det ikke korrekt?

Kl. 14:24

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:24

Zenia Stampe (RV):

Et faktum er, at der er nogle danske statsborgere, som aldrig nogen sinde vil have mulighed for at få deres ægtefælle til Danmark under det gamle pointsystem. Jeg er ligeglad med, om man kalder det snobberi eller ej. Det er ikke for mig sådan en gradsforskel. For mig handler det om en fuldstændig basal og grundlæggende ret for danske statsborgere til at få deres ægtefælle herop, lige meget hvor de bosætter sig, lige meget hvilken uddannelse ægtefællen har, lige meget hvor gammel ægtefællen er, men altså er over 24 år, og lige meget hvilket sprog ægtefællen taler.

Kl. 14:25

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 14:25

Joachim B. Olsen (LA):

Det er, fordi ordførerens kollega, hr. Nadeem Farooq, sagde, at den her CEPOS-undersøgelse ikke var det papir værd, den var skrevet på. Det vil jeg ikke gå ind i. Jeg vil dog lige understrege, at der har jo været andre ude at problematisere det faktum, at indvandringen til Danmark er en ganske og har historisk set været en ganske bekosteligt affære, og det vil jeg bare gerne bede ordføreren bekræfte. De økonomiske vismænd skrev i 2005, at et skift i indvandrernes og efterkommernes gennemsnitlige økonomiske karakteristika, så de svarer til gennemsnittet for personer af dansk oprindelse, reducerer den offentlige sektors langsigtede finansieringsproblem med 80 pct. Det er bare lige for at slå helt fast, at De Radikale, som jo er et parti, der også lytter til økonomer, er helt klar over, at indvandringen i Danmark har kostet rigtig, rigtig meget og er et problem i forhold til den langsigtede strukturelle udfordring, som Danmark har.

Kl. 14:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:26

Zenia Stampe (RV):

De økonomiske konsekvenser er jo også et resultat af den integration, der finder sted i samfundet, men for os er det fuldstændig afgørende at sondre mellem to ting her. Det er fint nok, når vi snakker om udenlandsk arbejdskraft, at gøre op, om det er en god forretning eller ej. Men det er ikke i orden, når vi snakker retten til familieliv, når vi snakker om din og min eller vores børns ret til at få deres ægtefælle til Danmark. Så er det ikke en økonomisk betragtning. Så er det sådan set en fundamental menneskeret, og den gør vi ikke op i kroner og øre. Hvis man endelig skal gøre det, må udfordringen ikke være at sige ja eller nej, men at sørge for, at det bliver en overskudsforretning, hvis det skulle være en underskudsforretning. Jeg tror i øvrigt godt, at vi kan løfte den opgave, hvis vi modtager vores udlændinge med en lillebitte smule mere imødekommenhed og optimisme, end vi gør i dag. Det synes jeg sådan set også der er rigtig gode ansatser til i det her lovforslag, bl.a. tiltagene omkring danskundervisning.

Kl. 14:27

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 14:27

Joachim B. Olsen (LA):

Det er jo meget fint at tale om, at vi skal være positive, og at vi skal have en positiv indgang til integration osv., men de hårde tal og de historiske fakta siger entydigt, at indvandringen i Danmark har været en katastrofe set fra et økonomisk synspunkt. Og man er jo nødt til at gøre de her ting op i tal, fordi når vi f.eks. skal lave en efterlønsreform, som skal møde de udfordringer, vi har på den lange bane, når vi skal lave dagpengereform, når vi skal have alle de reformer, som er helt nødvendige, og som vi skulle i gang med alligevel, hænger det jo også sammen med, at vi har haft en indvandring til Danmark, som i den grad har udfordret vores økonomi. Det har jo betydning for hver eneste dansker, man ser ude på gaden i dag, at den indvandring, vi har haft i Danmark, er en meget stor belastning for dansk økonomi. Det vil jeg bare lige være helt sikker på at Det Radikale Venstre også er klar over. Så kan man sige, at økonomi ikke betyder

noget osv. og det ikke er vigtigt, men det er det jo. Det betyder jo noget for alle danskere.

Kl. 14:28

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:28

Zenia Stampe (RV):

Jeg tror måske, at forskellen på Radikale Venstre og Liberal Alliance er, at selv om vi er meget optaget af økonomi, gør vi ikke alt op i økonomi. Vi synes, at der er ting, som er mindst lige så hårde og faktuelle som tal, nemlig rettigheder. Det her er en krænkelse af en fuldstændig fundamental ret for os at se, nemlig retten til familieliv, og den er altså vigtigere for os end hårde tal. Men det her er jo heller ikke noget, som ruinerer Danmark og ødelægger Danmarks fremtid. Det her er noget, vi har råd til. Men jeg er fuldstændig enig med ordføreren i, at vi da skal sørge for at gøre det her til en overskudsforretning, og den bedste integration, man sådan set kan få, er jo den, der finder sted i familien. Så det er en vej, vi må gå, nemlig at sørge for det bedste, vi kan få ud af de danske statsborgere, der vælger at gifte sig med en udlænding, få den udenlandske ægtefælle hertil og i øvrigt lægge deres egen arbejdsindsats her i stedet for at tage til udlandet og lægge den der. For det er jo en anden del af regnskabet, nemlig, ønsker vi at bevare de her danske statsborgere i Danmark, eller ønsker vi, at de skal tage til London eller USA, hvor de synes der er et lidt mere imødekommende klima i forhold til dem og deres ægtefæller? For det tror jeg også betyder noget på bundlinjen.

Kl. 14:29

Formanden:

Fru Inger Støjberg for en kort bemærkning.

Kl. 14:30

Inger Støjberg (V):

Nu bruger ordføreren jo rigtig mange kræfter på at nævne ordet rettighed og på at beskrive, hvilken ret man har til at blive familiesammenført, fordi kærlighed ingen grænser kender, og den slags. Kan ordføreren sætte sig ind i en situation, hvor man f.eks. som 23-årig sygeplejerske fra Australien kan synes, at det klinger en lillebitte smule hult med alle de her rettigheder, og at kærlighed ingen grænser kender, når den 23-årige sygeplejerske fra Australien jo før – altså med de regler, som vi indførte – godt kunne komme til Danmark, men ikke kan det med de regler, som den nye regering vil indføre?

Kl. 14:30

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:30

Zenia Stampe (RV):

Ja, det kan jeg da godt, men det syntes hun vel også var underligt for 3 år siden, da man under den daværende regering havde 24-års-reglen – det er da klart. Men det, der undrer mig ved den her argumentation, og som jeg er stødt på flere gange i den her debat, er, at det ligger fru Inger Støjberg så meget på sinde med de her 23-årige, for hvis det ligger ordføreren og Venstre så meget på sinde, synes jeg, at man skulle gå ind i en forhandling i forhold til dem under 24 år og deres vilkår for familiesammenføring. Jeg tror godt, ordføreren ved, at det ville vi da synes var spændende, men så vidt jeg har forstået, er det egentlig ikke det, spørgsmålet går ud på. Det er sådan set ikke, fordi man ønsker at komme den 23-årige til undsætning, det er, fordi man ønsker at fange mig på det forkerte ben.

Formanden :

Fru Inger Støjberg.

Kl. 14:31

Kl. 14:31

Inger Støjberg (V):

Altså, jeg forsøger ikke at fange nogen på det forkerte ben, men jeg kan godt love ordføreren, at det ikke er en spænding, der vil blive udløst, for vi står jo netop bag pointsystemet.

Men når mit spørgsmål lyder, som det lyder, er det, fordi man jo næsten ikke kan få armene ned i begejstring over rettigheder, og at kærlighed ingen grænser kender, og at nu bliver der virkelig åbnet for slusen, og nu kan folk komme til Danmark og blive familiesammenført, bare ikke lige, hvis det er den der 23-årige faglærte fra Australien – det kunne være en sygeplejerske eller en tømrer eller så meget andet – for der er Det Radikale Venstre jo i virkeligheden inde nu og sætte en bremse i. Det er da et ret principielt spørgsmål. Det er jo ikke et spørgsmål om at prøve at fange nogen på det forkerte ben, det er da et fuldstændig principielt spørgsmål.

Betyder det så også – det kunne være spørgsmål nr. 2 – at 24-årsreglen burde stå for fald, hvis det stod til Det Radikale Venstre?

Kl. 14:3

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:32

Zenia Stampe (RV):

Jamen hvis det ligger Venstre så meget på sinde, kan jeg egentlig ikke forstå, hvorfor man ikke søger en forhandling om vilkårene for de 23-årige. Det kan jeg sådan set ikke forstå.

Det er rigtigt, at jeg har valgt at leve med 24-års-reglen. Vi er ikke begejstrede for 24-års-reglen, og det har vi aldrig været, men vi synes, den er til at leve med, når alternativet er et pointsystem, hvor nogle mennesker aldrig vil få muligheden. Den 23-årige kan trods alt vente sig til en familiesammenføring, men den, der ikke har en god uddannelse, og som måske ikke taler nogle fine fremmedsprog, kan ikke vente sig til en opholdstilladelse. Det kan den 23-årige, og derfor kan jeg leve med det. Men jeg synes, hvis det ligger Venstre så meget på sinde at forbedre vilkårene for dem under 24 år, at det kunne være meget interessant at se Venstre gå ind i en forhandling med regeringen om netop det spørgsmål.

Kl. 14:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 14:33

Peter Juel Jensen (V):

Tak. Jeg sad faktisk sådan og blev lidt opstemt over den der fine snak om rettigheder, familiens rettigheder osv.

Jeg kan forstå, at ordføreren lægger meget vægt på, at man som familie har nogle rettigheder osv. Hvilke pligter følger med sådan nogle rettigheder? Hvis man nu bliver familiesammenført, hvad er det så for nogle pligter, man har, hvis man skal have de rettigheder? For ret og pligt siger regeringen går hånd i hånd. Hvad er det så for nogle pligter, man kan stille krav om til sådan en familiesammenført?

Kl. 14:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:34

Zenia Stampe (RV):

Jamen det fremgår ganske tydeligt af lovforslaget. Der er stadig væk et krav om, at man skal være selvforsørgende. Der er et krav om, at man skal tilegne sig dansk. Der er et krav om, at man skal stille en garanti. Der er et krav om, at man skal have en passende bolig. Så det er jo ikke rigtigt, at vi bare åbner for sluserne og siger: Kom alle sammen og hæv lige kontanthjælp i samme omgang.

Vi stiller krav. Men det er krav, som er realistiske, som alle har en realistisk mulighed for at kunne opfylde, men som netop også betyder, at de ægtefæller, man får til Danmark, ikke kommer til at ligge samfundet til last. Det er deres danske ægtefælle, der har sagt: Jeg påtager mig ansvaret, jeg påtager mig byrden med min ægtefælle.

Det synes vi er sådan noget, man netop skal tage ansvar for at klare inden for familien. Det er også derfor, vi stiller den slags krav til familien, for det er klart, at det ikke kun er en byrde, der skal bæres af samfundet, det er også en byrde, det skal bæres af ægtefællen.

Kl. 14:35

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 14:35

Peter Juel Jensen (V):

Jamen så klinger det med alle de rettigheder, rettigheden til at forelske sig i, hvem søren man nu vil, rettigheden til at organisere sit familieliv, som man nu lyster, bare hult.

For hvis man nu har en familie, som siger, at de vælger at lade den ene ægtefælle gå hjemme, samfundet skal ikke tvinge vedkommende ud og lære dansk eller være på arbejdsmarkedet osv., er det jo ikke reelt ikke nogen pligt, man har. Så er det rettighederne, der kommer til at styre det. Så hele den der meget fri holdning med, at man skal kunne forelske sig i, hvem søren man nu gerne vil forelske sig i, og at man skal kunne organisere sin familie, som det nu passer ind i krammet, er bare en gang hul snak. Det var det ene.

Det andet, jeg vil, er så at stille dette spørgsmål: Hvordan ser ordføreren det her blive gennemtvunget, således at rettigheder og pligter går hånd i hånd? Skal man til at sende folk ud igen, efter at man har familiesammenført dem, hvis de vælger ikke at opfylde deres pligter, men har fået deres rettigheder? Hvordan skal det håndhæves?

Kl. 14:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:36

Zenia Stampe (RV):

Jamen det er egentlig et spørgsmål, der undrer mig, for jeg tror sådan set ikke, at håndhævelsen kommer til at afvige så forfærdelig meget fra den håndhævelse, der har været tidligere, hvad angår de krav. For de krav, vi stiller, er jo langt hen ad vejen en spejling af krav, som den tidligere regering også stillede.

Kl. 14:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så går vi til den næste ordfører, fru Meta Fuglsang, der taler på vegne af Socialistisk Folkeparti.

Kl. 14:36

(Ordfører)

Meta Fuglsang (SF):

Tak for ordet. Det glæder mig usigeligt, at vi i dag tager fat på at afskaffe et af de stærke symboler på en udlændingelovgivning, der kammede helt over, og indfører relevante, fair og ordentlige krav til mennesker, som ønsker at få deres ægtefælle til Danmark fra udlan-

det. Men sejren er jo ikke alene symbolsk, for med dette lovforslag får vi afskaffet et system, som har straffet nogle af de mennesker, som bidrager massivt til det danske samfund, og som knokler for at få integrationen til at lykkes.

Jeg har det sådan set rigtig godt med, at vi stiller krav til vore medmennesker og har forventninger til hinanden. Men her har vi om noget haft eksempler på, at det ikke er alle krav, der er lige fornuftige at stille. I SF mener vi, at gode og retfærdige krav er en måde at vise hinanden en grundlæggende anerkendelse og respekt på, og den kurs får regeringen nu Danmark ind på.

Formålet er at skabe et system, som forbereder folk på livet i Danmark, hvis de skal bo her sammen med deres ægtefælle, og som sikrer, at de mennesker, som vælger at bo i Danmark, også er indstillet på at arbejde for, at integrationen kan lykkes. Det er ikke mindst kendskab til det danske sprog, der er vigtigt. Personer i Danmark skal have mulighed for at få deres udenlandske ægtefælle til Danmark, men ikke uden at vi stiller rimelige og relevante krav. Her handler det først og fremmest om viljen til at indgå i samfundet.

VKO's system belønnede danskere, som fandt en ægtefælle med en uddannelse fra eliteuniversiteter og arbejdsfelter, hvor der mangler arbejdskraft i Danmark. Men vi havde også dengang en lovgivning til rekruttering af udenlandsk arbejdskraft, så den sammenblanding var underlig fra starten af.

Din ret til at leve i Danmark med din mand eller din kone bør selvfølgelig ikke afgøres af, hvad vi lige for tiden mangler på det danske arbejdsmarked, og som derfor optræder på en positivliste. Ud over selve det diskriminerende i pointsystemet får vi også rullet en lang række unødige barrierer i form af formålsløse krav væk. Vi får sat beløbet for sikkerhedsstillelsen ned til et rimeligt niveau. Det har aldrig været klart, hvorfor det skulle stige, da der mig bekendt aldrig har været behov for at trække hele beløbet. Det var en socialt skæv forringelse, som den tidligere regering stod bag. Det var en forringelse, som ramte mange hårdtarbejdende mennesker, som ønskede at komme til Danmark og yde en indsats.

I dag tager vi fat på at afskaffe et pointsystem, efter hvilket ægtefællesammenføring fortrinsvis er for velhavende danskere, som finder veluddannede ægtefæller i udlandet. Vi genindfører nu en fair balance i udlændingelovgivningen. Det glæder mig usigeligt, at vi får Danmarks udlændingepolitik tilbage på det rette spor. SF støtter selvfølgelig og med stor glæde lovforslaget, som det ligger her.

Kl. 14:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Martin Henriksen.

Kl. 14:39

Martin Henriksen (DF):

Tak. Jeg skal bare forstå, hvordan det kan være, at Socialistisk Folkeparti synes, det er urimeligt at stille krav om, at en udlænding, der ønsker at komme for at bo og leve i Danmark, har været i beskæftigelse i sit hjemland, inden vedkommende kommer til Danmark. Det var noget af det, der bl.a. lå i pointsystemet. Det var en af de måder, man kunne opnå point på. Hvorfor er det urimeligt at stille det som et krav blandt flere? Det forstår jeg simpelt hen ikke, for hvis man har været i beskæftigelse i sit hjemland, taler det jo for, at man også kan komme i beskæftigelse, når man kommer til Danmark. Er den logik fuldstændig fremmed for fru Meta Fuglsang?

Kl. 14:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

K1. 14:40 K1. 14:42

Meta Fuglsang (SF):

Det, der har været det væsentlige her, har jo været at fremme et system, der indebærer, at det væsentligste er viljen til at lære dansk og indgå i det danske samfund, og det handler også om at stille sig til rådighed på arbejdsmarkedet og for uddannelse og på den måde indgå på lige vilkår med andre i det danske samfund. Det har været det væsentligste for os.

Det, der har været urimeligt ved det pointsystem, som vi nu afskaffer, er, at man på forhånd har nogle formodninger om, hvem der nok kan integreres, hvilke uddannelser vi tror egner sig til det danske arbejdsmarked, og det er den urimelighed, som vi gerne vil sætte en streg over og i stedet sige, at det, der er formålet her, er at støtte integrationen og viljen til at indgå i det danske samfund.

Kl. 14:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Martin Henriksen.

Kl. 14:40

Martin Henriksen (DF):

Jamen fru Meta Fuglsang svarer jo ikke på mit spørgsmål, ligesom hr. Jacob Bjerregaard, den socialdemokratiske ordfører, heller ikke svarede på mit spørgsmål. Det synes jeg da er ærgerligt. For det forhindrer jo, at man kan få en nogenlunde ordentlig diskussion ud af det. Så jeg vil bare igen spørge: Hvorfor er det urimeligt, at man stiller det som et krav blandt flere, at man skal have været i beskæftigelse i sit hjemland? Hvorfor er det urimeligt? Argumentationen er igen, at sandsynligheden for, at man er i stand til at komme i arbejde, når man kommer til Danmark, alt andet lige er højere, end hvis man eksempelvis har været arbejdsløs de sidste 5 år i sit hjemland. Altså, kan ordføreren ikke se den logiske sammenhæng? Det var den ene ting.

Den anden ting er, at når nu ordføreren siger, at det er vigtigt, at udlændinge, der kommer til Danmark, lærer dansk, hvorfor afskaffer man så kravet om at deltage i et danskkursus i forbindelse med tilknytningskravet?

Kl. 14:41

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:41

Meta Fuglsang (SF):

Jamen hr. Martin Henriksen har jo netop peget på, at det kan være svært at give det præcise svar, for ordføreren siger, at det er et ud af flere krav. Det urimelige ved pointsystemet var, at man skulle samle point på nogle bestemte områder. Hvis man piller ting enkeltvist ud og siger, at folk skal have arbejdsmarkedserfaring fra det land, de kommer fra, vil det på forhånd afskære dem, som ikke har en arbejdsmarkedstilknytning der, hvor de kommer fra, selv om de, når de kommer til Danmark, lærer dansk og er villige til at indgå i arbejdsmarkedet.

Derfor pointerer jeg meget pædagogisk, synes jeg selv, at det, der er vigtigt, er, at man har viljen til blive integreret i det danske samfund, når man kommer hertil. Vi skal ikke være bagudskuende og kigge på, hvad der skete på det tidspunkt, da man var i oprindelseslandet. Det er sådan set det, der er pointen i det her. I lovforslaget om danskundervisningen ligger der også det, at folk selvfølgelig skal lære dansk, når de kommer til Danmark. Der er stillet nogle forventninger i lovgivningen om det. Der er et krav om, at man skal lære dansk for at opretholde den opholdstilladelse, man får. Derfor er det jo helt naturligt, at man gør det på den måde.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så giver jeg ordet til fru Johanne Schmidt-Nielsen, der er ordfører for Enhedslisten.

Kl. 14:42

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Tak for det. Først og fremmest vil jeg sige, at jeg synes, at det er endda meget glædeligt, at familiesammenføringsreglerne for første gang i rigtig lang tid bliver forbedret, det vil sige, at det bliver lettere for folk at finde sig en mand eller en kone i udlandet og at få lov til at få ham eller hende med til Danmark, så de to kan leve sammen her i landet. Det er et af de lovforslag, der gør det synligt, at der er forskel på den nye regering og så den højrefløjsregering, der sammen med Dansk Folkeparti har haft magten de sidste 10 år.

Med det her lovforslag vil flere danske borgere simpelt hen få råd til at søge om familiesammenføring, fordi de absurd høje gebyrer, der i øjeblikket er på 8.000 kr., bliver afskaffet. Forslaget vil også betyde, at flere vil få familiesammenføring. Pointsystemet, indvandringsprøven afskaffes, kravene til de familiesammenførtes danskindlæring gøres mindre urimelige, tilknytningskravet blødes lidt op, 28-års-reglen bliver til en 26-års-regel, og så er der den her økonomiske sikkerhedsstillelse, som i dag er over 100.000 kr., der kommer ned, siger jeg i gåseøjne, på omkring 50.000 kr. Det er alt sammen skridt i den rigtige retning, og jeg vil komme med nogle korte kommentarer til de enkelte dele af lovforslaget.

Som sagt bliver VKO's pointsystem med det her lovforslag afskaffet. I Enhedslisten har vi fra starten af været fuldstændig grundlæggende imod den tankegang, der ligger bag pointsystemet. Vi synes, at det grundlæggende er usympatisk, at danske borgere, der forelsker sig i en akademiker fra et eliteuniversitet, skal have bedre mulighed for at få sin mand eller kone med til Danmark, end hvis han eller hun havde forelsket sig i en tømrer eller i en pædagog. Vi synes, at det er meget, meget sympatisk, at man får gjort op med den praksis.

Til gengæld vil den nye regering jo så opretholde 24-års-regel og tilknytningskrav. Det er vi dybt uenige i i Enhedslisten. Altså, vi vil fortsat arbejde for, at de her alt for stramme regler bliver afskaffet, for vi mener faktisk, at det er en grundlæggende ret eller bør være en grundlæggende ret for borgere i et moderne demokratisk samfund, at de kan finde sig kærester i andre lande, som de kan få lov til at bo sammen med her i Danmark.

Med hensyn til tilknytningskravet, som regeringen jo som sagt desværre også vælger at holde fast i, noterer vi os selvfølgelig, at der jo trods alt er en lille forbedring, i form af at 28-års-reglen bliver ændret til en 26-års-regel. Altså, hvis man har haft dansk statsborgerskab i 26 år eller har opholdt sig lovligt her i landet i 26 år, så behøver man ikke at leve op til tilknytningskravet. Man kan sige, at det er et åbent spørgsmål, hvor mange mennesker det reelt hjælper, og hvad enten vi siger 28 år eller 26 år, mener vi i Enhedslisten, at det er langt over den årrække, som man med rimelighed kan sige at der skal til, før en person har slået rødder, kan man sige, i Danmark. Så længe tilknytningskravet eksisterer, vil jeg så sige, vil vi selvfølgelig fra Enhedslistens side arbejde på at få det her antal år reduceret.

Lovforslaget afskaffer også indvandringsprøven, som jo blev vedtaget i 2007, sat i kraft i 2010 og yderligere skærpet i 2011, uden at den seneste skærpelse altså er nået at træde i kraft endnu. Vi støtter fuldt og fast den her afskaffelse af indvandringsprøven. Tankegangen om eller ideen om, at man skulle til prøve, inden man overhovedet havde fået opholdstilladelse i Danmark, er helt urimelig. Jeg forsøgte i øvrigt flere gange at få den tidligere regering til at svare på rimeligheden i, at hvis man f.eks. som dansk borger forelskede sig i en argentiner, så skulle personen til indvandringsprøve, men hvis

man forelskede sig i en japaner, så skulle han eller hun ikke til indvandringsprøve. Det fik jeg desværre aldrig nogen sinde et klart svar på. Jeg prøvede mange gange, men uden succes. Det er selvfølgelig positivt, at den bliver afskaffet.

I stedet indfører regeringen så en danskprøve, som jo skal være bestået inden for et vist antal måneder. Jeg vil sige, at vi i Enhedslisten mener, at det er helt afgørende, at man lærer dansk, og det er, uanset om man kommer som direktør fra USA og skal lede en stor virksomhed i Danmark, eller om man kommer som tømrer fra Somalia. Det er fuldstændig afgørende for integrationen i det danske samfund, at man kan tale sproget. Alligevel synes vi, at man skal lytte til de problemer, der rejses i flere høringssvar, nemlig at den her proces omkring danskprøven er for forhastet. Man kan ikke nå at lære dansk så hurtigt. I hvert fald er der mange, der ikke vil kunne nå det. Det vigtigste i den forbindelse er nok, at det vil være meget forskelligt, om man har mulighed for at lære dansk så hurtigt. Hvis man kommer fra et område, hvor sproget ligner det danske, man er fortrolig med det latinske alfabet, man har en videregående boglig uddannelse, så bliver det nok ikke svært. Hvis omvendt de her forudsætninger ikke er til stede, kan det blive rigtig svært at bestå den her danskprøve inden for den periode, som regeringen har afsat.

Som jeg også kom ind på i mine spørgsmål til Socialdemokraternes ordfører, synes jeg måske, at det klinger lidt hult, at man taler om uddannelsessnobberi i forhold til den borgerlige regerings pointsystem, men ikke anerkender, at der faktisk er tale om det samme i forhold til den her danskprøve.

Der er mange andre ting, jeg kunne kommentere, hvis ikke der var en formand ved siden af mig, der stod og kiggede og sagde, at jeg skulle blive færdig.

Alt i alt vil jeg sige, at jeg synes, at der er nogle rigtig gode elementer, hvor man går i den rigtige retning, men jeg synes også, at der er store problemer. Det sidste, jeg vil nævne, er med hensyn til den økonomiske sikkerhedsstillelse: Hvor er det dejligt, at vi går fra 100.000 kr. til 50.000 kr., men hvor er der bare også mange mennesker, for hvem 50.000 kr. ikke lige er noget, man smider på bordet. Der har vi altså stadig væk et stort problem.

Kl. 14:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Jeg synes, jeg var diskret, når man tænker på, hvor kraftig overskridelsen var.

Så giver jeg ordet til hr. Joachim B. Olsen, ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 14:49

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Tusind tak. Det danske samfund hviler på en stiltiende, men uomgængelig kontrakt om, at borgerne i den erhvervsaktive alder går på arbejde og betaler skat til de børn, unge og ældre, der går i skole, er under uddannelse eller, for de ældres vedkommende, er gået på pension. Desuden betaler danskere i arbejde også skat til at forsørge den fjerdedel af danskerne i den erhvervsaktive alder, som er på passiv forsørgelse. Den andel er i øvrigt større i Danmark end i lande, som vi normalt sammenligner os med.

En sådan kontrakt kan kun opretholdes, hvis der er balance mellem antallet af borgere i beskæftigelse og antallet af borgere, som er uden beskæftigelse. Der skal være balance mellem udgifter og indtægter. Oven i det skal lægges, at det høje skattetryk, som skal finansiere denne omfattende omfordeling, i sig selv har skadelige effekter på Danmarks muligheder for at skabe vækst og velstand og dermed bringe balance mellem netop udgifter og indtægter. Faktisk er det høje skattetryk det konkurrenceparameter, som Danmark klarer sig dårligst på, når man sammenligner OECD-landene. Derudover er der

naturligvis det moralske aspekt i, at staten beslaglægger så stor en del af frugten af folks arbejde.

Der er flere grunde til, at Danmark har udsigt til lav vækst og underskud på de offentlige finanser i de kommende årtier. En af årsagerne er den fejlslagne indvandringspolitik, som dette Folketing har ført siden 1970'erne. Den har ganske enkelt været katastrofal. For hver ny gruppe af indvandrere, der er kommet til Danmark siden 1970'erne, er både erhvervsfrekvensen og beskæftigelsesfrekvensen faldet. De økonomiske konsekvenser af indvandringen i Danmark har aldrig spillet den store rolle i debatten hverken fra politikernes, meningsdannernes eller mediernes side. I øvrigt spillede befolkningens holdning til den øgede indvandring heller ikke den store rolle i debatten op gennem 1980'erne. Hensynet til samfundets økonomiske bæredygtighed var i 1980'erne fuldstændig fraværende i debatten om indvandringen, på trods af at antallet af udenlandske statsborgere i 1993 var steget til 180.000, hvilket var 75 pct. over niveauet fra 10 år før.

To tredjedele af indvandrerne havde deres oprindelse i tredjeverdenslande og havde meget ringe chance for senere at opnå en tilknytning til det danske arbejdsmarked. Fra 1996 og frem blev beskæftigelsesgraden for de ikkevestlige indvandrere forbedret en anelse. Situationen gik fra at være elendig til at være meget dårlig. Beskæftigelsesgraden for ikkevestlige indvandrere i Danmark var nemlig den dårligste blandt samtlige velfærdssamfund. Under 00'ernes højkonjunktur og en strammere indvandringspolitik forbedredes situationen en anelse yderligere. Beskæftigelsesefterslæbet faldt fra 51 pct. i 1993 til 32 pct. i 2007, men det var stadig et meget stort efterslæb, også i international sammenhæng. Diskussionen om indvandring har stort set drejet sig om menneskesyn og om at være stueren eller ej og om religion og kultur. De økonomiske konsekvenser af indvandringen til Danmark har knap nok været genstand for interesse fra samfundsforskere.

Men indvandring har naturligvis økonomiske konsekvenser for det danske samfund og dermed for hver enkelt dansker. Hvis indvandrere i den erhvervsaktive alder kommer til at stå uden for arbejdsmarkedet, kan den ene af de to afgørende forudsætninger for at opfylde kontrakten mellem generationerne ikke opfyldes, nemlig forudsætningen om, at man i de erhvervsaktive år deltager i finansieringen af samfundet. Desværre er dette forhold ikke gældende, når man ser på indvandrere fra ikkevestlige lande og deres tilknytning til arbeidsmarkedet.

Op gennem 00'erne blev der sat fokus på de økonomiske konsekvenser, som indvandringen har haft for Danmark. Velfærdskommissionen skrev i 2005: »Et skift i indvandrernes og efterkommernes gennemsnitlige økonomiske karakteristika, så de svarer til gennemsnittet for personer af dansk oprindelse, reducerer den offentlige sektors langsigtede finansieringsproblem med 80 pct.« De helt nødvendige reformer af f.eks. efterløn, pensionsalder og dagpengeperiode skal altså også ses i lyset af, at indvandringen fra 1970'erne og frem bidrog ganske negativt til den langsigtede finansiering af det danske samfund. Man kan kort sagt sige, at ønsker man et velfærdssamfund, kræver det en stram og restriktiv indvandringspolitik.

I Liberal Alliance er vi styret af princippet om åbne grænser og lukkede kasser. Vi vil meget gerne have indvandrere til Danmark, som kan bidrage positivt til det danske samfund. Al historisk erfaring tilsiger, at indvandring bidrager endog meget positivt til et lands vækst og velstand, hvis indvandringen vel at mærke er af en karakter, hvor indvandrerne finder en plads på arbejdsmarkedet. Det er ikke overvejende den type indvandring, vi har haft i Danmark. Derfor lægger vi i Liberal Alliance lige så høj vægt på de lukkede kasser. Du skal altså være velkommen i Danmark, og du må gerne tage din familie med, men du skal kunne forsørge den. Dette princip sikrer os mod unødvendigt bureaukrati og smagsdommeri og sikrer, at vi i Danmark kun får den indvandring, som der er behov for.

Vi bryder os hverken om tilknytningskrav, 24-års-regel eller pointsystemer, men vi bryder os lige så lidt om indvandring, der øger de offentlige udgifter. Det gør dette forslag, og derfor kan vi ikke umiddelbart stemme for forslaget, som det er fremsat.

Kl. 14:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning fra hr. Martin Henriksen.

Kl. 14:54

Martin Henriksen (DF):

Tak. Jeg noterede mig med tilfredshed, at Liberal Alliance i hvert fald overvejer at stemme imod det her lovforslag. Det står jo i skærende kontrast til de andre områder inden for udlændingeområdet, hvor Liberal Alliance har lavet aftaler med den socialistiske regering om at lempe udlændingepolitikken om at bruge flere penge på f.eks. asylområdet. Det forstår jeg ikke helt, men det er så, hvad det er.

Hr. Joachim B. Olsen sagde, at det er vigtigt, at man fører en stram udlændingepolitik, og samtidig sagde hr. Joachim B. Olsen, at man skal have åbne grænser. Det er jo ikke en stram udlændingepolitik, det er jo det stik modsatte af en stram udlændingepolitik. Hvis vi har åbne grænser i Danmark for stort set alle, så vil Danmark jo blive oversvømmet. Det er jo det, der ligger i åbne grænser.

Kl. 14:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:55

Joachim B. Olsen (LA):

Men hr. Martin Henriksen glemmer altid det, der følger bagefter, nemlig lukkede kasser, det vil sige, at vi ønsker kun indvandring, vi ønsker kun, at folk kommer til det her land, hvis de på forhånd har en kontrakt med en dansk arbejdsgiver. Det er det, der ligger i det. Man må også gerne tage sin familie med, men man skal kunne forsørge den, og så skal de i øvrigt selv betale en sundhedsforsikring. Så man må ikke trække på de offentlige kasser. Det er et krav, og det sikrer, at vi får den indvandring, som vi har behov for. Hr. Martin Henriksen må også erkende, at den historiske erfaring viser, at indvandring, når den er af en karakter, hvor de, der kommer til et land, bidrager med nye ideer og med arbejdskraft, som der er behov for, er med til at øge et lands velstand. Og det vil vi meget gerne have, men vi vil ikke have, at folk kommer hertil og ikke kan forsørge sig selv.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 14:56

Martin Henriksen (DF):

Jeg har hørt den del med de lukkede kasser, men hvis man siger, at politikken er åbne grænser, men lukkede kasser, og at man skal have en aftale med en arbejdsgiver for at kunne komme hertil, så vil det betyde, at danske slagteriarbejdere i stor stil vil blive arbejdsløse, for de ville jo blive udkonkurreret af billig arbejdskraft f.eks. fra Asien, men også fra andre dele af verden. Der ville være rigtig mange danskere, som lige pludselig ville have svært ved at finde fodfæste på arbejdsmarkedet, fordi de ganske enkelt ville blive udkonkurreret. Det siger jo sig selv. Så ville de danskere jo skulle gå over på offentlig forsørgelse, og det er jo så en udgift for det danske samfund.

Derfor synes jeg altså, at hvis Liberal Alliance er tilhænger af en stram udlændingepolitik, er der nogle elementer i den udlændingepolitik, som man bør gå efter en gang til. Det er bare en stille opfordring.

Kl. 14:56

Første næstformand (Bertel Haarder): Ordføreren.

Kl. 14:56

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg må rette hr. Martin Henriksen. Det siger bestemt ikke sig selv. Det er jo sådan, at hvis man er slagteriarbejder i Danmark, får man en høj løn, og man må også sige, at lønnen lige på det her felt er blevet så høj, at arbejdspladser flytter ud af landet. Slagterier flytter f.eks. til Tyskland, hvor lønnen er meget lavere. Det betyder, at der er en masse slagteriarbejdere, som skal finde andet arbejde eller som ender på offentlig forsørgelse. Men der er ikke noget historisk belæg for at sige, at den konklusion, som ordføreren drager, skulle være rigtig. Det, at der er behov for arbejdskraft på et bestemt område, en arbejdskraft, som kommer herind, og som måske kan konkurrere til lavere løn, gør faktisk, at landet bliver mere velstående, fordi ressourcerne bliver brugt fornuftigt. For det er jo ikke sådan, at de mennesker, som så ikke kan konkurrere på det felt, bare sætter sig ned og siger, at nu ved de ikke, hvad de skal lave. Så viser al erfaring, at folk over tid efter en kort omstillingsperiode finder andre ting at lave. Det tilsiger al historisk erfaring, når det handler om, at der er konkurrence om arbejdskraften på et marked.

Kl. 14:58

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Og det var den sidste ordfører. Justitsministeren.

K1 14·58

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Må jeg ikke starte med at takke for en god debat her i salen i dag. Som det har været fremme flere gange i dag, bygger det lovforslag, vi behandler her i dag, på et solidt fundament under den fremtidige danske udlændingepolitik, som er robust og retfærdig: en 24-års-regel, et tilknytningskrav og et krav om sprogprøve for at fastholde sit opholdsgrundlag. Det er altså i al sin enkelhed en udlændingepolitik, hvor der er styr på tilgangen, og hvor det robuste fundament som sagt udgøres af 24-års-reglen, tilknytningskravet og sprogkravet og selvfølgelig hertil hørende danskundervisning, men samtidig også en udlændingelovgivning, som skal være med til at fremme integrationen frem for at splitte, og hvor det er klare krav, klare rettigheder og pligter og ikke mindst øget fokus på danskundervisning og i sammenhæng med regeringens øvrige initiativer fokus på en forbedret integration, som står i centrum.

Jeg vil gerne sige tak til Enhedslisten og også til Liberal Alliance, fordi man er med på ideerne i det her lovforslag. Jeg er helt sikker på, at vi kan finde svar på de spørgsmål, der rejser sig i forlængelse af det her.

Det er jo sådan, som det har været sagt tidligere, at det, der sker med det her lovforslag, er, at der ganske enkelt er tale om, at regeringen med lovforslaget i hovedtræk – i hovedtræk – genindfører de familiesammenføringsregler, der var gældende i slutningen af 2010. Vi har jo gentagne gange fået at vide – ikke mindst af tidligere statsminister hr. Lars Løkke Rasmussen, da han stod på den her talerstol ved Folketingets åbning i 2009 – at der var styr på indvandringen. Derfor er det, regeringen her har lagt frem til Folketingets behandling – udtrykt i den positive stemning, der er – et forslag, som igen rammer midten af dansk politik, og det synes regeringen er den rigtige vej, når vi skal diskutere, hvordan vi kan sikre en holdbar politik på udlændingeområdet i fremtiden.

Så tak for en rigtig god debat. Jeg ser selvfølgelig frem til at bidrage til, at der kommer svar på de spørgsmål, der er rejst. Jeg er ikke et sekund i tvivl om, at når det handler om de spørgsmål, Enheds-

listen har rejst, og også de spørgsmål, som Liberal Alliance har rejst, vil vi være i stand til at finde svar på dem.

Kl. 15:00

Første næstformand (Bertel Haarder):

de har været omtalt her i debatten.

Tak til ministeren. Hr. Martin Henriksen har bedt om ordet i anden ordførerrunde. Værsgo.

sit opholdsgrundlag - hvis ikke, har det de konsekvenser, som allere-

Kl. 15:03

Kl. 15:03

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Martin Henriksen.

Kl. 15:00

Martin Henriksen (DF):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvordan ministeren forholder sig til, at der for ikke så lang tid siden er kommet en rapport fra Social- og Integrationsministeriet, der viser, at en del ikkevestlige indvandrere bruger EU-reglerne, den såkaldte Malmømodel, til at omgå bl.a. 24-års-reglen. Er det noget, regeringen vil tage nogle initiativer til at forhindre eskalerer, eller mener man, det er problematisk?

Kl. 15:01

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 15:01

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg tror ikke, det har særlig meget med lovforslaget at gøre, hvis jeg skal være helt ærlig. Det handler om arbejdskraftens frie bevægelighed – også i EU. Jeg er godt klar over, at Dansk Folkeparti tidligere har fået ekstra ressourcer til kontroller. Der bliver fulgt op på, om reglerne for ægtefællesammenføring i Danmark er overholdt. Så det har regeringen ikke nogen problemer med.

Kl. 15:01

Første næstformand (Bertel Haarder):

Martin Henriksen.

Kl. 15:01

Martin Henriksen (DF):

Jeg forstår ikke, at ministeren siger, det ikke har noget med lovforslaget at gøre. Det har det da i høj grad. Altså, hvis der er nogle EUregler, som bliver brugt til at omgå de love, vi vedtager herinde – og sådan et diskuterer vi jo faktisk i dag – så er det da relevant for den politiske diskussion. Det vil jeg i hvert fald vove at påstå.

Der er jo så en rapport, der er kommet fra ministerens kollega social- og integrationsministeren, og som viser, at en del ikkevestlige indvandrere bruger EU-reglerne, den såkaldte Malmømodel, til at omgå 24-års-reglen, det, vi diskuterer her i dag. Og derfor vil jeg bare gerne vide, om det er noget, som justitsministeren agter at gøre noget ved, eller om man bare ønsker at fortsætte og konstatere, at regler, vi vedtager her, bliver omgået, og så ellers ikke gøre noget som helst ved det. Er det linjen? Sådan må jeg vel forstå det.

Kl. 15:02

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 15:02

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Nu kom hr. Martin Henriksen jo selv til at sige, at det, dansk Folkepartis kritik rejser sig imod, er EU-reglerne – og det, vi diskuterer her, er nye regler for ægtefællesammenføring.

Derfor synes jeg, det, der er værd at understrege her, er, at vi har en 24-års-regel, som består, at vi har sikkerhed for, at den selvfølgelig bliver fulgt op, og at kernen i den nye udlændingepolitik, som regeringen lægger frem her – og som forhåbentlig bliver vedtaget med et bredt flertal hen over midten – både er robust og retfærdig. Den bygger på en 24-års-regel, den bygger på et tilknytningskrav, og den bygger på, at man skal have bestået en danskprøve for at fastholde

(Ordfører)

Martin Henriksen (DF):

Jeg tager ordet i anden runde, fordi jeg synes, det er tankevækkende, at argumenterne for lovgivningen er så overfladiske. Jeg synes også, det er tankevækkende, at ministeren tilsyneladende ikke vil anerkende, at EU-reglerne bliver brugt til at omgå den lovgivning, som vi diskuterer her i dag. Det synes jeg da alt andet lige er relevant, om ikke andet så som en serviceoplysning. Jeg synes, at det på den debat, vi har haft, næsten lyder, som om alle har ret til at leve i Danmark, hvis de er gift med en, der i forvejen lever her. Hvis man fører den tanke helt ud i livet, vil den danske udlændingepolitik og Danmark ganske enkelt bryde sammen.

Når jeg lytter til Radikale Venstre og Enhedslisten, lyder det næsten, som om der slet ikke skal være nogen udlændingepolitik, som regulerer adgangen til Danmark. Det er også vanskeligt at sidde stille og lytte til, at justitsministeren og andre bliver ved med at sige, at man blot fører reglerne tilbage til før pointsystemet. Sagen er jo den, at der før pointsystemet eksisterede en 28-års-regel; den bliver til en 26-års-regel. Før pointsystemet var den økonomiske garantistillelse på næsten 64.000 kr.; nu bliver den sat ned fra 100.000 kr. til 50.000 kr. Før pointsystemet var der gebyr på ansøgninger om familiesammenføring; det afskaffer man også. Før pointsystemet var der krav om bestået indvandringsprøve; indvandringsprøven bortfalder med dette lovforslag.

Det er altså en række eksempler på, at regeringen lemper mere end det, man giver udtryk for i offentligheden og her Folketingssalen. I øvrigt er 24-års-reglen ikke længere nok. Det var også derfor, vi indførte nye regler. For at gøre det hele endnu mere absurd lægger regeringen tilmed op til at fjerne den positive særbehandling af udlændinge, der kommer hertil, fordi de er blevet gift med en dansker, og her taler jeg om udlændinge fra lande som Australien, New Zealand, Japan, Israel, Canada, Schweiz, Sydkorea og USA. Det giver på ingen måde mening, når man tager i betragtning, at der stort set ingen integrationsproblemer er med mennesker herfra.

Vi har i dag en glimrende lovgivning, der rent faktisk forskelsbehandler der, hvor det giver mening. Vi havde egentlig fundet ud af, hvordan man kunne gøre det lidt lettere for dem, som overhovedet ikke giver nogen problemer for Danmark, og lidt sværere for dem, der giver problemer for Danmark. Det er almindelig sund fornuft.

Ja, vi havde sågar med pointsystemet fundet en måde at sikre, at den unge dansker på 23 år, der på sit studie i udlandet fandt en kæreste og blev gift, fik en mulighed for at blive familiesammenført, før man var fyldt 24 år, hvis man kunne opnå de nødvendige point. Det var bestemt ikke nemt, men det kunne altså lade sig gøre. Det gider regeringen så heller ikke mere. Pointsystemet er bedre end 24-årsreglen, ganske enkelt fordi vi strammede reglerne over for de udlændinge, som var vanskelige at integrere, og det uanset om de var 24 år, 34 år eller 44 år. For hvis de ikke kunne bidrage til det danske samfund, blev det svært, og for nogle blev det umuligt.

Alt det ødelægger regeringen i dag med dette lovforslag og med dyrekøbte slogans og fokusgruppeproducerede overskrifter som »robust og retfærdig«, men lovforslaget er ingen af delene. Man vælger af uransagelige årsager at gå ind og lempe lige præcis dér, hvor vi ved at der kommer de største integrationsproblemer ud af det. Det er en dårlig dag for Danmark.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Udlændingeog Integrationspolitik. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

21) 1. behandling af lovforslag nr. L 111:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsskadesikring. (Forældelse af krav på erstatning for erhvervssygdom og mulighed for at udstede administrative bødeforelæg m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 14.03.2012).

Kl. 15:06

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Forhandlingen er åbnet. Og jeg giver ordet til den første ordfører, som er hr. Peter Juel Jensen fra Venstre.

Kl. 15:07

(Ordfører)

Peter Juel Jensen (V):

Tak for ordet, formand. Jeg holder min ordførertale på Venstres og Liberal Alliances vegne. Hovedelementet i lovforslaget er at indføre en adgang til tilskadekomne til at rejse en sag om erstatning og godtgørelse i anledning af erhvervssygdomme i sager, hvor tilskadekomnes fordring på erstatning og godtgørelse er forældet. Det skyldes, at nogle erhvervssygdomme er så længe om at udvikle sig, at kravet på erstatning og godtgørelse er forældet, før tilskadekomne har fået kendskab til sygdommen.

Forslaget giver tilskadekomne mulighed for fremadrettet at få behandlet disse sager; det vil sige, hvor tilskadekomne fremover bliver bekendt med sygdommen og sammenhængen med arbejdet. Forslaget giver tillige tilskadekomne, der tidligere har fået behandlet en sag i det administrative system, mulighed for at genanmelde fordringen på erstatning og godtgørelse, hvis sagen ikke er anerkendt tidligere på grund af forældelse. Så langt er vi enige med regeringen, da lovforslaget må være en konsekvens af ændringer, der lå mere eller mindre klar i ministeriet ved valget.

Et andet element i lovforslaget er indførelsen af administrative bødeforlæg. Her hører enigheden op. Venstre er ikke ubetinget tilhængere af administrative bødeforlæg. Vi anerkender, at det er et værktøj, men det er også et værktøj, der skal bruges med omtanke. I Venstre savner vi viden om hvordan og hvorledes. Jeg vil gerne beklage, at når ministeren tager det her redskab i brug så ikke på forhånd har indkaldt ordførerne, for denne sag er alt for vigtig til, at den skal fortabe sig i en eventuel debat om administrative bøder. Formålet må være at sikre, at man som arbejdstager har mulighed for at få erstatning og godtgørelse for noget, der set med nutidens øjne aldrig burde være sket.

I Venstre vil vi under udvalgsarbejdet stille spørgsmål for at få belyst dette og vil forbeholde os ret til først at tage stilling, når vi kender svarene på spørgsmålene, som bliver rejst i forbindelse med lovforslaget.

KL 15:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 15:09

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

I Danmark har vi et stort fokus på at sikre, at der er et godt arbejdsmiljø på arbejdspladserne, og der bliver hver dag gjort en stor indsats på arbejdspladserne rundtom i Danmark. Det er afgørende, at vi hele tiden har fokus på arbejdsmiljøet, og i 2020-planen for arbejdsmiljø, som alle partierne i Tinget bakker op om, er der da også en lang række initiativer og fokuspunkter, der skal mindske muligheden for, at man kommer til skade eller bliver nedslidt på sit arbejde. Det skal ses i lyset af, at der er store fordele ved et godt arbejdsmiljø: for den enkelte, der ikke bliver syg eller skadet med de personlige omkostninger, som det nu kan have, for virksomhederne, der sparer store beløb ved mindre fravær, og fordi der dermed bliver flere hænder til rådighed, og ikke mindst for samfundet i kraft af sparede sygedagpenge og større arbejdsudbud.

Men uanset hvor god en lovgivning vi har, og hvor god en indsats der ydes, sker der ulykker. Folk får arbejdsskader eller bliver nedslidte, og her er det jo så vigtigt, at der er et godt system, der både kan få rettet op på forholdene på den enkelte virksomhed og give de skadelidte en passende erstatning som kompensation. I de tilfælde, hvor der er tale om en brækket arm eller en ulykke, og hvor det er åbenlyst, hvad der er sket og hvornår, er det ikke noget problem, men der er tilfælde, hvor det tager lang tid, inden det viser sig, at man har fået en arbejdsskade. Det gælder f.eks. i forhold til påvirkning fra asbest. Derfor er det vigtigt, at der ikke er en forældelsesfrist for disse skader.

I Socialdemokratiet er vi tilfredse med, at det nu med denne tilretning af loven sikres, at alle har en mulighed for at få deres sag behandlet, uanset hvornår påvirkningen er sket, og at de sager, der tidligere blev afvist på grund af forældelse, kan tages op igen. Vi er også tilfredse med, at bøderne for ikke at overholde loven sættes op, og at gentagelse betyder højere bøder.

De tekniske ændringer i lovforslaget har vi i Socialdemokratiet ingen bemærkninger til, og vi kan derfor støtte forslaget.

Kl. 15:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så giver jeg ordet til hr. Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:12

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Det her lovforslag er jo på nogle områder positivt. Det med erstatning for erhvervssygdomme vil jeg ikke gå så meget i detaljer med, for jeg kan tilslutte mig det, som Venstres ordfører har sagt om erhvervssygdomme. For selvfølgelig skal vi være sikre på, at folk får den rigtige behandling i forbindelse med erhvervssygdomme, altså den behandling, som man nu har ret til og krav på.

Der er også nogle andre små elementer i det, bl.a. om folkekirken skal være selvforsikret. Jeg har lidt svært ved lige at bedømme, om det er en fordel for folkekirken at være selvforsikret eller ikke at være det. Det skal jeg have spurgt lidt ind til i forbindelse med udvalgsarbeidet.

Det, man så kan sige om det her lovforslag, vedrører forhøjelse af bødeniveauet, administrative bødeforelæg i ukomplicerede sager. Der må jeg så indrømme, at jeg faktisk undrer mig lidt over, at mini-

steren ikke har indkaldt forligskredsen bag arbejdsskadelovgivningen i 2004. Det var et meget, meget bredt forlig. Jeg tror endda, det var så bredt, at det kun var Enhedslisten, der ikke var med i det forlig dengang. Så kunne vi have fået en gennemgang af det her lovforslag og hørt, hvad de forskellige partier, der var med i arbejdsskadelovgivningen, nu ville sige til det her, og altså have fået en aftale på plads forud for behandlingen.

Så ville det være gået meget enklere. Nu står vi i den situation, at vi skal til at spørge lidt mere ind til detaljerne med hensyn til virkningen af det her. En forhøjelse af bødeniveauet har vi, så vidt jeg erindrer, ikke nogen erfaring med giver færre arbejdsskader. Det er ikke det, det er mere ved de tiltag, der skal til for at forbedre sikkerhedsforholdene.

Vi er som sagt meget tvivlende, og jeg er ikke sikker på, at vi i Dansk Folkeparti synes, at det er den rigtige vej at gå. Vi skal i hvert fald have spurgt lidt mere ind til det, også til det med administrative bøder. Det kan jeg egentlig godt følge, men vi skal også bare være sikre på, at der så ikke bliver nogen misforståelser om de administrative bøder. Det er det, vi skal have afklaret.

Jeg synes, det er svært at gå i detaljer med det her, før vi har fået stillet de her spørgsmål – det vil vi gøre under udvalgsbehandlingen – om, hvad vi egentlig får ud af de her tiltag. Forbedrer de arbejdsskadesikringsloven? Det har jeg mine tvivl om. Eller er det egentlig bare, fordi man på en eller anden måde skal have kradset nogle penge ind? For som jeg har forstået det, bliver pengene heller ikke i systemet med henblik på at sænke antallet af arbejdsskader eller forbedre forholdene vedrørende arbejdsskader.

Der er sådan flere afklarende spørgsmål. Men som sagt kan man, når vi netop har et meget, meget bredt forlig om arbejdsskadelovgivningen fra 2004, undres over, at ministeren så ikke gør brug af den mulighed for at sige: Lad os da lige få partierne samlet og få en drøftelse af det her. Det ville give ministeren mulighed for at forklare partierne nogle ting forud for førstebehandlingen af det her lovforslag og få de knaster, der kunne være, af vejen og få en afklaring af det her. Så kunne ministeren være gået ned og have fremsat et forslag, der var bred opbakning til i salen, før vi kom til at stå her på talerstolen. Det ville være meget smartere og meget nemmere, også for ministeren, også for embedsmændene. Nu skal embedsmændene jo så til at finde ud af, om det her er omfattet af arbejdsskadelovgivningen. § 82 i arbejdsskadesikringsloven var en af de her paragraffer, vi kiggede på i forbindelse med arbejdsskadelovgivningen i 2004.

Altså, det er sådan lidt noget miskmask, og jeg vil råde ministeren til fremover – når der er sådan noget, der skal kigges på – at se på, om man ikke i forligskredsen vedrørende det her skal tage en snak, forud for at der fremsættes et lovforslag, så vi kan få problemerne løst, inden vi skal til at stå og diskutere dem her i Folketingssalen. Det ville være meget nemmere for ministeren. Nu har ministeren så problemet med at finde ud af, hvor meget der har hobet sig op i forhold til den arbejdsskadelovgivning fra 2004. Vi har ikke forhandlet en ny arbejdsskadelovgivning siden. Der kan da altid justeres nogle detaljer i sådan en arbejdsskadelovgivning. Det er der ikke noget i vejen for, det kan man altid gøre. Men det er bare et godt råd til ministeren: Kig på de forligskredse, der er. Altså, det vil jo være meget enklere for ministeren.

Kl. 15:17

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, hr. Nadeem Farooq.

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Med dette lovforslag indføres en adgang for tilskadekomne til at rejse en sag om erstatning og godtgørelse i tilfælde af erhvervssygdom. Det er så i de sager, hvor tilskadekomnes krav om erstatning og godtgørelse er forældede før den 1. januar 2008. Baggrunden er, at nogle erhvervssygdomme er så længe om at udvikle sig, at krav på erstatning og godtgørelse er forældede, før tilskadekomne får kendskab til sygdommen. Derfor giver forslaget den skadelidte mulighed for i det videre forløb at få behandlet disse sager. Det vil altså sige sager, hvor tilskadekomne fremover bliver bekendt med sygdommen og sammenhængen med arbejdet. Lovforslaget åbner også for muligheden for, at personer, der tidligere har fået en afgørelse om, at deres krav er forældet, kan få genoptaget og behandlet deres sag.

Der er også et andet element i lovforslaget, og det handler om, at vi nu giver Arbejdsskadestyrelsen mulighed for at udstede administrative bøder i ukomplicerede sager. Det er der, hvor der ikke er tvivl om, at arbejdsgiveren har overtrådt arbejdsskadesikringsloven.

Samlet set mener Det Radikale Venstre, at lovforslaget trækker i den rigtige retning med hensyn til arbejdsmiljø, og vi kan derfor støtte lovforslaget.

Kl. 15:18

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Og så giver jeg ordet til hr. Jørgen Arbo-Bæhr fra Enhedslisten.

Kl. 15:19

(Ordfører)

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Først og fremmest vil jeg sige, at Enhedslisten kan støtte forslaget. Vi synes faktisk, det er et godt og positivt forslag. Da forældelsesloven blev ændret i maj 2011 glemte man de skadelidte, der før den 1. januar 2008 havde fået afvist deres krav om erstatning på grund af de daværende forældelsesregler. Det er rigtig godt, at man nu sikrer, at alle, der tidligere har fået afvist deres krav om erstatning på grund af den daværende forældelsesfrist, nu har ret til at få behandlet deres sag i forbindelse med en erhvervssygdom. Samtidig indfører man så også, at bøderne til arbejdsgiverne bliver fordoblet, men vi mener, at der stadig væk er tale om beskedne bøder. Og vi må også gøre opmærksom på, at det er meget sjældent, at arbejdsgiverne har fået bøder, når de ikke har anmeldt en arbejdsulykke. Vi har ikke kendskab til en eneste sag, hvor det er sket. Der er her et misforhold mellem arbejdsgivernes meget beskedne bøder – og i praksis slet ingen bøde – og det tab på op til flere millioner kroner, som de skadelidte, som kom til skade før den 1. juli 2007, har haft, fordi arbejdsgiveren ikke har anmeldt deres skade.

Til sidst vil jeg sige, at i bemærkningerne til lovforslaget står der, at i forbindelse med debatten i efteråret 2010 blev der rejst en kritik af den absolutte forældelsesfrist på 30 år i sager om erhvervssygdomme. Spørgsmålet blev navnlig rejst i forhold til personer, der mange år efter at have været udsat for asbest i forbindelse med deres arbejde udviklede lungehindekræft. Jeg synes, at man skal tænke på gårsdagens dokumentarudsendelse på Danmarks Radio, hvor de dokumenterede, at FLSmidth har udsat tusinder af arbejdere for asbest i deres asbestmine på Cypern indtil 1986. Det er faktisk grotesk, at FLSmidths ledelse har nægtet at give erstatning til de mange, som enten er døde eller lever med lungehindekræft, og derfor vil jeg godt spørge ministeren, om hun vil kommentere dokumentarudsendelsen, og hvad vi kan gøre for at få FLSmidth til at give en klækkelig erstatning til de mange asbestofre på Cypern.

Med disse kommentarer siger vi, at vi stemmer for lovforslaget.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Da jeg ikke ser flere ordførere, vil jeg nu give ordet til beskæftigelsesministeren.

Kl. 15:21

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Tak for det og tak for diskussionen her ved førstebehandlingen. Jeg tror egentlig, at jeg vil starte der, hvor Enhedslistens ordfører, hr. Jørgen Arbo-Bæhr, sluttede, nemlig med, hvad det egentlig er for nogle mennesker, vi taler om, når vi taler om det her lovforslag. Og det er lige præcis mennesker, der har gået på arbejde dag efter dag, uge efter uge, år efter år, som har passet deres arbejde, og som på baggrund af eksempelvis arbejde med asbest har udviklet en alvorlig og for nogles vedkommende rigtig, rigtig farlig sygdom, f.eks. lungehindekræft. Det er lige præcis de mennesker, vi taler om.

Jeg synes, at det er fuldstændig afgørende, at også sygdomme, der udvikles over tid, for nogle sygdommes vedkommende udvikles de over årtier, selvfølgelig skal kunne tages i betragtning, når vi taler om godtgørelse for erhvervssygdomme, og når vi taler om forældelsesfrister og det her område i det hele taget. Det er det, der er baggrunden for lovforslaget.

Derfor er jeg meget enig med Enhedslistens ordfører i, at det, der må være afgørende for os i Folketinget, er at sikre, at mennesker, der får en stor skade, en sygdom, på baggrund af deres arbejdsliv, selv om der måtte gå mange år, selvfølgelig også kan få en erstatning for det tab af erhvervs- og arbejdsevne, som det måtte medføre. Det gør ondt på os alle sammen, at mennesker, egentlig bare fordi de har passet deres arbejde, bliver rigtig, rigtig syge. Det mindste, vi kan gøre, er selvfølgelig at sørge for, at lovgivningen harmonerer med også de sygdomme, der kan udvikle sig over lang tid.

Når det er nødvendigt at følge op på ændringer af forældelsesloven, kan man sige, at det skyldes, at den forældelseslov, som det her lovforslag refererer tilbage til, ikke gælder for krav, der var forældede før den 1. januar 2008. Og der kan stadig væk komme sager fra dengang. Det betyder jo, kan man sige, at vi med det her lovforslag samler op på en gruppe, der risikerer at komme i klemme.

Lovforslaget giver også mulighed for, at personer, der tidligere har fået en afgørelse om, at deres krav er forældet, alligevel kan få genoptaget og behandlet deres sag. Så langt, så godt. Jeg lytter mig til, at alle Folketingets partier er enige i den målsætning, og det glæder mig.

Det andet element i lovforslaget her er spørgsmålet om administrative bøder, som det har været rejst af flere partier. Det, vi foreslår her, er, at Arbejdsskadestyrelsen i fremtiden skal have mulighed for at udstede en administrativ bøde i de sager, der er helt ukomplicerede, og hvor der ikke er nogen som helst tvivl om, at arbejdsgiveren har overtrådt arbejdsskadesikringsloven.

Tanken med det her er jo i virkeligheden at lette bureaukratiet og administrationen, at sørge for, at sagerne kommer hurtigt igennem, at der kommer en afklaring, og i virkeligheden også, at arbejdsgiveren undgår en politisag der, hvor man så at sige kan nøjes med en administrativ bøde.

Det er også vigtigt for mig at understrege, at administrative bøder kun skal bruges i de tilfælde, hvor sagerne er ukomplicerede. Det betyder jo altså, at en arbejdsgiver, som sætter spørgsmålstegn ved, hvorvidt vedkommende måtte have overtrådt loven, til enhver tid har mulighed for, at sagen bliver oversendt til politiet, nøjagtig som tilfældet er i dag.

Så blev der i diskussionen her sat spørgsmålstegn ved forligsspørgsmålet. Der bliver jeg nødt til at sige, at jeg stadig væk er relativt nytiltrådt beskæftigelsesminister, og skulle der være et forligsspørgsmål her, som måtte være overset, er det selvfølgelig noget, vi i fællesskab skal afklare. Derfor ser jeg frem til, at nogle af udvalgets medlemmer stiller spørgsmålstegn – ikke spørgsmålstegn, men spørgsmål herom, og så tager vi selvfølgelig diskussionen og om nødvendigt også en politisk drøftelse. Det vil jeg til enhver tid gerne indbyde til.

Med de faldne kommentarer og den udvalgsbehandling, vi har foran os, håber jeg selvfølgelig på en bred opbakning til lovforslaget her, for der sidder nogle mennesker derude, der er blevet syge af at gå på arbejde, en del af dem har en meget, meget forringet livskvalitet, nogle af dem er alvorligt syge, og jeg synes, at det er vigtigt, at vi sørger for, at vores lovgivning er tidssvarende og passer på de mennesker, som i virkeligheden ikke har gjort andet end at passe deres arbejde.

Kl. 15:26

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

22) 1. behandling af lovforslag nr. L 106:

Forslag til lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, lov om ægteskabets retsvirkninger og retsplejeloven og om ophævelse af lov om registreret partnerskab. (Ægteskab mellem to personer af samme køn).

Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup). (Fremsættelse 14.03.2012).

Kl. 15:26

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Jeg giver ordet til den første ordfører, hr. Eyvind Vesselbo fra Venstre.

Kl. 15:27

(Ordfører)

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg vil gerne starte med at sige, at processen, hvis man overhovedet kan kalde det her en proces, vedrørende det her lovforslag er noget rod. Det er åbenbart sådan, at det her lovforslag skal hastes igennem uden en ordentlig parlamentarisk behandling. Det er utilfredsstillende, men jeg må samtidig konstatere, at det jo ikke er en usædvanlig procedure, når man ser på de tidligere lovforslag fra socialministeren og den her regering: ingen forhandlinger og et lovforslag, som på nogle områder sår mere usikkerhed end tryghed på det område, det skal dække. Det er en meget lemfældig måde at behandle et så følsomt og omdebatteret emne som det her på.

Lovforslaget drejer sig om at give mulighed for, at to personer af samme køn kan blive gift i kirken. Som det er i dag, kan homoseksuelle indgå i registreret partnerskab. Med dette forslag vil det nu blive muligt for personer af samme køn at blive viet i kirken med et kirkeligt ritual. Der har de seneste år været en del debat om denne sag, og der er mange indfaldsvinkler til og synspunkter om den. Vi har, som jeg nævnte, heller ikke denne gang, når det drejer sig om et lovforslag, haft mulighed for at forhandle med socialministeren inden før-

stebehandlingen. Lovforslaget dumpede ned på bordet i torsdags, og så er der første behandling i dag, og derfor ønsker vi selvfølgelig en forhandling med ministeren om nogle af punkterne i lovforslaget. Ministeren må bl.a. forklare, hvilke konsekvenser loven har på det retslige område. Det står ganske uklart, hvad der skal ske i fremtiden på det punkt.

I L 105, som behandles lige efter det her lovforslag, og som hænger sammen med det her, er der nogle elementer, som sammenholdt med det her lovforslag er positive. For det første vil præsterne blive sat fri, havde jeg nær sagt, i forhold til at vie personer af samme køn – de kan altså selv vælge, om de vil gøre det. Og desuden vil der være to vielsesritualer. Derfor kunne det jo være sådan, at man umiddelbart kunne være positiv over for det her lovforslag, L 106, men som jeg sagde tidligere, er der alt for mange uklare elementer i lovforslaget, hvorved vi bliver i tvivl om konsekvenserne af det her lovforslag og også om en mulig støtte til det.

Venstre støtter naturligvis, at der er ligestilling for alle grupper i vores samfund, og derfor vil vi som udgangspunkt, i stedet for at støtte forslaget her umiddelbart, foreslå, at forbudet mod, at to personer af samme køn bliver viet i kirken, bliver afskaffet, altså at forbudet mod, at to personer af samme køn bliver viet i kirken, bliver afskaffet. Vi er modstandere af, at Folketinget skal beslutte, hvad folkekirken skal gøre. Vi mener, at disse ting skal komme indefra, altså fra folkekirken, og at folkekirken selv skal bestemme, om homoseksuelle skal kunne indgå ægteskab i kirken. Det er vores udgangspunkt.

Venstre er som sagt ikke imod, at homoseksuelle bliver ligestillet med andre også på dette område, men vi er imod, at det skal bestemmes politisk, hvad kirken skal gøre. Religion er en særlig og meget følsom ting, som ikke kan defineres politisk. Derfor har vi denne stillingtagen, som vi har her.

Kl. 15:31

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Langballe.

Kl. 15:31

Christian Langballe (DF):

Ordføreren har sådan set været inde på sagen, nemlig at lovforslaget er blevet hastet igennem. Jeg vil også sige sjasket igennem, for der er også for os i Dansk Folkeparti nogle ting, som simpelt hen ikke er afklaret.

Men jeg vil godt spørge med hensyn til det sidste og den sidste lov, ordføreren omtalte: Gør det indtryk på ordføreren, at seks biskopper, og det vil faktisk sige flertallet af biskopper, giver udtryk for, at de gerne ville have sat lovbehandlingen i bero? De føler slet ikke, at de er blevet hørt ordentligt, eller at der har været en ligeværdig proces i det forhold. Gør det indtryk på ordføreren, at seks biskopper, dvs. flertallet af biskopper, faktisk siger, at de gerne ville have tid til at drøfte tingene på en ordentlig og ligeværdig måde, også med kirkeministeren?

Kl. 15:32

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:32

Eyvind Vesselbo (V):

Det er jo netop på den baggrund, at vi stiller det forslag, vi gør her. Vi siger netop, at vi gerne vil ophæve forbuddet, men at vi samtidig gerne vil have, at kirken selv udarbejder det forslag, der skal være, og som de selv ønsker. Derfor er det selvfølgelig noget, der gør indtryk.

Kl. 15:32

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Christian Langballe.

Kl. 15:32

Christian Langballe (DF):

Altså, jeg vil sige, at det, som også kan være problemet, jo så er, at det nu foreslås, at vielsesmyndigheden går ud af folkekirken. Det er der faktisk flere der taler for, også biskopperne. Jeg synes jo, det må give nogle problemer, med hensyn til at vi behandler et forslag, som kunne ende med, at vielsesmyndigheden ryger ud af folkekirken, og så synes jeg egentlig, det er meget tid og mange kræfter, vi bruger på et forslag, der så måske ikke engang får nogen effekt inden for folkekirken. Det vil jeg godt spørge om ordførerens holdning til.

Kl. 15:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:33

Eyvind Vesselbo (V):

Nej, vi sikrer jo netop det, hr. Christian Langballe ønsker, i det, vi lægger op til her, nemlig at det bliver i folkekirken, og at det er folkekirken selv, der bestemmer og udarbejder det forslag, som folkekirken kunne tænke sig skulle gennemføres.

Kl. 15:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Pernille Vigsø Bagge har en kort bemærkning.

Kl. 15:33

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Tak. Jeg synes, det er en ganske speciel position, Venstre antager her i dag, for det, vi kan forstå på Venstres ordfører, er, at nu skal folkekirken selv tage en beslutning, som folkekirken reelt ikke kan tage, fordi der ikke er nogen, der kan tale på folkekirkens vegne. Enhver, der kender kirkeordningen, ved jo, at Folketinget her er kirkens overordnede lovgivende organ. Men jeg kan forstå, at det så er biskopperne, der ifølge Venstre skal til at beslutte alt, hvad der skal foregå i folkekirken. Er det sådan, at folkekirken skal til at være en bispekirke? Er det Venstres position i forhold til det her i dag?

Kl. 15:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:34

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg kan godt forstå, at fru Pernille Vigsø Bagge kan konstatere, at Det Radikale Venstre og Venstre har en forskellig opfattelse af det her. Vi mener ikke, at det skal være politikerne her på Christiansborg, der skal bestemme, hvad kirken skal foretage sig med hensyn til de kirkelige ritualer.

Kl. 15:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 15:34

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Det forholder sig jo sådan, at vi har en kirkeordning, der er indrettet på en måde, så det er politikerne her på Christiansborg, der lovgiver på folkekirkens område, og det kan jeg så forstå at Venstre ikke længere synes skal være tilfældet. Så kunne det være interessant at høre, hvem det er, der skal tage beslutningen. Jeg kunne ligesom høre på

hr. Eyvind Vesselbos svar til hr. Christian Langballe, at han synes, det kunne være en god idé, hvis man lyttede til seks biskopper, så det er de seks biskopper, der skal bestemme, hvad der foregår i folkekirken. Er det sådan, man skal forstå det, eller har Venstre et helt nyt forslag til kirkeordning? Det kunne da være meget spændende at høre her, for hvis det ikke mere er Folketinget, der lovgiver på folkekirkens område, er det så seks biskopper, eller hvem er det?

Kl. 15:35

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:35

Eyvind Vesselbo (V):

Jamen vi har et andet udgangspunkt end Det Radikale Venstre. Vi mener, at det er kirken, som skal komme med forslaget. Det skal komme indefra, det er jo det, der er det reelle i det her, og det er der, forskellen ligger mellem Venstre og Det Radikale Venstre.

Kl. 15:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det fru Karen J. Klint for en kort bemærkning.

Kl. 15:36

Karen J. Klint (S):

Jeg har to ret konkrete spørgsmål til Venstres ordfører: Er det ikke korrekt, at det er Folketinget, der alene kan lovgive om ægteskabsloven i Danmark? Det er det ene spørgsmål. Det andet spørgsmål er: Er det ikke korrekt, at Venstre var med blandt de partier, der var inviteret over til social- og integrationsministeren til en drøftelse af de her lovforslag, før de blev sendt i høring?

Kl. 15:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:36

Eyvind Vesselbo (V):

Jo, det er korrekt.

Kl. 15:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Karen J. Klint.

Kl. 15:36

Karen J. Klint (S):

Så har jeg ikke flere spørgsmål. Tak.

Kl. 15:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 15:36

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak. Jeg skal bare prøve at blive sikker, for jeg synes ikke, at hr. Eyvind Vesselbo svarede på SF's ordførers spørgsmål. Er det flertallet af biskopper, der skal bestemme? Det er jo egentlig interessant, for skulle de så også have bestemt tilbage dengang i 1940'erne, da man vedtog, at der kunne være kvindelige præster? Ville hr. Eyvind Vesselbo have foretrukket, at det var biskopperne, der dengang med et kæmpestort flertal skulle have besluttet, at det kunne vi ikke have?

Kl. 15:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Evvind Vesselbo (V):

Jeg forstår ikke hr. Simon Emil Ammitzbølls spørgsmål på anden måde, end at hr. Simon Emil Ammitzbøll er enig i, at man skal ophæve forbuddet mod at vie folk af samme køn, og at hr. Simon Emil Ammitzbøll ikke er enig i, at det er kirken selv, der skal tage initiativet til at udarbejde forslagene til en mulig løsning på det her problem. Der er vi jo så bare uenige.

Jeg må så lige beklage, at jeg kom til at sige, at fru Pernille Vigsø Bagge er fra Det Radikale Venstre, for det er SF.

Kl. 15:38

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:38

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu lagde hr. Eyvind Vesselbo ud med at brokke sig over processen. Hvis man ønsker at have en ordentlig proces, kan man også selv medvirke til det. Jeg er sikker på, at det vil stå fuldstændig tindrende klart, hvad Liberal Alliances synspunkt er, når jeg har været på talerstolen, så det behøver hr. Eyvind Vesselbo sådan set ikke at bekymre sig om nu.

Men ordføreren kunne koncentrere sig om at besvare mit spørgsmål: Er det biskopperne, der skal bestemme – ja eller nej? Det lå nemlig lidt implicit i det, der blev sagt. Og der vil jeg bare sige, at hvis man ser på de høringssvar til f.eks. loven om kvindelige præster tilbage i 1946-1947, vil man blive chokeret over, hvilke høringssvar der kom fra biskopperne. Jeg forestiller mig da ikke, at Venstre den dag i dag vil synes, at man skulle have fulgt flertallet af biskopperne.

Kl. 15:38

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:38

Eyvind Vesselbo (V):

Nu er det jo sådan, at man skal høre efter, hvad der bliver sagt fra talerstolen. Jeg mener, at jeg ganske klart har sagt, at det er kirken, og det kunne blive biskopperne, der skal lave et oplæg, som Folketinget så tager stilling til. Det er jo det, der er kernen i det her. På den ene måde kommer forslaget fra Folketinget, og det er det, hr. Simon Emil Ammitzbøll åbenbart synes er en god idé, og på den anden måde er det vores forslag, som selvfølgelig er, at det kommer indefra, nemlig fra kirken, og at der kommer et forslag, der er udarbejdet af kirken, som vi så her tager stilling til. Det er jo ganske klart.

Kl. 15:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 15:39

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det. Jeg vil gerne spørge Venstres ordfører, om ordføreren ikke er helt enig i, at det er og må være Folketinget, der skal træffe beslutning om, at folkekirken og andre trossamfund også skal kunne vie og give ægteskab til personer af samme køn. Vil Venstres ordfører ikke også give mig ret i, at de danske biskopper i forhandling med kirkeministeren har sagt, at de vil udarbejde et ritual, som skal forelægges Folketinget?

K1 15:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:40 Kl. 15:43

Evvind Vesselbo (V):

Jo, men vi foreslår jo også to ting, nemlig at man ophæver forbuddet, så der kan foregå en vielse, og så foreslår vi, at der udarbejdes et forslag, som Folketinget skal tage stilling til, men det skal komme ad en anden vej, end det er tilfældet med det nuværende forslag, nemlig indefra, havde jeg nær sagt, fra folkekirken. Det er jo et ganske klart og tydeligt præciseret forslag.

Kl. 15:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Flemming Møller Mortensen.

Kl. 15:40

Flemming Møller Mortensen (S):

Hr. Eyvind Vesselbo får det til at lyde, som om det er et spørgsmål om disrespekt for folkekirken. Måske kunne hr. Eyvind Vesselbo også forstå mit synspunkt, nemlig at det, Venstre her giver udtryk for, er disrespekt for folkekirken, når biskopperne i drøftelse med kirkeministeren har sagt, at de vil udarbejde de her to ritualer for ægteskaber i folkekirken fremover?

Kl. 15:41

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:41

Eyvind Vesselbo (V):

Nej, tværtimod vil vi netop følge det, som biskopperne selv har sagt ja til at gøre.

Kl. 15:41

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Mogens Jensen.

Kl. 15:41

Mogens Jensen (S):

Ja, jeg skal beklage, at jeg lige kom lidt inde i hr. Eyvind Vesselbos ordførertale, men der er noget, der sådan forvirrer mig, og det kan være, at ordføreren kan bringe klarhed over det. Vi prøver: Er det sådan, at Venstre støtter en ændring af ægteskabsloven, således at to personer af samme køn også kan vies efter ægteskabsloven og det dermed er indeholdt i ægteskabsloven, og at det deraf følger, at når du ophæver loven om registreret partnerskab, så frisætter du sådan set også kirken til selv at træffe beslutning om, at man vil vie homoseksuelle, altså at vi ophæver forbuddet mod at vie homoseksuelle i trossamfundene. Er det begge de dele, Venstre støtter?

Kl. 15:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:42

Eyvind Vesselbo (V):

Nu ved jeg ikke helt, om jeg kan få klarhed over hr. Mogens Jensens forvirring. Men det, jeg sagde, var egentlig ret klart, og det var også et svar på det spørgsmål, som hr. Mogens Jensen stillede, nemlig at vi foreslår, at forbuddet mod, at man kan vie to personer af samme køn, ophæves, og at vi ønsker, at kirken udarbejder et forslag, som Folketinget så kan tage stilling til. Men så er det noget, der kommer inde fra kirken. Det, der er problemet, og det var også det, jeg sagde i min ordførertale, er, at der er så mange ting, som ligger i det her forslag, L 106, som skaber usikkerhed og usikkerhed om konsekvenserne af det, vi vedtager. Så derfor mener vi, at det forslag, vi her stiller, simpelt hen er den rene vare.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Mogens Jensen.

Kl. 15:43

Mogens Jensen (S):

[Lydudfald] ... fra Venstres side er villig til at ophæve det forbud, der er i dag, mod at trossamfund kan vie homoseksuelle. Så vidt, så godt. Er Venstre så også enig i, at det, der fremtidig regulerer vielser, under den lov man bliver viet fremtidig som homoseksuel, er under ægteskabsloven? For det er jo det, det her lovforslag handler om, nemlig at man ophæver loven om registreret partnerskab, og så vier man homoseksuelle under ægteskabsloven, det vil sige, man indretter ægteskabsloven sådan, at homoseksuelle også kan vies under den lov, så der er ligestilling mellem heteroseksuelle og homoseksuelle. Går Venstre ind for det – ja eller nej?

Kl. 15:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:43

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg mener, at jeg svarede klart på det før, fordi det, hr. Mogens Jensen stiller et spørgsmål om nu, jo bl.a. er ritualer. Det er jo i et andet lovforslag, L 105. Det er jo et klart udspil i modsætning til mange af de ting, som står i det lovforslag, L 106, som vi har til behandling nu, hvor der er en masse usikkerhed, en masse uklarheder om, hvad konsekvenserne er, hvis vi vedtager det, som det ligger nu. Derfor kan jeg kun gentage det, som jeg har sagt, nemlig, at det, vi foreslår, er, at vi ophæver forbuddet, og at kirken udarbejder et forslag, som biskopperne jo har sagt ja til.

Kl. 15:44

Første næstformand (Bertel Haarder):

En kort bemærkning fra fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 15:44

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Det er, fordi jeg sidder og bliver lidt forvirret. På den ene side siger ordføreren, at Venstre går ind for at fjerne forbuddet imod, at to personer af samme køn kan indgå ægteskab, men på den anden side siger Venstre altså, at man ikke vil gøre det, før kirken selv beder om det. Så vil jeg gerne spørge: Hvem er kirken? Hvem er det, der skal bede om det? Hvem er det, der skal beslutte det? Skal man lave en urafstemning blandt alle folkekirkens medlemmer? Eller er det biskopperne, som skal træffe beslutningen? Hvem er det, der skal beslutte sig for, at man vil fjerne forbuddet?

Kl. 15:45

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:45

Eyvind Vesselbo (V):

Ja, det er jo et meget interessant spørgsmål, fordi det, som jeg jo netop har svaret på tidligere, er, at det er biskopperne, der kunne tage initiativet, som de er i gang med nu, og udarbejde et forslag på det her område, som Folketinget så tager stilling til. Så det må være svaret på det spørgsmål, som ordføreren stillede.

Kl. 15:45

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 15:45 Kl. 15:48

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

O.k., så jeg skal forstå det sådan, at Venstre mener, at forbuddet mod, at to personer af samme køn kan gifte sig, kun skal fjernes, hvis biskopperne beder om det, så det vil sige, at Venstre altså går ind for en bispekirke – tror jeg, det hedder – altså, i Venstre mener man, at det skal være biskopperne, der træffer den her beslutning.

Kl. 15:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:46

Eyvind Vesselbo (V):

Vi stiller vi jo ikke forslag, uden at der er mulighed for at realisere det på en fornuftig måde bagefter. Når vi siger, at vi gerne vil have ophævet forbuddet, vil vi jo ikke bare sige, at så ved vi ikke, hvad der skal ske bagefter. Vi stiller jo samtidig et forslag om, at der bliver udarbejdet et forslag til, hvordan det her skal foregå. Det er muligvis lidt svært for ordføreren at forstå, hvad det er, det her drejer sig om, men de her to ting hænger jo sammen, nemlig at ophæve forbuddet og samtidig få et forslag, som kommer indefra. Jeg ved godt, at det er to forskellige holdninger, vi har. Vi mener, at det er kirken, og at det skal komme indefra, og at det er der, forslaget skal komme fra, men det er klart, at for at det har nogen realisme i sig, skal man jo ophæve forbuddet.

Kl. 15:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

En kort bemærkning fra fru Maja Panduro.

Kl. 15:47

Maja Panduro (S):

Men konsekvensen af det, som Venstres ordfører nu står på talerstolen og siger, må da netop være: Ja, vi vil jeg godt være med til at ophæve forbuddet, men når vi så har gjort det, smider vi det hele fra os og ved ikke, hvad der ellers skal foregå, det må nogle andre tage stilling til. Det synes jeg er ret ærgerligt, og jeg synes, at Venstres ordfører må kunne svare helt klart på, hvem det så er, der så ligesom skal overtage, efter at vi har ophævet forbuddet, for hvad er det, Venstres ordfører mener med kirken? Mener man, at vi skal have en bispekirke, at det er biskopperne, som skal tage beslutningerne om folkekirken fremover og altså også, om mennesker af samme køn må kunne blive viet i kirken? Er det det?

Kl. 15:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:47

Eyvind Vesselbo (V):

Nu skulle man jo have lyttet lidt efter, for jeg mener, at jeg har gentaget mindst en fem-seks gange, hvad det er for en model, vi prøver at lægge et ord ind for her. Så jeg ved egentlig ikke, hvor meget tid jeg skal bruge på at gentage det, jeg tidligere har sagt, men lade forslaget komme fra kirken selv, lade biskopperne være med til at udarbejde det som et forslag til Folketinget og så ophæve det forbud, der er i øjeblikket. Det er vel ganske klart. Det kan godt være, at Socialdemokratiet og andre partier er uenige i det her, og det er også derfor, jeg siger, at jeg regner med, der kommer nogle forhandlinger på det her område, nogle drøftelser, hvor vi så kan diskutere indholdet af det, som jeg har sagt her, og som Venstre foreslår. Derfor ved jeg ikke, om vi kommer det så meget nærmere, når man bliver ved med at stille det samme spørgsmål hele tiden, for svaret bliver ikke anderledes.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Maja Panduro.

Kl. 15:48

Maja Panduro (S):

Men hvis det var så klart, kunne man jo bare have sagt ja eller nej. Men så gentager jeg det, som jeg hører ordføreren sige, og hvis det så er sådan, det er, kan ordføreren jo bare nikke og sige ja. Venstre mener, at det er biskopperne, der skal bestemme, om homoseksuelle kan blive gift i danske kirker, Venstre mener, at vi i Danmark skal have en bispekirke. Er det rigtigt forstået, ja eller nej?

K1 15:49

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:49

Eyvind Vesselbo (V):

Det er jo fantastisk. Det er jo fantastisk, at en ordfører kan sidde i så lang tid og ikke høre ordentligt efter, hvad der bliver sagt. Jeg har ikke på noget tidspunkt sagt, at biskopperne skal bestemme, jeg har sagt, at biskopperne skal udarbejde et forslag, som der skal tages stilling til. Er det svært at forstå? Det må det åbenbart være, siden fru Maja Panduro to gange har stillet samme spørgsmål og i øvrigt misfortolker og fordrejer det, jeg har sagt. Jeg mener ikke, det er værdigt i en debat, som egentlig burde være seriøs, at man på den måde fordrejer tingene, og jeg synes ikke, at fru Maja Panduro skulle sidde og smile ad det, for jeg mener faktisk, at det er for seriøst et emne til at lave pjat med.

Kl. 15:50

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for Venstre. Så giver jeg ordet til ordføreren for Socialdemokraterne, fru Karen J. Klint.

Kl. 15:50

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

Tak for det.

Gennem flere år har de tre partier, der udgør den nuværende regering, her i Folketingssalen fremsat flere beslutningsforslag med henblik på at ændre den tilstand, at trossamfund, der har retten til at vie par af forskelligt køn, også får retten til at vie par af samme køn. Jeg har selv adskillige gange talt for fjernelse af forbuddet og har talt for mere ligestilling både mellem par og mellem de instanser, der er udstyret med vielsesbemyndigelsen. Det er derfor logisk og glædeligt for mig og mit parti, Socialdemokraterne, at vi nu står med dagens lovforslag, for ud over at lovforslaget vil gøre en kæmpe forskel i mange danskeres liv, er det et vigtigt signal om, at vi som samfund anerkender forskellighed og ligeværd, uanset hvem man er, og uanset hvem man elsker.

Vi har talt for kønsneutralitet i lovgivningen, og det er noget, vi også gør i mange andre love. Jeg *har* læst høringssvarene, og jeg har også deri set, at enkelte fremfører, at lovforslag nr. L 106 gør befolkningen kønsneutral; det synes jeg er noget sludder. At gøre en lov kønsneutral ændrer jo ikke på et menneskes personlige køn, men det ændrer på ligestilling i forhold til loven og på ligestilling i det fælles civilsamfund, vi lever i.

Jeg ønsker ikke her fra talerstolen at gå ind i en teologisk debat om ordet ægteskab, men jeg ønsker dog at udtrykke glæde over, at mange anerkendte teologer har tilkendegivet i høringssvarene, at det er i orden at sidestille ægteskaber af par af samme køn, med ægteskaber af par, der har forskelligt køn.

Jeg og mit parti er meget opmærksomme på, at personer i folkekirken og andre steder er imod den fælles betegnelse, men jeg har heldigvis samtidig noteret mig, at faktisk alle, også dem med de kritiske høringssvar, ikke taler fordømmende om mennesker, der i kærlighed lever sammen med en person af samme køn. Hver gang vi har drøftet de tidligere beslutningsforslag, er bølgerne gået højt, både her i salen og i medierne; det er imidlertid min egen erfaring fra mange, mange kirkelige debatter rundtom i det ganske land, at holdningen, accepten af ligestilling, har flyttet sig i retning af større og større enighed.

Jeg vil også gerne her i dag understrege, at vores arbejde for ligestilling på vielsesområdet, ægteskabsområdet, sker med respekt for dem, der har en anden holdning, en holdning, der naturligt kommer ud i det lovforslag, vi skal drøfte om lidt, om fritagelse af præster, der af samvittighedsgrunde ikke ønsker at vie par af samme køn.

I mange andre lande har trossamfund alene adgang til at velsigne mennesker, der har indgået borgerligt ægteskab. I Danmark har fortidens politikere valgt, at også godkendte trossamfund kan udstyres med vielsesretten – ja, vi godkender faktisk trossamfund ved at tildele dem vielsesmyndigheden. Jeg ønsker ikke, at vi skal fjerne den mulighed for borgerne, at de med juridisk gyldighed kan indgå ægteskab i deres trossamfund, som enkelte af høringsparterne nævner.

Jeg håber meget, at et stort flertal her i Folketinget støtter op om dagens lovforslag. Det gør en samlet folketingsgruppe fra Socialdemokraterne.

Kl. 15:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en stribe korte bemærkninger, først fra hr. Christian Langballe.

Kl. 15:54

Christian Langballe (DF):

Tak for det, formand. Jeg håber, at debatniveauet kan blive lidt højere. Nu er jeg så lige pludselig blevet til talsmand for en bispekirke. Vor Herre bevares. Det eneste, jeg siger, er jo, at man plejer og har en god tradition for i folkekirken at lave en ordentlig høring, hvor tingene bliver drøftet, i stedet for at sjaske sådan en lovgivning igennem. Det er det, jeg taler for. Biskopperne kommer under alle omstændigheder til at udarbejde det ritual, så de er jo inddraget i processen i forvejen.

Så altså, mit spørgsmål er, hvorfor man ikke lytter. Jeg har fået at vide af kirkeministeren, at biskopperne er fuldstændig enige med ham i udarbejdelsen af et ritual. Det er de ikke. Seks biskopper mener, at loven skal sættes i stå, for at man faktisk kan tage ordentlig stilling til det. Så presser vi fra Folketingets side loven igennem uden overhovedet at lytte. Jeg synes, det er noget mærkeligt noget. Jeg vil godt høre ordførerens holdning til det.

Kl. 15:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:55

Karen J. Klint (S):

Jeg kender ikke det antal møder, som biskopperne har haft med den ene eller anden minister. Jeg har kun den samme adgang til de oplysninger fra medierne, som hr. Christian Langballe har, og den debat ønsker jeg ikke at forholde mig til. Jeg er her ordfører på et lovforslag om ændringer i ægteskabsloven, og den lovændring vil jeg gerne forholde mig til.

Kl. 15:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Christian Langballe.

Christian Langballe (DF):

Ja, det er jo så det, vi ikke rigtig kan, når det nu har konsekvenser for folkekirken. Det er jo både almindelig lovgivning og sådan noget, der har konsekvenser for folkekirken, og jeg må altså godt nok sige, at der synes jeg man har tromlet ind over. Jeg synes, at kirkeministeren har opført sig som en elefant i en porcelænsbutik, hvor han selv har taget porcelænet med. Altså, jeg synes, det er noget mærkelig noget, og jeg kan ikke forstå, at man i det mindste ikke bare vil lytte og være lidt mere lydhør. Det er en god demokratisk tradition, som vi har. Hvorfor vil man ikke lytte?

Kl. 15:56

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:56

Karen J. Klint (S):

Jeg kan svare for mig selv. Jeg har ikke tal på de mange steder, jeg har været de sidste mange år og drøftet kirkepolitik, drøftet kirkeordning, drøftet struktur, men jeg har også drøftet de beslutningsforslag, vi har haft i Folketingssalen om ændringer af ægteskabsloven. Det henviste jeg også til i min tale. Der har jeg virkelig lyttet, og jeg har også fornemmet, at processen der er positiv nu. Selvfølgelig er det ikke alle, der er med, og det er også det, vi viser respekt for ved det næste lovforslag. Jeg har rejst rundt, og jeg har lyttet til rigtig, rigtig mange mennesker.

Kl. 15:56

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Alex Ahrendtsen for en kort bemærkning.

Kl. 15:57

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak for det. Det er jo et emne, der er følelsesladet, og som det ikke er helt nemt at debattere, men lad os prøve at lægge følelserne lidt til side og få det lidt op på et overordnet niveau.

Det, der er sagen, er jo, at et politisk flertal bruger den her sag til at tromle folkekirken ned. Lad os prøve at kigge lidt ud i fremtiden, lad os forestille os, at der er et andet flertal, som pludselig mener, at præster slet ikke skal kunne vie fraskilte. Mener ordføreren virkelig, at det nuværende flertal gør ret i at tromle en politisk dagsorden ind over en folkekirke, som sagtens selv kan finde ud af dette? Og mener ordføreren, at det er den rigtige måde at håndtere folkekirken på?

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:58

Karen J. Klint (S):

Man skal have været isoleret et meget lille sted, hvis man ikke gennem de sidste mange år har opdaget, at temaet ægteskabslovgivning, vielser af par af samme køn, har været gjort til en politisk debat her i salen. Det har været gjort til en debat adskillige gange. Så hvis man ikke har opdaget den debat, har man været uheldig, synes jeg.

Så hører vi igen begrebet folkekirken selv. Jeg er af en tidligere kirkeminister og af en tidligere formand for Kirkeudvalget blevet belært om, at det begreb eksisterer ikke, men vi har jo også et regeringsgrundlag, der netop vil se på, om vi har den rigtige styreform for folkekirken. Så det bliver et hypotetisk spørgsmål: Hvem er folkekirken selv, og hvem kan tale på folkekirkens vegne? Det kan hverken ordføreren dernede i salen eller jeg. Vi kan tale på vores egne vegne og på vores partigruppers vegne her i salen.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 15:59

Alex Ahrendtsen (DF):

Kan ordføreren virkelig ikke se, at det er problematisk, at et lille flertal tromler en politisk dagsorden igennem på et område, som er så kompliceret, og som er teologisk svært at hitte rede i. Der er ingen af os, bortset fra nogle ganske enkelte, som er teologer. Hvorfor vælger man at bruge sit flertal til at tromle en politisk dagsorden igennem, når det egentlig burde være teologiske fagfolk, der taler sig til rette, og derefter henvender sig til regeringen.

Jeg fatter simpelt hen ikke, at regeringen overhovedet tør kaste sig ud i det. Tænk, hvis der nu kommer et andet flertal, som så påberåber sig retten til at lovgive på dette område, men stik modsat af, hvad regeringen i dag står for. Mener ordføreren virkelig, at det er den rigtige måde at gøre tingene på?

Kl. 16:00

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 16:00

Karen J. Klint (S):

Rent principielt kan skiftende flertal i Folketinget jo godt lave noget lovgivning, der er modsatrettet den eksisterende lovgivning. Det er fakta herinde. Men jeg synes ikke, at ægteskabsloven – og det er jo den, vi drøfter nu her med L 106 – er en religiøs lov. Det er en civil lov, så der har teologer ikke større ret til at have en mening end alle os andre lægfolk.

Kl. 16:00

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Flemming Damgaard Larsen for en kort bemærkning.

Kl. 16:00

Flemming Damgaard Larsen (V):

Tak for det. Det her lovforslag er udtryk for lovjaskeri uden sidestykke. Der er ikke gået noget udvalgsarbejde eller kommissionsarbejde forud, der ligesom kunne have belyst alle aspekter, alle konsekvenser af det pågældende lovforslag. Det er et meget, meget stort problem.

Jeg vil gerne spørge ordføreren for Socialdemokratiet: Hvorfor er det så vigtigt at jaske det her igennem, uden at man kender samtlige konsekvenser, inden det bliver vedtaget?

Kl. 16:01

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 16:01

Karen J. Klint (S):

Det, vi tager stilling til ved førstebehandlingen i dag, er selve ægteskabsloven og ligestilling af par. At der så kan være nogle andre konsekvenser, der skal rettes op på senere, må blive genstand for en selvstændig drøftelse og en selvstændig forhandling.

Med hensyn til de to ægteskaber, som vi taler om her i dag, sker der ikke ændringer i de juridiske forhold i forhold til børnerettighederne, som jeg tror er det, hr. Flemming Damgaard Larsen spørger ind til. Der sker ikke nogen juridiske ændringer ved lovændringen her i ægteskabsloven. Der vil stadig væk være to sæt juridiske lovgivninger på børneområdet.

Personligt håber jeg meget, at det bliver lettere at rette op på de juridiske forskelle, når nu situationen for begge par kommer til at hedde ægteskab, for så vil alle børn, der fødes af par, blive født ind i et ægteskab. Så alt andet lige burde sammenhold omkring det lovforslag, vi har i dag, gøre det lettere for andre at udrede den juridiske situation bagefter.

Kl. 16:02

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Flemming Damgaard Larsen.

Kl. 16:02

Flemming Damgaard Larsen (V):

Ordføreren indrømmer jo nu her, at det *er* lovjaskeri, ved at der f.eks. på lovgivningsområdet i forhold til børn skal gælde to sæt regler. Det er da noget værre rod. Altså, hvorfor ikke på forhånd sikre sig, at de regler, der så kommer til at gælde, er afstemt med hinanden?

Det vil sige, at nu har vi så udestående problemstillinger omkring børneloven, omkring arveloven, omkring pensionsloven, omkring adoptionsloven, og det er da noget værre rod. Kan ordføreren ikke se, at det vil være rigtig klogt, at man har alle disse aspekter belyst forinden, og at de forskellige interesser, der er omkring ægteskabsloven, også har været inde i en vurdering og et arbejde i en kommission eller et udvalg, således at alle ved, hvad det er, vi har med at gøre. Nu bliver der pludselig sådan et tomrum, og det er jo ikke at vise respekt over for nogen overhovedet, hverken over for Folketinget eller over for homoseksuelle eller nogen som helst andre.

Kl. 16:03

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 16:03

Karen J. Klint (S):

Nu var det ikke mig, der brugte ordet lovjaskeri; det var faktisk hr. Flemming Damgaard Larsen, så jeg vil nødig have lagt ord i min mund, som jeg ikke selv tager i den.

Jeg synes egentlig, det er fint, at vi har delt den problematik i to. Nu får vi afprøvet, om der er et flertal her i Folketinget for, at begrebet ægteskab skal bruges for par, både heteroseksuelle par og par af samme køn, og når vi så får afprøvet det flertal, kan vi gå ind i det videre arbejde for at se, hvilke konsekvenser der så skal rettes til; om alt skal være lige på de andre områder, eller om der stadig væk er nogle forskelle, der skal tages hensyn til. Så det er rigtig fint at dele det i to tempi.

Kl. 16:03

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Martin Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 16:03

Martin Henriksen (DF):

Tak for det.

Jeg bemærkede, at ordføreren i sit indlæg sagde, at man skal respektere forskelligheder, og at det jo så var derfor, at man fra Socialdemokratiets side kunne støtte det her lovforslag. Men kan ordføreren ikke se, at regeringen med dette forslag netop forsøger at gøre det forskellige ens, når man forsøger at presse homoseksuelle og sige, at et homoseksuelt ægteskab er det samme som et heteroseksuelt ægteskab? Så forsøger man jo netop at gøre ting, der er forskellige, ens, og det er da ikke at vise respekt for forskelligheder.

Altså, jeg kan ikke forstå, hvad der går fra homoseksuelle, ved at heteroseksuelle kan blive gift. Det er jo ikke et udtryk for, at de er undertrykte, eller at man er onde ved dem, eller at man ønsker at krænke deres rettigheder. Det er jo bare et udtryk for, at ægteskabet er familiestiftende, og at der altså er forskel på forhold, også parfor-

hold. Hvad er der egentlig galt med, at man som lovgiver signalerer det og holder fast i det?

Kl. 16:04

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 16:04

Karen J. Klint (S):

Jeg talte vist ikke om forskellighed i den kontekst, som hr. Martin Henriksen nævner her. Jeg talte om, at folk skal have lighed for loven, at vi kønsneutraliserer begreberne i ægteskabsloven. Jeg nævnte også, at rigtig mange høringssvar faktisk giver os medhold i, at man godt kan sammenligne og bruge begrebet på begge typer par. Det var det, jeg refererede til i min ordførertale, så jeg kan ikke genkende, at det skal være disrespekt for nogen mennesker, at vi siger lighed for loven.

Kl. 16:05

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 16:05

Martin Henriksen (DF):

Men ordføreren argumenterede jo med, at man skulle respektere forskelligheder. Det var så bl.a. derfor – jeg anerkender, at der var mange andre argumenter – at man fra Socialdemokratiets side kunne støtte det her lovforslag. Kan ordføreren ikke se, at det går lidt i clinch med selve lovforslaget, for lovforslaget handler jo om, at man gør ting, der er forskellige, ens?

Ægteskabet er en historisk, og sådan er det nu engang, ramme omkring familien, det at stifte familie, og der skal jo som udgangspunkt en mand og kvinde til det. Så hvorfor ønsker man hele tiden at argumentere på den måde og sige, at det handler om at respektere forskelligheder, når det, man gør, er at sige, at ting, der er forskellige, kan passe ind i den samme ramme? Kan ordføreren ikke se, at så gør man faktisk forskellige ting ens? Og de er jo ikke ens. Hvorfor ikke netop vise respekt ved at sige, at der er forskel på parforhold, at der er forskel på tingenes tilstand, og at det respekterer vi i lovgivningen og jo også signalerer den forskel?

Kl. 16:06

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:06

Karen J. Klint (S):

Jeg vil gerne gentage, at menneskers køn er forskellige, nemlig om man er hankøn eller hunkøn. Men det er jo ikke det, jeg taler om her. Den forskellighed, jeg nævnte, var mest i relation til det næste lovforslag, hvor vi jo siger, at vi respekterer, at folk har forskellige opfattelser af, i hvilken grad man kan støtte op om begreberne. Så det var ikke i forhold til lovforslag L 106, jeg talte om forskellighed.

Kl. 16:06

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Marie Krarup for en kort bemærkning.

Kl. 16:06

Marie Krarup (DF):

Tak. Det forekommer mig vanskeligt at forstå, hvad det er, man vil med den her lovgivning. Man ophæver det registrerede partnerskab, som jo er udtryk for, at der ikke er nogen form for diskrimination af homoseksuelle. Der er heller ikke nogen diskrimination af homoseksuelle i kirken. Enhver kan komme i kirken og få kirkens velsignelse – den er ganske gratis – hver søndag kl. 10.00.

Vi får også at vide af ordføreren, at der er en meget lille juridisk forskel på et ægteskab og et registreret partnerskab. Derfor forekommer det mig simpelt hen svært at forstå, hvad det er, man vil, ud over at man vil forsøge at ændre kirkens teologi og altså tvinge en sprogbrug igennem, hvor man kalder noget et ægteskab, som ikke kan være et ægteskab, fordi et ægteskab jo er et forhold mellem en mand og en kvinde, fordi det er familiestiftende. Så derfor vil jeg godt have et helt kort svar, så selv jeg kan forstå det, på: Hvad er formålet med den her lovgivning?

Kl. 16:07

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:07

Karen J. Klint (S):

Formålet er at rette i ægteskabsloven og ikke at rette i nogen religiøse skrifter, det er det korte svar på det.

Men jeg finder alligevel anledning til at sige, at der jo er mange andre, der har rejst det dilemma tidligere, nemlig at der er forskel på begreberne og på, hvad vi kalder par, der lever i et juridisk gyldigt kærlighedsforhold. En tidligere statsminister, hr. Anders Fogh Rasmussen, var jo faktisk den første, der helt tilbage i 2004 rejste spørgsmålet, om vi ikke skulle legalisere, om vi ikke skulle give det juridisk gyldighed, at mennesker af samme køn kan blive viet i den danske folkekirke. Det har så senere været taget op i nogle beslutningsforslag, og nu er vi tre partier, der synes, at vi skal prøve det af som et lovforslag. Og så står det jo enhver frit for at stemme efter egen overbevisning her i Folketingssalen.

Kl. 16:08

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Marie Krarup.

Kl. 16:08

Marie Krarup (DF):

Så synes jeg også, jeg fik et klart svar på, at det, som virkelig er ønsket med det her lovforslag, er at ændre kirkens teologi. For der er lige blevet sagt, at det er vigtigt at ligestille homoseksuelle, så de har et juridisk gyldigt forhold. Det har de, det er der jo ikke nogen der vil tage fra dem. Men det, der så bliver understreget fra ordførerens side, er, at de skal kunne gå ind i kirken og blive kaldt et ægteskab, og dermed er det jo lige præcis kirkens teologi, som et politisk flertal lige nu ønsker at ændre. Man ønsker at ændre definitionen, som også er kirkens definition, af, hvad et ægteskab er. Så man må sige, at det her lovforslag ikke er rettet mod at forbedre nogen jura for nogen mennesker her i Danmark; det er rettet mod at ændre alle religiøse trosforeningers tolkning af, hvad ægteskab er, dvs. ændre teologien.

Kl. 16:09

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:09

Karen J. Klint (S):

Det er jeg meget uenig med fru Marie Krarup i. Vielser bliver i høj grad forrettet og indstiftet som borgerlige ægteskaber i Danmark. Der er mange mennesker, som bliver viet hos borgmesteren eller hos andre. Hvis det ikke lige er borgmesteren selv, kan det være en anden, der har den borgerlige vielse. Også derfra har vi modtaget ønske om, at begge typer parforhold skulle hedde ægteskaber. Så det er ægteskabsloven, vi forholder os til, og ikke nogen som helst trossamfunds teologiretninger.

Kl. 16:10

Fierde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Så er det hr. Christian Langballe som ordfører for Dansk Folkeparti. Ja, man skal huske alle papirerne; det er vigtigt.

Kl. 16:10

(Ordfører)

Christian Langballe (DF):

Tak, hr. formand. Jeg kan lige sige, at det andet papir drejer sig om det andet lovforslag, der kommer bagefter, så derfor tog jeg det ikke med

Lad mig sige det med samme, for at der ikke skal opstå nogen misforståelser: Vi er i Dansk Folkeparti ikke ude efter bøsserne og de lesbiske. Jeg mener, at det er godt og det er fint, at homofile ikke længere behøver at krybe langs husmurene, men er anerkendte og respekterede som ligeværdige borgere. Det er ikke en holdning, jeg har opfundet til lejligheden. Det mener jeg, og det har jeg faktisk altid ment. Det drejer sig heller ikke om, når vi taler om folkekirken, at lukke kirkedørene for bøsserne og de lesbiske; alle kan komme og få velsignelsen om søndagen. Så har vi i øvrigt allerede, som det er blevet nævnt, et registreret partnerskab, som ordner juraen, og det mener jeg er fint.

Grunden til, at jeg vender mig imod det homofile ægteskab, er sådan set, at jeg mener, at ægteskabet er en klart defineret fast størrelse. Det er ægteskabet mellem mand og kvinde, og det tager udgangspunkt i den elementære kendsgerning, som enhver kan erfare, og som ethvert barn ved, nemlig at der skal en mand og en kvinde til at lave et barn og stifte en familie. Det laver den nye kønsneutrale ægteskabsordning jo ikke om på. Der skal stadig væk også, hvis lovforslaget bliver vedtaget, en mand og en kvinde til at lave et barn.

Jeg har visse problemer, som jeg ikke mener overhovedet er blevet udredt, og det er også fremgået af dagens debat. Lad mig give et eksempel, som social- og integrationsministeren selv brugte som et eksempel på noget problematisk. Lad os forestille os, at to lesbiske får en mand til at hjælpe dem med at lave et barn, så vil barnet, der har krav på at vide, hvem dets forældrene ophav er, jo være udstyret med tre forældre. Så kan de to lesbiske i øvrigt få andre mænd til at hjælpe dem med at lave et nyt barn, og så vil der være et utal af forældre. Hvad sker der, hvis der kommer en retslig tvist med hensyn til, hvem barnet egentlig hører til? Hvad så? Jeg synes, at det er noget rod, og jeg synes, at det er noget som vi godt kunne have fået løst i udvalgsarbejdet.

Med hensyn til folkekirken, for den her lovgivning har betydning for folkekirken, sådan er det, har folkekirken indtil i dag været beskyttet af § 4 i grundloven, hvor der står, at den evangelisk-lutherske kirke er den danske folkekirke, og at den som sådan understøttes af staten. Det vil også sige, at vi i Folketinget respekterer og anerkender, at folkekirken er et evangelisk-luthersk trossamfund, der hviler på bekendelsesskrifterne, hvor bl.a. ægteskabet er en fast defineret størrelse. Vielsesritualet i kirken tager udgangspunkt i, at det er sådan. Der skal en mand og en kvinde til at stifte familie. Jesus, som er en mand, som jeg som præst tager meget alvorligt, når det drejer sig om forkyndelsen, siger det jo selv med ordene: Har I ikke læst, at Skaberen fra begyndelsen skabte dem som mand og kvinde? Dermed anerkender Jesus selv og stadfæster, at et ægteskab er et ægteskab mellem mand og kvinde, og at det hviler på en orden. Samtidig byder han alle uden persons anseelse velkomne om søndagen til at høre det kristne budskab. Der får vi også at vide, at vi skal elske vores næste som os selv.

Lad mig afslutningsvis sige noget om lovforslagets tilblivelse. Regeringen har sjasket og hastet det igennem uden en regulær høring, hvor f.eks. folkekirken kunne indgå som en ligeværdig partner. Det er der mange biskopper der har givet udtryk for. Ligestillingsog kirkeministeren har igennem hele processen givet urigtige oplysninger. Han har sagt, at biskopperne er enige med ham om at udarbejde et ritual. Det passer simpelt hen ikke. Og jeg må spørge, hvorfor vi får de urigtige oplysninger. Kirkeministeren har også sagt, at tingene er blevet drøftet i så mange år, at det er tid til at skride til handling. Det er jo ikke rigtigt. Det homofile ægteskab har ikke været drøftet. Velsignelsen af det registrerede partnerskab har været drøftet, men ikke det homofile ægteskab, og det er altså noget andet. Det er topmålet af magtarrogance, at regeringen og kirkeministeren ikke vil lytte, men i stedet for bare tramper ind over folkekirken. Men for at komme tilbage til sagen: Det er problematisk, at kirkeministeren giver mig urigtige oplysninger. Hvad mener social- og integrationsministeren om en sådan fremfærd? Hvad mener regeringen? Jeg vil godt minde om, at ministeren taler under ministeransvarsloven og skal give Folketinget rigtige oplysninger.

Med disse ord vil jeg afslutningsvis konstatere, at vi i Dansk Folkeparti stemmer nej til forslaget.

Kl. 16:16

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak. Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 16:16

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg vil simpelt hen bare stille hr. Christian Langballe det borgerlige spørgsmål, altså at man på rådhuset fremadrettet kan få indstiftet et ægteskab mellem to mænd eller to kvinder: Hvis vi ser det isoleret, hvordan forholder Dansk Folkeparti sig så til det?

Kl. 16:17

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:17

Christian Langballe (DF):

Vi forholder os til det på den måde, at vi klart mener, at ægteskabet er en del af en fast defineret størrelse, som drejer sig om det familiestiftende. Og det vil det være.

Men det, jeg har været optaget af i den her diskussion, har sådan set været, at folkekirken bliver tromlet ned, at man tager kvælertag på folkekirken. Det er det, jeg diskuterer.

Kl. 16:17

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:17

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jamen nu er hr. Christian Langballe bare i den uheldige situation, at han må diskutere med mig. Og jeg diskuterer det og tager det op, som *jeg* har lyst til. Og jeg tager det borgerlige ægteskab op.

Der bliver talt om, at det er familiestiftelse, der er tale om. Der må man jo bare være klar over, at i mange tilfælde sker den familiestiftelse ikke alene mellem far og mor, men mellem far, mor og en læge. I masser af tilfælde er der måske tale om en far, en mor og en mand, vi helst ikke taler om, fordi en del børn ikke har den far, de tror er deres far. Og i nogle tilfælde ender det med, at der slet ikke sker nogen familiestiftelse.

I øvrigt kan man se, at det i 2010 var sådan, at over 60 pct. af de ægteskaber, der blev indgået for danske statsborgeres vedkommende, blev indgået borgerligt, så der er ikke noget religiøst i det. (*Christian Langballe* (DF): Hov, hov, hr. Ammitzbøll skal lige verificere tallene.)

Jeg har tallene fra Danmarks Statistik her fra 2010, hvis ordføreren vil se dem bagefter. Der er masser af ægteskaber, der ikke har

noget som helst med religion at gøre. Derfor bliver jeg nødt til at sige, at der bør religiøse argumenter vel slet ikke have nogen gyldighed, i forhold til om vi kan kalde det et ægteskab eller ej.

Kl. 16:18

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:18

Christian Langballe (DF):

Undskyld, at det lød, som om jeg afbrød ordføreren, det var bestemt ikke meningen, det skete af ren iver.

Altså, den første del af min ordførertale gik jo faktisk ud på, at jeg sagde, at det er en grundlæggende erfaring, som ethvert barn kan gøre, at der skal en mand og en kvinde til at lave et barn. Altså, jeg synes, at det er så enkelt og elementært, og måske er det i virkelig det, der er problemet. Det er så enkelt og elementært, at det egentlig giver sig selv.

Det er også derfor, jeg argumenterer for, hvad ægteskabet er. Det er så at sige en basiserfaring, vi alle sammen kan gøre os. Og jeg har egentlig ikke indført et religiøst argument, så at sige, ud over at jeg i forbindelse med folkekirken siger, hvordan jeg mener ægteskabsteologien er. Så jeg har altså forholdt mig til den almindelige lov.

Kl. 16:19

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Karen J. Klint for en kort bemærkning.

Kl. 16:19

Karen J. Klint (S):

Det var i forhold til, at ting hastes igennem og der ikke har været drøftelser af det. Jeg vil bare lige minde om, at så sent som i folketingsåret 2010 var der et beslutningsforslag, B 122, hvor de samme temaer også var til drøftelse, netop en kønsneutral ægteskabslov. Så jeg vil bare spørge, om det ikke er korrekt, at vi i hvert fald her i Folketingssalen tidligere har drøftet det, godt nok før DF's ordfører blev valgt, men det ændrer jo ikke på det faktum, at vi har drøftet det adskillige gange her i Folketingssalen. Så er det ikke korrekt, at der i flere år har været fremsat beslutningsforslag med henblik på en kønsneutral ægteskabslovgivning?

Kl. 16:20

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:20

Christian Langballe (DF):

Det, jeg taler for, er, at der jo ikke har været den debat, og at vi i udvalget jo slet ikke er blevet draget ind i den debat om det kønsneutrale ægteskab. Jeg har i hvert fald ikke hørt ret meget. Vi var lige ovre at vende ved social- og integrationsministeren og så ud igen. Det tog ca. 5 minutter. Det er jo ikke lige det, jeg kalder en debat, altså, hvor man virkelig får talt tingene igennem. Vi fik at vide, at sådan er det bare, færdig, slut.

Så jeg vil sige, at med hensyn til den høring, som skulle være, og som skal være – prøv lige at høre – om folkekirken, har der ikke været en høring, hvor man har siddet og diskuteret som ligeværdige partnere. Ministeren har bedt om nogle høringssvar, som han så har holdt ind til kroppen indtil den dag, hvor loven blev bekendtgjort skriftligt, men der har jo ikke været nogen høring. Det er det, jeg mener. Det har der ikke.

Kl. 16:21

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Karen J. Klint.

Kl. 16:21

Karen J. Klint (S):

Jeg er overbevist om, at L 106 har haft en mere forberedende procedure end de fleste andre lovforslag, vi har set fra tidligere regeringer, og som vi garanteret også kommer til at se ude i fremtiden. Der har været mange beslutningsforslag, der har banet vejen hertil. Der har været møder hos ministeren. Man har også kunne tage tingene op på udvalgsniveau, hvis man har ønsket det. Og så har der været en ekstraordinær lang høringsproces i forbindelse med lovforslagene netop for at give det kirkelige landskab mulighed for at kunne udtale sig. Så der har faktisk været den formelle høring, der skal være i forhold til det, der er almindelig lovkvalitet.

Jeg skal lige nå at stille det sidste spørgsmål til ordføreren, og det var, fordi ordføreren også bragte grundlovens § 4 i spil i debatten. Så får jeg lyst til at spørge: Er alle de teologer, der godt kan bakke op om L 106, i uoverensstemmelse med folkekirkens teologiske grundlag?

Kl. 16:22

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:22

Christian Langballe (DF):

De er jo i hvert fald i uoverensstemmelse med bl.a. bekendelsesskrifterne. Det er de jo. Det er jo faktisk det, vi har haft som diskussion. Jeg mener virkelig, og det mener jeg, at det, at der står, at den danske folkekirke er den evangelisk-lutherske, som så lige skal vendes om, men sådan lyder det, jo betyder, at folkekirken også er et klart og fast og afgrænset trossamfund. Der har vi jo altså bekendelsesskrifterne at læne os op ad, og jeg ved godt, at det så er blevet sagt, at det bare er et spørgsmål om fortolkning, men der er altså nogle ting, der er så markante, at det kan man da ikke bare se bort fra og sige, at fortolkning betyder egentlig bare, at vi så selv kan sætte dagsordenen for det hele. Der mener jeg at man bør respektere, at folkekirken er et trossamfund. Jeg vil så sige, at biskopperne jo har klaget over, at man ikke tager hensyn til, at det er et trossamfund. Det har de selv sagt. Jeg ved da ikke, hvor biskopperne ville ende henne, hvis det var sådan, at de faktisk fik lov til at debattere det. Men det har bare skulle hastes så meget igennem, så jeg synes, at det er en dårlig måde at gøre tingene på, og især når det er så vitalt.

Kl. 16:24

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Mogens Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 16:24

Mogens Jensen (S):

Jeg synes, det er lidt dårligt, at man fra ordførerens side står og snakker om, at det her ikke er blevet debatteret. Altså, ordføreren ved jo udmærket godt, at der har været en lang debat om det her siden 1989. Siden jeg kom i Folketinget i 2005, har vi haft masser af debatter om det her i Folketingssalen, og vi har haft debatter med kirken om det. Nu bliver der så truffet en beslutning. Så synes jeg altså, det er for dårligt, at vi skal høre om, at der ikke har været debat om det. Der har været masser af debat.

Men må jeg ikke spørge ordføreren, når man lægger så meget vægt på det her ægteskabsbegreb: Medgiver ordføreren, at begrebet ægteskab har ændret sig gennem tiden? Jeg har sådan surfet lidt rundt og fundet forskellige beskrivelser af ægteskabet, bl.a. fra 1200-tallet, hvor det jo handlede om, at en kvinde blev givet bort til en frier efter forhandling mellem to slægter, hvor der nogle gange indgik en gris og en okse. Noget af det seneste, jeg har set, er fra forrige århundrede, hvor ægteskabet er et forhold, hvor manden er forsørger

og kvinden er økonomisk afhængig af ham. For mig lyder det ikke som ægteskabet i dag.

Medgiver ordføreren, at begrebet ægteskab ændrer sig gennem tiden, og at det er samfundet, der definerer, hvad et ægteskab er? Kan ordføreren medgive mig det?

Kl. 16:25

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:25

Christian Langballe (DF):

Det med grisen og oksen lyder da særdeles interessant. Det var jo sådan et forsøg på at være morsom, og nu sad man også og grinede dernede. Men det, vi diskuterer her, er, at det er så ganske elementært, at der skal en mand og en kvinde til at lave et barn, og det er altså ikke genstand for fortolkning. Det håber jeg at ordføreren kan være enig med mig i. Altså, det er jo ikke genstand for fortolkning, og det er det, jeg siger.

Det er ikke et spørgsmål om at skulle ud på felttog mod bøsser og lesbiske. Det vil jeg slet ikke være med til. Men for mig er det simpelt hen en diskussion om, hvad et ægteskab er. Det er familiestiftende, og sådan er det.

Kl. 16:26

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Mogens Jensen.

Kl. 16:26

Mogens Jensen (S):

Vil ordføreren så ikke medgive mig, at det, at to af samme køn får lov at blive viet i et ægteskab, jo ikke forhindrer heteroseksuelle i at få nok så mange børn? Altså, der er jo ikke noget til hinder for, at mand og kvinde i et ægteskab kan forplante sig herfra og til dommedag. Det er derfor, jeg ikke forstår, hvorfor ordføreren mener, at begrebet ægteskab ikke kan dække over to af samme køn, når jeg netop også henviser til, at ægteskabsbegrebet har ændret sig meget gennem årene.

Kl. 16:27

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:27

Christian Langballe (DF):

Når vi diskuterer ægteskabet, mener jeg, at vi diskuterer en fast størrelse, og det vil jeg så bare holde fast i at vi gør. Vi diskuterer, at det er familiestiftende.

Jeg synes bare, det er så elementært og enkelt. Jeg har overhovedet ikke i min ordførertale – det mener jeg også at jeg har understreget – anfægtet, at homofile kan elske hinanden og leve sammen i et parforhold. Det har jeg overhovedet ikke anfægtet. Det er fint og godt for mig. Det, jeg diskuterer, er, hvad et ægteskab er, og hele den familiestiftende institution, som ægteskabet er. Det er såmænd det.

Kl. 16:27

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Pernille Vigsø Bagge for en kort bemærkning.

Kl. 16:27

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Undskyld min uopmærksomhed. Det er en meget interessant diskussion, og jeg føler mig altså også kaldet til at følge op på noget af det, der tidligere blev diskuteret i forhold til teologer og sågar en biskop her i København, som erklærer sig villig til at udarbejde et ritual i

forhold til den her lovgivning. Og så står Dansk Folkepartis ordfører og siger, at de teologer, der kan tilslutte sig det her lovforslag, er i uoverensstemmelse med bekendelsesskrifterne i den danske folkekirke. Er det ordførerens opfattelse, at der skal rejses læresag mod alle de teologer, der er tilhængere af det her lovforslag, eller hvordan skal det forstås fra Dansk Folkepartis side?

Kl. 16:28

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:28

Christian Langballe (DF):

Skal jeg svare ja til det? Selvfølgelig mener jeg ikke det. Der skal jo ikke rejses læresag. Jeg siger bare, at i forhold til bekendelsesskrifterne er det altså ganske klart, at ægteskabet er en fast størrelse. Det står bl.a. i artikel 16 i Confessio Augustana og i artikel 27. Der går man ud fra det som en selvfølge. Det sted, jeg læste fra det nye testamente, går jo også ud fra, at det er sådan en elementær selvfølge. Sådan er det bare.

Så jeg tager udgangspunkt i det konkrete, altså i den virkelighed, som er min, og i den læretradition, jeg står i, og det vil jeg fortsætte med at gøre. Jeg har faktisk skrevet under på præsteløftet og også, at jeg ville overholde de bekendelsesskrifter. Det har jeg jo.

Kl. 16:29

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 16:29

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Men det er meget interessant, at hr. Christian Langballe har så travlt med at udgrænse enkeltpersoner og grupper fra folkekirkens fællesskab. Ikke nok med homoseksuelle medlemmer af folkekirken, der ønsker at blive viet i folkekirken, men også de teologer, som kunne være tilhængere af, at man kan blive viet i folkekirken, står hr. Christian Langballe her og udgrænser. Når jeg lægger vægt på det, er det, fordi jeg også har interesseret mig lidt for teologi og den slags, og fordi evangeliet siger noget om det med at kunne rumme rigtig mange forskelle og rigtig meget mangfoldighed inden for et kristent fællesskab. Og det er ikke rigtig det, jeg hører hr. Christian Langballe gøre sig til talsmand for, når både teologer, der har en anden holdning end hr. Christian Langballe til den her lovgivning, og homoseksuelle, der er medlemmer af den danske folkekirke, skal behandles på en bestemt måde og udgrænses, fordi vi har det her lovforslag på programmet i dag. Det synes jeg er skræmmende, men det kan være, at hr. Christian Langballe kan forklare lidt om det.

Kl. 16:30

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:30

Christian Langballe (DF):

Jamen altså, er det skræmmende, at vi diskuterer, hvad et ægteskab er? Det er jo det, vi gør nu. Jeg kan ikke se, at det er skræmmende, og i øvrigt er alle jo budt velkommen om søndagen til at komme og høre evangeliet og blive velsignet. Det har jeg aldrig nogen sinde anfægtet – aldrig nogen sinde. Hvad jeg bare siger – og helt ærligt, det er jo en erfaringssætning – er, at der skal en mand og en kvinde til at lave et barn. Det er så enkelt. Det er det, ægteskabet tager udgangspunkt i. Og det er da ikke at udgrænse noget andet, det er bare at holde fast i, at sådan er virkeligheden.

Kl. 16:31

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Johanne Schmidt-Nielsen for en kort bemærkning.

Kl. 16:31

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg har et spørgsmål af praktisk karakter, fordi ordføreren går meget op i det her med, at der skal en mand og en kvinde til at få et barn, og at det ligesom er det, der udgør ægteskabet. Så vil jeg gerne spørge ordføreren: Mener Dansk Folkeparti så ikke, at de mange mennesker, som har indgået ægteskab, men som ikke har fået børn, er i et rigtigt ægteskab? Det er det ene spørgsmål. Jeg vil også gerne spørge, om de ægtepar, som har fået hjælp udefra – om man så må sige – f.eks. fra en sæddonor, heller ikke er i et rigtigt ægteskab? For jeg kan forstå, at det er det, der afgør, om det er et ægteskab.

Kl. 16:31

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:31

Christian Langballe (DF):

Må jeg sige det sådan, at det også er forstået fra Enhedslistens side. Jeg har udelukkende konstateret, at der skal en mand og en kvinde til at lave et barn. Sådan er det bare. Det er helt elementært. Så har vi nogle, der er undtagelser fra reglen. Vi har nogle, der så at sige ikke bekræfter den regel. Det er da fuldstændig rigtigt. Jeg tager bare udgangspunkt i det elementære, at ægteskabet er bestemt ud fra den forudsætning. Altså, jeg synes, at det er meget enkelt.

Kl. 16:32

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 16:32

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg kan forstå på Dansk Folkepartis ordfører, at det er o.k., hvis der er en mand og en kvinde, der ikke bekræfter reglen. De får ikke et barn eller kan ikke få et barn eller får hjælp udefra. Men det er altså ikke o.k., hvis der er en kvinde og en kvinde, der ikke bekræfter reglen, altså ikke har et barn. Jeg kan forstå på ordføreren, at fundamentet for ægteskabet er en mand og kvinde, fordi det kun er dem, der kan få børn sammen, men det er der nogle af dem der ikke kan få eller vælger ikke at få, og det er så o.k. Det er altså o.k., at nogle ægtepar ikke vælger at få børn, hvis de altså bare er en mand og kvinde, så de har en teoretisk mulighed for at få et barn, men det er ikke o.k., at to kvinder er sammen uden at få et barn.

Kl. 16:33

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:33

Christian Langballe (DF):

Det, vi diskuterer, er, at der skal en mand og en kvinde til at lave et barn. Det er sådan set det, jeg angiver som ægteskabet. Det skal der også i et homofilt ægteforhold. Det er jo bare sådan. Der er altid en mand og en kvinde impliceret. Sådan er biologien simpelt hen. Det er udtryk for virkeligheden; tilværelsens orden.

Kl. 16:33

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja tak. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Så er det hr. Hans Vestager som ordfører for Det Radikale Venstre. Og det er vist det, man kalder en jomfrutale, tror jeg. Det er ikke en

jomfrufødsel, men i hvert fald en jomfrutale. (*Hans Vestager* (RV): Nej, det er ikke jomfrutalen). O.k., beklager, beklager, men velkommen i hvert fald.

K1 16:34

(Ordfører)

Hans Vestager (RV):

Jo, tak. Jeg siger tak for ordet. Deroppe på oversigten står jo, at det er et lovforslag om ægteskabs indgåelse, og så vidt jeg har forstået det, skal vi på et senere tidspunkt diskutere noget om folkekirkens embedsmænds muligheder for at medvirke, og derfor skal jeg blot sige følgende: Lovforslaget erstatter betegnelsen registreret partnerskab med betegnelsen ægteskab, og så skal jeg sige, at lovforslagets forhåbentlige vedtagelse vil gøre det muligt også for folkekirken og anerkendte trossamfund – jeg skulle måske være mere nøjagtig og sige for folkekirkens præster og for anerkendte trossamfund – at udøve en juridisk ægteskabsindgåelse for to personer af samme køn.

Jeg har drøftet det med Det Radikale Venstres folketingsgruppe, og de støtter dette lovforslag. Tak for ordet.

Kl. 16:35

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er lige par korte bemærkninger, først fra hr. Flemming Damgaard Larsen.

Kl. 16:35

Flemming Damgaard Larsen (V):

Tak for det. Nu er ordføreren for Det Radikale Venstre jo et nyt og jomfrueligt medlem af Folketinget og har måske derfor et større klarsyn end mange andre her i Folketinget. Jeg vil godt spørge i den forbindelse, om ikke ordføreren for Det Radikale Venstre kan se, at det, vi har med at gøre her, er et lovforslag, der virkelig er lovjaskeri. Det er ikke ordentligt forberedt; man ved ikke præcis, hvilke konsekvenser det har, men det er noget, der bare partout skal igennem. Vil ordføreren ikke give mig ret i det?

KL 16:35

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:35

Hans Vestager (RV):

Som det er fremgået af debatten her i dag, har sagen været drøftet i mange år. Der kan selvfølgelig være sådan nogle konsekvenser i al almindelighed, men disse konsekvenser i al almindelighed er jo de samme konsekvenser, som vi hidtil har haft ved drøftelser af forhold ved registrerede partnerskab. Der sker ingen ændring i de juridiske forhold. Det, der sker, er, at ordene registreret partnerskab nu erstattes af ordet ægteskab her med lovforslag L 106.

Kl. 16:36

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Flemming Damgaard Larsen.

Kl. 16:36

Flemming Damgaard Larsen (V):

Nu siger ordføreren, at det har været drøftet i mange år, men det pågældende lovforslag her har jo ikke været drøftet i så mange år. Det blev fremsat her forleden dag, og nogle ganske få dage efter skal vi førstebehandle det. Der har ikke været den fornødne tid der til at få vurderet, hvilke konsekvenser det medfører. Og regeringen har jo heller ikke lagt op til, at vi skulle have det belyst, inden det skulle fremsættes

Det vil sige, som jeg også var inde på over for den socialdemokratiske ordfører, at vi ikke på nuværende tidspunkt ved noget som helst om, hvad det betyder for børneloven, for arveloven, for pensionsloven, for adoptionsloven osv. Det er da noget rod, at vi vedtager et lovforslag, hvis konsekvenser vi så ikke kender.

Når ordføreren så siger, at det har været drøftet i mange år, så vil jeg jo påstå, at der også har været rig lejlighed til for regeringspartierne at få disse lovkomplekser klar til i dag, men det er de slet ikke. Det vil komme om meget lang tid.

Kan ordføreren ikke se, at det er et stort problem?

Kl. 16:37

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:37

Hans Vestager (RV):

Jeg kan godt se, at vi ikke har drøftet disse forhold, men jeg kan ikke se, det er et stort problem, idet det stadig væk er sådan, at vi har haft registreret partnerskab i en årrække. Hvad der er kommet ud af det med hensyn til børneloven og arveloven har jo ikke givet anledning til så væsentlige problemer, at den tidligere regering har ønsket at drøfte disse forhold. Så som jeg indledte med at sige, drejer diskussionen om lovforslag L 106 sig om, at man erstatter ordene registreret partnerskab med ordet ægteskab.

Kl. 16:37

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Alex Ahrendtsen for en kort bemærkning.

Kl. 16:38

Alex Ahrendtsen (DF):

Det er jo en kendt sag, at regeringen har fuppet sig til magten. Det er også en kendt sag, at det skete med omkring 8.000 flere stemmer. Det er en kendt sag, at vi kan se, at Folketinget er splittet, at folkekirken er splittet, og at folk er splittet på dette spørgsmål. Hvorfor i alverden vil regeringen så tromle det her forslag igennem, når det skaber så megen splid, og når der er så megen uenighed, og når regeringen kan risikere, at vi alligevel laver det om, når vi kommer til fadet efter næste folketingsvalg?

Kl. 16:38

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:38

Hans Vestager (RV):

Så vidt jeg er orienteret, er livet en risiko, og så vidt jeg ved, har der tit i dette Folketing været meget forskellige holdninger. Jeg kan da huske, da dette Ting engang vedtog et irriterende lovforslag for de daværende godsejere om, at de skulle afstå en vis del af deres godser for at få lov til at lade dem overgå til fri ejendom. Disse udmærkede godsejere indledte selvfølgelig en retssag, sådan at Højesteret kunne tage stilling til, om dette Folketing havde overskredet sine beføjelser. Det viste sig, at Højesteret ikke gav godsejerne ret. Så det er ganske naturligt og almindeligt, at man har forskellige holdninger. Grundtvig havde en hel masse ideer, han talte om, og Viggo Hørup sagde, vi skulle dele os efter anskuelse, så hvis vi nu skulle til at være enige altid om alting, er det jo det samme som at eliminere muligheden for at få en større intellektuel forståelse af den tid, som vi lever i. Så jeg synes ikke, vi skal gøre os selv dummere, ved at vi afstår fra af og til at tage et initiativ, som udfordrer andre.

Kl. 16:39

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 16:39

Alex Ahrendtsen (DF):

Det er jo direkte fornærmende. Det her lovforslag handler ikke om godsejere, det handler om folkekirkens fremtid, og det handler om det grundlag, som hele vores samfund hviler på. Nu stiller jeg spørgsmålet meget klart: Hvorfor i alverden vil regeringen bruge sit meget smalle flertal til at så så megen splid og uenighed, når man risikerer, det bare bliver lavet om, når vi kommer til fadet? Det er da let at svare på! Jeg vil ikke høre noget om godsejere og Hørup og Grundtvig, jeg vil høre, hvorfor regeringen benytter deres ganske lille flertal til at lave så elendig en lovgivning på et område, der er så vigtigt for vort land og for vor kirke. Det må man da kunne svare på.

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:40

Hans Vestager (RV):

Det kan jeg ikke svare på. Men vi kan jo se, hvordan det går, når der skal stemmes om det og hele Folketinget møder op, altså om det er sådan, at det er så snævert, som hr. Alex Ahrendtsen foreskriver, det er, for han kender tilsyneladende mere til hele Folketingets mening, end han mener regeringen gør. Jeg synes, det er godt, at forslaget fremsættes, og at man får afprøvet, hvor skillelinjerne går os imellem. Og om truslerne om, hvad der skal ske fremover, vil jeg spørge, om det står i hr. Alex Ahrendtsens magt at fortælle om det og være sikker på det, og om han kender folkets hjerte og nyre. Og når jeg taler om de der fideikommiser og den slags, er det jo et udtryk for, at jeg bliver inspireret af det, der bliver sagt, og af de folk, der stiller mig spørgsmål. Så hvis man bare tav og gjorde, som jeg sagde, ville man ikke komme til at høre den slags.

Kl. 16:41

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Søren Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 16:41

Søren Espersen (DF):

Jamen der var en ting, som jeg alligevel kunne udlede af den totalt intetsigende tale, som den radikale ordfører kom med, og det var forståelsen af, at det her i virkeligheden er fuldstændig ligegyldigt, det betyder ingenting, der er ingen ændringer, det er bare et nyt navn. Hvis det er rigtigt forstået, for det var meget svært at forstå, men det udledte jeg dog alligevel, at det er fuldstændig ligegyldigt og kun en ændring af et navn, hvorfor er vi så her og er i gang med første behandling af et lovforslag? Hvorfor har man sat himmel og jord i bevægelse, hvorfor er man i gang med at splitte folkekirken og det danske folk for noget, som den radikale ordfører selv beskriver som fuldstændig ligegyldigt?

Kl. 16:42

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:42

Hans Vestager (RV):

Grunden til, at det er sådan, er netop, at vi har en folkekirke. Folkekirkens medlemmer, nogle af dem i hvert fald, har ønsket, at det, der skal foregå i kirken i forbindelse med, at de kommer til at leve sammen, skal kunne karakteriseres som et ægteskab. Derfor arbejder man med det. Senere, når vi skal behandle det næste lovforslag, vil vi komme til at beskæftige os med de muligheder, som folkekirken og folkekirkens præster får. Der må vi så skulle diskutere det nærmere.

Kl. 16:43 Kl. 16:46

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Søren Espersen.

Kl. 16:43

Søren Espersen (DF):

Så der er altså nogen, der har ønsket det her. Jeg ved ikke, hvem det er. Det er ikke et ønske, der kommer fra kirkerne. Vi ved fra Kristeligt Dagblads undersøgelse, at flertallet af biskopperne er imod det her, men der er altså nogen, der har ønsket det her. Det er nok til, at man bare med en ministeriel underskrift begynder at ændre i folkekirkens bekendelsesgrundlag. Jeg synes bare, at det er meget drastisk at gøre det, fordi der er nogen, der gerne vil det. De vil også gerne hedde det her. Så laver vi om på bekendelsesskrifterne. Jeg synes, det virker som meget tomt. Det er på en eller anden måde usselt, at vi står her midt i den her meget alvorlige situation for den danske folkekirke og ændrer på noget af det, som har været bekendelsesgrundlaget i 400-500 år, bare fordi der vistnok er nogen, der vil hedde noget andet. Det er da en ussel forestilling.

Kl. 16:44

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:44

Hans Vestager (RV):

Der er tale om, at vi ændrer praksis, men jeg kan ikke se, at vi så at sige ændrer det, som man kan forstå er kirkens opgave, nemlig at forkynde syndernes forladelse, eller hvordan man nu vil udtrykke det, som er kirkens opgave. Der er jo mange forskellige diskussioner om kirkens opgave, og vi fik jo afprøvet en sag med hensyn til ytringsfriheden i folkekirken i forbindelse med Arboe Rasmussensagen omkring 1912. Den skal jeg ikke gennemgå her, for så vil jeg nok overskride taletiden, men det er en udmærket og meget oplysende sag om, hvad der kan ske, når man tager en anden stilling, og hvordan man kan påvirke folkekirkens måde at agere på.

Kl. 16:44

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Christian Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 16:44

Christian Langballe (DF):

Jamen jeg vil godt følge lidt op på spørgsmålet, fordi jeg kan forstå på ordføreren, at han synes, det sådan set ikke betyder noget, at regeringen på den måde tager kvælertag på folkekirken, at det sådan set er hip som hap. Det er måske ligegyldigt, det ved jeg ikke, men betyder det ikke noget? Altså, vi har jo begge to været en del af det folkekirkelige landskab og har for vane at debattere tingene på en ordentlig og grundig måde, og så kommer regeringen her og tromler bare nogle ting igennem og siger: I har bare at makke ret, og det synes man egentlig ikke er noget problem, eller hvad?

Kl. 16:45

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:45

Hans Vestager (RV):

Så vidt jeg kan se, behøver vi på ingen måde at makke ret. Det er stadig væk lovforslag nr. L 106, som vi diskuterer, og som ændrer betegnelsen registreret partnerskab til ægteskab, og ja, det er sådan set, hvad jeg har at sige om det stadig væk.

Fierde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Christian Langballe.

Kl. 16:46

Christian Langballe (DF):

Jeg kan så igen spørge: Er det ikke bekymrende, at man med den form for magtarrogance sådan set viser, at man er ligeglad med folkekirken? Man tromler bare ind over den, og det synes jeg da trods alt må give anledning til en vis form for bekymring. Og jeg vil mene, at vi jo skulle have den lejlighed og mulighed til at drøfte de her ting på en ordentlig måde i folkekirken. Vi har faktisk ikke diskuteret det homofile ægteskab, i hvert fald ikke inden for de rammer, jeg har været med i. Vi har diskuteret en velsignelse af det registrerede partnerskab, men det er noget andet. Det her er om det homofile ægteskab, og der har ikke været nogen diskussion af det. Er det den måde, vi plejer at gøre det på i folkekirken – jeg er i hvert fald vant til en teologisk tradition, hvor man virkelig får drøftet tingene ordentligt igennem, virkelig grundigt, men det betyder altså ikke noget?

Kl. 16:47

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:47

Hans Vestager (RV):

Det er min vurdering, at vi kunne have foretaget mange og lange teologiske vurderinger af det her område, men det er jo sådan, som jeg tidligere lod min tale gå i retning af, at folkekirken forandres ved hjælp af de forskellige initiativer, som forskellige mennesker tager, og nogle gange er det en biskop, der tager et initiativ, andre gange er det nogle præster, andre gange er det folkekirkens medlemmer så at sige mere i almindelighed, men folkekirkens medlemmer i almindelighed er jo folkekirken. Det er ikke biskopperne, det er heller ikke teologerne, der er folkekirken, men folkekirken er dens medlemmer, og det gør, at det bliver meget svært sådan at sige, hvad folkekirken står for.

Det er det, som efter min mening gør, at folkekirken skal elskes, at vi skal værne om den, at vi skal sikre dens rådighed, og at vi skal diskutere, når der er tid til at diskutere, og at vi andre gange må finde os i, at der er nogle, der bestemmer over os. Det er de vilkår, som vi har, og derfor har vi også frihedslovgivningen med valgmenigheder og frimenigheder, og vi har den meget liberale skattelovgivning, som støtter religiøse foreninger. Så jeg er derfor tilfreds med det og kan ikke se et stort problem i den måde, som det hele er stillet an på.

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Fru Pernille Vigsø Bagge som ordfører for SF.

Kl. 16:48

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Det er en særlig dag i dag, og det er en særlig god dag. Ikke nok med, at vi tidligere fik gjort noget ved pointsystemet fra VKO-tiden, nu står vi næsten for enden af en meget, meget lang rejse hen imod muligheden for vielse af homoseksuelle par i folkekirken og i de andre trossamfund, hvis det skulle være. Lige siden tidligere statsminister Anders Fogh Rasmussen i 2004 slog til lyd for, at homoseksuelle skulle have ret til at blive viet i den danske folkekirke – en udtalelse, som Anders Fogh Rasmussen i parentes bemærket oven i købet blev hædret for af LBGT Danmark, da den daværende statsminister blev udnævnt til årets laks som en person, der svømmer mod

strømmen – har diskussionen om den her mulighed bølget frem og tilbage, det gjorde den også før 2004, og derfor er det heller ikke nogen sjasket eller sjusket eller forhastet lovgivning, som vi behandler i dag.

Jeg synes, det er værd at bemærke, at det jo er folket, der har sammensat det her Folketing, det her repræsentative Folketing, og jeg har grund til at tro, at flertallet for det her forslag nok ikke er så lille endda. Jeg ved godt, det er sjældent, det er det kirkepolitiske, der afgør en valgkamp, men det er sådan, at befolkningen var bekendt med, hvad de forskellige politiske partier mente om det her forhold også op til folketingsvalget i september måned sidste år. Det forholder sig også sådan, at 67 pct. af befolkningen i december 2011 erklærede sig enig i, at det skulle være en mulighed for homoseksuelle at blive viet i den danske folkekirke.

Det er jo nu engang sådan, at det kun er os her i Folketinget, der kan tage den her beslutning. Der har været snak om, at det skal kirken selv gøre, men det er jo en billig omgang, for det kan kirken jo ikke, for hvem er kirken? Er det menighedsrådene, er det provsterne, præsterne, biskopperne eller det menige medlem? Er det noget, der skal ud til urafstemning, og hvem skal efter en urafstemning så tage teten? Vi har jo altså en kirkeordning, der tilsiger, at det er Folketinget, der lovgiver på folkekirkens område, og det har der jo hverken hos Dansk Folkeparti eller andre af de borgerlige partier indtil videre været stemning for at ændre på.

Så derfor er det en ganske, ganske særlig dag, for det kan aldrig være, og det skal aldrig blive folkekirkens opgave at udgrænse bestemte grupper eller enkeltpersoner fra deltagelse i fællesskabet, hverken hele fællesskabet eller dele af fællesskabet. Så SF er rigtig glade for, at vi i dag får lavet om på en lovgivning, vi har diskuteret i langt over 10 år.

Kl. 16:51

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Alex Ahrendtsen for en kort bemærkning.

Kl. 16:51

Alex Ahrendtsen (DF):

Det er jo egentlig ganske morsomt, at når regeringspartiernes ordførere skal henvise til en eller anden begrundelse for, at vi skal have den lovændring, så henviser man til en borgerlig statsminister – en borgerlig statsminister, som har fået prisen som Årets Laks. Men når vi så kigger på, om der har været et folkeligt krav, ser vi ikke rigtig noget.

Har der været deputationer en masse? Har der været en massiv læserbrevsstorm? Har der været demonstrationer? Har der været krav om folkeafstemning i forbindelse med den her lovændring? Næh, det er nogle ganske få personer på en rabiat venstrefløj, som henviser til Venstres tidligere statsminister som begrundelse for at gøre det her. Mener ordføreren virkelig, at det er nok til at lave en så gennemgribende ændring, der vil medføre splittelse ikke bare i kirken, men også i det danske folk?

Kl. 16:52

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:52

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jeg skal bare være helt sikker på, om hr. Alex Ahrendtsen lige stod der og kaldte mig en rabiat person på den yderste venstrefløj. Var det det, jeg hørte? Det vil jeg gerne have et svar på, og det kan vi jo tage udenfor bagefter. Jeg skal nok lade være med at medbringe køller, tåregas og den slags.

Så vil jeg bare henvise til, hvad jeg lige har sagt. 67 pct. af befolkningen mente i december måned i en meningsmåling, at det var

det rigtige at gøre: at tillade vielser af homoseksuelle par i den danske folkekirke. Og der er et sammensat Folketing, et repræsentativt Folketing, hvor jeg har grund til at tro at der faktisk er et større flertal end lige regeringspartierne med støttepartiet, der støtter nærværende forslag, og det er jeg rigtig glad for.

Kl. 16:53

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er ingen grund til at tage det udenfor, man kan også godt tage det herinde.

Hr. Alex Ahrendtsen for en kort bemærkning.

Kl. 16:53

Alex Ahrendtsen (DF):

Er det så med eller uden køller?

Det, jeg kan konkludere, er jo, at ordføreren henviser til en tidligere statsminister. Der er ikke noget folkeligt krav. Der har været en enkelt meningsmåling, hvis spørgsmål har været drejet på den ene eller den anden måde. Men der har ikke været noget folkeligt krav om denne ændring. Den kommer herindefra, fra nogle ganske få personer, fra nogle interesseorganisationer.

Mener ordføreren virkelig, at det er nok til at lave en så gennemgribende ændring af et fundament, som hviler på den lutherske kirkes 500-årige historie, og som igen hviler på kirkens 2000 år lange historie? Vil ganske få personer ændre på det grundlag? Det giver da ingen mening.

Kl. 16:54

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:54

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Traditionen fra evangelierne og vores bekendelsesskrifter er i høj grad, at man ikke udgrænser enkeltgrupper, enkeltpersoner fra fællesskabet. Det er også en tradition, der er hævdvunden i folkekirken, at man ikke udpeger bestemte grupper, som så skal behandles på en særlig måde på baggrund af det ene eller det andet. Det henholder jeg mig til, og jeg er rigtig, rigtig glad for, at jeg kan konstatere, at der tidligere har været en lang række borgerlige politikere, der har givet udtryk for den samme holdning.

Kl. 16:55

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Flemming Damgaard Larsen for en kort bemærkning.

Kl. 16:55

Flemming Damgaard Larsen (V):

Vi har jo flere gange været inde på, at det har været en utrolig dårlig proces, det her lovforslag har været igennem. Så siger ordføreren, at det er noget, vi har diskuteret i mange år osv. osv., og dermed burde alle jo så vide, hvad konsekvenserne af det er. Men det ved vi jo ikke, og det ved regeringspartierne heller ikke. Og det er jo det, jeg mener med, at det her er noget lovjaskeri, nemlig at vi ikke præcist ved, når vi vedtager loven, hvad konsekvenserne af den så er.

Det er derfor, jeg godt vil spørge ordføreren, om det ikke havde været klogere, både for samfundet i almindelighed, for de homoseksuelle og alle andre, at den her sag havde været drøftet f.eks. i et udvalgsarbejde, hvor alle aspekter kunne have været belyst, således at man havde et ordentligt beslutningsgrundlag frem for det, vi nu står med.

Kl. 16:55

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:55 Kl. 16:58

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jeg er uenig i, at der er tale om sjusk og sjask. Jeg synes, der er et fint grundlag; jeg synes, det er et fint lovarbejde, der er lavet indtil videre. Jeg konstaterer, at vi står over for en første behandling, så der er mulighed for at tage det her under udvalgsbehandling, som der altid er efter en første behandling. Der er ikke lavet om på noget der, så jeg er slet ikke enig i præmissen om, at der skulle være problemer med grundlaget for den her lovgivning.

Kl. 16:56

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Flemming Damgaard Larsen.

Kl. 16:56

Flemming Damgaard Larsen (V):

Det er præcis det, der er. Som jeg har været inde på flere gange, ved vi jo intet om, hvilke konsekvenser det får for børneloven, for adoptionsloven, for pensionsloven, for arveloven osv. osv. Det er da noget rod, at vi så pludselig står med en vedtagelse, som vi ikke ved hvad betyder ud over det meget enkle – for det er jo ret enkelt i virkeligheden – at to mennesker af samme køn kan blive viet. Det kan man godt forholde sig til – ja eller nej – det er ikke så stort et problem, føler jeg i hvert fald, det er ja eller nej. Men det er alle konsekvenserne ved det, der skal belyses, inden man kan sige, at det er rigtigt at gøre eller forkert at gøre.

Kl. 16:56

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:56

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Der er desværre rigtig mange mennesker gennem tiden, der har fået mavesår ved at tage bekymringer på forskud, som så ikke blev til noget. Jeg vil sige, at hr. Flemming Damgaard Larsen roligt kan forlade sig på, hvad den tidligere ordfører for De Radikale fint redegjorde for her på talerstolen, nemlig at det her forslag handler om, at man siden 1999 har kunnet indgå registreret partnerskab i det her land, og nu kan to personer af samme køn så indgå ægteskab.

Den følgelovgivning, der skal laves i forhold til arvelov osv., bliver der kigget på, og hr. Flemming Damgaard Larsen kan tage det fuldstændig roligt.

Kl. 16:57

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Christian Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 16:57

Christian Langballe (DF):

Jeg vil bare spørge ordføreren ganske enkelt, om det er et spørgsmål om udgrænsning, at man konstaterer en foreliggende virkelighed, altså at der skal en mand og en kvinde til at lave et barn. Det er da ikke en udgrænsning. Jeg forstår ærlig talt ikke argumentet. Den ægteskabslov, vi har, tager jo udgangspunkt i, at der skal en mand og en kvinde til at lave et barn. Det er jo så at sige det, der er det fundamentale. Der er da ikke tale om nogen udgrænsning.

I forhold til folkekirken: Ja, alle er velkomne om søndagen til at komme og høre evangeliet, og det er jo trods alt da det centrale.

Kl. 16:58

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Altså, jeg synes, det er så mærkeligt, at Dansk Folkepartis ordfører så gerne vil have den her lovgivning, vi behandler på nuværende tidspunkt, til at handle om, hvordan man får børn, for det handler den altså ikke om. Jeg synes, det er så underligt, at Dansk Folkepartis ordfører stod her på talerstolen og sagde noget om, at så havde man pludselig tre forældre, hvis vielse af homoseksuelle par blev en mulighed i folkekirken. Altså, det her er lovgivning, der handler om at lave en reel ligestilling for folk uanset deres seksuelle observans, og den handler ikke om, hvordan man formerer sig, eller i øvrigt hvem man gør det med.

Kl. 16:58

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Christian Langballe.

Kl. 16:58

Christian Langballe (DF):

Man må sige, at slægtens videreførelse jo trods alt er et betydeligt element i ægteskabet – altså, sådan er det jo, det er familiestiftende. Det er jo egentlig bare for at konstatere det. Jeg forstår bare ikke, at der skulle være tale om nogen udgrænsning; det kan jeg simpelt hen ikke se. Altså, ordføreren må jo forklare mig, hvad det betyder. Hvad er udgrænsningen?

Kl. 16:59

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:59

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Det er bekymrende, at Dansk Folkeparti ikke ved, hvad ordet udgrænsning betyder, men hvis man har en folkekirke, hvor alle er velkomne til at få velsignelsen, alle er velkomne til at blive døbt, hvis man ikke allerede er døbt, alle er velkomne til at være en del af det fællesskab, der er i folkekirken, men at lige præcis vielsen er man udelukket fra, hvis man er to personer af samme køn, så er der tale om udgrænsning. Og begrundelsen lyder ifølge Dansk Folkepartis ordfører og andre, at man er anderledes, man kan ikke lave børn med hinanden, man har nogle andre normer, man går på kompromis med, hvad det er, der står i bekendelsesskrifterne osv. Det er udgrænsning af enkeltpersoner og hele grupper, fordi man påberåber sig retten til at pege fingre og sige: Uh, buh, du er anderledes, så du kan ikke være her på samme måde, som jeg kan.

Det er det, jeg mener med udgrænsning, og det kan aldrig være eller blive folkekirkens opgave at have den forskelsbehandling, og det er derfor, at det er på høje tid, vi får lavet om på den forskelsbehandling.

Kl. 17:00

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Fru Johanne Schmidt-Nielsen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 17:00

(Ordfører)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Det er jo interessant pludselig at høre Dansk Folkepartis store interesse for demonstrationer og folkekrav. Jeg kan huske mange situationer, hvor der har stået ret mange mennesker herude på Slotspladsen i demonstrationer, f.eks. imod afskaffelsen af efterlønnen og halveringen af dagpengeperioden. Det var jo ikke noget, man tog synderlig alvorligt fra Dansk Folkepartis side, så jeg ved ikke, om det er noget nyt, man er begyndt at gå op i, eller det kan være, at der skal

være et bestemt antal til demonstrationerne, før det gælder. Jeg ved det ikke

Så må jeg sige, at jeg synes, at det er det mest spøjse argument overhovedet i forhold til den her diskussion, at et ægteskab kun kan bestå af en mand og en kvinde, fordi de to kan få børn sammen. Jeg synes altså stadig væk ikke, at der har været noget sådan særlig klart svar på, om de mange ægteskaber, hvor man ikke har fået børn, så slet ikke er ægteskaber, eller de mange ægteskaber, hvor man får hjælp udefra, f.eks. i form af en sæddonor, så heller ikke er rigtige ægteskaber, eller hvordan det er med det. Jeg må da også sige til Dansk Folkeparti, at med hensyn til det der med slægtens videreførelse som temaet for ægteskabet kender jeg faktisk mennesker, der er kærester med hinanden af andre årsager end slægtens videreførelse.

I 1989 indførte Danmark jo som det første land i verden det registrerede partnerskab, der gjorde det muligt for personer af samme køn at indgå registreret partnerskab, og dengang var Danmark et foregangsland, og det var en god ting, men det har i mange år været sådan, at der var behov for, at vi gik videre. Jeg synes, at det i mange år har været helt åbenlyst, at det var på tide, at vi fik ligestillet hetero- og homoseksuelle i forhold til ægteskabet. Det her lovforslag giver altså mulighed for to personer af samme køn at indgå ægteskab. Det er jo et krav, og nu har det jo været diskuteret, hvem der dog har rejst det. Det var jo et krav, som i årevis har været rejst af mennesker af samme køn, som gerne ville indgå ægteskab. Hvis ikke man har opdaget det, er det måske, fordi man ikke har kigget efter.

I øvrigt ved jeg også, at der er mange kommunalpolitikere, der jo igennem deres gerning som giftefogeder har skullet opretholde den her forskelsbehandling. Der er mange af dem, som har ønsket sig, at de kunne få lov at stoppe med den her forskelsbehandling. Den forskelsbehandling bliver der så rettet op på med dagens lovforslag.

Samtidig giver lovforslaget jo altså mulighed for, at personer af samme køn kan blive kirkeligt viet, og det er klart, at det også er et skridt i retning af ligestilling uanset køn og seksualitet.

Når jeg så taler om små skridt i stedet for store skridt, er det jo, fordi der er et stykke endnu. Man kan sige, at indtil videre skal det her ægteskab jo ikke have samme retsvirkning som ægteskabet mellem mand og kvinde, og det betyder jo altså, at vi stadig væk halter bagefter i forhold til lande som f.eks. Belgien, Holland, Island, Norge, Portugal, Spanien og Sverige. Men heldigvis har regeringen jo meldt ud, at man arbejder intensivt på, at retsvirkningerne også bliver ligestillet, og det ser vi selvfølgelig frem til, fordi det er selvfølgelig først, når det kommer til at ske, at man kan tale om egentlig ligestilling.

Der har været meget dækning af det her lovforslag i landets medier, og vi har hørt enormt mange fra folkekirken, repræsentanter fra folkekirken, blande sig i debatten. Til det vil jeg gerne sige, at Enhedslisten sådan set går ind for en adskillelse af kirke og stat, og i princippet er jeg af den holdning, at det juridiske omkring et ægteskab må foregå på rådhuset, og hvad man så derudover ønsker af religiøse ritualer, og det er fuldstændig ligegyldigt, om det handler om Buddha eller Vorherre eller Thor og Odin, kan man jo så selv finde ud af sammen med det trossamfund, man er medlem af. Men så længe det er sådan, at trossamfund har vielseskompetence, kan det jo selvfølgelig ikke nytte noget, at man har en lov imod, altså et forbud imod, at de trossamfund med vielseskompetence må vie personer af samme køn. Det er klart.

Så selvfølgelig støtter vi den her lov, et skridt i retning af ligestilling, omend der er et stykke endnu, men som sagt stod det til Enhedslisten, foregik det juridiske omkring i en vielse på rådhuset, og hvad man så derudover ønsker af velsignelser, kunne man selv finde ud af sammen med det trossamfund, man nu engang var medlem af.

Kl. 17:05

Fierde næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er ikke nogen korte bemærkninger, så tak til ordføreren. Hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 17:05

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg vil starte med at gøre noget måske usædvanligt for Liberal Alliance, nemlig rose regeringen for at tage fat i den her sag. Så kan man jo altid diskutere den kunstneriske udførelse, hvis man kan sige det på den måde. Jeg er sådan set enig i noget af den kritik, der har været i forhold til, at man burde have klaret langt mere af følgelovgivningen med det samme. Og jeg forstår stadig ikke helt, hvorfor man ikke kunne det, og det ærgrer os lidt, men sådan er det altså. Det overordnede er, at vi er glade for, at vi kan få ægteskaber for homoseksuelle.

Der er jo ligesom flere elementer i det her. Der er jo først og fremmest homoseksuelle ægteskaber indgået på rådhuset, og hvis de homoseksuelle fordeler sig som de heteroseksuelle, vil det jo være det almindelige. Det skal vi stadig have som udgangspunkt for debatten, nemlig at hovedemnet er ægteskaber på rådhuset. Og der synes vi, det er helt naturligt, at man kan få lov til at kalde det ægteskaber – selvfølgelig skal man kunne gøre det.

Derudover er der selvfølgelig også spørgsmålet om de anerkendte og godkendte trossamfund såvel som spørgsmålet om, hvad folkekirkens præster vil gøre. Jeg har jo godt set af høringssvarene, at de anerkendte og godkendte trossamfund måske ikke i store flokke fra begyndelsen vil gå i gang med at foretage vielser af homoseksuelle par, men jeg har dog også lagt mærke til, at der i hvert fald er fire trossamfund – det er jo langt flere, end vi hidtil har troet – som har tænkt sig og godt kunne tænke sig at forestå homoseksuelle ægteskaber. Af de høringssvar, der er kommet, kan man se, at det drejer sig om to forskellige asetrossamfund, et kristent og et enkelt jødisk trossamfund. Så det fordeler sig jo endda også pænt i forhold til de forskellige trossamfund og forskellige religiøse retninger.

Jeg har forstået det på den måde, at de her to ting kan man være for eller man kan være imod, men det er ikke noget, der rigtig ophidser gemytterne, så længe det handler om det borgerlige ægteskab, og så længe det handler om de anerkendte og godkendte trossamfund. Det er spørgsmålet om folkekirken, der i større grad har optaget sindene. Men også her er det sådan set for vores vedkommende fint, at man kan få et ægteskab mellem to mænd eller to kvinder. Som det er nu, er der jo et forbud imod, at både de anerkendte og godkendte trossamfund kan foretage vielser af homoseksuelle, og der er et forbud imod, at præster i den danske folkekirke kan foretage en vielse af homoseksuelle. Og for et parti, som har en af sine fire i sten mejslet mærkesager, nemlig færre forbud, kan det vel ikke komme som en overraskelse, at vi i Liberal Alliance ønsker at lave færre forbud og give den frihed, det er, ikke alene til trossamfundene, men også til den enkelte folkekirkepræst selv at kunne beslutte, om de vil forestå en sådan vielse.

Så derfor skal jeg bare sige, at Liberal Alliance tilslutter sig det foreliggende forslag.

Kl. 17:09

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Det er hr. Per Stig Møller som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 17:09

(Ordfører)

Per Stig Møller (KF):

Vi står i dag med et lovforslag, som slet ikke er færdigt. Regeringen vil ændre ægteskabsloven, men samtidig igangsætter regeringen en udredning af konsekvenserne af en kønsneutral ægteskabslovgivning, siger den, og fordi dette udredningsarbejde nu er påbegyndt, foreslår regeringen, og jeg citerer:

»at ægteskab mellem to personer af samme køn indtil videre ikke får samme retsvirkninger som ægteskab mellem to personer af forskelligt køn, men derimod har de samme retsvirkninger, som et registreret partnerskab«.

Indtil videre, hvor lang tid varer indtil videre? Indtil videre har loven altså ikke anden betydning end det registrerede partnerskab, og det kan vare længe, før det får en anden betydning, hvis det overhovedet får en anden betydning, og hvornår regeringen vender tilbage til de hidtil registrerede partnere med et eventuelt andet budskab, ved vi ikke. For det er jo også regeringens opfattelse, at der først, og her citerer jeg igen:

»tages stilling til, hvilke yderligere tiltag der skal iværksættes i retningen af en kønsneutral ægteskabslovgivning, når den nævnte udredning er gennemført.«

Regeringen kan altså ikke tage stilling endnu. Den vil bare have mere kønsneutralitet, selv om kønnet ikke er neutralt. Når regeringen ikke har taget stilling endnu, kan Folketinget jo heller ikke tage stilling. Regeringen har jo den forpligtelse, når den kommer med et lovforslag, at fortælle os, hvad det går ud på, og hvad konsekvenserne vil blive, og hr. Damgaard Larsen har jo understreget flere gange i dag, at vi ikke kender konsekvenserne. Vi ved jo ikke, hvad regeringen har gang i med yderligere tiltag, der iværksættes for at lave mere kønsneutral ægteskabslovgivning. Vi synes, at regeringen skylder de homoseksuelle, som vil vies i folkekirken, at disse ved, hvad de går ind til, i stedet for at risikere, at de retsvirkninger, som en vielse skal give, alligevel ikke kan gives.

Nu har denne debat om homoseksuelles velsignelse og vielse stået på igennem flere år, og så kunne man altså også have forventet, at regeringen, som har haft 10 år til at forberede sig i, havde undersøgt virkningerne af det, den har gået og foreslået i 10 år. Men det har den ikke, det gør den først nu. Og så kan den såmænd godt vente til efteråret, hvor der er tid til at undersøge og klarlægge retsvirkningerne, inden den ulejliger Folketinget.

Vi går ind for – det skal der ikke være tvivl om – at homoseksuelle kan vies i kirken. Vi går ind for, at de har et retskrav på det, men vi vil fastholde ægteskabsbegrebet som et forhold mellem mand og kvinde. Det, der er forskelligt, skal respekteres som forskelligt, men behandles juridisk ens. Det var, hvad vi arbejdede på at gennemføre før regeringsskiftet, og det står vi naturligvis ved i dag. Men med sin kærlighed til det kønsneutrale er det lykkedes regeringen at splitte folkekirken helt op til biskopperne. Vi går som sagt ind for retskravet på vielse, for vi mennesker skal ikke lukke kirkedøren for nogen, som søger kirken.

Derfor spurgte jeg så ministeren og biskopperne, om de kunne levere et ritual, som opfyldte ønsket om, at homoseksuelle par kan vies i kirken, og svaret var ja. Man kan bevare vielsesritualet for ægteskab mellem mand og kvinde og levere et andet for homoseksuelle, som i dette ritual så, efter det forslag jeg fik, betegnes livsfæller, altså ikke ægteskab, som Det Radikale Venstre nævnte i sin tale her. Livsfæller er et godt og smukt ord. Fæller for livet, og det er jo, hvad man lover hinanden i kirken. Dette holdt folkekirken så godt som samlet, når præsterne samtidig fik mulighed for og frihed til selv at afstå fra at forestå vielsen, hvis det stred mod deres samvittighed.

Med dette forslag, som vi havde under forberedelse, opfyldte vi både de homoseksuelles ønsker og fastholdt en stort set enig folkekirke. Af kirkeministerens bemærkninger til sit forslag fremgår det, at biskopperne vil blive sat i gang med at udforme et ekstra vielsesritual for homofile vielser. Det er godt, men det vil vi faktisk gerne se, før lovbehandlingen er færdig her i Folketinget, for meningen med grundlovens § 4 er, at den evangelisk-lutherske kirke understøttes af staten. I grundloven står der ikke, at den underløbes af staten.

Vi vil derfor opfordre regeringen til at trække dette hastværksarbejde tilbage og komme igen til efteråret, når udredningsarbejdet er afsluttet og vi kender retsvirkningerne og ved, hvilke yderligere kønsneutrale tiltag regeringen pønser på, og har vished for, at biskopperne kan levere de to forskellige ritualer, så der er to former for vielse i folkekirken, hvor den ene er vielse til ægteskab og den anden er vielse til livsfællesskab. Tak.

Kl. 17:14

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er lige et par privatister. Undskyld, det her kom lige. Fru Karen J. Klint for en kort bemærkning. Det giver vi lige lov til.

Kl. 17:14

Karen J. Klint (S):

Det er et spørgsmål om ordet livsfæller. Hvis man ser på skilsmissestatistikken, ses det, at 40 pct. af alle ægteskaber i 2011 endte i skilsmisse. Er det så ikke lidt for meget at bede nogle par om at have en livsfælle? Inde i mit hoved er det at være livsfælle i hvert fald noget, der måske er lidt mere langvarigt end det at være ægtefælle, når jeg kigger på skilsmissestatistikken.

Kl. 17:14

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:14

Per Stig Møller (KF):

Her har vi jo præcis grundlaget for den socialdemokratiske fejltagelse, som vi har oplevet i dag, for Socialdemokraterne opfatter ægteskabet som en kontrakt. Men ægteskabet er ikke et vægskab. I ægteskabsritualet står der altså også, at man tager til ægte for livet, så det er faktisk det samme løfte, der gives i begge tilfælde. Vi siger bare, at der faktisk er forskel på homoseksualitet og heteroseksualitet. Det ønsker de homoseksuelle jo også til daglig at få understreget. De vil jo ikke kaldes noget andet end homoseksuelle. Det vil sige: Hvorfor dog ikke stå ved det hele vejen igennem og sige, at hvis I ønsker kirkens velsignelse og vielsen i kirken, så skal I have den, men lad dog være med at kalde jer det, som igennem tusind år har været synonymt for mand og kvinde. Lav dog et andet udtryk i stedet for det her kønsneutrale svenske sludder og vrøvl, som Socialdemokraterne, De Radikale og SF er faldet for, hvor man hverken hedder hun eller han, men »hen«.

Altså, lad os dog nu acceptere, at der er forskel på mennesker. Som Grundtvig skrev, og som man kan læse derude – vi hørte jo Grundtvig nævnt før: »Mand og kvinde, virk i fællig, men forskellig«. Lad os dog respektere, at vi mennesker er forskellige, og at vi indordner os forskelligt, og lad os dog finde ord for det, og det er det, vi har foreslået.

Kl. 17:15

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Karen J. Klint.

Kl. 17:15

Karen J. Klint (S):

Jeg mener ikke, at jeg har ophævet kønnenes betegnelse eller forskellen mellem mænd og kvinder. Jeg kan også citatet herude fra Vandrehallen. Det slutter også med, at vi skal arbejde i fællig, men forskellig. Drag til minde, thi mand er mand og kvinde kvinde. Det synes jeg også man skal gøre i ægteskabet eller i andre parforhold, altså respektere hinandens køn uanset om man er et par af samme køn eller af forskelligt køn.

Så tilbage til ordet livsfælle. Jeg spurgte ind til det, og jeg synes, at når vi lever i 2011, 2012, 2013, 2014 og fremover, så har vi også i dansk lovgivning accepteret, at skilsmisse forekommer, uanset hvad man lover hinanden på borgmesterkontoret eller i sit trossamfund. Hvorfor skal man så opfinde et ord, der måske understreger en anden grad af trofasthed for nogle par end for andre? Så for mig er ægtefælle et rigtig godt neutralt ord, som kan favne rigtig mange mennesker

Kl. 17:16

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:16

Per Stig Møller (KF):

Det er jo det sædvanlige med Socialdemokraterne, hvis historiebevidsthed ikke er så god, og som altid kaster vrag på forhistorien. Men det er i orden, det er jo partiets ideologi. Men nu har ægtefællebegrebet altså været et tusindårigt mand-kvinde-begreb. Så siger jeg: Når vi nu giver retskrav på det andet forhold, hvilket jeg synes er helt fint, og som jeg går ind for, så lad os dog lade være at rode det sammen til en grød, men lad os da konstatere, at det er to forskellige former for menneskeligt fællesskab, der finder sted her, og det ene er et ægteskab.

Jeg accepterer gerne, at vi under forhandlingerne finder et andet ord end livsfællesskab, hvis man kan det, eller bare fællesskab, for de kan da selvfølgelig blive skilt, lige så meget som ægtefæller kan blive skilt, det har fru Karen J. Klint jo fuldstændig ret i. Jeg er helt åben for et tredje udtryk, hvis det kan gøre det, men jeg mener bare: Lad os dog nu også i kirken fastholde den danske tradition og forskellen mellem mænd og kvinder og heteroseksuelle og homoseksuelle. Det vigtige er – som jeg sagde før – at det, der er forskelligt, skal respekteres som forskelligt, men behandles juridisk ens.

Kl. 17:17

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Mette Bock for en kort bemærkning.

Kl. 17:17

Mette Bock (LA):

Jeg vil gerne anerkende, at De Konservative fastholder, at der bør være et retskrav for mennesker, der gerne vil vies i kirken. Jeg synes også, at det her med, hvilken betegnelse man så giver det, er en spændende diskussion. Men jeg kan ikke lade være med at spørge, for der er jo faktisk rigtig mange tilfælde, hvor vi har kønsneutrale betegnelser: Altså, skal vi også til at have præstinder eller hvad?

Kl. 17:18

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:18

Per Stig Møller (KF):

Vi kan godt lave alle mulige semantiske julelege her i Folketinget, men vi har en sag mere på dagsordenen, og der kommer også en forespørgselsdebat. Lad os dog lade være med at spilde tiden på det.

Ægteskabsbegrebet er et begreb mellem mand og kvinde og har været det i tusind år. Hvorfor dog pludselig ødelægge det? Så lad os dog lave en ny betegnelse for den nye situation for homoseksuelle, det burde da ikke være så svært. Kl. 17:18

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Mette Bock.

Kl. 17:18

Mette Bock (LA):

Der var også en tusindårig tradition for, at vi stort set kun har haft mandlige præster. Den ændrede vi jo dog på et tidspunkt og gjorde det muligt for kvinder også at kunne udøve den gerning. Så det er egentlig ikke kun polemisk. For mig at se er ægteskabet et livslangt forhold mellem to personer. Det har nogle juridiske retsvirkninger, og vi må selvfølgelig se på, hvordan de skal være, men ægteskabet er jo i bund og grund en borgerlig institution. Det er to mennesker, som siger ja til at leve deres liv sammen resten af livet, og det er vel egentlig det, det handler om. Derfor er det jo interessant at følge diskussionen her, for vi får rigtig meget teologi og alle mulige andre ting blandet ind i det. For mig at se er det her et spørgsmål om jura.

Kl. 17:19

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:19

Per Stig Møller (KF):

Hvis man har den opfattelse, som regeringssiden har, så forstår jeg sandelig ikke, hvorfor man i bemærkningerne til lovforslaget samtidig skriver, at man vil have to ritualer. Altså, der står i bemærkningerne, at man vil have to ritualer. Sådan som jeg har forstået det, vil det altså sige, at man bevarer ægteskabsritualet, og så beder kirkeministeren biskopperne om at lave et ekstra ritual til homoseksuelle vielser.

Jamen hvis man har den opfattelse, som Det Radikale Venstre har, så må man da bede kirkeministeren om at lægge det her ekstraritual væk, for så skal der da kun være et, og det vil så sige, at man skal lave et, som skal være ændret, så man fjerner han-hun, mandkvinde-begrebet. Så må fru Bock da gå ind for at få ophævet ægte-skabsritualet for i stedet at lave et enkelt ritual og gå imod kirkeministeren, som vil have to ritualer.

Kl. 17:20

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Jeg tror, at hr. Hans Vestager godt vil have en kort bemærkning. Kl. 17:20

Hans Vestager (RV):

Så vidt jeg er orienteret, er det altså sådan, at fordi der kommer et nyt ritual, så bliver de gamle altså ikke ubrugelige. Jeg kan da sige, at jeg da af og til har brugt 1895-ritualet, og der står jo, at manden er kvindens hoved, og en kvindes prydelse ikke er udvendig hårpragt, ej heller påhængte guldsmykker, men et rent hjerte, thi med det rene hjerte, der vinder hun manden for gudsrigets sag. Det er citater fra apostlen Paulus. Så når der laves nye ritualer, lægges de bare oven i dyngen, og de kan så være til brug for de folk, der måtte ønske det og har brug for det. Det kan være lidt svært at sælge det der ritual fra 1895, men det er dog lykkedes mig et par gange i mit arbejde.

Kl. 17:21

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Det er det også ganske udmærket her i dag. Det her er meget interessant, det må jeg sige. Jeg tror også, at der er mange mennesker, der synes, at det her er en debat, der flyver.

Hr. Per Stig Møller.

Kl. 17:21

Per Stig Møller (KF):

Jeg synes da, det er synd for de ægtefæller, der står og får sådan et ritual fra 1895 læst op. Jeg er da glad for, at vi har lavet nogle nye. Men det, jeg forstår i dag, er, at der altså kommer et til, som drejer sig om homoseksuelles ægteskaber. Men hvis man har den opfattelse, som Liberal Alliance har og Det Radikale Venstre har, skal man sige til kirkeministeren: Drop dog den snak om et ekstra ritual, og lav et, som erstatter de to foregående. Det er da konsekvensen.

Kl. 17:21

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Hans Vestager for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 17:21

Hans Vestager (RV):

Jeg regner med, at vi kan få det her klaret under udvalgsarbejdet, for hjemme i Ølgod, hvor jeg kommer fra, er der da allerede tilfælde, hvor to personer af samme køn lever sammen, og de betegner sig jo som livsfæller. Så det svinger sådan lidt frem og tilbage, og af og til glemmer jeg da også at sige, at min ægtefælle hedder Bodil; så siger jeg bare, at hun hedder konen. Og det vil man ikke finde sig i, for så var det, som om hun var til at udskifte, og det er hun jo heldigvis ikke.

Kl. 17:22

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:22

Per Stig Møller (KF):

Det er da en meget sjov anekdote, men det har ikke så meget med sagen at gøre.

Kl. 17:22

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 17:22

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg synes bare, det ville være synd for debatten, hvis det endte med, at hr. Per Stig Møller skulle udlægge Liberal Alliances politik. Det er vi sådan set nogle, der er langt bedre til, så derfor tog jeg ordet for at sige, at hr. Per Stig Møller kan tage det helt stille og roligt.

Liberal Alliance synes, det er godt, at der vil være et ægteskabsritual for heteroseksuelle par, hvor man kan tage udgangspunkt i, at mand er mand og kvinde er kvinde, og et ritual for homoseksuelle par, hvor man selvfølgelig har et andet udgangspunkt og der er tale om folk af samme køn. Og det forstår jeg ikke at hr. Per Stig Møller ønsker at prøve at udlægge, som om vi har en anden politik end den, vi har. Tværtimod roste vi jo hr. Per Stig Møller, dengang han var kirkeminister, for netop at gå i den retning. At han så ikke kunne gøre historien helt færdig og få lovgivningen på plads, er jo så en anden side af historien. Det skyldes jo alle mulige ting. Men jeg synes bare, det var klart vigtigt at forklare, hvad der er vores politik – fremlagt af os selv og ikke af Det Konservative Folkeparti.

Kl. 17:23

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:23

Per Stig Møller (KF):

Men så synes jeg, at fru Mette Bock skulle have sagt det der. For fru Mette Bock brugte kun ægteskabsbegrebet, og der er altså to begre-

ber. Det er derfor, jeg siger, at hvis man kun har et, så behøver man altså ikke to ritualer; så er vi ude i noget vrøvl.

Det kønsneutrale er jo faktisk det, som hr. Simon Emil Ammitzbøll nu vender sig imod, og det er jeg glad for. For hr. Ammitzbøll siger nu, at han gerne vil have to ritualer: et for det ene og et for det andet. Det er også det, vi gerne vil. Men så lad dog være med at kalde det det samme. Hvorfor lave to ritualer og så ende med at slå dem sammen under den samme fællesbetegnelse? Det synes jeg ikke er særlig smart.

Når jeg ikke kunne få lovgivningen igennem, var det altså, fordi der kom et valg i vejen. Jeg havde da sandelig håbet på, at vi kunne have fået den fornuftige lovgivning igennem, for vi havde jo forberedt tingene ordentligt og ville ikke være kommet med et ufærdigt lovforslag.

Kl. 17:24

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 17:24

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg har stor respekt for hr. Per Stig Møller generelt, men jeg må sige, at når der før blev sagt, at vi ikke skulle spilde tiden på en semantisk diskussion, synes jeg måske, at hr. Per Stig Møller skulle prøve at høre efter, hvad det er, vi siger i Liberal Alliance, i stedet for at prøve at udlægge det i en eller anden forvrænget konservativ version.

Jeg talte om ægtefæller og ægteskab i begge tilfælde. Jeg sagde ikke det, som hr. Per Stig Møller prøvede at lægge mig i munden. Vi har hele tiden sagt, at der skulle være plads til to ritualer; det har vi sådan set ikke sagt at der skulle være noget problem i. Og jeg har heller ikke forstået det på den måde, at kirkeministeren eller socialministeren skulle ønske noget andet. Så hvad er problemet? vil jeg spørge hr. Per Stig Møller. Det kan jeg ikke se, hvis man ellers har sat sig ind i lovforslagene og den diskussion, der har været.

Kl. 17:25

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:25

Per Stig Møller (KF):

Det her lovforslag har vi sandelig sat os ind i. Spørgsmålet er, hvor meget regeringen har sat sig ind i det, da man skal have en masse undersøgelser i gang, før man ved, hvad konsekvenser ens eget lovforslag har. Det er jo ret vigtigt, og det, der har været min hovedpointe i dag, er, at vi ikke kender konsekvenserne af lovforslaget. Det er derfor, at man vil lave alle disse udredningsarbejder. Man kan ikke komme til Folketinget og spørge: Vil I ikke vedtage noget, vi ikke ved konsekvenserne af? Det kan man altså ikke.

Det har været min hovedpointe. Så er den blevet drejet over i diskussionen om ægteskab. Det Radikale Venstre kalder begge dele ægteskab, og så spørger jeg: Hvis man kalder begge dele for ægteskab, hvad skal vi så have to ritualer for? Hvis vi har to ritualer, må det betyde, at vi mener, at der er behov for to ritualer og derfor også behov for to betegnelser. Det er så det, vi er uenige om. Men når man har to ritualer, så siger vi, at logikken er to betegnelser.

Så lad mig nu sige det igen ganske klart: Det, som er forskelligt, skal respekteres som forskelligt, men behandles juridisk ens. Det er det, vi vil. Og man kan i kirken have retskrav på at blive viet til to forskellige ting, men med samme juridiske virkning: vies til ægteskab eller vies til fællesskab. Det er det, der er vores forslag.

Kl. 17:26

Fierde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til hr. Per Stig Møller som konservativ ordfører. Så er det fru Birthe Rønn Hornbech som privatist.

Kl. 17:26

(Privatist)

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er åbenbart nødvendigt igen at stille spørgsmålet om, hvad virkeligheden tilbage fra Adam og Evas tid er. Hvad er virkeligheden i menneskehedens og dyrenes historie? Virkeligheden er, at vi er skabt som mand og kvinde, som han og hun, ellers ville verden være øde. Den danske lovgivning er indrettet efter dette naturgivne, at menneskene er to køn.

Jamen er de mennesker af samme køn, der lever sammen, da ikke lige så gode mennesker? Jo. Er homoseksuelles kærlighed ikke lige så stor? Jo. Er vi ikke alle skabt af Gud? Jo. Rækkes Guds nåde og velsignelse ikke både til homoseksuelle og heteroseksuelle? Jo. Men det vedrører bare ikke lovforslaget.

Sagen er jo, at regeringen vil ophæve de naturgivne forskelle. I virkeligheden virker det, som om regeringen er bange for forskellene, som om regeringen skammer sig over forskellene. Derfor skal frihed til forskellighed åbenbart efter regeringens opfattelse erstattes af en kønsneutralitet, der ophæver alle forskelle – alle skal være ens – og dermed udslettes også retten til at være et mindretal. Det er den opfattelse, der fører til, at 95 pct. af befolkningen, nemlig de heteroseksuelle, nu tvinges til en ny ægteskabsforståelse. Børn født i ægteskab skal tvinges til en ny forståelse, i en ny børnelov og faderskabslov skal der være kønsneutralitet – ingen far, ingen mor, kun forældremyndighed. Børnene tages som gidsler for regeringens lighedsideologi. De homoseksuelle tages i virkeligheden som gidsler, for mindretalsrettighederne udslettes. Man kan jo ikke på samme tid både være ens og påberåbe sig forskellighed.

Juridisk er lovforslaget noget makværk. Retsvirkningerne er der ikke tænkt på, tænkningen kommer senere. Først lovgiver vi om ideologien, siger regeringen, og konsekvenserne ser vi så på senere. Måske til næste år får vi at vide, hvad det egentlig er, vi skal vedtage nu. Den rækkefølge er for øvrigt også helt i strid med Justitsministeriets egne retningslinjer.

Der er nogle, der mener, at det her alene drejer sig om en glose – intet kan være mere forkert. Det drejer sig om hele ægteskabsforståelsen; det drejer sig om børnenes retsstilling; det drejer sig om alle de andre snesevis af love, hvori ægtefæller, forældremyndighed og børn og faderskab er nævnt. Med dette forslag føres Folketinget bag lyset. Vi tvinges til at lovgive med bind for øjnene.

Også folkekirken forsøges taget som gidsel. Folkekirken bruges som løftestang for regeringens lighedsideologi. Arbejdet i det kirkeministerielle udvalg, der konkluderede sidste år , drejer sig netop ikke om ægteskab, det drejer sig om registreret partnerskab, for der er forskel. Der er forskel, og den forskel bør ikke overtrumfes af noget kønsneutralt, som er fuldstændig i strid med virkeligheden. Men det er det, regeringen nu tvinger os til: En kønsneutralitet trækkes ned over hele det danske folk og folkekirken. Regeringen ændrer ved lov den historiske, folkelige, kulturelle, teologiske, kristne opfattelse af ægteskabet, uden at det har været drøftet.

Det er trange tider i Danmark med en regering, der i den grad lader hånt om en folkelig og kirkelig debat om så livsnære forhold, der vedrører os alle. I dag forsøger regeringen med et pennestrøg at udslette en ældgammel kultur og folkelig teologisk selvforståelse, nemlig at vi er to køn og vi er mindretal og flertal. Til trods for at et flertal af biskopper beder om tid til at drøfte forslaget, tramper regeringen hen over folkekirken. Forholdet mellem stat og kirke forskydes smerteligt.

Jeg ved ikke, om det er, fordi regeringen venter snart at blive væltet ned af taburetterne, at man har dette hastværk. Det må jo være den eneste grund, for der er ellers slet, slet ingen grund – uden altså trangen til åndløs magtudøvelse og trangen til at køre åndsfriheden over. Tak.

Kl. 17:31

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Der er endnu en privatist, hr. Søren Espersen, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:31

(Privatist)

Søren Espersen (DF):

Tak. Normalt når man er privatist, er det, fordi man har et synspunkt, som afviger fra sit partis. Det er ikke tilfældet her. Jeg kan starte med at sige, at jeg er fuldstændig enig i de betragtninger, som min partifælle, vores kirkeordfører, hr. Christian Langballe, allerede har fremført. Når jeg alligevel tillader mig at tage ordet som privatist, er det, fordi jeg efter at have hørt debatten i dag føler, at et flertal i Folketinget slet ikke har forstået alvoren i sagen. Med banale og sentimentale betragtninger om, hvordan der nu skabes ligeberettigelse mellem heteroseksuelle og homoseksuelle, danses der rundt på overfladen, og det hele ser meget legende let ud og aldeles ligetil. Det er som forventet blevet til, at de, som i gåseøjne er gode mod bøsser og lesbiske, peger fingre af os, som i gåseøjne er onde mod bøsser og lesbiske. Hvor banalt, hvor usselt!

Man må konstatere, at niveauet i Folketinget i dag har nået et historisk nyt lavpunkt, for midt i al emsigheden for at demonstrere godhed og tolerance ser et flertal i Folketinget jo bort fra det, der er selve sagen, nemlig at en minister, her kirkeministeren, støttet af et snævert folketingsflertal trumfer en teologisk omdefinering af begreberne ægteskab og ægtefælle igennem, og at en kirkeminister med Københavns biskop som villig skriverkarl af politiske og ideologiske grunde er den drivende kraft i en ændring af folkekirkens bekendelsesskrifter. Kirkeministeren har dermed ophøjet sig selv til pave, som nu omdefinerer og fortolker bekendelsesskrifter, som igennem århundreder har været selve folkekirkens liv. En buldrende, bragende gennemtrumfning af en fortolkning, som splitter landets biskopper, som splitter landets provster og præster, som splitter folkekirkens medlemmer, og som også splitter Folketinget – det hele iværksat af en kirkeminister, som er personlig kirkefremmed, som ikke på noget tidspunkt i sin karriere har antydet bare den mindste forståelse for folkekirkens liv, for folkekirkens traditioner, for folkekirkens historie eller for folkekirkens bekendelsesgrundlag.

Det, der nu kommer, er næsten det allerværste: Denne minister støtter sig i fortolkningerne til en biskop, hvis teologiske indsats og formåen er mig ganske ubekendt. Det er ikke så underligt, at det er mig ubekendt, for Københavns biskop har på dette felt intet bemærkelsesværdigt udrettet, bortset fra engang at have taget en gemen embedseksamen, som snesevis af teologer gennemfører hvert eneste år. Hvordan kan det være, at jeg ved det syn, som Københavns biskop, Peter Skov-Jakobsen, leder kirkeministeren ind på, kommer til at tænke på den belgiske maler Pieter Bruegels maleri fra 1500-tallet »Blind leder blind«? Og hvordan kan det være, at et spinkelt flertal i Folketinget leger teologiske fortolkere og nu vil ændre bekendelsesgrundlaget på baggrund af to ting: 1) en teologisk papirtynd note fra en tilfældig biskop i København samt 2) en drivende sentimental historie fra ministeren om, at nu skal vi alle sammen have det godt og

Jeg har taget ordet som privatist i dag for at advare om, hvad der nu ganske overfladisk og tankeløst sættes i gang af Folketinget i forhold til vores gamle kirke, som tilmed overhovedet ikke har bedt om det. Denne sag er af en så alvorlig karakter, at den fortjener en ganske anden grundig teologisk og juridisk behandling, end den har fået i form af et par høringssvar. Mit ærinde her i dag er derfor at opfordre regeringen til i det mindste at fare med lempe i denne sag og udskyde behandlingen af lovforslaget i i hvert fald mindst 1 år, så vi alle i Danmark kan få lejlighed til på baggrund af ordentlige teologiske og juridiske vurderinger grundigt at drøfte sagen. Tak.

Kl. 17:36

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så er det social- og integrationsministeren. Værsgo.

Kl. 17:36

Social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup):

Det har været en spændende debat at følge; det har været nogle spændende ordvekslinger, der har været, og jeg synes, at de fleste af dem har været holdt inden for rammerne af, hvad man kan kalde gensidig respekt. Der er ikke nogen tvivl om, at det her er svært for nogle, og det tror jeg ikke at der er nogen der ikke ønsker at anerkende, jeg vil i hvert fald gerne anerkende det, men jeg vil samtidig sige, at for regeringen har det været vigtigt, at vi ændrer ægteskabsloven sådan, at to mennesker, som er af samme køn, også kan få lov til at indgå ægteskab.

Lovforslaget, som skal behandles efter det her lovforslag, er det, der drejer sig om den kirkelige del, og hvor kirkeministeren naturligvis vil være på. Det lovforslag, vi nu har behandlet, har, selv om debatten også meget har handlet om kirkens indre anliggender, lige så meget at gøre med det, at vi nu ophæver partnerskabsloven, sådan at de, som har et partnerskab, kan få det omdannet til et ægteskab, og det ægteskab, som homoseksuelle vil kunne indgå, vil have de samme retsvirkninger, indtil vi får lavet udredningen, for det er korrekt, som det er blevet nævnt fra flere sider, at der er en udredning, som skal laves.

Så kan man jo spørge: Jamen skulle man så ikke have ventet, som der er nogle, der har foreslået, og har man ikke tromlet hen over hovedet på nogle, og skulle man ikke have ventet med at fremsætte lovforslaget, til al den anden lovgivning også var klargjort?

Til det er der at sige, at det er et aktivt valg fra regeringens side; det er et aktivt tilvalg, at vi gerne hurtigt vil kunne give homoseksuelle mulighed for at indgå ægteskab, og derfor har vi, som vi har skrevet i papirerne til medlemmerne, sat udredningsarbejdet i gang, det er færdigt inden sommer, og så kan vi i den næste samling lovgive om nogle af de retsvirkninger, der kan komme på tale.

Jeg vil gerne kommentere den debat, der har været:

Det var Venstres ordfører, som selvfølgelig og ikke uforventeligt lagde ud med at nævne, at processen var noget rod og der ikke havde været nogen forhandlinger om det, og at man ikke var blevet inviteret, men så alligevel var man det dog lidt. For sagen er jo den, at den 11. januar havde ligestillings- og kirkeministeren og jeg inviteret til en samlet drøftelse i Social- og Integrationsministeriet, hvor vi gennemgik, hvad der skulle være i lovforslagene. På mødet lagde vi op til en åben drøftelse med alle Folketingets partier, og for den del af det, som jeg er ansvarlig for, sagde jeg: Jeg ved godt, at der er nogle, som vil ende med at stemme imod, men det betyder ikke, at jeg ikke vil indkalde folk til forhandlinger om eksempelvis børneloven, når den skal ændres.

Jeg vil altså ikke kun tage de partier eller de mennesker med, som har støttet, at homoseksuelle skal kunne indgå ægteskab, når vi skal drøfte de efterfølgende ting, og jeg sagde det, lige præcis fordi jeg gerne ville understrege, at jeg faktisk gerne vil det brede samarbejde – regeringen gerne vil det brede samarbejde. Vi anerkender, at det her er svært for nogle, men vi inviterer også dem, som ender med at stemme imod, til de videre forhandlinger og drøftelser, når vi skal ændre de andre love.

Man kan så stille spørgsmålet: Jamen skulle man så ikke have ventet? Nogle har sagt det flere gange, men det er nogle gange så-

dan, at der er nogle ting, der tager tid, der er nogle processer, som gør, at folk skal bevæge sig; eksempelvis kan jeg sige, at da man i 1998 behandlede loven om registreret partnerskab, stemte Venstre jo imod, De Konservative stemte imod, og Fremskridtspartiet stemte imod. Men i dag tror jeg egentlig ikke, at nogen af de partier ønsker at sige, at man ikke har lov til at være i et registreret partnerskab. Så man kan på den måde sige, at tingene forandrer sig, der er bare nogle gange nogle mennesker, der skal have længere tid til ligesom at bearbejde nogle af de tanker, som andre har gjort sig.

Så til hele spørgsmålet: Jamen skal man vedtage sådan en lovgivning, når man ikke har et større flertal bag? Altså, jeg tror faktisk, at det vil ende med, at vi får et pænt stort flertal for den her lov, for jeg har jo hæftet mig ved, at medlemmerne af Venstre også er blevet sat fri af partidisciplinen, så de selv må træffe deres egen beslutning. Det synes jeg kun er godt. Jeg synes, det vil være glædeligt, hvis så mange som muligt vil støtte lovgivningen, og uanset hvad kan man sige, at vi vil få et flertal, der er langt større end det, VKO tidligere sendte Danmark i krig på.

Jeg vil slutte af med at sige, at vi først skal have en udvalgsbehandling, og at der efterfølgende vil ske en udredning i forhold til de afledte konsekvenser, der er af eksempelvis børneloven, og det er, fordi der i børneloven står indskrevet en pater est-regel, som betyder, at hvis man er gift med en anden, så er den, man er gift med, automatisk at regne som far til barnet. Derfor vil der være nogle ting, som vi skal kigge igennem, og noget lovgivning, vi skal ændre, og det vil jeg invitere til, når vi er nået over på den anden side af sommerferien. Men indtil videre vil jeg takke for en livlig debat og sige, at man kan se, den får farven frem i folks kinder, og det er ikke så tosset endda, tror jeg, at vi nogle gang også krydser klinger på det værdipolitiske område, og at vi får taget en vending på det, men jeg synes, at vi overordnet set har fået det gjort i respekt også for de forskelligheder, der er iblandt os.

Kl. 17:41

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Hr. Martin Henriksen fra Dansk Folkeparti for en kort bemærkning.

Kl. 17:41

Martin Henriksen (DF):

Tak. Når ministeren indrømmer, at regeringen ikke har det fulde overblik over de juridiske konsekvenser af lovgivningen, men samtidig insisterer på at køre lovgivningen igennem alligevel, så siger ministeren jo faktisk i sit indlæg, at regeringen med åbne øjne lægger noget frem, som er lovsjusk. Jeg forstår slet ikke, hvordan man kan fastholde lovforslaget efter det indlæg, som ministeren har holdt her. Så vil regeringen ikke genoverveje det lovforslag, som man lægger frem her, når man ikke har overblikket over de konsekvenser, der kommer, hvis det bliver vedtaget?

Kl. 17:42

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ministeren.

Kl. 17:42

Social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup):

Nej, det vil regeringen ikke, fordi de ægteskaber, der vil blive indgået af mennesker af samme køn, vil have samme retsvirkninger som det, der i dag gælder for registreret partnerskab, og derfor er der sådan set ikke noget at være så bekymret over.

Kl. 17:42

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Martin Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 17:42

Martin Henriksen (DF):

Men ministeren sagde jo selv i sit indlæg – det er jo ikke noget, jeg står og finder på, andre har også fremhævet det som et problem – at man ikke havde det fulde overblik over konsekvenserne. Så må ministeren rette mig, hvis det ikke var det, ministeren gav udtryk for. Når ministeren nu selv står og siger, at regeringen ikke har det fulde overblik over konsekvenserne, så er det da ikke rimeligt og fornuftigt, at man så lægger et lovforslag frem, som man insisterer på bliver vedtaget.

Kl. 17:42

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ministeren.

Kl. 17:42

Social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup):

Som jeg sagde i min tale, har regeringen truffet et aktivt valg om at fremlægge det her i to tempi. Nu laver vi lovgrundlaget, og så laver vi udredningen, som jeg omtalte, og som der også er omdelt noget skriftligt om. Det er rigtigt, at der er nogle ændringer, som skal foretages i forskellige andre lovgivninger, som vil være følgeændringer af det her, men det betyder sådan set ikke noget i forhold til ændringen, i forhold til hvordan lovgivningen er i dag, hvor man kan indgå et registreret partnerskab, fordi retsvirkningerne af et ægteskab indgået af to mennesker af samme køn, indtil vi træffer anden beslutning, vil have samme retsvirkninger, som det i dag har for et registreret partnerskab.

Kl. 17:43

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Christian Langballe fra Dansk Folkeparti for en kort bemærkning.

Kl. 17:43

Christian Langballe (DF):

Jamen jeg må også indrømme, at jeg har svært ved at forstå, hvorfor man fremlægger et lovforslag, hvor ingen ved, hvad selve konsekvenserne kommer til at indeholde. Hvorfor gør man det ikke færdigt? Jeg synes godt nok, at det er mærkeligt. Er det en normal parlamentarisk tradition, at man så sådan bare siger, at nu har vi sådan en rammelov og så fylder vi noget i den, når den er vedtaget? Altså, hvad er det for noget? Ja, det er mit spørgsmål.

Kl. 17:44

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ministeren.

Kl. 17:44

Social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup):

Det er jo, fordi regeringspartierne og i øvrigt vores støtteparti og med tilslutning fra Liberal Alliance igennem lang tid har ønsket, at det skulle være muligt for mennesker af samme køn at indgå ægteskab. Vi har i folketingssamlingen tidligere fremsat beslutningsforslag, sågar et lovforslag, hvor vi har behandlet de her emner. Det har været en debat, som har pågået i rigtig lang tid. Derfor er det vigtigt for os at kunne sige, at uanset om man er en mand, der elsker en anden mand, eller om man er en kvinde, der elsker en anden mand en men en mulighed for at gå hen i sin kirke, hvis det er dér, man gerne vil giftes, og blive gift og blive ægtefæller, ligesom alle andre gør. Derfor gør vi det nu, at vi vedtager det her lovforslag, så homoseksuelle fra den 15. juni kan blive gift i kirken. Det synes jeg er en rigtig god ting, og jeg ved godt, at Dansk Folkeparti er meget imod det, som man også var imod registrerede partnerskaber. Vi er altså bare nogle andre, der har et andet grundsyn, og derfor støtter vi

selvfølgelig, at det her skal fremmes så hurtigt, som det kan blive det

KI 17:45

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ønsker hr. Christian Langballe en kort bemærkning mere? Værsgo.

KI 17:45

Christian Langballe (DF):

Jeg ved ikke, om det er, fordi regeringen regner med at blive væltet det næste år eller i den kommende tid, fordi ellers kan jeg simpelt hen ikke forstå, hvad det her hastværk skal til for. Jeg kan simpelt hen ikke forstå, at man går ind i sådan en kompliceret lovgivning som den her med bind for øjnene og så skal tage stilling til en lovgivning. Jeg synes godt nok, at det er mærkeligt.

Kl. 17:45

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ministeren.

Kl. 17:45

Social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup):

Jeg synes ikke, den er kompliceret. Jeg har set rigtig megen lovgivning igennem min tid, og det her er ikke noget af det, som jeg sådan set vurderer er særlig kompliceret. Vi kan fra regeringens side sagtens overskue det, og derfor lægger vi det frem, som vi gør.

Kl. 17:46

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Der er ikke flere spørgsmål til ministeren, og da der heller ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

23) 1. behandling af lovforslag nr. L 105:

Forslag til lov om ændring af lov om medlemskab af folkekirken, kirkelig betjening og sognebåndsløsning. (Præsters ret til at undlade at vie to personer af samme køn m.v.).

Af ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen). (Fremsættelse 14.03.2012).

Kl. 17:46

Forhandling

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører er hr. Flemming Damgaard Larsen fra Venstre.

Kl. 17:46

(Ordfører)

Flemming Damgaard Larsen (V):

Tak. Dette lovforslag fra regeringen har til formål at sikre præster i folkekirken ret til at undlade at vie to personer af samme køn samt ret til at undlade at meddele kirkelig velsignelse af et ægteskab mellem to personer af samme køn.

For Venstre er det helt evident, at præster i folkekirken skal have friheden til af samvittighedsgrunde at sige nej til at vie to personer af samme køn og ligeså, hvad angår velsignelse af par, der er blevet borgerligt viet. Den frihed må aldrig knægtes, og den er jo helt på linje med friheden til ikke at vie fraskilte, hvis det strider mod den enkelte præsts samvittighed. Det sidste, som har eksisteret i mange år, giver jo ikke problemer i dagligdagen.

Hvis L 106 om ændring af ægteskabsloven vedtages, kan Venstre derfor stemme for det her lovforslag, der netop respekterer præsternes frihed.

Jeg vil gerne tilføje, at Venstre ser det som noget meget positivt, at kirkeministeren har været lydhør – i modsætning til hvad der var tilfældet i begyndelsen – og vil indstille, at der ved kongelig resolution opereres med to vielsesritualer: et ved vielse af to personer af forskellige køn, som altså bibeholdes, og et ved vielse af to personer af samme køn, som nyformuleres. Det ligger helt i tråd med Venstres forudsætninger.

Kl. 17:48

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i ordførerrækken er fru Karen J. Klint, Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 17:48

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

Tak for det. Jeg skal ligesom den foregående ordfører også holde en meget kort tale. Den går ud på, at selvfølgelig holder vi det, vi lover. Hver gang vi har haft beslutningsforslag om, at der skulle ske en ligestilling i ægteskabsloven mellem mennesker af samme køn og mennesker af forskelligt køn, har vi sagt, at der ikke er nogen tvang, der følger med. Derfor er vi også enige om at støtte lovforslaget om det, vi godt kunne kalde et frihedsbrev til de præster, som af samvittighedsgrunde ikke føler, at de kan stå for en vielse af par af samme køn. Så vi holder, hvad vi lover, også i denne sag.

Kl. 17:49

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Christian Langballe fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:49

(Ordfører)

Christian Langballe (DF):

Jeg siger tak til formanden. Egentlig er det bare for at sige, at der jo i den danske folkekirke er en lang tradition for, at man af samvittighedsgrunde kan nægte at medvirke. Jeg synes, at det er fint, og at det er godt, at det er sådan. Så den her lovgivning, som handler om, at præster kan blive fritaget for at vie homoseksuelle, synes jeg helt følger den folkekirkelige protestantiske tradition. Jeg er bare bekymret for, når vi nu er gået ud fra en almindelig ægteskabslovgivning, at det så, hvis nu forslaget bliver vedtaget, også det første, vi har drøftet, bliver sådan et minoritetsstandpunkt, hvor man kan blive presset. Men alt i alt er de her frihedsrettigheder, som præsterne tildeles, gode.

Det, jeg så ikke rigtig forstår, er: Hvad med kirkebetjeningen? Hvis man eventuelt har et indremissionsk sogn, hvor præsten vil være imod at vie homoseksuelle, så vil der være en stor chance for, at kirkebetjeningen også vil have problemer med det med hensyn til deres samvittighed, og der vil jeg godt spørge: Er det ikke for alles skyld en god idé at sige, at så kan kirkebetjeningen følge præsten? Dermed synes jeg så også, at vi beskytter de frihedsrettigheder, som en kirkesanger og en kirketjener og en organist får. Så jeg stiller det spørgsmål som noget, jeg i hvert fald mener man bør overveje kraftigt. Jeg vil i hvert fald tale meget for det.

Kl. 17:51

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Hans Vestager, Radikale Venstre.

Kl. 17:52

(Ordfører)

Hans Vestager (RV):

Tak. Forslaget her vil sikre frihedsrettighederne, sådan at præster kan nægte at vie to personer af samme køn, hvis det er sådan, at præsterne ikke ønsker det. Det er en fortsættelse af den tradition, vi har med hensyn til, at præster kan nægte at vie fraskilte. Det er noget, der blev vedtaget i 1922, men dog først efter, at sagen måtte føres til Højesteret, idet man på daværende tidspunkt mente, at der skulle udøves tvang over for præsterne. Så det er et udmærket forslag, at man kan fritages for det.

Med hensyn til kirkebetjeningen er det sådan, at man er ansat som kirkebetjening til at udføre et bestemt stykke arbejde, og det bliver man jo nødt til så at udføre. Så vi kan tilslutte os, at forslaget gennemføres.

Kl. 17:53

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Pernille Vigsø Bagge fra SF, værsgo.

Kl. 17:53

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Det er en rigtig god tradition, at danske folkekirkepræster ikke kan tvinges til at forrette tjenester imod deres samvittighed, og derfor er det her er en god følgelovgivning som følge af det lovforslag, som vi netop har diskuteret. SF støtter selvsagt forslaget.

Kl. 17:53

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Den næste ordfører er hr. Jørgen Arbo-Bæhr, Enhedslisten.

Kl. 17:53

(Ordfører)

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Egentlig synes jeg jo, det her er et sjovt forslag. Efter at vi har diskuteret forslaget om vielse af folk med samme køn, ligger der så et forslag her, som kun handler om at give præster mulighed for at sige nej til at vie to af samme køn. Jeg synes, det er et rigtig godt forslag, som vi kan støtte. Efter at vi har diskuteret forslaget fra socialministeren om at give ret til at vie homoer, skal vi nu i gang med at give præsterne frit valg. Det er et forslag, som skal forsvare folkekirkens liberale perspektiver.

Når jeg kigger på forslaget, synes jeg, det understreger, at vi bør sige fra over for lovgivning på folkekirkens område. Som jeg har sagt mange gange før, viser forslaget, at det er nødvendigt at skille kirken fra staten. Så uanset at det virker som noget underligt noget, støtter vi helhjertet forslaget. Vi vil aldrig pålægge forskellige trosretninger at gøre noget bestemt, og hvis medlemmerne af Folketinget tænker det igennem, vil de se, at det betyder, at vi bliver nødt til at prøve at løse alle trosretninger fra staten.

Kl. 17:54

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Og den næste ordfører er fru Mette Bock for Liberal Alliance, værsgo.

Kl. 17:55 Kl. 17:58

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

Jeg synes, det er en utrolig spændende debat. I går var jeg til to møder i kirkelige sammenhænge. Det ene var lidt vest for Ringkøbing, og der var man overvejende imod de lovændringer, vi står over for. Det andet møde var lidt syd for Aarhus – der var man overvejende for.

Tidligere på dagen har jeg haft mulighed for at træffe samtlige landets biskopper, og nogle er for, nogle er imod. Når jeg har lyttet til den meget spændende debat her i salen i eftermiddag, kan jeg konstatere, at nogle er for, nogle er imod. Det, der har undret mig, er, at det fra nogle af ordførernes side er blevet sagt, at vi først skal gennemføre noget sådant, når folkekirken selv beder om det. Men jeg ved jo, at nogle af de samme ordførere er markante modstandere af, at folkekirken skal kunne tale med én stemme, så der er, må vi konstatere, altså nogle i folkekirken – medlemmer, præster, provster, biskopper - som ønsker det her, og der er nogle, der er inderligt imod. Sådan er det i et demokrati, og den liberale tilgang til det er, at der netop skal være en respekt for forskelligheden. Derfor er vi i Liberal Alliance meget enige i både de initiativer, der er kommet fra social- og integrationsministeren, og det fremsatte lovforslag her, kirkeministerens lovforslag nr. L 105, om, at præster i folkekirken får ret til at undlade at vie to af samme køn. Det er den liberale tilgang; det ligger fint i den demokratiske tradition, vi har i Danmark, at man både må have respekt for, at det er et flertal, der bestemmer, og at man må vise det hensyn, at der kan være et mindretal, som kan mene noget andet.

Vi har jo lyttet til debatten og læst de rigtig mange høringssvar med stor interesse. Vi kan jo se, at der bliver udtrykt både stor glæde og stor bekymring. Nogle er bange for, at det her vil splitte folkekirken fuldstændig. Nogle mener, det er i strid med bekendelsesskrifterne. Nogle mener, at det her er et udtryk for, at staten udøver vold på en folkekirke. Vi tror faktisk ikke, at nogen af de her frygtscenarier, der bliver beskrevet, vil ske. Vi mener, at vores folkekirke er solid nok, til at den også kan bære, at der nu bliver givet yderligere en frihed.

Et ægteskab er og bliver en borgerlig institution. Det kan man finde belæg for både hos Luther og hos Grundtvig. Nogle mener, at den nye lovgivning er i strid med bekendelsesskrifterne, men bekendelsesskrifterne er og har altid været udsat for fortolkning. Man kan finde belæg for rigtig mange forskellige holdninger i bekendelsesskrifterne, og hvis man endelig skal hente noget der, vil jeg gerne henvise til den augsburgske bekendelse, hvori der står, at ægteskab er tilladt for alle, og at Gud siger, og jeg citerer: Det er ikke godt for mennesket at være alene. Det gælder nok både heteroseksuelle og homoseksuelle.

Men på baggrund af de indkomne høringssvar, som jeg synes er rigtig, rigtig interessante at læse, vil vi meget gerne være med til i udvalgsarbejdet at drøfte noget af det, som hr. Christian Langballe også anførte, nemlig det her om medarbejderne ved kirken og deres mulighed for også at bede sig fritaget for at medvirke. Det synes jeg er en drøftelse værd. Det er jo ikke sådan, så vidt jeg er orienteret, at medarbejderne kan bede sig fritaget for at medvirke til genvielse af fraskilte. Men lad os tage drøftelsen med åbent sind og se, om vi kan finde en løsning, som er smidig, og som respekterer den forskellighed, der er, de forskellige holdninger, der er, så vi kan holde sammen på vores folkekirke og holde sammen på den grundlæggende respekt for, at det er flertallet, der bestemmer i et demokrati, men at der skal tages hensyn til mindretallet.

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Der er endnu en ordfører på listen. Det er hr. Per Stig Møller, Det Konservative Folkeparti

Kl. 17:59

(Ordfører)

Per Stig Møller (KF):

Jeg vil godt kvittere for fru Mette Bocks tale, hvor fru Mette Bock jo appellerede til, at man ikke bare brugte flertallet, men også prøvede at se, om man kunne få et bredt flertal i Folketinget. Da vi jo kender Liberal Alliances indstilling til at ville stemme ja, synes jeg, det er fornuftigt, at Liberal Alliance under de videre forhandlinger vil trække i den retning, så Folketinget ved bedre, hvad det gør. For det er jo sådan, som Niels Hausgaard spørger: Er de fleste de bedste eller bare de fleste?

Dette forslag hænger jo sammen med social- og integrationsministerens forslag til lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, lov om ægteskabets retsvirkninger og retsplejeloven og om ophævelse af lov om registreret partnerskab. Med hensyn til ophævelse af lov om registreret partnerskab skal jeg blot her igen gøre opmærksom på, at dette er en falsk varebetegnelse, eftersom regeringen nu går i gang med at undersøge retsvirkningerne og derfor indtil videre bevarer retstilstanden, som den er for registrerede partnere. Så er det jo egentlig ikke rigtig ophævet; så fortsætter retstilstanden, som den er. Jeg tror, at Forbrugerombudsmanden ville have givet enhver forretningsmand en påtale, hvis denne reklamerede med en vare, han alligevel ikke havde i butikken.

Jeg har sagt, hvad vi Konservative mener om regeringens ønske om en kønsneutral ægteskabslovgivning. Ægteskabet er ikke kønsneutralt, men et forhold mellem mand og kvinde, og ægteskabet er heller ikke bare en kontrakt. Vi mener, at det, som er forskelligt, skal respekteres som forskelligt, men behandles juridisk ens. Vi mennesker er jo forskellige, men vi vil trods forskellene behandles ligeværdigt og juridisk ens af samfundet. Vi vil heller ikke lukke kirkedøren for nogen, og derfor vil vi give de homoseksuelle retskrav på vielse.

Men nu begrænser kirkeministerens bidrag her i salen sig til et lovforslag, som i givet fald tillader præster at sige nej til at vie to personer af samme køn. Den frihed havde vi også forberedt under vore forhandlinger, og vi står naturligvis ved dette.

Men da forslaget hænger sammen med social- og integrationsministerens hastværksarbejde og vi anbefaler social- og integrationsministeren at trække det tilbage, ville det jo være mærkeligt, om vi endte med at stå med den her frihed for præsterne, samtidig med at der ikke er nogen, der ved, hvad de har frihed fra, fordi det første ikke eksisterer. Derfor vil jeg anbefale, at man for god ordens skyld også trækker dette tilbage.

Kl. 18:01

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Fru Karen J. Klint, Socialdemokraterne, for en kort bemærkning. Kl. 18:01

Karen J. Klint (S):

Jeg nyder jo altid, når hr. Per Stig Møller står på talerstolen med sit underfundige lune, og jeg nød også den der sammenligning med, hvad Forbrugerombudsmanden måtte have gjort, hvis det her var en butik. Og så kan jeg ikke lade være med at svare lidt tilbage med at konstatere, at varen jo er i butikken. Man kan jo blive viet, hvis der er flertal for det lovforslag, L 106; så kan man jo blive viet i folkekirken. Og så for at bruge samme sprog som hr. Per Stig Møller vil jeg sige, at det bare er et spørgsmål om, hvem der skal lange varen over disken. Varen er jo til stede i folkekirken, når vi godkender det første lovforslag.

Kl. 18:01

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:01

Per Stig Møller (KF):

Jamen så er lovforslagets titel forkert. For der står, at ministeren fremsætter forslag til lov om ophævelse af lov om registreret partnerskab, men vi får at vide, at det ikke er ophævet, for det fortsætter jo. Selv om man er blevet viet som livsfæller eller som ægtefæller, som man vil kalde det her, har det samme retsvirkning som registreret partnerskab, står der i lovforslaget. Hvis det har samme virkning som registreret partnerskab, er det altså ikke en ny vare, og så er det altså ikke ophævet, og så er betegnelsen altså falsk.

Kl. 18:02

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Fru Karen J. Klint for en kort bemærkning.

Kl. 18:02

Karen J. Klint (S):

Men den vare, der består i at få et juridisk gyldigt parforhold, bare nu kaldt ægteskab, er jo i butikken.

Kl. 18:02

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:02

Per Stig Møller (KF):

Men man tror jo, at man får noget andet end registreret partnerskab, når der står, at det er ophævet og veksles til ægteskab; men man får et registreret partnerskab. Man får rigtigt nok et nyt papir omkring, men når man så åbner papiret, er der det samme indeni, som man havde i går.

Kl. 18:02

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren. Tak til ordføreren. Så er det ministeren for ligestilling og kirke. Værsgo.

Kl. 18:02

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Tak, formand. Jeg vil gerne takke for den positive modtagelse af det her forslag. Jeg havde også regnet med, at de fleste selvfølgelig var positive omkring det, som det også har været tilkendegivet, og vanen tro er jeg fuldstændig enig med fru Mette Bock, for det er jo rigtigt beskrevet, at der er mange følelser omkring det her: Der er nogle, der er for; der er nogle, der er imod; der er nogle, der synes, det er gået for hurtigt; der er nogle, der synes, det er gået for langsomt; der er nogle, der synes, at vi har diskuteret det her siden 1989; der er andre, der synes, vi først lige er begyndt; der er nogle, der siger, det splitter kirken; der er andre, der siger, at det ikke gør det. Der *er* mange følelser omkring det.

Der var nogle meget, meget konkrete ting. Ordføreren fra Dansk Folkeparti nævnte det med kirkefunktionærerne, og der er det jo sådan, at det ansættelsesforhold er en sag mellem menighedsrådet og de enkelte kirkefunktionærer, og der har jeg selvfølgelig også tillid til, at man, hvis der skulle være problemer ude i det ganske land, selvfølgelig også vil løse dem ude i det ganske land. Men som vi også hørte fra fru Mette Bock, kunne man selvfølgelig godt lige vende det i det videre udvalgsarbejde – ingen tvivl om det.

Så har der været tale om biskoppernes rolle, og det har der været mange, mange meninger om. Lad mig sige det på den her måde: Vi mødtes den 8. december. Der var én fraværende på grund af orlov,

og så var der én, der kom lidt sent, ellers var der rigtig, rigtig mange til stede. Det, som vi blev enige om, blev skrevet ned, og der blev udsendt en pressemeddelelse. Jeg har delt den pressemeddelelse ud på samrådet tidligere, for vi *har* diskuteret det her, men jeg gentager det en gang til og vil gerne sende pressemeddelelsen ud igen. Det, som man bl.a. skrev, er følgende:

»Biskopperne konstaterer, at det er Folketingets kompetence at bestemme den juridiske betegnelse for parforhold mellem to af samme køn.

Der er blandt biskopperne uenighed om den teologiske forståelse af henholdsvis ægteskab mellem mand og kvinde og mellem par af samme køn. Til trods for denne uenighed er biskopperne indstillet på at indgå i det videre arbejde med udarbejdelse af ritualer.«

Nu skal jeg også fortælle, hvem der er for, og hvem der er imod, så vi ikke skyder nogen mennesker noget forkert i skoene. Peter Skov-Jakobsen, Peter Fischer-Møller, Kjeld Holm, Kresten Drejergaard siger ja til ægteskab. Karsten Nissen, Elisabeth Dons Christensen, Henning Toft Bro, Niels Henrik Arendt siger ja til registreret partnerskab i kirken. Lise-Lotte Rebel og Steen Skovsgaard siger nej til alt. De førnævnte har sagt ja til at ville udarbejde et ritual, og det er det, der er blevet talt om, også den 8. december.

Jeg ved godt, at der er uenighed, det hørte jeg også ordføreren for Dansk Folkeparti nævne, og det har der også stået i Kristeligt Dagblad, senest fredag eller lørdag. Der, hvor uenigheden også er, er omkring ægteskabslovgivningen, som vi lige har diskuteret, men det, dem, jeg nævnte først, også siger, er, at de fortsat til trods for deres teologiske uenigheder vil være med til at udarbejde et ritual.

Kl. 18:06

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Christian Langballe, Dansk Folkeparti, for en kort bemærkning.

Kl. 18:06

Christian Langballe (DF):

Jeg vil godt lige kommentere det sidste, fordi det faktisk også er en diskussion, som vi har ført. Når der står, at biskopperne – det er en oplysning, jeg har fået – trods teologiske uenigheder er enige om at udarbejde et ritual, så var det faktisk også det, jeg sagde i min ordførertale til det andet lovforslag. Sagen er så bare, at der er to biskopper, der ikke vil være med. Det vil sige, at biskopperne jo ikke er enige om at udarbejde et ritual. Det er jo direkte forkert. Der er to, der siger, at de slet ikke vil være med. Kan ministeren ikke godt høre, at det lyder lidt mærkeligt?

Hvis jeg fra begyndelsen af havde fået de oplysninger, havde jeg forholdt mig til dem og havde måttet tage den diskussion, men det er bare en vildledning, som gør, at hele diskussionen bliver mudret. Det er jo ikke alle biskopperne, der vil være med til at udarbejde et ritual.

Kl. 18:07

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ministeren.

Kl. 18:07

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Til hr. Christian Langballe: Det sagde jeg jo heller ikke. Jeg læste op, hvem der er for ægteskab, hvem der er for registreret partnerskab, og hvem der siger nej til alt. Så nævnte jeg også, at de førnævnte, som har sagt ja, også gerne vil være med til at udarbejde et ritual. Det vil sige, at der stadig væk er to, som jeg også har sagt, der ikke vil være med til noget som helst. Det er ikke alle, der vil være med. Der er uenighed, og det synes jeg også at jeg sagde.

Kl. 18:08 Kl. 18:12

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Christian Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 18:08

Christian Langballe (DF):

Jeg refererer til pressemeddelelsen. Og jeg mener så ikke, at det er rigtigt, at der har været al den her tid til det, for jeg synes godt nok, at det er blevet hastet igennem, og jeg synes ikke, at det er en måde at gøre det på, hvis man så at sige gerne vil have en form for positiv dialog, at behandle forskellige dele af folkekirken så respektløst.

I pressemeddelelsen står der, at biskopperne er enige om at udarbejde et ritual. Det står der i pressemeddelelsen. Det er de ikke. De er ikke enige om at udarbejde et ritual. Jeg synes bare, at det er en vildledning. Jeg ved ikke, om kirkeministeren kan forstå det. Jeg synes bare ikke, at det er særlig tillidvækkende. Sig da tingene, som de er, så kan vi forholde os til dem. Så er der jo faktisk seks, der beder biskoppen om at vente. Nu har vi så også fået diskussionen om, at biskopperne og andre måske vil tale for, at vielsesmyndigheden skal ud af kirken. Så kan vi sidde her i Folketinget og bruge tid på det! Jeg synes simpelt hen, at der er for mange ting, der stritter i alle retninger.

Kl. 18:09

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ministeren

Kl. 18:09

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Jeg synes ikke på nogen som helst måde, at alting stritter i alle retninger. Jeg kan jo kun forholde mig til, når jeg sidder sammen med biskopperne og laver et stykke papir, når der sidder voksne mennesker omkring mig og udarbejder det her papir, at de siger ja til det. Vi lavede ændringer, så alle, der var til stede, kunne være med. Det er det, jeg forholder mig til.

At der står nogle ting i avisen, i Kristeligt Dagblad, om uenighed, har jeg også lagt mærke til. Men det, jeg også bider mærke i, er, at man i den samme artikel siger – det gjorde man også i en artikel i Politiken i søndags – at det er lovgivningen, man er uenig i, men at man stadig vil arbejde for et ritual.

Med hensyn til samarbejdet indkaldte vi jo netop den 11. januar til et møde, hvor hr. Christian Langballe også var til stede, og man sagde, så vidt jeg erindrer, kun en ting, nemlig at man bare ikke ville være med til noget som helst. Det kunne jo godt være frugtbart, hvis man også selv kom med nogle gode ideer. Nu var der noget omkring kirkefunktionærerne, der havde man også mulighed for det. Så vi har haft dialog, og der er nogle, der vil mene, at vi har haft dialog i rigtig mange år. Der er nogle, der har sagt, at vi har haft en dialog siden 1989, hvor vi har vendt og drejet de her udfordringer. Nu er tiden inde.

Til det om, at vi bare tromler hen over den danske befolkning, vil jeg sige, at jeg også synes, at det er værd at lægge mærke til – jeg tror nok, at det var fru Pernille Vigsø Bagge, der nævnte de undersøgelser, der er lavet, og dem kan man godt læne sig op af, hvis man er i tvivl – hvor stort et flertal der er blandt danskerne, som ønsker det her. Det, jeg også har lyttet mig frem til, er, at der er partier herinde, hvor medlemmerne bliver fritstillet, og jeg har hørt medlemmer fra de partier, som også støtter muligheden for at give par af samme køn mulighed for at blive viet i kirken og på rådhuset. Så det med, at vi bare tromler af sted med et lillebitte flertal, kan jeg på ingen måde genkende.

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ministeren. Der er endnu en for en kort bemærkning, hr. Martin Henriksen, Dansk Folkeparti.

Kl. 18:12

Martin Henriksen (DF):

Tak. Det er helt oprigtigt. Jeg vil høre, om kirkeministeren ikke, når han ser på det forløb, der har været, kan forstå, at vi er nogle, der sidder tilbage med det indtryk, at kirkeministeren og regeringen faktisk er lidt ligeglade med folkekirken, og at når man forsøger på at få vedtaget det her lovforslag, så gør man det egentlig ikke, fordi man ønsker at føre kirkepolitik, men fordi man har en ideologisk ligestillingskamp. Jeg tænker bl.a. på, at historien op til, at kirkeministeren blev kirkeminister, var, at han ville melde sig ud af folkekirken, hvis ikke folkekirken gjorde, som kirkeministeren, inden han blev kirkeminister, syntes at folkekirken skulle gøre. Det er jo en mærkelig indgangsvinkel til det at blive kirkeminister.

Når vi så også, f.eks. i Kristeligt Dagblad, kan læse, at et flertal af biskopperne er imod loven, og der også har været mange andre eksempler fremme – det har været fremme i dag, at socialministeren har sagt, at man ikke har det samlede overblik over konsekvenserne af de love, man vedtager på det her område – kan kirkeministeren så ikke forstå, at vi er nogle stykker, der sidder tilbage med det indtryk, at man faktisk er lidt ligeglad med folkekirken, at man faktisk ikke gør sig umage med at vise, at man lytter til folkekirken, og at man bare, ja, netop tromler det igennem, fordi man har en ideologisk holdning?

Kl. 18:13

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Kirkeministeren.

Kl. 18:13

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Nej, jeg synes faktisk, jeg får indtryk af, at hr. Martin Henriksen blot er kommet for at sige det, som jeg også har hørt Dansk Folkepartis ordfører sige, nemlig at vi bare har tromlet, og at man ikke forholder sig til det, vi egentlig skulle snakke om, nemlig lovforslaget, for hvis vi var ligeglade, så ville vi selvfølgelig ikke have det her forslag. Det her forslag er et udtryk for respekt for folkekirken, nemlig en respekt for de teologiske uenigheder, der er i folkekirken og blandt folkekirkens medlemmer også. Det er det, det er udtryk for.

Kl. 18:14

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Martin Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 18:14

Martin Henriksen (DF):

Nu har vores ordfører, hr. Christian Langballe, jo holdt sin ordførertale, og jeg problematiserer på ingen måde, at der skal være frihed for præsterne, såfremt det lovforslag, vi tidligere har behandlet, bliver vedtaget. Det er sådan set ikke det, jeg gør. Jeg tillader mig bare at stille det her spørgsmål nu, fordi der ikke var mulighed for at stille spørgsmål til kirkeministeren under behandlingen af det forrige lovforslag, som kirkeministeren jo også har været ude at omtale vidt og bredt i offentligheden.

Så spørger jeg bare, og jeg kan godt lade være med at sige tromle, om ikke ministeren kan forstå, at vi er nogle stykker, der har den opfattelse – også taget i betragtning at kirkeministeren sådan set slet ikke havde lyst til at være medlem af folkekirken, inden han blev kirkeminister, og hele den historie, der har været – at kirkeministeren faktisk ikke går særlig meget op i folkekirken og ikke har gjort

sig umage med at vise en ægte interesse for folkekirken, men mere går op i at gennemtvinge sine ideologiske holdninger frem for at lytte til, hvad der bliver sagt, bl.a. fra folkekirkens side. Kan ministeren et eller andet sted ikke bare en lille smule forstå det synspunkt?

Kl. 18:15

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Kirkeministeren.

Kl. 18:15

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Det kan jeg på ingen måde. Jeg forholder mig selvfølgelig til folkekirken, som ethvert medlem har ret til, ligesom hr. Hans Kristian Skibby fra Dansk Folkeparti også har gjort. Han har meldt sig ud, hvilket jeg på ingen måde kan forstå. Man skal blive i fællesskabet, det er et godt fællesskab, som omfatter rigtig, rigtig mange danskere. Og til det med ikke at have rigtig respekt for folkekirken vil jeg sige: Tværtimod giver vi jo folkekirkens medlemmer, nogle af dem, dem, som ikke har haft muligheden for at blive viet i folkekirken, mulighed for netop at blive viet, og samtidig siger vi også til de præster, som måtte være uenige: Kære venner, I har frihed til at sige nej. Det synes jeg er respekt for folkekirken og de ansatte, der er i folkekirken, og det liv, der er i folkekirken, ingen tvivl om det.

Kl. 18:15

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Og der er en kort bemærkning fra hr. Per Stig Møller, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 18:16

Per Stig Møller (KF):

Nu var kirkeministeren så venlig at læse op, hvilke biskopper der gik ind for at arbejde videre med ægteskabsbegrebet, og hvilke der gik ind for at arbejde videre med partnerskabsbegrebet, altså fastholde det. Kan ministeren så ikke bekræfte, at hvis man nu slog de to delmængder sammen, ægteskabsdelmængden og partnerskabsdelmængden, havde man et stort flertal af biskopper, som gik ind for livsfællesskabsbegrebet, for det var jo præcis det, som biskopperne selv fandt på under den tidligere regering, da jeg bad dem om at se på ritualer. Det vil sige, at respekten for folkekirken ville være større, hvis man sørgede for, at ægteskabstilhængerne og partnerskabstilhængerne blev enige om et fælles forslag, og det var de, og det bragte enighed i folkekirken, og det var jo i respekt for folkekirken. Hvorfor vil kirkeministeren så ikke udnytte det forslag, som biskopperne i enighed var kommet frem til, i stedet for at splitte dem? For splittede er de jo, når ministeren kan læse op, at nogle går ind for ægteskab og nogle går ind for partnerskab.

Kl. 18:16

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Kirkeministeren.

Kl. 18:16

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Det er fuldstændig korrekt, at de er splittede, og det var de også tidligere. Det ville jo selvfølgelig være fantastisk, hvis alle var enige. Jeg vil også sige, at vi selvfølgelig har respekt for biskopperne, men jeg synes også, at det hører med til historien, at folkekirken også er andre end biskopperne. Det er alle de ansatte, det er kirkefunktionærerne, det er præsterne, og det er især også alle medlemmerne. Jeg kan love ordføreren for, at vi har lyttet, og vi synes, at det her er et rigtig, rigtig godt forslag.

Kl. 18:17

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er endnu en kort bemærkning fra hr. Per Stig Møller.

Kl. 18:17

Per Stig Møller (KF):

Jo, men det synes biskopperne altså ikke, fordi ellers var de ikke delt op i dem, der vil arbejde med ægteskab og partnerskab, og så nogle, der står helt af. De var enige før valget, og derfor forstår jeg ikke rigtigt, for det er jo biskopperne, der skal lave ritualet, at man fra regeringens side ikke med kyshånd tager imod, at der var opnået enighed hos biskopperne, i stedet for at splitte dem ad. Det er jo kun, fordi man vil have det her han-, hun-, henbegreb af ideologiske grunde. Det er jo det, der skader folkekirken og splitter folkekirken i dag. Det er bare overflødigt, og det er jeg skuffet over, så derfor vil jeg også anbefale kirkeministeren, som jeg har gjort det hele dagen, at prøve at se på det her igen. Det er muligt at samle størstedelen af folkekirken og samle størstedelen af Folketinget.

Kl. 18:18

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Kirkeministeren.

Kl. 18:18

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Jeg har hørt det, som hr. Per Stig Møller har nævnt tidligere med hensyn til han, hun, hen og alle mulige andre ting. Jeg kan berolige hr. Per Stig Møller og sige, at vi ikke har nogen planer om at indføre noget han, hun, hen, og det er jo i øvrigt heller ikke mig, det er biskopperne, der skal udarbejde ritualer. I øvrigt synes jeg også, at det er i respekt for folkekirken at sige: Kære biskopper, det er jer, der skal gøre det. Det der hen er måske det, som man har i Sverige, hvor det er kønsneutralt. Det er ikke det, som der bliver lagt op til på nogen som helst måde. Det er i øvrigt også noget, som de har i svenske børnehaver, og jeg synes et eller andet sted, at det ikke er særlig fint og følsomt at sammenligne folkekirken med børnehaver – ærlig talt.

Kl. 18:19

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kirkeudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget

Det sidste punkt på dagsordenen er:

24) Forespørgsel nr. F 12:

Forespørgsel til transportministeren:

Vil ministeren redegøre for regeringens planer for nedsættelse af priserne i den kollektive trafik og for finansieringen heraf?

Af Kim Christiansen (DF), Kristian Pihl Lorentzen (V), Leif Mikkelsen (LA) og Lars Barfoed (KF).

(Anmeldelse 13.12.2011. Fremme 15.12.2011).

Kl. 18:19

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren, hr. Kim Christensen, undskyld, Christiansen, fra Dansk Folkeparti, for begrundelse. Værsgo.

Kl. 18:19

Begrundelse

Kim Christiansen (DF):

Formanden er tilgivet. Jeg skal indledningsvis som opfølgning på de sidste timers lange debat sige, at den kollektive trafik i hvert fald er tilgængelig for alle. Det kan vi jo starte med at konstatere.

På vegne af forespørgerne, Dansk Folkeparti, Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti, skal jeg blot lige motivere forespørgslen. Som teksten jo siger, vil vi gerne have, at ministeren redegør for regeringens planer for nedsættelse af priserne i den kollektive trafik og for finansieringen heraf. Vi må jo sige, at vi allerede har fået nogle af svarene, for der er en vis sagsbehandlingstid her i Folketinget, fra man fremsætter noget og til, at det så kan lade sig gøre at få ordet her fra talerstolen, og jeg er sikker på, vi vil få en god og lang debat. Men jeg synes alligevel, det er væsentligt, vi har den her forespørgselsdebat, og selv om betalingsmurens fald er kommet imellem, synes jeg stadig væk, det er relevant at sige, hvad det er for en kollektiv trafik, vi ønsker fremadrettet, hvordan vi ønsker takststrukturen, hvordan vi ønsker pengene skal fordeles, om det skal være bilisterne, der bidrager til en bedre kollektiv trafik, eller om det skal være brugerne af den kollektive trafik. Til det sidste mener vi jo selvfølgelig, at det skal være brugerne.

Endelig synes jeg også, det er vigtigt at få effekt af takstnedsættelser belyst, hvor min klare overbevisning er, at nedsættelse af taksterne måske har en mindre effekt end kvaliteten af den kollektive trafik har, i forhold til hvor mange der egentlig ønsker at bruge den.

Så jeg ser frem til en god debat her de næste 3-4 timer.

Kl. 18:21

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren for forespørgerne. Så er det transportministeren. Værsgo.

Kl. 18:21

Besvarelse

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Som det lige blev sagt i motivationen, er vi blevet bedt om at redegøre for regeringens planer for nedsættelse af priserne i den kollektive trafik og også for finansieringen heraf. Sagt på en anden måde: Hvorledes vil regeringen sikre billigere kollektiv trafik?

Som det jo er bekendt, har regeringen sammen med Enhedslisten og Dansk Folkeparti indgået rammeaftale om takstnedsættelser og puljer til forbedring af den kollektive trafik, og derfor indgår hr. Kim Christiansens ord jo helt klart i den debat. Rammeaftalens samlede pulje er på 1 mia. kr. årligt, som skal fordeles ligeligt mellem takstnedsættelser og forbedringer, og det vil sige billigere og bedre kollektiv trafik, som der jo også står i regeringsgrundlaget. I henhold til rammeaftalen vil der årligt være afsat 500 mio. kr. til takstnedsættelser i den kollektive trafik i hele landet. Parterne bag aftalen lægger vægt på, at takstnedsættelser skal have størst mulig effekt for passagerne, og at takstnedsættelserne tilrettelægges, så de kan administreres inden for den eksisterende struktur og også inden for den eksisterende ansvarsfordeling i den kollektive trafik. Sammensætningen i forbindelse med forhandlinger mellem parterne om takstnedsættelserne er netop gået i gang, og vi vil i løbet af første halvdel af 2012 fremlægge konkrete modeller for, hvordan vi kan implementere disse takstnedsættelser, og vi er enige om, at det skal være på en sådan måde, at det får effekt fra starten af 2013.

De kommende år vil takststigningsloftet fortsat gælde, og dermed sikrer vi, at takstnedsættelserne ikke udhules af ekstraordinære takst-

stigninger. Finansiering af rammeaftalen og dermed den billigere og bedre kollektive trafik sker ved at lukke for mulighederne for uhensigtsmæssig brug af reglerne for registreringsafgift, leasing- og demobiler.

Kl. 18:23

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ministeren. Så er det hr. Kristian Pihl Lorentzen fra Venstre for en kort bemærkning.

Kl. 18:24

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak til ministeren for besvarelsen. Ministeren henviste til den aftale, der er indgået mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Enhedslisten, og som indebærer, at man tager 1 mia. kr. fra bilisterne og kanaliserer over i den kollektive trafik. Halvdelen skal gå til investeringer, kan jeg forstå, og den anden halvdel skal gå til en sænkning af taksterne i den kollektive trafik.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om han synes, det er rimeligt, at bilisterne i Danmark, der i forvejen har Europas højeste bilskatter, skal betale endnu mere. Jeg stiller spørgsmålet på baggrund af, at der jo rundtomkring i landet er mange, der er fuldstændig afhængige af bilen. I mange familier er man nødt til at have to biler for at kunne klare dagen og vejen og passe arbejde m.v. Derfor vil jeg spørge ministeren, om han synes, det er rimeligt, at bilisterne nu skal betale endnu mere, når de i forvejen har europarekord i afgifter.

Kl. 18:24

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Transportministeren.

Kl. 18:24

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Ja, det synes ministeren. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at det, der finansierer det her, er at lukke uhensigtsmæssigheder ved brug af reglerne for registrering af leasing- og demobiler. Lovgivningen ligger ovre i Skatteministeriet, så derfor går man selvfølgelig i detaljen, når man skal behandle lovforslaget der. Men det er det, man kunne kalde et hul, som lukkes her, så det handler vel i realiteten om at ligestille folk i stedet for, så ja, det synes jeg er rimeligt.

Kl. 18:25

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Christian Pihl Lorentzen for en kort bemærkning.

Kl. 18:25

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak. Selv om man taler om at lukke et hul i leasinglovgivningen m.v., så er det jo i sidste instans 1 mia. kr. mere for bilisterne, uanset hvordan man vender og drejer det. Jeg har noteret mig, at regeringen jo i regeringsgrundlaget taler om en provenuneutral omlægning af bilafgifterne, og det kommer vi jo formentlig til senere på året, men der mangler altså 1 mia. kr. forlods, der eksempelvis kunne være brugt til at sænke prisen på en ny bil.

Jeg vil også gerne spørge ministeren, om han er bekendt med Teknologirådets rapport, der beskæftiger sig med spørgsmålet om at sænke prisen på den kollektive trafik. Rapporten konkluderer jo, at hvis man faktisk laver en nultakst, så det bliver gratis at køre med bus og tog, så vil det – selv om det bliver gratis at køre med bus og tog – maksimalt flytte 3-4 pct. af bilpendlerne over i busser og tog. Det er ikke ret mange. Derfor vil jeg spørge ministeren, om han synes, det er en klog anvendelse af offentlige kroner i en tid, hvor vi har knaphed på dem, at bruge ½ mia. kr. om året på at sænke taksterne, når selv en nultakst ikke ville flytte ret mange bilister over i den kollektive trafik.

Kl. 18:26 Kl. 18:29

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Transportministeren.

Kl. 18:26

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Ja, det synes jeg er klogt. Der er ingen tvivl om, at vi i de foregående år har oplevet nogle meget kraftige stigninger i priserne på den kollektive trafik, men det, jeg til min glæde har hørt de ordførere, som står bag den her aftale, sige, er, at vi nu skal i gang med at gennemføre kloge takstnedsættelser. De forhandlinger har vi så småt indledt, og jeg er helt sikker på, at når vi er færdige med dem, er resultatet også nogle kloge takstnedsættelser, som kommer dem, som bliver omfattet af det, til gavn.

Kl. 18:27

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Så er det hr. Leif Mikkelsen fra Liberal Alliance for en kort bemærkning.

Kl. 18:27

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Tak til ministeren for besvarelsen. Jeg opfattede det, som om ministeren sagde, at det var helt rimeligt at flytte de her penge fra bilisterne til den kollektive trafik. Altså, jeg går ud fra, at ministeren er helt bekendt med, at bilisterne bidrager ganske væsentligt til det her samfund, og ikke bare til de udgifter, der påføres samfundet. Der er jo tal fra 2010, der dokumenterer, at bilisterne bidrager med 43 mia. kr. om året i form af afgifter på benzin, biler osv., og det kan holdes op imod tallene for, hvad det koster at udbygge og vedligeholde vejnettet i Danmark, og de viser, at det drejer sig om 10 mia. kr. 10 mia. kr. over for 43 mia. kr. – det er noget af en afstand. Og nu står ministeren så i spidsen for at flytte yderligere 1 mia. kr. fra bilismen og over til den kollektive trafik, og den skal så fordeles sammen med vennerne.

Er det en rimelig udvikling? Virkeligheden er vel den, at der også er egne i det her land, hvor man ikke har adgang til kollektiv trafik, hvor man ikke har mulighed for at benytte den, hvor man faktisk er nødt til at have en eller to biler uanset vægtafgift og afgifter i øvrigt. Er det en rimelig balance mellem bilister og dem, der har andre muligheder, her i Danmark? Hvis jeg hørte ministeren sige det, så undrer det mig lidt. Men jeg vil gerne høre, om ministeren vil uddybe, om det er en rimelig balance, og om man anerkender ubalancen i de tal, jeg her har nævnt.

Kl. 18:28

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Transportministeren.

Kl. 18:28

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Nu er det sådan, at hr. Leif Mikkelsen også kunne have været en af vennerne, der var med til at fordele de her penge, hvis han havde været med til at finde finansieringen til det.

Jeg vil gerne sige, at den der diskussion om finansieringen jo skal tages med Skatteministeriet og i forbindelse med lovforslaget. Det, der er sket her, er, at vi har lukket nogle huller for uhensigtsmæssig brug af regler for registreringsafgift af leasing- og demobiler. Der var altså nogle, der havde nogle fordele der, som andre ikke havde, så man kan kalde det en eller anden form for ligestilling. Så er det vel nærmest et temperamentsspørgsmål, om man siger, at der bliver taget fra nogle, eller om man siger, at der er nogle, der bliver ligestillet.

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Leif Mikkelsen for en kort bemærkning.

Kl. 18:29

Leif Mikkelsen (LA):

Så gode venner er vi ikke, at jeg vil være med til at tage pengene fra bilisterne og fordele dem, vil jeg sige til ministeren.

Men ministeren sidder jo i regeringen, så uanset om man henviser til skatteministeren, eller hvad ministeren nu er i gang med, så mener jeg dog, at transportministeren bør forholde sig til, om det er rimeligt, at bilisterne via registreringsafgifter og alle mulige afgiftssystemer bidrager med 43 mia. kr. og reelt kun belaster samfundet med 10 mia. kr. Man må dog som minister i en regering have en mening om, hvorvidt det er rimeligt eller ej, uanset at selve lovgivningen ligger i Skatteministeriet. Så det, jeg sådan set bare spørger om, er, om ministeren ikke er enig med mig i, at det faktisk er en ubalance, som man så nu i øvrigt har øget ved at flytte yderligere 1 mia. kr.

Derfor er det meget interessant at vide, hvad man har tænkt sig på det område – om man har tænkt sig en fortsat subsidiering af den kollektive trafik, hvor andre, der har en anden virkelighed, skal betale. Det har jeg nævnt, men ministeren undlod behændigt at forholde sig til, at vi har egne i Danmark, hvor man overhovedet ikke har adgang til og mulighed for at benytte kollektiv trafik, uanset hvor mange milliarder ministeren og vennerne fordeler.

Kl. 18:30

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Transportministeren.

Kl. 18:30

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg vil endnu engang bare understrege, at hr. Leif Mikkelsen også kan få lov til at blive en af vennerne. Det kræver bare, at man er med til at finde pengene.

Jeg vil bare helt klart understrege, at jeg synes, det er rimeligt, at finansieringen findes, ved at vi lukker mulighederne for en uhensigtsmæssig brug af reglerne for registreringsafgifter på leasing- og demobiler. Det sagde jeg i ordførertalen, det sagde jeg i min indledende tale, det har jeg sagt i mine svar på spørgsmål, og nu siger jeg det igen: Ja, jeg synes, det er en rimelig finansiering, der er fundet ber

Kl. 18:31

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til transportministeren. Så starter forhandlingen, og vi begynder med ordføreren for forespørgerne, hr. Kim Christiansen.

Kl. 18:31

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Kim Christiansen (DF):

Tak for det. Da denne forespørgselsdebat, hvad jeg var inde på i min begrundelse, blev rejst, var det på baggrund af den her katastrofale beslutning om en betalingsring omkring København. Heldigvis bliver den urimelige ekstraskat til bilister ikke til noget, men i stedet skal der satses på bedre kollektiv trafik og billigere billetter på udvalgte områder.

Med rammeaftalen om takstnedsættelser og pulje til forbedring af den kollektive trafik indgået mellem Socialdemokraterne, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Dansk Folkeparti og Enhedslisten er der enighed om at nedsætte taksterne i den kollektive trafik med 500 mio. kr. årligt fra 2013 og om at afsætte en årlig pulje på 500 mio. kr. til investeringer i forbedringer af den kollektive trafik fra 2013.

De årlige udgifter på i alt 1 mia. kr. finansieres, som det allerede er blevet nævnt af ministeren, ved at lukke muligheden for uhensigtsmæssig brug af reglerne om registreringsafgift af leasingbiler og demobiler. Så er der jo selvfølgelig nogle, der vil hævde, at det så igen er bilisterne, der skal betale, men man kan på den anden side sige, at havde vi ikke lukket dette hul, havde der ikke rigtig været nogen penge at tage nogen steder.

Dansk Folkeparti er gået med i den her aftale, fordi vi synes, det er ganske rimeligt, at alle er stillet ens i forhold til leasing og i forhold til eventuel erhvervelse af en demobil. Demobiler havde taget et omfang, hvor det snarere var reglen end undtagelsen. Når man gik ind til en autoforhandler og ville have en demobil, var der faktisk flere af dem til rådighed, end der var biler til fuld pris.

Med aftalen sikrer Dansk Folkeparti også, at regeringens bebudede omlægning af bilafgifterne skal være provenuneutral, altså ingen ekstraskat til bilisterne på den konto. Det er vi meget tilfredse med.

Vi ved alle sammen, at der er et materielproblem i Danmark. Vi kender alle sammen historikken om IC4 – vi sidder og taler om det i øjeblikket. Der er et kæmpeproblem. Vi har investeret i nogle tog, der ikke kan køre. Måske kommer de til det, det håber vi selvfølgelig på. Derfor – og specielt med udgangspunkt i vores materielsituation – er det meget vigtigt, at der ikke kun fokuseres på takster, men også på kapaciteten eller måske især på kapaciteten.

Vi er med i den her aftale med regeringen, fordi den her aftale konstruktivt giver en mulighed for ekstraordinært at investere i materiel og løsninger, som kan fremme kapaciteten i den kollektive trafik og dermed måske også være med til at lokke nogle bilister til i stigende omfang at bruge den kollektive trafik. Så det er jo glædeligt. Grunden til, at vi er gået med i det, er, at vi nu begynder at bruge gulerodsmetoden frem for den piskemetode, som en betalingsring jo ville være.

Samtidig er det også vigtigt for Dansk Folkeparti at fokusere på hele Danmark, når vi taler om billigere billetter og investeringer. Det giver jo ingen effekt, hvis man f.eks. sænker prisen i metroen med 1 kr. Derimod vil der kunne flyttes bilister over i den kollektive trafik, hvis man f.eks. sænker priserne mellem landsdelene. Det koster 358 kr. fra Aarhus til København for en voksen og 179 kr. for et barn. Det vil sige, at hvis to voksne og to børn skal i Tivoli, koster det altså 2.148 kr. for returbilletter. Den samme tur kan gøres for ca. 1.000 kr. i bil. For to voksne og to børn fra Aarhus til Esbjerg – og det er så vel at mærke med det ekstra incitament, at det er med gamle MRtog fra 1970'erne – koster sådan en returbillet 1.488 kr. Så kan man sige, at valget altså ikke er svært for bilisterne, og så længe man har den takststruktur, får vi i hvert fald ikke flyttet nogen. Så det er et af de områder, vi meget gerne vil diskutere i de kommende samtaler, vi skal have.

Noget af det, som vi også gerne vil tale om i forbindelse med kollektiv trafik, er den her glimrende HyperCardordning, vi fik indført, og som sikrer unge mennesker billig transport – 300 kr. om måneden til og fra deres uddannelsessted. Den ser vi i Dansk Folkeparti gerne at vi kan videreføre i fremtiden.

Så har vi også en anden ting, som vi ønsker debatteret og vil spille ind i den her debat. Det er jo fjernbusserne, som i dag faktisk løser noget af det problem, som står tilbage, når der er den her materielmangel på jernbaneområdet. Og der synes jeg bare, det er vigtigt, at vi også kompenserer fjernbusserne for sociale rabatter, altså børnebilletter, pensionistbilletter, ungdomsbilletter osv., i samme stil, som vi gør med DSB, altså får dem sidestillet.

Når vi så taler om billetpriser, er det jo næsten umuligt at komme uden om rejsekortet, som så småt er ved at blive implementeret flere steder i Danmark. Her har der i pressen været horrible eksempler på prisstigninger på op til flere hundrede procent. Selvfølgelig kan der laves fejl – det er vi meget forstående over for – men det er også vigtigt, at vi som politikere har fokus på, at rejsekortet ikke bare bliver en måde, hvorpå man kan skjule prisstigninger. Og når rejsekortet så engang kommer til at fungere, sådan helt optimalt, er jeg ikke et øjeblik i tvivl om, at det bliver et løft til den kollektive trafik. Men der må vi bare sige, at det så også er beklageligt, at det er blevet sådan en frit valg-ordning. Der er investeret så mange, mange penge i den her ordning, og så er det altså en frit valg-ordning, som kommuner og regioner sådan frit kan tage stilling til om de gider at melde sig til eller vil være med til. Det kan jeg bare frygte vil efterlade en masse huller på landkortet, og det synes jeg er noget vi i hvert fald skal være opmærksomme på: at så stor en investering ikke bare bliver noget, der måske kun kan bruges ganske få steder.

Afslutningsvis vil jeg sige, at vi i Dansk Folkeparti støtter op om billigere billetter, men det skal gøres intelligent og kun der, hvor det ligesom HyperCardordningen kan øge mobiliteten for unge mennesker, hvor det er rabatter til pensionister, eller hvor det flytter bilister over i den kollektive trafik. Kollektiv trafik må gerne være billigere, men frem for alt ønsker Dansk Folkeparti, at den bliver bedre. Tak for ordet.

Kl. 18:37

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Så er det hr. Leif Mikkelsen fra Liberal Alliance for en kort bemærkning.

Kl. 18:37

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det, og også tak til ordføreren for at have taget initiativet til at stille forespørgslen her, selv om der vistnok er tale om, at det er noget, der har været sat i søen, inden ordføreren blev en del af venneholdet ovre hos ministeren, og at man måske så nu, da man er faldet for fristelsen til at lege med milliarderne, har fået en lidt anden indgang til det. Ministeren bekendte sig jo til, at han var helt enig i den der fuldstændige skævvridning, der er mellem de vilkår, der er for dem, der bruger den kollektive trafik, og de vilkår, der er for bilisterne i Danmark. Når jeg nu over for ordføreren gentager, hvad det er for nogle tal, altså de 43 mia. kr. og de 10 mia. kr., tal, der vidner om den urimelige behandling, der er af bilisterne i Danmark i forhold til det, de belaster samfundet med – og jeg skal gerne gentage de tal så tit i dag, at stort set alle vil kunne huske dem – vil jeg spørge: Synes ordføreren så, der er en rimelig balance, når man i øvrigt lige har hjulpet til med at tage 1 mia. kr. mere fra bilisterne og fordele til nogle andre? Er det efter ordførerens mening en rimelig balan-

Kl. 18:38

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:38

Kim Christiansen (DF):

Når hr. Leif Mikkelsen nu siger, at jeg er blevet en del af venneholdet, så vil jeg bare sige, at Dansk Folkeparti jo er venner med alle, og at vi kan samarbejde med alle. Det er derfor, vi har 22 mandater, og det er jo nogle, som vi også føler os en lille smule forpligtet til at bruge, også herinde. Og da vi syntes, at det her var noget, som der var fornuft i, valgte vi altså at gå ind i det og være med til at fordele de her ganske mange penge. Med hensyn til, om det er rimeligt eller det ikke er rimeligt, vil jeg sige, at jeg da meget gerne så, at der var langt flere af bilisterns penge – og der ved hr. Leif Mikkelsen også hvad min holdning til det er – som blev øremærket til at gøre forholdene for bilisterne bedre, for det er der også behov for. Der er jo også behov for investeringer i nye veje, og vi mangler penge til mange af de projekter, som vi har været sammen om at sætte i søen.

Så jeg så gerne, at der var flere af bilisternes penge, der også blev brugt til gavn for bilisterne. Men der må man jo bare sige, at det er sådan, at langt de fleste af dem altså forsvinder ned i det store hul, ned i statskassen, og vi sidder så og udmønter dem igennem Infrastrukturfonden. Infrastrukturfonden er i øvrigt en ganske udmærket ting, men vi ved jo alle sammen, at der i øjeblikket ikke er ret mange penge i den.

Kl. 18:40

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Leif Mikkelsen for en kort bemærkning.

Kl. 18:40

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Ja, jeg mener også, at jeg kender ordførerens holdning til, hvordan bilisternes vilkår er, og det var derfor, jeg blev lidt i tvivl om, om ordføreren nu havde skiftet holdning i forhold til det, man plejer at nævne i den sammenhæng. Og derfor undrer det mig lidt, at man alligevel faldt for fristelsen til at tage 1 milliard mere. Men jeg ved ikke, om det var, fordi ordføreren ikke er helt opmærksom på, hvordan vores afgiftssystem er, at han sagde det, som han gjorde før. For hvis vi nu ser på, hvad turen til Tivoli koster, hvis man kører i bil, og hvad den ellers koster, hvis man bruger den kollektive trafik, kan vi i hvert fald hurtigt regne ud, at ordføreren fuldstændig har glemt at regne med ind, hvordan afgiftssystemet er, altså hvad det koster at erhverve en bil osv., hvis man skal have det regnestykke til at gå op. Eller er det bare sådan, at man fortrænger, hvad der er virkeligheden for bilisterne? Men er ordføreren ikke enig i, at man har glemt at tage afgiftssystemet med i betragning, hvis man skal have det regnestykke til at gå op? Det vil jeg spørge ordføreren om.

Kl. 18:40

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:41

Kim Christiansen (DF):

Det er, vil jeg sige til hr. Leif Mikkelsen, fuldstændig korrekt, at jeg, da jeg beregnede prisen på, hvad det koster, når man kører i bil, så ikke havde taget højde for det, men omvendt har jeg i forhold til billetprisen heller ikke beregnet, hvor stor en del af skattekronerne der går til at subsidiere den kollektive trafik. Så jeg tror nok, at forskellen, hvis vi begynder at regne på begge dele, egentlig ikke er særlig stor.

Kl. 18:41

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Den næste for en kort bemærkning er hr. Lars Barfoed, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 18:41

Lars Barfoed (KF):

Jeg synes også, at hr. Kim Christiansen i den her sammenhæng er havnet i et lidt forkert selskab. Vi har i Danmark verdens højeste bilskatter. Der er ingen andre steder i verden, hvor bilister betaler så meget skat. Nu har man så besluttet samlet set at øge skatten på bilismen med 1 mia. kr.

Jeg er sådan set enig i, at der er behov for et indgreb over for leasing og demonstrationsbiler, men de penge, den 1 mia. kr., burde man jo have brugt til at nedsætte afgiften generelt eller til at omlægge afgiften generelt for bilister, så de penge så at sige ikke bliver brugt til at øge verdens højeste skatter for bilister endnu mere, men bliver brugt til at indføre dog lidt mere rimelige forhold for bilisterne, når det gælder skat.

Jeg undrer mig over, at hr. Kim Christiansen og Dansk Folkeparti er gået med på den galej, og derfor vil jeg gerne spørge: Hvad er grunden til, at Dansk Folkeparti pludselig synes, det er rimeligt, at danske bilejere skal betale mere i skat på bekostning af en reduktion i taksterne i den kollektive trafik, som vel, når man spreder dem over hele landet, næppe er mærkbar for nogen?

Kl. 18:42

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:42

Kim Christiansen (DF):

Tak. Nu har det ikke været Dansk Folkepartis intention, at de her penge til takstnedsættelser bare skulle spredes ud med rund hånd. Det gjorde jeg også rede for i min ordførertale.

Til det med, om vi nu samlet set gør det dyrere for bilisterne, vil jeg sige, at vi gør det mere retfærdigt for alle bilister, for hvis vi ikke havde lukket det her leasinghul, havde der ikke været nogen penge at fordele, så det er jo ikke penge, vi sådan kommer og stjæler op af bilisternes lommer. Vi gør bare det her mere retfærdigt, så der er ens regler for alle.

Jeg vil da sige, at en tidligere minister i VK-regeringen, hr. Troels Lund Poulsen, faktisk havde sat et arbejde i gang med det her. Det har vi jo kunnet se refereret i pressen, og jeg må formode, at det er derfor, at regeringen så hurtigt kunne komme med det her forslag, for det lå sikkert i embedsmændenes skuffer, men dengang valgte man bare ikke at gøre det, fordi det kunne være, at man ville få lidt skæld ud af bilisterne.

Dansk Folkeparti har fået indføjet i den her aftale med regeringen, at når der kommer en omlægning af registreringsafgiften, bliver den provenuneutral. Det er da i hvert fald ikke at trække flere penge ud af bilisterne. Det er da tværtimod at sikre, at det ikke sker. Det er vi med til med den her aftale. Samtidig er vi altså også med til at fordele 1 mia. kr., og det er vi egentlig ganske trygge ved at vi får lov til at deltage i.

Kl. 18:44

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Lars Barfoed for en kort bemærkning.

Kl. 18:44

Lars Barfoed (KF):

Vi er jo lidt uenige, for jeg mener ikke, at en fremtidig omlægning skal være provenuneutral. Jeg mener, at en fremtidig omlægning bør indeholde en lettelse af bilbeskatningen, så bilejerne kommer til at betale mindre i skat end før. For nu har man altså hævet den samlede beskatning af bilisterne med 1 mia. kr., og den bør man føre tilbage til bilisterne i forbindelse med en omlægning af bilafgifterne.

Vi er, som jeg sagde før, fuldstændig enige om, at der var et behov for at intervenere i forbindelse med afgiften på demonstrationsog leasingbiler, men pengene burde være indgået i et kredsløb, hvor man havde skabt nogle mere rimelige bilafgifter, f.eks. ved at fremme miljøvenlige biler ved at lette afgiften på dem.

Derfor vil jeg spørge hr. Kim Christiansen: Kan vi ikke i det mindste være enige om, at det, der står tilbage i forbindelse med det her forsøg på at skabe billigere takster i den kollektive trafik, som jeg næppe tror bliver mærkbart for nogen mennesker, når man spreder det ud over hele landet, er, at det samlet set vil medføre en øget beskatning af bilparken på 1 mia. kr.?

Kl. 18:45

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:45 Kl. 18:48

Kim Christiansen (DF):

Man kan være enig eller uenig i, om definitionen af det her samlet set fører til en øget beskatning af bilisterne.

Som sagt: Hvis man ikke havde lukket det her hul, havde der overhovedet ikke været nogen penge, og så havde der selvfølgelig været en mindre beskatning af bilister, men kun af en meget lille gruppe bilister. Jeg synes egentlig, at det er rimeligt, at vi har lukket det uhensigtsmæssige hul og har gjort det ens for alle at lease biler og købe demobiler, at vi har skabt lige vilkår.

Så vil jeg sige, at nu udgør Dansk Folkeparti ikke sådan et afgørende flertal i forbindelse med det her i den forligskreds, der har lavet det. Men da vi var rimelig enig i intentionerne om at lukke det her hul, ville det da have været helt fjollet, hvis vi havde sagt nej til at være med til at bruge pengene.

Kl. 18:45

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Der er en ny spørger, og det er hr. Kristian Pihl Lorentzen fra Venstre.

Kl. 18:46

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak. Jamen jeg vil være rimelig over for hr. Kim Christiansen på ét punkt, nemlig at der var brug for at lukke hullet omkring leasingbiler og demobiler, så langt er vi fuldstændig enige.

Der, hvor enigheden hører op, er, når vi skal beslutte, hvad pengene så skal bruges til, altså den her milliard kroner i første omgang. Og der er der jo en himmelvid forskel på, om man bruger den til at øge den offentlige sektor med ved at kanalisere den over i den kollektive trafik, eller om man vælger at lade den indgå i en provenuneutral omlægning af bilafgifterne, som også regeringen går ind for i regeringsgrundlaget. Der er jo en himmelvid forskel. Nu får vi altså en situation, hvor den offentlige sektor øges, og det er jo ikke ligefrem det, der er brug for i disse tider, men det bliver altså virkningen af det.

Spørgsmålet er så, om der er mere på vej. Jeg har noteret mig, at der er forskellige grupper, der nu har foreslået, at man skal til at betale skat og brandskattes, hvis man holder på sin parkeringsplads i forbindelse med en arbejdsplads, f.eks. her i København. Der vil jeg gerne spørge Dansk Folkeparti, hvad man agter yderligere at gå med til i iveren efter at skaffe nogle penge, man kan dele ud.

Kl. 18:47

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:47

Kim Christiansen (DF):

Jamen jeg skal ikke kunne sige, hvad andre kunne finde på at foreslå. Jeg har læst NOAHs vanvittige forslag om at begynde at beskatte folk af en gratis parkeringsplads, når de er stået tidligt op om morgenen og har parkeret deres bil for at passe deres arbejde. Der har vi også i Dansk Folkeparti taget skarpt afstand fra den form for særbeskatning af bilister.

Der ligger jo en forligstekst på det her område, og den siger helt klart, hvad det er for nogle ting, vi har aftalt, og hvor det er, vi kan samarbejde. De ting, der er indeholdt i den, står Dansk Folkeparti ved. Jeg har læst teksten meget grundigt, og der står ikke nogen steder, sådan som jeg i hvert fald læser det, at vi lige skal til at sådan at opfinde en særbeskatning af f.eks. parkeringspladser i forbindelse med folks ansættelser i private virksomheder.

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Kristian Pihl Lorentzen for en kort bemærkning.

Kl. 18:48

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Nu er det så sådan, at vi er nogle partier, der ikke skal være med til at dele ud af den her milliard, fordi vi ikke kan acceptere den finansiering – og det har vi fået vendt her. Men når man så skal bruge milliarden, vil jeg spørge hr. Kim Christiansen, om han er enig, når førende forskere peger på, at det, der betyder noget, hvis man virkelig vil rykke bilister over i den kollektive trafik – altså den del af dem, der har mulighed for det, for som sagt er der rigtig mange, der overhovedet ikke har mulighed for det – er kvaliteten, det er den, der tæller. Det er det, at man kan finde sig en parkeringsplads, det, at der er plads i toget, det, at toget kører til tiden, det, at der er en god service, at der er sammenhæng osv., der betyder noget. Det, der overhovedet ikke betyder noget, er prisen for den kollektive trafik.

Derfor vil jeg spørge Dansk Folkeparti, hvordan de mener det kan være fornuftigt i disse krisetider at bruge ½ mia. kr. om året på at sænke prisen for den kollektive trafik, når alle førende forskere siger, at det ikke er det, der rykker noget som helst.

Kl. 18:49

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:49

Kim Christiansen (DF):

Jeg er meget enig med hr. Kristian Pihl Lorentzen i – og det nævnte jeg også i min ordførertale – at det, der jo først og fremmest nytter noget, hvis man vil fjerne bilister, er, at kvaliteten og kapaciteten er til stede, for man lokker altså ikke nogen ved at tilbyde ståpladser til bilister. Så tror jeg, de bliver i deres bil, hvor de har deres kopholder og det hele til rådighed – og god musik i radioen osv. Så jeg er meget enig i, at det selvfølgelig langt hen ad vejen er kvaliteten og de der mange penge, vi nu kan fordele til at investere i en bedre kollektiv trafik, men jeg er bare ikke helt enig i, at det ikke har nogen effekt med de resterende 500 mio. kr.

Jeg nævne bl.a. HyperCard'et, som er en fantastisk ordning for unge mennesker. Den ordning udløber medio 2013. Hvis vi skal ind og videreføre sådan noget, vil det koste, jeg tror det ligger i størrelsesordenen 200 mio. kr. om året sådan lige frit efter hukommelsen. Sådan nogle steder vil det have en effekt. Det vil også have en effekt, hvis vi sænker priserne på fjerntrafikken. Der er masser af indsatsområder.

Men jeg er meget enig i, og det sagde jeg for øvrigt også, at hvis man bare sænker priserne over en kam med en krone, har det her i hvert fald ikke nogen som helst effekt på trængslen. Så vil det være penge smidt lige ud ad vinduet. Nu skal vi jo ikke stå og forhandle her i Folketinget, men jeg tror også, vi i forligskredsen er meget enige om, at vi skal gøre det her på en måde, så pengene gør bedst gavn.

Kl. 18:50

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Og der er endnu en kort bemærkning – hr. Henning Hyllested, Enhedslisten.

Kl. 18:50

Henning Hyllested (EL):

Ja, det var lige til bemærkningen om, at Dansk Folkeparti havde fået indført i det nyligt indgåede forlig – aftalen om trafikmilliarden, som det er kommet til at hedde – at omlægningen af registreringsafgiften

skulle være provenuneutral. Jeg vil blot lige spørge ordføreren, om det ikke er rigtigt, at det, der står i det forlig, vi bl.a. har indgået sammen, for så vidt bare er en gentagelse af eller et direkte citat fra regeringsgrundlaget, hvor det jo også står.

Kl. 18:51

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:51

Kim Christiansen (DF):

Jeg må jo blankt tilstå over for hr. Henning Hyllested, at jeg ikke har nærlæst regeringsgrundlaget, for jeg har ikke fundet nogen trang til at nærlæse det. Men jeg er da sikker på, at hvis hr. Henning Hyllested mener, at det er direkte afskrift af regeringsgrundlaget, så passer det – det tror jeg på. Det gør det jo ikke mindre væsentligt og mindre vigtigt og mindre godt.

Kl. 18:51

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 18:51

Henning Hyllested (EL):

Jamen så vil jeg bekræfte over for hr. Kim Christiansen, at det er det, der står i regeringsgrundlaget, så det er sådan set det, det handler om, og det er jo godt kæmpet, vil jeg sige.

Men nu forstod jeg på hr. Kim Christiansen, at det der forslag fra NOAH Trafik om at påligne private parkeringspladser en eller anden form for afgift eller betragte dem på lige fod, som forslaget jo i virkeligheden går ud på, som fri bil eller fri telefon eller sådan noget, var vanvittigt og ikke havde nogen gang på jord – det var ikke det, hr. Kim Christiansen sagde, men jeg tror, det var sådan, det skulle forstås.

Det er vel rigtigt, at forliget medfører, at der nedsættes en trængselskommission, som skal pege på forskellige finansieringsformer, og at man, hvis det forslag kommer op, selvfølgelig kan være uenig og bekæmpe det – og det er hr. Kim Christiansen jo selvfølgelig velkommen til – men man kan vel ikke udelukke, at det bliver et af de resultater, så kommer ud af trængselskommissionens arbejde.

Kl. 18:52

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Og ordføreren.

Kl. 18:52

Kim Christiansen (DF):

Det er fuldstændig korrekt. Og med hensyn til den passus i regeringsgrundlaget om, at det skal være provenuneutralt, er jeg glad for, at DF så i givet fald kan være med til at fastholde regeringen på det synspunkt, for vi har jo set, at man er fraveget regeringsgrundlaget på nogle områder. Så det er vi glade for at vi har fået ind i aftalen alligevel, så vi derved kan fastholde regeringen på det punkt.

Med hensyn til trængselskommissionen er det jo rigtigt, at vi skal tage stilling og nedsætte en trængselskommission, og der skal sidde nogle forskellige personer i den – og så må vi se, hvordan sammensætningen bliver. Men jeg har stadig væk den holdning, at det, der kommer fra den kommission, ikke skal munde ud i en ekstra beskatning eller brandskatning af bilisterne.

Der er nogle, der gør sig tanker om en GPS-løsning og sådan noget. Der har vi i Dansk Folkeparti også sagt, at vi ikke er deciderede modstandere af det, men det skal bare også igen være på en intelligent måde, og det skal være der, hvor der er et reelt alternativ til bilen. Det skal ikke være i yderkanterne af Danmark, for der har man altså ikke noget alternativ til sin bil.

Så jeg vil bare fastholde, at Dansk Folkeparti ikke går ind for en yderligere beskatning af bilisterne, hverken i form af beskatning af gratis parkeringspladser eller andre sindrige modeller. Men altså, vi må jo se, hvad trængselskommissionen kommer med, og så må vi se, hvad der er spiseligt, og hvad der ikke er spiseligt.

K1. 18:54

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne. Den første ordfører i ordførerrækken er så hr. Kristian Pihl Lorentzen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 18:54

(Ordfører)

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak. Venstre går stærkt ind for borgernes frie valg af transportform. Vi tager udgangspunkt i det faktum, at den kollektive trafik har sin store styrke i de tætbefolkede områder. Her skal vi satse på at gøre den kollektive trafik mere attraktiv for de midler, der rådes over. I Venstres transportpolitik tager vi også hensyn til, at store dele af befolkningen lever i områder, hvor man er totalt afhængig af bilen; ja, mange familier landet over og i øvrigt også nogle steder i hovedstadsområdet er henvist til at råde over to biler for overhovedet at kunne passe deres arbejde eller uddannelse. Danske bilister betaler Europas højeste afgifter, nemlig i omegnen af 43 mia. kr. om året. Heraf bruges under en fjerdedel på anlæg, drift og vedligeholdelse af veje og broer – altså det, bilisterne har brug for. Resten af de mange penge går bl.a. til massive offentlige tilskud til den kollektive trafik.

Derfor afviser Venstre en trafikformynderisk politik, hvor man malker bilisterne yderligere for at kanalisere endnu flere skattekroner over i den kollektive trafik, der gives nemlig i forvejen enorme tilskud til den kollektive trafik. Transportministeren har oplyst, at statskassen støttede den kollektive trafik i 2011 med 10,6 mia. kr., heraf omkring 5,5 mia. kr. i driftstilskud, herunder ikke mindst til DSB. Dertil skal lægges skatteydernes og bilisternes støtte til den kollektive busdrift på knap 4 mia. kr. om året – penge, der kanaliseres ud via kommuner og regioner. Skatteyderne og bilisterne især betaler samlet set omkring 58 pct. af driftsudgifterne til busserne i Danmark, mens blot 42 pct. kommer fra billetsalget.

Teknologirådet og førende trafikforskere har slået fast, at det ikke er billigere billetpriser, der kan flytte bilpendlere over i tog og busser, det kan derimod forbedret kvalitet i den kollektive trafik, herunder tog til tiden, pladsgaranti i tog og busser, god sammenhæng i køreplanlægningen, adgang til parkeringspladser ved stationer og god service i det hele taget. Venstre er dog meget tilfreds med, at vi med virkning fra 2008 indførte et takstloft, der standsede den hidtidige årlige stigning i billetpriserne. Det takstloft skal vi selvfølgelig holde fast i.

På den baggrund kan Venstre ikke medvirke til regeringens politik, hvor man i kølvandet på betalingsringsfarcen snupper yderligere 1 mia. kr. om året fra bilisterne og fører den over i den kollektive trafik. En sådan politik rammer nemlig knusende hårdt blandt de danskere, der hver eneste dag er totalt afhængige af deres bil. Desuden indebærer det en skævvridning af landet til skade for de tyndt befolkede egne. Helt galt går det, når man ifølge den aftale, der er indgået, vælger at bruge 0,5 mia. kr. om året til en virkningsløs sænkning af priserne i den kollektive trafik. Venstre er med på at forhandle om en provenuneutral omlægning af bilafgifterne, bl.a. for at håndtere den accelererende leasing af biler, men vi ærgrer os over, at regeringen nu forlods har ført 1 mia. kr. over til en forøgelse af den offentlige sektor i den kollektive trafik. De penge var langt bedre brugt til en mærkbar sænkning af prisen på en ny bil, så danskerne kommer til at køre grønnere og køre mere sikkert. Faktisk har en ny rapport dokumenteret, at vi kan spare op imod 30 menneskeliv om året, hvis vi får danskerne til at køre i nyere, grønnere og mere sikre

Det er også skræmmende at se opfindsomme forslag om yderligere plukning af bilister, der vil parkere bilen ved arbejdspladser, f.eks. i København. Venstre afviser totalt sådanne tilløb til trafikal styringsfeber og anslag imod folk, der passer deres arbejde. Til gengæld medvirker vi meget gerne til at effektivisere den kollektive trafik for de penge, der er til rådighed.

Jeg kan godt se, at Socialdemokraterne og måske specielt Socialistisk Folkeparti har skabt sig et problem med troværdigheden ved med bulder og brag at love 40 pct. billigere kollektiv trafik allerede fra den 1. januar 2012, men det løfte må de to partier altså selv rode sig ud af. Venstre medvirker ikke til, at man i de kommende mange år bruger milliarder af ekstra kroner på en kunstig sænkning af billetpriserne på bilisternes bekostning, samtidig med at det ikke virker.

Afslutningsvis vil jeg gerne fremhæve det 2-årige forsøg med HyperCard for unge, der blev iværksat i august 2011 med bred politisk opbakning. Det er en rigtig god ordning, som vi opfordrer regeringen til at videreføre. Jeg vil gerne på vegne af Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget opfordrer regeringen til at respektere borgernes frie valg af transportform. Derfor bør der ikke opkræves yderligere skatter eller P-afgifter fra bilisterne som grundlag for yderligere subsidiering af den kollektive trafik, der i stedet bør styrkes gennem bedre organisering, mere kapacitet, øget kvalitet og bedre sammenhæng set fra passagernes synspunkt. Tinget noterer sig med tilfredshed, at regeringen har droppet planerne om at indføre en betalingsring ved København. Teknologirådet og førende trafikforskere har dokumenteret, at det er kvalitetsforbedringer og ikke sænkning af priserne, der kan befordre en frivillig overførsel af bilister til den kollektive trafik. Folketinget opfordrer derfor regeringen til at videreføre det takstloft, der blev iværksat i 2008 for at standse de hidtidige betydelige prisstigninger i den kollektive trafik. Tinget opfordrer endvidere regeringen til at videreføre det 2-årige forsøg med det HyperCard for unge, som blev iværksat med virkning fra august 2011.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 35).

Kl. 19:00

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Rasmus Prehn, Socialdemokraterne, vil gerne have ordet for en kort bemærkning.

Kl. 19:00

Rasmus Prehn (S):

Tak. Nu er det jo en kendt sag, at Venstres trafikpolitiske ordfører plejer at fremføre budskabet »hvor der er en vilje, er der en vej« med klar røst og patos. Vi har også hørt, at Venstres ordfører gang på gang har beklaget den manglende kvalitet i den kollektive trafik. Der er faktisk steder, har Venstres ordfører sagt, hvor passagererne står som sild i en tønde. Hvordan kan det så være, når der er kommer et konstruktivt, fremadrettet, visionært forslag fra regeringen, hvor man vil bruge ½ mia. kr. om året på at forbedre den kollektive trafik for at sikre flere siddepladser, at Venstre bliver liggende i hængekøjen? Er der virkelig ikke vilje, hvor der er vej hos Venstre, siden man ikke vil være med til at forbedre den kollektive trafik?

Kl. 19:01

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 19:01

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Nu virker det, som om hr. Rasmus Prehn ikke er opmærksom på, at Venstre faktisk har bidraget til en massiv styrkelse af den kollektive trafik i de senere år. Med trafikaftalen fra januar 2009 har vi været med til at disponere ikke mindre end to tredjedele af de 97 mia. kr. i Infrastrukturfonden til styrkelse af den kollektive trafik. Det er penge, der nu skal have lov til at arbejde, og som skal virke i de kommende år. Og når vi når frem til 2020, ser vi den fulde effekt af den enorme satsning på den kollektive trafik. Så jeg synes, det er lidt mystisk at høre på, at Venstre ikke vil medvirke til at styrke den kollektive trafik i Danmark.

Men det, der er uspiseligt for os, er, at man begynder at piske løse på den del af befolkningen, som er fuldstændig afhængig af deres bil, og det er specielt i de områder, hvor der er langt imellem husene. Men det gælder også folk i byområder, hvor man ikke har mulighed for at bruge den kollektive trafik, fordi der simpelt hen er alt for lang rejsetid. Det så vi i forbindelse med betalingsringsdebatten. Betalingsringen faldt jo bl.a. til jorden, fordi rejsetiden for mange bilister ville blive fordoblet.

Derfor medvirker vi ikke til en politik, hvor man pisker yderligere løs på bilisterne, og det er det, man gør, når man forlods snupper en milliard, der kunne have været brugt til at sænke prisen på en ny bil med.

Kl. 19:02

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 19:03

Rasmus Prehn (S):

Det forekommer alligevel mystisk, som Venstres ordfører selv siger, at Venstres ordfører gang på gang i løbet af det sidste halve år har fremført det synspunkt, at den kollektive trafik ikke har et tilfredsstillende niveau, at man står som sild i en tønde, vel at mærke selv om Venstre nu siger, at man har lavet en masse forbedringer. Alligevel har Venstres ordfører tilbage november måned, i december måned, i januar måned og i februar måned gentaget synspunktet om, at man har et utilfredsstillende niveau i den kollektive trafik. På trods af at Venstre åbenbart har gjort noget, har det ikke været godt. Hvorfor er det så, at Venstre ikke nu vil være med til at sikre en bedre kollektiv trafik?

For så vidt angår den ændring af leasingbeskatningen, som vi gennemfører her for at sikre den milliard kroner, der skal gå til bedre og billigere kollektiv trafik, kan Venstres ordfører så ikke bekræfte, at hvis man køber en bil på ganske almindelige vilkår, bliver man ikke ramt af det her? Hvis man allerede har en bil og kører i den, bliver man ikke ramt af det her; er det ikke korrekt? Er sagen ikke den, at det, som forslaget her lægger an til, er, at man bare normaliserer beskatningen, sådan at dem, der leaser eller køber en demobil, kommer til at betale skat på et niveau, som svarer til det, der gælder for alle andre. Er det ikke bare fair, at man siger, at vi sidestiller alle, sådan at alle skal betale det samme i skat, i stedet for at der er en kæmpestor fordel for dem, der har leaset eller købt demobiler?

Kl. 19:04

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 19:04

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Uanset hvordan hr. Rasmus Prehn vender og drejer det, vil bundlinjen vise, at der mangler en milliard, når vi skal til at omlægge bilafgifterne. For alle partier er jo enige om, at vi skal i gang med en omlægning. Det er alle enige om. Men nu har forligsparterne her altså forlods taget en milliard, der så mangler, når vi skal til at lave den omfordeling, for det er jo lige præcis det med leasing og demobiler, vi ville håndtere i den omlægning. Men nu mangler der altså forlods

en milliard, og den har man så øget den offentlige sektor for, og det er det sidste, vi har brug for i denne tid.

Må jeg også lige påpege, at det ikke er mere end 3-4 uger siden, vi indgik en bred aftale om at styrke den kollektive trafik, bl.a. ved at elektrificere jernbanen til Esbjerg. Det er også noget, der vil give et løft, og som vil frigøre IC3-tog, hvad der kan skabe flere siddepladser, bl.a. på Sjælland.

Så det er et helt forkert billede, man forsøger at fremmane, når man siger, at Venstre ikke vil være med til noget som helst inden for den kollektive trafik. Vi vil gerne være med til at effektivisere den kollektive trafik. Der er et meget stort potentiale for det. Det, vi skal frem til, er, at den kollektive trafik kommer til at køre længere på literen, og de midler, vi frigør, vil vi selvfølgelig geninvestere og bruge til at styrke den kollektive trafik for.

Kl. 19:05

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak. Så er det hr. Andreas Steenberg for en kort bemærkning.

Kl. 19:05

Andreas Steenberg (RV):

Det er jo sådan, at statens indtægter fra registreringsafgiften er faldet markant de sidste 10 år og også faldet med meget mere end 1 mia. kr., så jeg vil gerne spørge hr. Kristian Pihl Lorentzen, om han kan bekræfte, at på trods af den her ene milliard i forhold til leasingbiler og demobiler er det stadig væk blevet væsentlig billigere at være bildansker.

Kl. 19:06

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 19:06

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Det kan jeg ikke bekræfte, tværtimod tror jeg, at hvis man går ud i landet og spørger, vil man få at vide, at folk oplever, at vi har en meget høj benzinpris i øjeblikket, og det er nu engang den daglige benzinpris, der virkelig betyder noget for udgifterne til at have bil.

Med hensyn til det med de faldende indtægter fra bilafgifterne vil jeg sige, at det jo bl.a. er på grund af leasingens fremmarch, og det er vi helt enige om at håndtere sammen med andre partier. Så der kommer forhåbentlig en omlægning, hvor man bl.a. håndterer det spørgsmål.

Så det, man prøver at skjule her, er, at man summa summarum har snuppet 1 mia. kr. forlods fra bilisterne for ligesom at forsøge at redde SF og udenrigsministeren ud af en kattepine i kølvandet på betalingsringen. Det er dybest set det, som det her handler om, og det medvirker vi som sagt ikke til.

I øvrigt kan jeg undre mig over, at Det Radikale Venstre ønsker at bruge 0,5 mia. kr. om året på en sænkning af priserne i den kollektive trafik, for jeg havde ellers forstået, at De Radikale var meget opsat på, at det er en styrkelse af kvaliteten, der tæller, og ikke en prissænkning.

Kl. 19:07

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Andreas Steenberg.

Kl. 19:07

Andreas Steenberg (RV):

Det kommer vi jo nok tilbage til, når jeg skal op at stå på talerstolen. Men så vil jeg spørge til lige præcis det her med takstnedsættelser, for Venstre var jo med til sammen med Radikale Venstre at vedtage et takstloft, fordi vi ikke ville have taksterne til at stige mere. Og vi har også sammen vedtaget at bruge 200 mio. kr. på det her Hyper-

Card, der sikrer billigere bus og tog til unge mennesker under uddannelse. Så hvorfor er det, at Venstre i dag står og skælder ud over at bruge penge på takstnedsættelser, når man faktisk har gjort nøjagtig det samme de sidste 10 år?

Kl. 19:07

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 19:07

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Som bekendt var vi enige om i hele den store forligskreds omkring Infrastrukturfonden, at det at få indført et HyperCard for unge, som specielt kunne styrke muligheden for unge på landet, hvor der er meget dyre takster i den kollektive trafik, var en god idé. Det er en god anvendelse af de mange penge, vi har sat af til styrkelse af busdrift i Danmark, og det står vi ved. Det er også derfor, jeg nævner Hyper-Cardet, og det håber jeg at man finder en model for at videreføre. Men det, vi ikke forstår, er, at De Radikale og andre vil bruge så mange penge på en sænkning af priserne, når alle siger, at det er noget andet, der er brug for. Man vil oven i købet tage pengene fra de bilister, som har så hårdt brug for deres bil, og det er der, hvor Venstre står af. Men vi medvirker meget gerne – vi er jo da stadig væk med i den store forligskreds i forbindelse med Infrastrukturfonden til en fortsat styrkelse af den kollektive trafik for de midler, der er til rådighed. Og noget af det, vi er meget opsat på, er en bedre organisering af den kollektive trafik, for vi er sikre på, at der kan frigøres mange ressourcer, bl.a. her i hovedstadsområdet, til mere trafik for de samme penge, og det er det, vi skal gå efter.

Kl. 19:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Henning Hyllested for en kort bemærkning.

Kl. 19:09

Henning Hyllested (EL):

Jeg vil bare spørge ordføreren, om ikke ordføreren, når man nu brokker sig så voldsomt over, at det er blevet rigtig dyrt at være bilist, og at priserne er steget, og jeg ved ikke hvad, er opmærksom på, at benzinafgiften i det her land er steget med 93 øre siden 1989 – sølle 93 øre. Hvis det var sådan, at benzinprisen skulle have fulgt prisstigningerne i den offentlige trafik, ville benzinprisen i dag ligge et pænt stykke over 30 kr. literen.

Kl. 19:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 19:09

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Det lyder meget voldsomt. Jeg har ikke lige det præcise tal for benzinafgifterne. Jeg ved dog, at der er en tommelfingerregel, der siger, at to tredjedele af det, vi betaler for benzinen pr. liter ved benzintanken, er afgifter. Det fosser altså ind i statskassen med penge på grund af de relativt høje benzinpriser i øjeblikket, og der er ikke nogen udsigt til, at benzinpriserne vil falde – tværtimod.

Men det ændrer ikke på, at hvis man begynder at piske løs på bilisterne og gøre det dyrere at være bilist – og jeg forstår, at Enhedslisten har yderligere forslag i posen, hvad det angår – så skævvrider man landet. For der er altså en meget stor del af befolkningen, der ikke kan undvære deres bil. Summa summarum er det således, at hvis man fører den politik, at man fører endnu flere penge fra bilisterne over i den kollektive trafik, så gavner det alt andet lige de mennesker, der bor i tætbefolkede områder, mens dem, der bliver

sorteper, er dem, der bor derude, hvor der er langt imellem husene. Det er ikke en skævvridning, Venstre ønsker at lægge stemmer til.

K1. 19:10

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 19:10

Henning Hyllested (EL):

Jeg er glad for, at ordføreren siger »de relativt høje benzinpriser«, for det kommer jo helt an på, hvad man sammenligner med. Som jeg sagde, er de, hvis man sammenligner med den offentlige trafik, faktisk relativt lave. Så det er jeg glad for. Jeg kunne også minde ordføreren om, at siden 1990 er det såkaldte skalaknæk i forbindelse med registreringsafgiften, altså beløbet for, hvornår skalaknækket indtræffer, forhøjet fra 19.700 kr. til 79.000 kr. Alt andet lige betyder det, at prisen på en bil i gennemsnit er faldet med 44.000 kr., godt og vel endda.

Er det her ikke i virkeligheden et ideologisk felttog for bilismen, som man er ude i? Jeg tænker på, at den der såkaldte enorme satsning på den kollektive trafik, som hr. Kristian Pihl Lorentzen ligesom gør sig til talsmand for og har været medvirkende til, altså tilsyneladende ikke har løst problemet, hvilket ordføreren også selv påpeger, i og med at folk er henvist til at have bil, måske endda to biler, udeomkring i landet. Så der er jo en masse problemer, der ikke er løst. Vil ordføreren trods alt ikke erkende, at det er en udvikling, der er sket i den tid, hvor ordføreren har haft indflydelse på trafikpolitikken i det her land?

Kl. 19:12

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 19:12

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg tilstår gerne, at det her delvis er et ideologisk felttog fra Venstres side, nemlig et felttog til forsvar for danskernes frie valg af transportform. Det er jo det, det handler om, nemlig at vi lader danskerne have et reelt frit valg. Hvis vi fører en politik, hvor det bliver meget, meget dyrere at være bilist i den sidste ende, så er det jo et formynderi, hvor man prøver at tvinge folk ind i nogle tilbud, som ikke er attraktive eller måske endda ikke eksisterende. Det er der, vi står af. Vi ser gerne, at den kollektive trafik bliver mere attraktiv og bliver styrket, specielt der, hvor den har sine stærke sider, nemlig i de tætbefolkede områder. Så må vi finde nogle andre løsninger i de tyndtbefolkede områder, så man ikke skal køre rundt med store busser, hvori der kun er en person. Det er så heldigt, at det er chaufføren; ellers var det rimelig farligt.

Vi er nødt til at komme væk fra en formynderisk trafikpolitik og så holde fast i danskernes frie valg af transportform og lade danskerne have deres bil i fred. Jeg glæder mig meget over, at der er kommet langt billigere nye biler, men det er jo, fordi folk nu vælger at købe nogle små, miljøvenlige biler i stort tal. Det er jo næsten kun den type biler, der bliver solgt, bl.a. på grund af den tidligere regerings omlægning af afgifterne i 2009. Der kræsede man for de små grønne biler. Det er dem, der bliver solgt i stort tal nu. Lad folk have de biler i fred, hvis det er det, de har brug for i deres dagligdag.

Kl. 19:13

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Kim Christiansen for en kort bemærkning.

Kl. 19:13

Kim Christiansen (DF):

Jeg er meget enig med hr. Kristian Pihl Lorentzen i, at man skal lade folk have det frie valg, men jeg synes jo også, at vi skal have det frie valg på lige vilkår. Det har vi så gjort ved at lukke det her leasinghul.

Jeg har et spørgsmål. Når man i den forrige regering kunne sidde og se det – den tidligere minister på området, hr. Troels Lund Poulsen, iværksatte oven i købet et arbejde på det her område – så kan det bare undre mig, at man ikke lukkede det hul, da man havde muligheden for det. Så havde man jo også samtidig haft muligheden for at have en indflydelse på, hvordan provenuet skulle anvendes.

Kl. 19:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 19:14

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Nu er det jo i særdeleshed skattepolitik, vi er ved at bevæge os over i, men lad os bare lige berøre det. Altså, der var helt klart startet et forarbejde i den tidligere regerings tid, og det skulle lede frem imod en afgiftsomlægning. Det er jo lige præcis det, som jeg har sagt flere gange, nemlig at vi gerne ser, at vi lukker hullet omkring leasing og demobiler, men det skulle indgå i en provenuneutral omlægning af bilafgifterne. Det er jo der, vandene skiller, for nogle er åbenbart villige til at snuppe 1 mia. kr. forlods til at øge den offentlige sektor med. Og der tror jeg man skal spørge alle førende økonomer, altså om det, Danmark eller andre lande for den sags skyld midt i en krisetid har brug for, er at øge den offentlige sektor. Nej, det er nok at gøre det billigere at være dansker, at kræse for erhvervslivet osv. i stedet for at begynde at opkræve flere afgifter og føre dem ind i den offentlige sektor. Det jo reelt det, man gør her.

Kl. 19:15

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Kim Christiansen.

Kl. 19:15

Kim Christiansen (DF):

Jeg er fuldstændig bevidst om, at det her jo er skattepolitik, men omvendt kender jeg også ordførerens alsidighed og store indsigt i flere forskellige områder. Så derfor vil jeg godt lige gentage mit spørgsmål. En ting er jo omlægning af registreringsafgifterne. Der er vi helt enige, og det står også i den her aftale, at det skal være provenuneutralt. Men jeg har også forstået på ordføreren, at ordføreren er enig med mig i, at det er en rigtig god ting at gå ind og lukke det her leasinghul. Det havde man faktisk også nogle tanker om, da man havde regeringsmagten. Så vil jeg bare gentage mit spørgsmål: Hvorfor gjorde man det så ikke på det tidspunkt? Var det, fordi det ville gå ud over for mange af Venstres vælgere, eller var der andre årsager til det?

Kl. 19:15

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 19:15

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg kender ikke de direkte årsager, men den primære er jo nok, at der kom et valg, og så fik vi desværre en anden regering for en stund, og så kom det ikke ud over rampen. Men derfor har vi også erklæret os villige til at medvirke konstruktivt ved en omlægning af bilafgifterne. Men problemet er bare, at nu bliver de ikke provenuneutrale, for der mangler 1 mia. kr. forlods.

Kl. 19:16

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det den næste ordfører, og det er hr. Rasmus Prehn fra Socialdemokraterne.

Kl. 19:16

(Ordfører)

Rasmus Prehn (S):

Fra socialdemokratisk side finder vi det ganske elskværdigt og prisværdigt, at Venstre, Dansk Folkeparti, De Konservative og Liberal Alliance med den her forespørgselsdebat giver os muligheden for netop at diskutere regeringens politik for at forbedre og styrke den kollektive trafik og gøre den bedre.

Vi Socialdemokrater er nemlig utrolig glade for, at det endelig er lykkedes nu at sætte penge af til at forbedre den kollektive trafik efter 10 år, hvor det er gået den helt forkerte vej. Priserne på kollektiv trafik er steget uhyggelig meget, mens Venstre og De Konservative sad i regering, ja, vi hørte også hr. Kim Christiansen fra Dansk Folkeparti fremdrage det ene eksempel efter det andet på, hvor uhyggeligt høje priserne er, og hvor stort et behov der er for at få sat dem ned. Det skyldes jo altså, at Venstre og De Konservative ikke gjorde noget, i hvert fald ikke noget tilstrækkeligt, for at holde priserne nede.

Desværre er det også sådan, at der samtidig med de høje priser er en ringe kvalitet mange steder i den kollektive trafik. Vi har hørt Venstres ordfører sige gang på gang i offentligheden, at der er problemer med pladser, at man står som sild i en tønde i togene, og at kvaliteten er tvivlsom.

Kigger vi på prisniveauet, er det faktisk sådan, hvis man bare tager hovedstadsområdet, at der var en stigning i priserne på hele 54 pct. i den tid, Venstre og De Konservative havde regeringsmagten. Så kan man sige, at det skal ses i forhold til noget relativt. Hvordan var den almindelige prisudvikling så i samme periode? Ja, den var kun på 23 pct., så der er altså en mærkbar højere stigning i priserne på kollektiv trafik sammelignet med, hvordan priserne i øvrigt har udviklet sig. Men det bliver værre endnu.

Kigger man på, hvordan pensionistkort i alle zoner er steget, er de i samme periode steget med 87 pct. Tager vi en kontantbilletpris for to zoner, er den steget med 85 pct. i hovedstadsområdet. Så det er altså voldsomme stigninger, der har været i priserne i den kollektive trafik, alt imens Venstre og De Konservative sad med regeringsmagten og ikke foretog sig noget særligt.

Oven i det har vi altså oplevet en meget ringere kvalitet, at der netop er længere ventetid, at der er folk, der ikke kan få en siddeplads osv. Det er derfor helt nødvendigt, at vi nu tager skeen i den anden hånd og med en bred aftale her i Folketinget gør noget ved det. Vi afsætter en hel milliard om året. Hvert eneste år vil der være 1 mia kr. til det her område, der vil være 500 mio. kr. til billigere billetter, og der vil være 500 mio. kr. til bedre kollektiv trafik.

Det betyder altså konkret, at vi på udvalgte områder kan sætte billetprisen ned. Det betyder også, at vi kan sætte ind med flere tog, med flere siddepladser, med flere busbaner, med bedre kollektiv trafik, med mere komfort, hvilket også vil styrke både klima og miljø.

Når vi sætter gang i de her ting, vil det også have en effekt på beskæftigelsen. Vi vil med den her indsats kunne flytte folk fra arbejdsløshedskøen over i aktiv beskæftigelse. Og kigger man på det fordelingspolitisk, er det faktisk også sådan, at dem, der først og fremmest bruger den kollektive trafik, er dem, som ikke har så stor en løncheck. Det er lavindkomstgrupperne, der i største omfang bruger den kollektive trafik. Det er også dem, for hvem udgiften til kollektiv trafik er den, der fik fylder mest i deres budget. Der er faktisk nogle, vil jeg sige til hr. Kristian Pihl Lorentzen fra Venstre, som ikke har det frie valg, som Venstre ellers taler om, som ikke har penge til at købe sig en bil for, som er afhængige af, at der er en bus eller et

tog, de kan køre med. De bliver altså ramt af, at man har haft en langt højere prisstigning på kollektiv trafik end på andre områder.

Derfor er det solidarisk, når vi med det her forslag bredt støttet i Folketinget, sætter ind og sætter priserne ned. Det er noget, der også har en fordelingspolitisk effekt. Det er rigtig positivt.

På vegne af Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Socialdemokraterne skal jeg fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget ønsker, at den kollektive trafik skal være bedre – og på udvalgte områder også billigere.

Med aftalen imellem Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Enhedslisten afsættes der årligt 500 mio. kr. til at sænke taksterne i den kollektive trafik i hele landet og 500 mio. kr. årligt til investeringer i bedre kollektiv trafik i hele landet. Det nuværende takstloft opretholdes, efter at takstnedsættelserne er gennemført, så takstnedsættelserne ikke udhules af ekstraordinære prisstigninger.

Endvidere bør der fokuseres på kvalitet og kapacitet i den kollektive trafik og takstnedsættelser der, hvor det vil kunne fremme brug af den kollektive trafik. Folketinget bør desuden tilgodese yderområderne i Danmark, når der investeres i kollektiv trafik.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 36).

Kl. 19:21

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak. Forslaget til vedtagelse vil indgå i debatten. Og der er korte bemærkninger, først fra hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 19:22

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Hr. Rasmus Prehn dvælede meget ved de enorme stigninger, der har været i de kollektive trafikpriser. Jeg tror, der blev brugt ord som helt galt de sidste 10 år, og der blev også brugt et ord som solidarisk i den forbindelse.

Jeg står her med et svar fra transportministeren, der afgør, hvordan stigningerne egentlig har været i priserne på den kollektive trafik i de sidste år, siden 1997. Der kan jeg sige, at i år 2000 steg den kollektive trafikpris i snit 4,8 pct. I år 2001, altså det sidste år i Nyrupregeringens tid, slog man alle rekorder med en stigning på 6,8 pct.

Til sammenligning kan vi gå frem og tage nogle årstal i VK-regeringens tid. I 2005 steg priserne 3,1 pct. Samme stigning var der i 2006, altså 3,1 pct. I 2007 var den på 2,9 pct., og i 2008 var den på 3,0 pct., i 2009 på 2,9 pct.

Så det er klart, at hvis man går langt nok tilbage, kan man male et billede af, at det er steget enormt. Men der, hvor problemet faktisk var størst, var i den røde regerings tid. Derfor er jeg lidt forundret over det forvrængede billede, man prøver at male her, hvor man lader, som om at der ikke blev indført et takstloft, hvad der gjorde i en aftale mellem Venstre, De Konservative, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre i 2007, et takstloft, der udfladigede det her, så vi nu har stigninger, der ligger langt under, hvad der var tilfældet i Nyrupregeringens tid. Det synes jeg lige skulle på plads.

Men jeg vil gerne spørge hr. Rasmus Prehn ...

Kl. 19:23

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren! (Kristian Pihl Lorentzen (V): Godt).

Kl. 19:23

Rasmus Prehn (S):

Det her var vist mere et partsindlæg end et direkte spørgsmål fra Venstres ordførers side.

Man kan sagtens plukke enkelte år ud og sige, at der var det højt osv. Sagen er, at vi er nødt til at kigge på det samlede billede. Og i de 10 år, hvor Venstre havde regeringsmagten sammen med De Konservative, var den gennemsnitlige stigning på 54 pct. Der var pensionistkort, der steg med 87 pct. Det er voldsomme stigninger.

Så er det rigtigt, at man på et tidspunkt i erkendelse af, at ens politik var fejlslagen, lavede et takstloft. Ja, men det har ikke været tilstrækkeligt. Vi har selv hørt Dansk Folkeparti stå her og udpensle, hvor katastrofalt høje priserne er, og hvor nødvendigt det er, at der bliver grebet ind på det her område.

Det tror jeg Venstre skulle tage at lytte lidt til, altså hvad Dansk Folkeparti siger i den her sammenhæng.

Kl. 19:24

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Leif Mikkelsen for en kort bemærkning. Undskyld, det er hr. Kristian Pihl Lorentzen, undskyld.

Kl. 19:24

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jamen jeg lytter altid gerne til, hvad Dansk Folkeparti – og andre partier for den sags skyld – har at sige. Men jeg er altså nødt til at læse de her tal op, når hr. Rasmus Prehn forsøger at tegne et helt forkert billede.

Men det, jeg ville spørge om før, var dette: I forbindelse med de der 500 mio. kr., der nu er sat af om året ifølge den nye røde trafikaftale, nævnte hr. Rasmus Prehn pensionisterne, som havde oplevet store stigninger, han nævnte lavindkomstgrupperne osv. Skal jeg opfatte det som et løfte til, at de her 500 mio. kr. nu løser alle de problemer, at det virkelig vil være noget, der vil kunne mærkes massivt i hele Danmark for alle de her grupper, man nu har stået og nævnt her. Jeg har mine tvivl.

Så nævnte hr. Rasmus Prehn den ringere kvalitet, der er kommet under den borgerlige regering. Jamen som jeg lige har forklaret, har vi investeret to tredjedele af 97 mia. kr. i kollektiv trafik. Det vil altså give nogle forbedringer. Dertil kommer en metrocityring osv. Så det synes jeg også var lidt flot sagt. Når vi mangler siddepladser, vil jeg gerne spørge hr. Rasmus Prehn, er det så ikke, fordi vi har problem med de IC4-tog, som også blev besluttet anskaffet under bemeldte Nyrupregering mod vi andres vilje?

Kl. 19:25

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 19:26

Rasmus Prehn (S):

Når formanden var ved at springe Venstres ordfører over i her i anden runde, tror jeg nok, det var, fordi Venstres ordfører fik brugt hele sin taletid i sit første indlæg. Men o.k., vi skal nok komme med et svar på det her.

Jamen vi vil altså sætte ½ mia. kr. af om året til at bringe priserne ned i den kollektive trafik. Det er en meget ambitiøs plan, og det er noget, der vil kunne mærkes. Men det er klart, at det jo ikke nødvendigvis bliver det første år, alle sammen vil kunne mærke det. Men når vi gør det år for år, vil det have en virkning, rigtig mange vil komme til at kunne mærke det her.

Så det er en visionær og en mærkbar plan, som vi har lagt frem i Folketinget, og jeg er glad for den støtte, der er bredt i Folketinget. Det er ærgerligt, at Venstre bruger tiden på at holde lange indlæg i Folketinget frem for at være med, at man hellere vil hænge i hængekøjen fremfor at deltage aktivt for at forbedre den kollektive trafik.

Kl. 19:26

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Leif Mikkelsen for en kort bemærkning.

Kl. 19:27

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Hr. Rasmus Prehn var jo fantastisk begejstret for forespørgslen, for så kunne han komme til at diskutere priser på den kollektive trafik, og han var i det hele taget meget begejstret i sit indlæg, og det er jo dejligt, om at kunne fordele 1 mia. kr. sammen med vennerne. Så der er virkelig grund til begejstring, kan jeg forstå.

Et ret enkelt spørgsmål er så, når man nu har fået den her milliard, som man har taget fra bilisterne og flyttet derovertil: Hvad er forventningen hos hr. Rasmus Prehn til, hvad det betyder for priserne? Vi ved jo, hvordan SF i valgkampen satte dagsordenen for, hvor man skulle lande. Hvad er Socialdemokratiets eller hr. Rasmus Prehns forventning til, hvad det her betyder for priserne på den kollektive trafik?

Kl. 19:27

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 19:27

Rasmus Prehn (S):

Det glæder mig, at også Liberal Alliances ordfører tager del i den her begejstring. Det er jo dejligt, når Liberal Alliance kan tage initiativ til at få taget den her forespørgselsdebat, hvor vi som socialdemokrater kan få lov at fortælle om alt det gode, vi gerne vil gøre. Det er da meget venligt af Liberal Alliance at give os den taletid til at fortælle om vores rigtig gode politik på det her område, og det korte svar på spørgsmålet er: Når vi sætter 0,5 mia. kr. af om året til at gøre kollektiv trafik billigere, ja, så bliver den kollektive trafik 0,5 mia. kr. billigere om året.

Kl. 19:28

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Leif Mikkelsen.

Kl. 19:28

Leif Mikkelsen (LA):

Ja, det er jo interessant. Jeg går ud fra, at hr. Rasmus Prehn har regnet på det for at se, om man så også når at opfylde SF's løfte – altså SF sidder man i regeringen sammen med – i valgkampen, eller om det bare bliver sådan smurt ud over det hele og så tyndt, at de, der eventuelt kan bruge den kollektive trafik ovre i det mørke Jylland, stort set ikke kan mærke de der 75 øre, der sker i reduktion på billetprisen. Hvad er det, man formøbler 1 mia. kr. på? Det må man har regnet på. Altså: Når man at opfylde SF's løfte? Vi kan sikkert få hr. Jesper Petersen til at fortælle, hvad han forventer, om lidt, men forventer man at nå det, eller er det bare sådan et lille slag i luften for, at man nu har gjort noget?

Kl. 19:28

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 19:28

Rasmus Prehn (S):

Nu er hr. Leif Mikkelsen jo en erfaren herre ud i det parlamentariske arbejde, tilmed i flere forskellige partier, og der vil ordføreren jo vide, at det er sådan, at når man laver en aftale som den her, skal man forhandle om det, og det har vi stadig væk til gode at gøre sammen med andre partier, og derfor skal vi nu sidde og diskutere, om vi skal lægge ind her eller lægge ind der. Men det, vi kan sige, er, at der er

0,5 mia. kr. til at sætte priserne ned med, der er 0,5 mia. kr. til at styrke den kollektive trafik med, og det vil kunne mærkes. Men det er klart, at hvis man tager og kigger på den halve milliard og siger, at vi smører det ud som et tyndt, tyndt lag på alle slags billettyper, ja, så vil det kunne mærkes mindre, end hvis man vælger at sige: Vi definerer nogle områder, hvor vi gør noget særligt. Men jeg er glad for at kunne sige, at vi på forhånd har en aftale om, at det er hele landet, der skal tilgodeses, og det er jeg i hvert fald som socialdemokrat rigtig stolt af at kunne sige.

Kl. 19:29

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Lars Barfoed for en kort bemærkning.

Kl. 19:29

Lars Barfoed (KF):

Jeg vil gerne spørge hr. Rasmus Prehn om det, der jo egentlig er baggrunden for alt det her, vi taler om, nemlig at der skulle være en betalingsring. Det var der så, som hr. Rasmus Prehn nok husker, nogle diskussioner om. Vi var nogle, der var meget imod, mens hr. Rasmus Prehn og Socialdemokratiet var meget for en betalingsring, der skulle løse trængselsproblemerne i hovedstaden. Og så var det så en dag, at statsministeren stillede sig op på et pressemøde og sagde: I morgen kommer der en rigtig god løsning. Den ventede vi alle er spændt på hvad var. Den rigtig gode løsning er det, vi taler om her: Højere bilbeskatning, lavere takster i den kollektive trafik. Så vil jeg gerne spørge hr. Rasmus Prehn: Hvordan vil den her plan gavne trængselsproblemerne i hovedstaden?

Kl. 19:30

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 19:30

Rasmus Prehn (S):

Den her plan suppleres jo af, at der bliver nedsat en trængselskommission. Noget af det, vi hørte – og det er rigtigt, jeg var en af dem, der var rundt i København og omegn og diskutere den her trængselsring - var: Hvorfor tager I ikke de klogeste hoveder og sætter sammen og finder frem til den allerbedste måde at løse det her på? Hvorfor vil I haste det her igennem? Jeg tror endda, der var nogle af hr. Lars Barfoeds partifæller, hvis ikke hr. Lars Barfoed selv, der sagde: Hvorfor haster I den her beslutning om en betalingsring igennem? Skal vi nu ikke tænke os ordentligt om? Og der har vi altså faktisk tilladt os det – det kan godt være, at man slet ikke bruger det hos De Konservative, men vi bruger det i Socialdemokratiet – at lytte. Vi lytter til gode råd, også selv om de kommer fra De Konservative. Så hvis der er en anbefaling af at bruge noget mere tid til at få undersøgt noget ordentligt, inden man bare haster det igennem, så er det det, vi gør. Så vi siger, at vi kunne høre derude, at der var rigtig stor enighed om, at vi skulle investere i den kollektive trafik, så den blev bedre og billigere, men med hensyn til trængselsindsatsen skal man være sikker på, at det er det rigtige, man gør, før man sætter noget i gang. Det er det, vi har lyttet til, og det er det, vi gør.

Kl. 19:31

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Lars Barfoed.

Kl. 19:31

Lars Barfoed (KF):

Jeg er glad for, at hr. Rasmus Prehn i virkeligheden jo her bekræfter, at hele projektet med at løse trængslen i hovedstaden er faldet komplet til jorden. Hele regeringens politik omkring trængslen i hovedstaden er en total fiasko, for der er jo ingen planer overhovedet for det.

Hr. Rasmus Prehn bekræfter det. Betalingsringen var jo en rigtig dårlig idé, mente vi andre. Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Radikale og Enhedslisten mente, at det var en god idé, men droppede så planen, fordi nogle af partifællerne ude i omegnen ikke kunne lide den, og så sagde man: I morgen kommer der en rigtig god løsning. Hvad er løsningen så? Ja, man kunne ikke finde på noget, og hvad gjorde man? Man nedsatte en kommission. Selv om vi i forvejen har et arbejde, der går ud på at kortlægge hele trafikudviklingen i hovedstadsområdet og derfor kan bruge det som grundlag for at træffe nogle effektive beslutninger, så må vi bare konstatere, at der er ingen planer overhovedet. Selv det her, som hr. Rasmus Prehn kalder en visionær plan, er ingen plan, fordi forligsparterne slet ikke endnu er enige om, hvordan taksterne skal nedsættes, og hvilke tog der skal investeres i. Man aner intet overhovedet om, hvad man har tænkt sig at gøre. Alt er faldet til jorden i regeringens trafikpolitik.

Kl. 19:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 19:33

Rasmus Prehn (S):

Nej, alt er ikke faldet til jorden. Vi har jo en meget offensiv plan her med 1 mia. kr. om året til bedre og billigere kollektiv trafik og tilmed en kommission. Men det er fuldstændig rigtigt, som hr. Lars Barfoed siger, at vi har brugt ½ år på at prøve at få den her trængselsring igennem. Der brugte Det Konservative Folkeparti stort set al deres taletid på at fortælle, hvor dårlig en idé det var, og der tror jeg altså, at det kræver en hel del af den konservative logik for så at forstå, at man nu står og bruger sin taletid på at flæbe over, at den ikke blev til noget. Det er da mystisk.

Altså, nu er der en plan. Vi har nedsat en kommission, vi har tilladt os at lytte til Det Konservative Folkeparti og tage de klogeste hoveder i kongeriget og sætte sammen for at finde en løsning, der er bedre end den trængselsring, som bl.a. hr. Lars Barfoed ikke ville have. Vi *har* en plan, vi er offensive, og vi har tilmed lyttet til Det Konservative Folkeparti, som vi gerne vil have med i det her arbejde også, hvis det er. Vi vil gerne bekæmpe trængslen. Vi vil gøre det på en klogere måde end den, som der var lagt op til med betalingsringen. Den kunne Det Konservative Folkeparti heller ikke lide. Vi har faktisk lyttet til De Konservative, så lad være med at stå og bruge taletiden på at flæbe over, at det ikke blev til noget. Nu gør vi noget, der er endnu bedre.

Kl. 19:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Kim Christiansen for en kort bemærkning.

Kl. 19:34

Kim Christiansen (DF):

Jeg skal gøre det ganske kort. Jeg vil bare lige bede hr. Rasmus Prehn om at bekræfte over for mig, at en eventuel anlæggelse af en trængselsring ikke indgår i kommissoriet for den nye trængselskommission.

Kl. 19:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 19:34

Rasmus Prehn (S):

Det er korrekt. Det står i den aftaletekst, vi har indgået, så det kan jeg ikke løbe fra – sådan er det

Kl. 19:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så siger jeg tak til ordføreren, hr. Rasmus Prehn. Den næste ordfører er hr. Andreas Steenberg fra Det Radikale Venstre.

Kl. 19:34

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Regeringen, Dansk Folkeparti og Enhedslisten har indgået en aftale, der skaffer 1 mia. kr. til den kollektive trafik. De 1 mia. kr. kommer frem ved at lukke et hul for demobiler og det, der hedder leasingbiler, altså lejede biler.

Det har været sådan, at hvis man købte en bil, betalte man jo, som nogle af de borgerlige debattører i dag har gennemgået, en meget høj registreringsafgift. Hvis bilforhandleren derimod kørte bilen lidt rundt og så sagde, at det nu var en demonstrationsbil, altså en demobil, så kunne man sælge den til en billigere pris, fordi man kunne omgå registreringsafgiften på selv samme bil ved at lade den køre måske et par hundrede kilometer, så den blev til en demonstrationsbil. På samme måde kunne man komme uden om registreringsafgiften ved at leje bilen i stedet for at købe den.

Det er nu den prop, vi har sat i badekarret, ved at vi har sørget for, at den udhuling af registreringsafgiften blev stoppet, og det giver så 1 mia. kr., som vi så vil bruge på den kollektive trafik. Den halve milliard kroner skal gå til at nedsætte taksterne på udvalgte områder, og vi har allerede i debatten her i aften fået gode eksempler på fornuftige måder at nedsætte taksterne på, f.eks. det her HyperCard, som betyder, at unge mennesker på en ungdomsuddannelse for 300 kr. om måneden kan få et kort, så de kan rejse frem og tilbage til deres uddannelsessted. Det gavner, at unge mennesker tager en uddannelse; det gavner selvfølgelig også de unge, som har langt til et uddannelsessted og derfor skal transportere sig med offentlig transport. Det er bare et eksempel på, hvordan man kan sænke taksterne fornuftigt og målrettet.

Den anden halve milliard skal gå til at investere i den kollektive trafik. Det kan f.eks. være flere tog, og det tror jeg der er rigtig mange både i Østjylland og på Sjælland der ved at der godt kunne være brug for, for der kommer man meget tit til at stå op; eller også er toget aflyst, fordi der ikke kan være flere passagerer i det. Så det er der nu nogle penge til at kunne løse.

Så vil jeg egentlig ikke sige mere. Jeg regner med, at der kommer nogle gode spørgsmål, men vi stemmer selvfølgelig for det her beslutningsforslag, som vi er medforslagsstillere på.

Kl. 19:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der kommer i hvert fald korte bemærkninger fra hr. Leif Mikkelsen.

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Det Radikale Venstre har jo slået sig op på sådan at være vagthunden i regeringen – det skulle ikke blive mere rødt end nødvendigt, og man ville sikre, at vi ikke fik stigende skatter og afgifter. Det har sådan været et helt tema fra Det Radikale Venstres side, både før og under valgkampen og vel også ved de møder i det sorte tårn, som så førte til regeringsgrundlaget.

Det første, man så gør, er jo, at man vælger den mulighed, som vi nu debatterer her, nemlig at opkræve yderligere 1 mia. kr. i skatter og afgifter. Er hr. Andreas Steenberg enig med mig i, at der er to mulige løsninger? Hvis man skulle lukke det hul, kunne man sænke registreringsafgiften i stedet for bare hæve det andet. Er det slet ikke en tanke, der er blevet overvejet i Det Radikale Venstre i forlængelse af partiets politik? Ellers må vi sige, at Det Radikale Venstre jo er ved at være godt med i vognen hos dem, der siger ét før et valg og

noget andet, når man kommer på den anden side, for man starter med en finanslov, der hæver skatter og afgifter med 5 mia. kr., og her med yderligere 1 mia. kr. Er det radikal politik?

Kl. 19:38

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 19:38

Andreas Steenberg (RV):

I regeringsgrundlaget stod der faktisk, at vi ville hæve skatter og afgifter med 5 mia. kr. og så få 2 mia. kr. på betalingsringen. Så hvis man skal tage det regnestykke, bliver der faktisk opkrævet lidt mindre.

Men jeg er sådan set heller ikke enig i, at man kommer til at opkræve mere, for det, der er faktum, er, at registreringsafgiften er faldet og faldet, fordi folk altså har kunnet omgå registreringsafgiften ved at leje bilen i stedet for at købe den eller ved at købe en bil, der lige har kørt nogle kilometer og derfor er en demonstrationsbil. Jeg synes egentlig bare, at vi fastholder den indtægt, der er på registreringsafgiften. Man skal jo se det i forhold til, hvilket år det er, for registreringsafgiften og indtægten er altså faldet år for år, og nu har vi bare sat en prop i hullet.

Kl. 19:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Leif Mikkelsen.

Kl. 19:39

Leif Mikkelsen (LA):

Jo, men en ligestilling kan altså finde sted ved at sænke et afgiftssystem – det er vi vel enige om. Jeg synes bare, vil jeg sige til hr. Andreas Steenberg, at vi er nødt til at konstatere, at Det Radikale Venstre siger ét og gør noget andet. Det redder jo ikke Det Radikale Venstre, at det står i regeringsgrundlaget; det bliver det sådan set ikke bedre af i forhold til det, man har placeret sig som, nemlig vagthunden for, at det ikke skulle være dyrere at være dansker. Man kunne regne med, at skatter og afgifter ikke skulle stige – det har sådan været signalet fra Det Radikale Venstre.

Derfor undrer det mig meget, at partiet er med på den vogn, hver eneste gang man vil opkræve mere og mere fra danskere; her er det så især bilfolket, det går ud over. Man ved aldrig, hvilken gruppe det er næste gang. Men er det virkelig radikal politik? Det var sådan set bare det, jeg spurgte om.

Kl. 19:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 19:40

Andreas Steenberg (RV):

Ja, det er det. Der står i regeringsgrundlaget, at vi vil opkræve 2 mia. kr. fra bilisterne og bruge dem på kollektiv trafik ved en betalingsring. Nu er det så blevet en anden løsning, og det er så blevet den her ene milliard.

Kl. 19:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Kristian Pihl Lorentzen for en kort bemærkning.

Kl. 19:40

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak for det. Man skal jo starte med noget positivt, og derfor vil jeg rose hr. Andreas Steenberg for at nævne HyperCardet, for det er en rigtig god ordning, vi der har lavet sammen. Men der, hvor rosen så slipper op, er jo, når jeg kommer til at tænke 5 år tilbage. Da var Det

Radikale Venstre jo med til at indføre et takstloft, som bremsede den hidtidige kraftige stigning og fik den fladet ud. Det gjorde vi jo bl.a., fordi De Radikale også var meget optaget af rapporten fra Teknologirådet, der dokumenterer, at det ikke virker at bruge masser af penge på at sænke prisen i den kollektive trafik. Jeg kan så forstå, at der har Det Radikale Venstre nu skiftet politik, og de vil gerne være med til at ofre rigtig mange milliarder – for det bliver jo til mange milliarder i de kommende år – på en sådan politik. Hvorfor har man lavet dette skifte?

Dernæst vil jeg spørge, hvorfor De Radikale vil medvirke til et øget skattetryk, for det er jo reelt det, der er tale om med den aftale, man har indgået. Og vil De Radikale også stå model til, at man senere opkræver yderligere 1½ mia. kr. fra lastbilerne i Danmark? For det vil jo også være noget, der øger skattetrykket, og som dermed gør det dyrere for vores virksomheder og svækker konkurrenceevnen. Vil Det Radikale Venstre også stå model til det til den tid?

Kl. 19:41

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 19:41

Andreas Steenberg (RV):

Jeg er enig med hr. Kristian Pihl Lorentzen i, at det her med at lave generelle takstnedsættelser har meget lille effekt på at flytte folk fra bilen og over i busser eller tog. Derfor er det jo også, at den her halve milliard skal gå til at nedsætte taksterne på bestemte områder a la HyperCardet. Jeg er også glad for, at hr. Kristian Pihl Lorentzen nævner det her takstloft, for det viser faktisk, at vi ikke er så uenige endda, for den tidligere regering indså jo også, at der nu måtte blive sat lidt af et loft over, hvor meget priserne i den kollektive trafik kunne stige. For det er klart, at hvis de bliver for høje, så har det jo også en negativ effekt.

Det er rigtigt, at vi i regeringsgrundlaget er med til at hæve skatter og afgifter med 5 mia. kr. for at finansiere forskellige tiltag, bl.a. forskning og uddannelse. Det er også rigtigt, at vi her er med til at hæve beskatningen med 1 mia. kr., og så kan jeg ikke helt huske, hvad der står i regeringsgrundlaget om lastbilafgifter, men jeg tror ikke, at man er helt færdig med det forslag nu, så det kan jeg ikke svare på for nuværende.

Kl. 19:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 19:42

$\textbf{Kristian Pihl Lorentzen} \ (V):$

Jamen jeg kan så oplyse, at der jo henvises til de lastbilafgifter i den nye røde trafikaftale, og det tror jeg hr. Hyllested kan bekræfte.

Men det, jeg gerne vil spørge ind til, er den trængselskommissionen, der nu skal nedsættes. Der vil jeg spørge hr. Andreas Steenberg, om ikke han er klar over, at vi i 2009 afsatte 25 mio. kr. til et gigantisk udredningsarbejde for hovedstaden, en strategisk analyse, der netop tog sigte på, at vi skulle komme frem til nogle løsninger, der kunne reducere trængslen både på kort og langt sigt. Er hr. Andreas Steenberg ikke klar over, at vi satte det arbejde i gang, og hvis han er det, hvorfor i alverden skal vi nu have en trængselskommission, der skal løse præcis den samme opgave? Er det ikke en helt tåbelig anvendelse af skatteydernes penge?

Kl. 19:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 19:43

Andreas Steenberg (RV):

Jeg mener ikke, at det er præcis den samme opgave, for de strategiske analyser kigger jo bl.a. på at bygge mere metro, mere sporvogn, altså hvordan vi kan udbygge den kollektive trafik i hovedstaden, hvorimod den her kommission er mere politisk. Her skal man prøve at få opbakning ude i samfundet til at gøre noget ved trængsel. Så det er to forskellige formål, hvor det ene egentlig er mere teknisk analyserende, og hvor det andet er mere politisk: Hvad kan man få opbakning til fra forskellige personer?

Kl. 19:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Lars Barfoed for en kort bemærkning.

Kl. 19:43

Lars Barfoed (KF):

Det var jo en helt ny oplysning, at kommissionen ikke skal finde på forslag, men prøve at finde opbakning ude i samfundet til at løse trængselsproblemer. Det bliver meget interessant. Det må vi høre noget mere om. Det er jeg sikker på vi kan vende tilbage til.

Hr. Andreas Steenberg sagde, at den her finansiering bare lukker et hul, så det sådan set er provenuneutralt. Hvis det er sådan, at det er provenuneutralt, vil jeg gerne spørge: Hvor kommer den milliard så fra, som man bruger til at sænke taksterne? Det kan jo ikke være provenuneutralt, hvis man alligevel kan bruge en milliard, som man har finansieret ved det. Kendsgerningen er jo, at man øger skatten for bilisterne med 1 mia. kr. og forsømmer en god mulighed for i stedet for at bruge den milliard ved den her omlægning på leasingbiler, som jeg er enig i, til at omlægge bilafgifterne generelt, så vi styrker det at købe miljøvenlige og klimavenlige biler. Det kunne man have brugt den milliard til. Så havde man ikke øget skatten på bilisterne. Vi har verdens højeste skatter for bilister i forvejen. I stedet for bruger man den på en plan, som slet ikke er en plan, for den løser overhovedet ingen problemer i hovedstaden.

Kl. 19:45

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 19:45

Andreas Steenberg (RV):

Hr. Lars Barfoed har ret i, at det jo ikke er provenuneutralt. Det handler selvfølgelig om, at man i forhold til udgangspunktet får 1 mia. kr. ekstra, som man kan bruge på den kollektive trafik. Det er også helt rigtigt, at man også kunne vælge at bruge det på alt muligt andet, og det er jo et politisk valg. Men det, jeg forsøger at få frem, er, at indtægterne fra registreringsafgiften altså er faldet ganske markant i den sidste årrække, så det er altså stadig væk blevet billigere at købe en bil i forhold til for 10 år siden selv med den her ændring.

Kl. 19:45

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Lars Barfoed.

Kl. 19:45

Lars Barfoed (KF):

Jeg vil godt vende tilbage til det her med kommissionen, for jeg synes, at der var en overraskende ny information om den her kommission. De kloge hoveder, som vi før fik at vide skal sidde i den her kommission, skal egentlig ikke, kan jeg forstå på hr. Andreas Steenberg, finde på løsninger. De skal rundt i landet og finde opbakning til at løse trængselsproblemerne i hovedstaden, siger hr. Andreas Steenberg. Jeg vil gerne bede om at få det uddybet, for det er jo helt

nyt. For det er rigtigt, som hr. Kristian Pihl Lorentzen sagde før, at vi jo i forvejen har et arbejde i gang, der skal udrede, hvordan vi håndterer hele den komplekse trafiksituation i hovedstaden. Og det kunne vi lægge til grund for nogle beslutninger i fællesskab. I stedet for har man valgt at tilsidesætte det brede samarbejde og nedsætte den her kommission, som vi nu helt overraskende får at vide skal bruges til at hente opbakning ude i samfundet til at løse trængselsproblemerne. Lad os høre noget mere om det.

Kl 19:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 19:46

Andreas Steenberg (RV):

Nu er der faktisk også et bredt forlig om det her, fordi Dansk Folkeparti jo er med. Så der er sådan set også et bredt samarbejde med den her aftale.

De strategiske analyser i den store forligskreds kigger på bestemte trafikprojekter. Den her trængselskommission skal jo se på løsninger mere bredt, som ikke kun er at bygge mere metro, men som også f.eks. kunne være at få analyseret roadpricing, og hvordan sådan en model kunne se ud. Der bliver det jo interessant at se, hvad de mennesker, der kommer til at sidde i den kommission, foreslår som en model for roadpricing, som jeg ved at Det Konservative Folkeparti og hr. Lars Barfoed tidligere har været fortalere for, altså hvordan sådan en model kunne se ud. Det er bl.a. det, som den skal analysere, hvorimod de strategiske analyser kigger på, hvilke infrastrukturprojekter vi kunne bygge i København.

Kl. 19:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Henning Hyllested for en kort bemærkning.

Kl. 19:47

Henning Hyllested (EL):

Det er faktisk lidt i forlængelse af det, hr. Lars Barfoed stiller spørgsmål om her i sidste omgang, nemlig om den her trængselskommission. Jeg vil da bare bede den radikale ordfører om at bekræfte, at der jo ikke i forligskredsen endeligt er taget stilling til, hvordan den her trængselskommission skal sammensættes. Og er det ikke sådan, at det lige så godt kunne blive, skal vi kalde det en ekspertkommission, som kommer med masser af forslag til, hvordan man kan løse trængselsproblemerne i København?

Kl. 19:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 19:48

Andreas Steenberg (RV):

Det kan jeg bekræfte. Vi er ikke færdige med forhandlingerne endnu.

Kl. 19:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så siger jeg tak til hr. Andreas Steenberg og giver ordet til ordføreren for Socialistisk Folkeparti, hr. Jesper Petersen.

Kl. 19:48

(Ordfører)

Jesper Petersen (SF):

Jeg synes jo, det er fint at få muligheden her for at diskutere, hvordan regeringen, Dansk Folkeparti og Enhedslisten har afsat en ekstra milliard kroner om året til at få bedre og billigere kollektiv trafik. Så tak for muligheden for at få diskussionen. Det, der egentlig mest kan

undre en og nok også mange af de seere, der er tilbage, er, hvordan de borgerlige partier med undtagelse af Dansk Folkeparti kan være imod, at man bremser en utilsigtet brug af skattereglerne vedrørende leasingbiler og demobiler, og så ikke vil være med til at styrke den kollektive trafik. Hvad er det egentlig, der står i vejen for det? Jeg synes sådan set, de borgerlige partier burde være optaget af at gøre noget på området, fordi priserne steg så kraftigt under den borgerlige regering. Mange tal er blevet remset op, men tag bare hovedstadsområdet, hvor priserne steg med over 50 pct. i de 10 år, hvor de borgerlige var ved magten, det er en stigning på mere end 4,3 pct. i snit om året – langt over den almindelige prisudvikling.

Så kan man godt komme og sige alt muligt med, at man også indførte et takstloft. Jo, jo, men det var i 2008, og hvorfor skulle der gå så mange år, hvis det er så genialt med sådan et takstloft, hvorfor skulle det så vente så længe, når nu priserne i mellemtiden var eksploderet? Jeg synes egentlig, det ville være fint, om andre borgerlige partier end Dansk Folkeparti ville være med til at pynte lidt på problemstillingen. Under SR-regeringen i 1990'erne var tallet på udviklingen i prisstigningerne det halve. Men det er historik. Nu er der så afsat en ekstra milliard kroner, og det er SF meget glade for. Det skal gavne over hele landet på udvalgte områder, når det kommer til billetpriserne. Det forhandler vi så om, og de forhandlinger kan man jo også kun være med til, hvis man vil tage medansvar og ikke bare melde sig ud, som Venstre og Konservative har gjort det ved at foretrække tilværelsen i hængekøjen. Der må vel snart udskrives noget medicin for liggesår, tror jeg, hvis man bliver liggende i den hængekøje meget længere.

Takststigningsloftet skal fortsætte, og jo, der er sat spørgsmålstegn ved, om det egentlig batter noget. Det er rigtigt nok, at det ikke bliver gigantiske og bredt udsmurte prislettelser, men det bliver et opgør med den tendens, der var under den borgerlige regering, hvor man bare blev ved med at lade priserne stige, og hvor man ikke gjorde noget for at rykke det den anden vej. Det er faktisk det, der sker nu. Samtidig bliver der så afsat nye 500 mio. kr. om året til at forbedre forskellige kollektive trafikformer. SF ønsker at styrke den kollektive trafik, vi kæmper altid for, at der er gode muligheder for at komme på arbejde og i det hele taget transportere sig rundt med bus, tog, cykel og andre alternativer til bilen. Bilen er for mange nødvendig for at få hverdagen til at hænge sammen, ikke mindst i tyndt befolkede områder, men den er også en kilde til forurening, og den er en kilde til trængsel i de store byer, og derfor er det vigtigt at sørge for, at der er gode kollektive transportmuligheder. Den skal være hyppig, pålidelig og moderne, og så skal der gerne være en rimelig prisudvikling, så den er tilgængelig for så mange som muligt. Man skal ikke bare acceptere, at priserne bliver ved med at stige på et område og være ligeglad med det og lukke øjnene for de sociale konsekvenser, det jo har, for mange af dem, der bruger den kollektive trafik, har ikke noget alternativ, da de ikke har råd til en bil.

Jeg synes, vi kommer et godt skridt i den rigtige retning med den aftale, regeringen har lavet sammen med Dansk Folkeparti og Enhedslisten, og jeg vil godt kvittere over for begge parter, at de har villet være med til det. Som en substitut for den trængselsring, der var diskuteret, bliver der så nedsat en kommission, der skal se på trængselsproblemerne, på luftforurening og på andre spørgsmål. Men der kommer altså her en ekstra milliard kroner til den kollektive trafik, og jeg ville egentlig ønske, at vi kunne have et endnu bredere flertal for det end blot de partier, der er med i det nu.

Kl. 19:52

Første næstformand (Bertel Haarder):

Den første korte bemærkning kommer fra hr. Lars Barfoed.

Kl. 19:52 Kl. 19:55

Lars Barfoed (KF):

Jeg synes, hr. Jesper Petersen har en rigtig dårlig sag i dag. Socialistisk Folkeparti havde en mærkesag, som var, at taksterne i hovedstaden skulle nedsættes med, jeg tror, det var 40 pct., og det kunne ikke gå stærkt nok. Senest i januar, tror jeg det var, ville de være på det niveau, hvis SF kom i regering. Og så ville man også have en betalingsring for at løse trængselsproblemerne omkring hovedstaden. Nu har vi så fået en aftale, som går ud på, at bilskatterne skal stige. Jeg er enig i forhold til indgrebet mod leasingbiler og demonstrationsbiler, så lad nu være med at komme med den igen om, at det vil vi ikke være med til, for det indgreb er isoleret set rigtigt nok, men pengene bliver bare brugt forkert, for de bliver brugt til noget helt løsagtigt noget med, at der skal nedsættes priser og købes materiel, men man aner i denne stund overhovedet ikke, hvordan de priser skal nedsættes, eller hvad det er for noget materiel, der skal købes. Man har ingen konkrete bud på det.

Det, jeg gerne vil frem til, er: Det her løser ingen trængselsproblemer i hovedstaden overhovedet, og det var det, der var SF's store mål. Er det ikke korrekt, at det her ikke løser nogen trængselsproblemer i hovedstaden? For der er slet ikke nogen målrettede indsatser her i forhold til hovedstaden andet end en eller anden kommission, og der hører vi nogle tågede forklaringer om, at de skal ud i landet for at søge opbakning til at løse trængselsproblemerne.

Kl. 19:53

Første næstformand (Bertel Haarder): Ordføreren.

Kl. 19:53

Jesper Petersen (SF):

I modsætning til Det Konservative Folkeparti går vi jo sådan set op i at få mindsket trængslen og få gjort noget ved luftforureningen. Jeg har ikke hørt nogen fra de borgerliges side komme med nogle ordentlige løsninger. De har bare været optaget af at skælde ud; det er det, det har handlet om. De kommer så med de løsninger, der vil komme ud af en trængselskommission; den kunne man jo ønske sig at de borgerlige partier støttede op om skulle nedsættes, altså, andre partier end Dansk Folkeparti.

Det kan under ingen omstændigheder være til skade, at der nu bliver 1 mia. kr. mere om året til at investere i at gøre den kollektive trafik bedre og til på udvalgte områder at gøre den billigere. Tværtimod er det jo til skade for den kollektive trafik, at den tidligere borgerlige regering lod priserne eksplodere. Så jeg synes egentlig, at dem, der har en rigtig dårlig sag i forhold til at gøre noget på det område, er De Konservative. Og i virkeligheden kan man jo også stille det sådan op, at når der ikke kommer nogen trængselsring, kommer der nul kroner i indtægt til at gøre noget. Nu kommer der faktisk 1 mia. kr. mere til den kollektive trafik – 1 mia. kr. mere, end der ville have været, hvis de borgerlige partier stadig væk havde været ved magten.

Den der snak om, at man virkelig gerne ville have været med til at gøre noget ved demobilerne, synes jeg bare savner ethvert bevis fra virkeligheden. Man havde så mange år til at gøre noget ved det, og man accepterede bare, at indtægterne fra registreringsafgiften raslede ned, og at en massivt voksende del af bilmarkedet var leasingbiler og demobiler, og der var meget lidt handling. Og så kan man jo altid komme bagefter og sige, at man synes, det var meget vigtigt at gøre noget ved det, men det var bare lidt svært at få øje på.

Kl. 19:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Lars Barfoed.

Lars Barfoed (KF):

Jeg skal ikke sidde her uden at sige det imod, når hr. Jesper Petersen påstår, at Konservative ikke vil gøre noget for at løse trængselsproblemer. Vi har i 10 år i regering sat omfattende investeringer i gang i hovedstadsområdet for at styrke den kollektive trafik. Man kan bare kigge ud på gaden her, hvor de er i fuld gang med at bygge en metrocityring, og vi har på en lang række andre områder styrket den kollektive trafik eller er i gang med at gøre det med de enorme anlægsprojekter, der er sat i gang omkring hovedstaden, primært for så vidt angår den kollektive trafik. Når man ser på den samlede investeringsramme, kan man se, at vi brugte to tredjedele på den kollektive trafik. Så kom ikke og sig, at Det Konservative Folkeparti ikke løser trængselsproblemer og ikke tager sig af den kollektive trafik, for det har vi vist gjort mere, end nogen socialdemokratisk ledet regering nogen sinde har gjort.

Det her løser stadig væk ikke nogen trængselsproblemer. Der er jo ikke nogen løsning; man vil bare nedsætte en kommission. Det er det eneste. Der er ikke nogen konkrete forslag her, der løser nogen som helst problemer, og det er jo det, der er en falliterklæring fra Socialistisk Folkepartis side. Og de her takstnedsættelser er jo heller ikke målrettet hovedstaden. Vi hørte jo før hr. Kim Christiansen sige, at det var noget med – måtte man forstå – at taksten mellem landsdelene skulle nedsættes, men det løser ikke trængselsproblemer i hovedstaden. Der er ingen løsninger. Så indrøm det dog og sig: O.k., vi tabte den her sag på gulvet. Og så lad os komme videre.

Kl. 19:56

Første næstformand (Bertel Haarder): Ordføreren.

Kl. 19:56

Jesper Petersen (SF):

Altså, der er en eller anden, der må hjælpe formanden for Det Konservative Folkeparti med at få styr på argumentationskæden, for først starter man med at sige, at Det Konservative Folkeparti og den gamle regering har gjort ekstremt meget for at mindske trængslen, de har nemlig investeret i den kollektive trafik. Og bagefter siger man, at nu vil regeringen investere mere i den kollektive trafik, men at det jo ikke hjælper på trængslen. Altså, det hænger simpelt hen ikke sammen, hvad den konservative formand siger. Når de borgerlige investerer i den kollektive trafik, hjælper det på trængslen, men hvis vi gør det, så virker det ikke. Altså, der er 1 minut til at holde det indlæg, og så er det alligevel godt klaret, at man kan få skabt en argumentationskæde, der er så ødelæggende for en selv på bare det ene minut

Vi laver nu investeringer i bedre kollektiv trafik og i billigere kollektiv trafik. Det vil alt andet lige være med til at styrke den kollektive trafik som alternativ til bilismen, ikke bare i København, men i hele landet, og så bliver der jo altså en trængselskommission, der ud over den effekt, som investeringer og billetprissænkninger har, kan komme med forslag. Og det er muligt, at man ikke vil være med til at nedsætte den kommission og ikke vil være med til at tage ansvar for at gøre noget ved trængselsproblemerne, men jeg håber trods alt, at man, når den kommission så er færdig, vil være med til at se på de forslag, der kommer fra den, så vi kan få løst de alvorlige problemer, som SF især har været med til at pege på.

Kl. 19:58

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Kristian Pihl Lorentzen for en kort bemærkning.

Kl. 19:58

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak. Er der en ting, der står lysende klart efter debatten her i dag, er det, at specielt SF har en meget, meget dårlig sag, og den dårlige sag startede jo med det oplæg, der havde det misvisende navn »Fair løsning«, hvor man gik ud og lovede de her massive sænkninger af prisen i den kollektive trafik. Det har man så ikke indfriet, for den aftale, der nu er indgået for at redde lidt ansigt i kølvandet på betalingsringsfarcen, har jo slet ikke indfriet de løfter. Så SF har en dårlig sag, kan vi roligt konkludere.

Når jeg hører på hr. Jesper Petersen, kommer jeg uvilkårligt til at tænke på en hædersdame, og det er Margaret Thatcher. Hun fortalte på et tidspunkt, hvad definitionen på en socialist er. En socialist er en person, der på et eller andet tidspunkt løber tør for andre menneskers penge, og det er jo lige præcis det, der er noget af kernen i det her. Derfor vil jeg spørge hr. Jesper Petersen: Hvor mange flere milliarder skal der pumpes ind i den kollektive trafik fra bilisterne, der har brug for deres bil hver eneste dag? Hvornår er man tilfreds?

Kl. 19:59

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 19:59

Jesper Petersen (SF):

Jeg har det glimrende. Jeg synes egentlig ikke, at man kan sige, at det er nogen dårlig sag for et parti, der arbejder for den kollektive trafik, at der nu bliver afsat 1 mia. kr. mere til den om året. Det synes jeg er rigtig godt. Jeg har det også meget fint med, at vi nu lukker den mulighed for omgåelse, for at slippe uden om den registreringsafgift, man skulle betale, hvis man købte en bil på samme vilkår som alle mulige andre, et hul, som de borgerlige partier jo lod stå åbent i alle de år. Man så bare til, mens indtægterne fra registreringsafgiften raslede nedad. Det var i virkeligheden dybt uansvarligt, at man lod det passere så længe. Man havde alle muligheder for at gøre noget ved det, og der skete ingenting.

Så kan jeg forstå på hr. Kristian Pihl Lorentzen, at det mest geniale, man foretog sig overhovedet, var at lave det her takstloft. Men hvorfor skulle der gå indtil 2008? Hvorfor lod man priserne eksplodere indtil da, før man lavede det der takstloft, når man nu havde været ved magten siden 2001? Jeg synes i virkeligheden, at det, der er kommet ud af debatten i dag fra Venstres side, er, at man påpeger sine egne undladelsessynder på en lang række punkter, og man får bekræftet, at man ikke er interesseret i at tage medansvar for at gøre noget godt for den kollektive trafik, og det synes jeg er en skam.

Kl. 20:00

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Kristian Pihl Lorentzen.

K1. 20:00

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg tror, at der er mange i befolkningen, der gerne ser, at vi ser fremad og prøver at løse de udfordringer, der er nu, selv om historikken kan være meget interessant.

Men jeg vil gerne som opfølgning spørge, om SF klynger sig til standardsvar nr. A 1, for når der er et eller andet, der skal løses i den offentlige sektor, hedder melodien: Send flere penge. Det kunne jo godt være, at vi for de midler, der er til rådighed, kunne få mere og bedre kollektiv trafik. Er SF indstillet på at indgå i et samarbejde om at få den kollektive trafik til at køre længere på literen gennem en bedre organisering osv., som vi ser andre steder i Europa? Eller er det eneste svar, SF har: Send flere penge?

Det andet spørgsmål er: Vil SF også gerne være med til at sikre en grønnere og mere sikker bilpark? Og hvis SF vil det, hvad er så svaret på det? Nu har man jo så brugt 1 mia. kr. forlods, så den har vi ikke at gøre godt med. Men hvad er SF's svar på det?

Lad mig så lige lukke den der myte om, at vi er imod at lukke leasinghullet. Det går vi ind for. Men der er forskel på, hvordan man bruger pengene, og vi vil ikke være med til at bruge penge, der kommer fra mennesker, der rundtomkring i landet er afhængige af deres bil for at passe arbejde og uddannelse. Det er der, vandene skilles.

Kl. 20:01

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 20:01

Jesper Petersen (SF):

Indlægget starter med, at vi skal se fremad, og så kommer der alligevel noget historik om at lukke leasinghullet og om demobiler. Det, som jeg bare i al stilfærdighed søgte at påpege, var, at hvis man virkelig mente det, og det gælder også De Konservative, har man jo haft alle chancer for at gøre noget ved det. Det gjorde man så bare ikke. Og jeg synes, at politikere også skal bedømmes på, om de, når de har chancen, løser det, som de siger at de gerne vil. Det her er bare et eksempel på, at det gjorde de borgerlige ikke.

Jeg vil til gengæld gerne erklære mig enig i og rose hr. Kristian Pihl Lorentzen for blikket for, at det selvfølgelig ikke kun handler om penge. Det er en meget vigtig ting, at der er de fornødne midler, hvis man skal investere i nogle forbedringer, men man kan klart også lave ting ved hele organiseringen og ved alle mulige intelligente løsninger på området. Det er vi overhovedet ikke uenige i. Og det er jo nogle af de ting, der faktisk kan komme ud af det at lave en trængselskommission, nemlig at vi får nogle af landets skarpeste hjerner på området til at komme med nogle af de forslag, som vi så bagefter kan bruge. Det ville være skønt, hvis Venstre til den tid vil være med. Når man forsøger at blokere det nu, kan man til den tid komme igen i anden halvleg og være med til at løse nogle af problemerne. Det samme kan man, når der skal laves en ny beskatning af vores bilpark. Der er lagt op til i regeringsgrundlaget, at der skal laves en provenuneutral omlægning, og den ser vi meget gerne lavet sammen med Venstre.

Kl. 20:03

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Leif Mikkelsen for en kort bemærkning.

K1. 20:03

Leif Mikkelsen (LA):

Tak. Jeg tror, vi alle kan huske de flotte busreklamer i valgkampen, hvor hr. Jesper Petersens – må jeg formode – åndelige leder trådte frem og pegede på, at nu skulle billetpriserne i den kollektive trafik i København sænkes med 40 pct. Jeg går ud fra, man har regnet på, hvor meget det vil koste. Derfor er spørgsmålet: Hvor tæt når man nu på? Skal vi forvente, at hr. Jesper Petersen mangler flere penge for at nå sit mål, eller hvor langt kom man? Hvad er forventningen egentlig? Er det 5, 10, 15, 20 eller 40 pct., man får sænket de her priser ved den her lille øvelse? Det synes jeg ville være interessant at få svar på, og vi må kunne få svaret nu. SF må have regnet på det.

K1. 20:04

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 20:04

Jesper Petersen (SF):

Jo, men hr. Leif Mikkelsen ved jo godt, at det hænger sådan sammen, at når der ikke kommer de penge ind, som man havde forudsat, f.eks. fordi der ikke bliver lavet en trængselsring, så har man selvfølgelig heller ikke de penge at gøre godt med. Vi kan ikke bruge penge, der ikke er der, og derfor kan vi jo ikke gøre det samme. Men vi gør så noget andet. Vi har faktisk fundet en ekstra milliard kroner til at sænke priserne på udvalgte områder i den kollektive trafik, og havde Liberal Alliance villet være med til at lukke det hul, der er tale om, vedrørende demo- og leasingbiler, kunne man også have været med til at få indflydelse på, hvordan de her prisnedsættelser kan ske.

Men konklusionen er jo, at hvis de borgerlige stadig havde haft magten, var det simpelt hen aldrig sket. Så var der ikke kommet den ekstra investering i den kollektive trafik, der var ikke kommet de ekstra muligheder for at nedsætte priserne. Tværtimod må man jo gå ud fra, at man på en eller en måde skulle finde de penge. Jeg har hørt hr. Leif Mikkelsen tidligere i dag tale om, at der faktisk kommer 30 mia. kr. for meget ind fra afgifter på forskellig måde på bilisme. Der må man jo den anden vej have en eller anden idé om, hvor de så kan spares henne, eller hvad det er for nogle andre skatter, der skal stige, for at vi kan lukke det hul. Det er jo ikke ansvarsfrit bare at komme og sige her, at man skal have 30 mia. kr. færre ind fra bilisme.

Kl. 20:05

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Leif Mikkelsen.

Kl. 20:05

Leif Mikkelsen (LA):

Det er meget heldigt, at det ikke er forbudt at snakke udenom, kan jeg høre. Men det er heller ikke forbudt at gentage spørgsmålet. Jeg spurgte faktisk, om SF har foretaget nogle beregninger over, hvor tæt man med den her sænkning af prisen på den kollektive trafik er på det mål, som man proklamerede i valgkampen. Man må jo vide, hvor langt man er nået med den her aftale. Det var åbenbart trængselsringen, der skulle have finansieret det, og vil det sige, at det var det antal milliarder kroner, som man regnede med derfra, som kunne bringe os ned på 40 pct.? Så er det da interessant.

Så noterer jeg mig i øvrigt hr. Jesper Petersens bemærkning om, at der ikke var nogen andre, der kom med løsninger på trængslen i København. Så hvis SF stadig væk er engageret i det spørgsmål, forventer jeg og håber da på, at SF så vil støtte et forslag, når vi kommer med det, om at bygge en havnetunnel, som kan løse trængselsproblemerne. Ellers bliver det jo regeringen, der overhovedet ikke har nogen løsningsforslag på trængslen i København. Det bliver spændende at se.

Men det er meget interessant at høre, hvor tæt man er på målet. Er udenrigsministerens proklamering ved at blive indfriet, eller er man langt fra det?

Kl. 20:06

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 20:06

Jesper Petersen (SF):

Jeg synes i virkeligheden, at hr. Leif Mikkelsens ubetvivlelige intellekt kan bruges langt bedre end til at køre den stil her. Altså, der kommer ikke nogen trængselsring, og derfor er der ikke de samme penge, som der var før. Der er så nogle andre penge og nogle forhandlinger om, hvordan de skal bruges. Det har de borgerlige parter i Dansk Folkeparti valgt at tage et medansvar for. Det samme gør Enhedslisten. Så finder vi løsningerne på, hvordan vi gerne vil bruge

de penge til at nedsætte priserne i den kollektive trafik. Og det ærgrer mig sådan set bare, at Liberal Alliance ikke vil være med til det, for uanset hvor mange procent det betyder det ene eller det andet sted, er det da sjovere at være med og have indflydelse, end bare at skælde ud på dem der faktisk prøver at gøre noget for den kollektive trafik.

Kl. 20:07

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Henning Hyllested for Enhedslisten.

K1 20:07

(Ordfører)

Henning Hyllested (EL):

Der er allerede blevet sagt meget, og jeg tror ikke, at jeg, når vi er nået til dette fremskredne tidspunkt, vil stå og gentage noget. Den socialdemokratiske ordfører har tidligere ligesom redegjort for de ganske voldsomme prisstigninger, som der har været i den kollektive trafik, og som jo er nogle, der ligger langt over, hvad der er den almindelige prisudvikling i samfundet. Hr. Kim Christiansen har på et tidspunkt remset op, hvad det rent faktisk koster at køre mellem landsdelene, og det er jo nogle tal, der i høj grad taler for sig selv. Jeg tror, vi roligt kan slå fast, at taksterne, priserne, for at bruge den kollektive trafik i dag er for høje, og at de i hvert fald af befolkningen opleves som alt for høje.

Derfor er vi selvfølgelig også glade for, at vi på baggrund af den, skal vi sige triste udvikling, der har været i forhold til trængselsringen, jo trods alt har fået et trafikforlig – nu kaldet trafikmilliarden – hevet i land med regeringen og med Dansk Folkeparti, som også koblede sig på. Og der er vi da for så vidt glade for, at Dansk Folkeparti også er kommet til en erkendelse af, at der var behov for at styrke den kollektive trafik. Vi synes selv, at man med det trafikforlig, som er blevet indgået, ligesom tager hul på at vende udviklingen, i og med at man nu pludselig lægger vægten på den kollektive trafik. Vi ser det faktisk også som noget, der ligger lidt i forlængelse af den finanslovaftale, vi har lavet med regeringen, som også har været nævnt tidligere her i dag, altså at man på et tidspunkt skal se et provenu fra nogle kørselsafgifter på lastbiler, og hvor pengene jo også er øremærket til en bedre og billigere kollektiv trafik.

Så har der i dag været snakket en del om, at det er bilisterne, der må holde for, at det er bilisterne, man hiver pengene ud af, at det er bilisterne, man brandskatter, og man så overfører pengene til den kollektive trafik. Jeg har i mine spørgsmål til hr. Kristian Pihl Lorentzen sådan været inde på, at det godt kan være, at vi i det her land har nogle registreringsafgifter, som er ganske høje. Men ikke desto mindre må vi jo konstatere, at de siden 1990 faktisk er faldet, i og med at man har forhøjet beløbet for det her skalaknæk, som jeg var inde på, og som altså i virkeligheden betyder, at det er nogle nedsættelser af anskaffelsesprisen på biler, der er ganske voldsomme. Det samme gælder for benzinafgifterne, som jo siden 1989 er steget ganske, ganske lidt. Det betyder, at prisen på en liter benzin, som i dag jo ellers ligger på omkring 12 kr., hvis den skulle have fulgt den udvikling, der har været i priserne på den kollektive trafik, i stedet for ville have ligget på over 30 kr. pr. liter.

Jeg konstaterer også, at ordførerne på trods af den her diskussion for så vidt alle starter deres indlæg med at bakke op om den kollektive trafik og hylde den, og alle har i virkeligheden lod og del i, at man har investeret i den kollektive trafik. Så må man jo bare undre sig over, hvorfor der rundtomkring er så store problemer i den kollektive trafik. Som hr. Kristian Pihl Lorentzen på et tidspunkt selv gjorde opmærksom på, er der jo mange rundtomkring, især uden for byerne, lad os bare sige det sådan, der er henvist til at køre i bil, og de har ikke andre muligheder. Det er rigtigt, men det skyldes vel et eller andet sted, at der har været nogle forsømmelser i forhold til den

kollektive trafik, og det ved vi jo alle sammen: Der er rundtomkring i det ganske land blevet lukket busruter en masse, og så bliver folk henvist til at tage bilerne. Det tyder da ikke på, at opbakningen omkring den kollektive trafik er voldsomt stor.

Jeg har, kan vi sige, med lidt undren siddet og hørt på, at man, når man var i en forligskreds – det kan jeg forstå – så var venner. Jeg ved så ikke, hvad de andre er, men jeg vil sige, at jeg nu ikke betragter andre folk som fjender i den forstand. Men nogle af vennerne har ligesom været fremme i forhold til at have mange ønsker til, hvad de mener der kan komme ud af vores fælles trafikforlig om trafikmilliarden. Der har været nævnt fjernbusser, HyperCard og rejsekort, og jeg ved ikke hvad. Det er klart, at Enhedslisten jo også har en lang række rigtig gode forslag til, hvordan vi synes at de her penge skulle udmøntes, men dem vil jeg undlade at komme med her, for dem vil jeg da ligesom gerne prøve at diskutere i forligskredsen, og så lad os dér prøve at finde ud af noget fælles. Jeg vil bare slå fast, at Enhedslisten er et parti, der fra sin oprindelse har kæmpet hårdt for den kollektive transport, og at vi altså mener, det på alle ledder og kanter er noget, der er en offentlig opgave.

Vi mener faktisk, at alle i det her land skal kunne bevæge sig rundt, og at man skal skabe mobilitet for alle, altså mellem hjem og arbejde, mellem hjem og fritidsinteresser og fritid i det hele taget, men det skal jo, som det også påpeges af nogle ordførere, netop være et frit valg. Det skal også være et valg for dem, som ikke har råd til at anskaffe sig en bil, også selv om de bor i yderområderne. Og det er i virkeligheden det, der er problemet.

Desuden er den kollektive transport jo altså en måde at transportere folk på, der er langt, langt mere klima- og miljøvenlig, end at det er sådan, at der sidder en mand i hver sin bil og kører rundt.

Kl. 20:13

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Kristian Pihl Lorentzen for en kort bemærkning.

Kl. 20:13

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak. Jeg kan høre på hr. Henning Hyllested, at der jo er store forventninger til den her trafikmilliard, og at der allerede er masser af ideer til, hvad den skal bruges til. Spørgsmålet er, om ikke pengene er brugt mange gange allerede, men det overlader vi trygt til forligskredsen at forhandle sig frem til. Jeg kan bare høre, at der er store forventninger.

Noget andet, jeg kan høre at Enhedslisten har store forventninger til, er den her trængselskommission, der er nedsat, og som går den strategiske analyse i bedene. Der er iværksat for 25 mio. kr. Men der har vi jo set opfindsomme forslag fra bl.a. miljøorganisationen NOAH, som har det her ønske om at plukke bilisterne for nogle flere penge, altså at bilisterne skal have nogle flere pisk, for at man kan løse det her.

Der vil jeg høre hr. Henning Hyllested: Pusler man med andre forslag ovre på Enhedslistens fløj om, at der skal piskes nogle flere penge ud af bilisterne? Eller handler den der trængselskommission, sådan som Det Radikale Venstre var inde på, i virkeligheden om politisk skoling af befolkningen, så det bliver sådan nogle mennesker, der bare har stor betalingsvillighed og med glæde slipper slanterne? Eller hvad handler den trængselskommission egentlig om, hvis det står til Enhedslisten?

Kl. 20:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 20:14

Henning Hyllested (EL):

Hvis det står til Enhedslisten, handler det om, at nogle, som har rigtig meget forstand på trafik og trængsel, dvs. nogle forskere, nogle trafikplanlæggere og nogle byplanlæggere, kunne finde sammen og komme med en masse rigtig gode forslag. Og det er klart, at det vil jeg ikke prøve at lægge mig i vejen for ved at komme og sige, at Enhedslisten står for dit og dat og dut, og dermed ligesom prøve at komme trængselskommissionen i forkøbet.

Men vi har selvfølgelig nogle forslag. Vi ser faktisk med sympati på det forslag, som hr. Kristian Pihl Lorentzen selv omtaler fra NOAH-Trafik, om på en eller anden måde at afgiftsbelægge også private parkeringspladser.

Kl. 20:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 20:14

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Ja, det bekræfter jo bare mine bange anelser. Det handler jo i virkeligheden om at presse nogle flere penge ud af bilisterne, når man nu ikke fik betalingsmuren.

Men jeg vil da også godt spørge lidt til det der med bilafgifterne. Nu mente hr. Henning Hyllested, at vi åbenbart betaler meget lidt i bilafgifter. Der vil jeg bare spørge: Er det ikke godt nok for Enhedslisten, at vi betaler verdens højeste bilafgifter – 43 mia. kr. om året? Altså, hvor langt skal vi op? Skal vi være nummer et i universet, eller hvornår er nok nok? Altså, anerkender man ikke, at uanset hvor meget kollektiv trafik der laves i landet, vil der altid være store områder, der ikke kan dækkes af kollektiv trafik, for der er altså nogle realiteter, med hensyn til hvornår folk skal møde på arbejde, aflevere børn i børnehaver osv.

Anerkender Enhedslisten overhovedet ikke, at store dele af landet har brug for bilen, og at vi aldrig vil kunne dække det med busser, der kører i alle retninger på alle tidspunkter af døgnet? Det ville jo være en miljøkatastrofe. Altså, er det i virkeligheden sådan et ideologisk felttog mod bilismen, som Enhedslisten er ude i?

Kl. 20:16

$\textbf{F} \\ \textbf{Ø} \\ \textbf{rste næstformand} \\ \text{(Bertel Haarder):} \\$

Ordføreren.

Kl. 20:16

Henning Hyllested (EL):

Det er fuldstændig rigtigt. Jeg er enig med hr. Kristian Pihl Lorentzen i, at vi ikke kan dække landet totalt og så finmasket med kollektiv trafik, at vi kan afløse en hvilken som helst bilkørsel og dermed, om jeg så må sige, afskaffe bilen. Det kan naturligvis ikke lade sig gøre. Men jeg er helt overbevist om, at vi er langt, langt fra mætningspunktet, og at vi i høj grad kan overføre meget biltrafik til at være kollektiv trafik. Det sker jo, og vi kæmper for det, først og fremmest med klima- og miljømæssige formål og for at skabe en øget mobilitet på nogle gode klimamæssige og miljømæssige betingelser.

Kl. 20:16

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Leif Mikkelsen for en kort bemærkning.

Kl. 20:16

Leif Mikkelsen (LA):

Hr. Henning Hyllested peger på, at det her er en fantastisk løsning, og vi ved, at der er afsat 500 mio. kr. til sænkning af prisen på billet-

ter, vi ved, at der er afsat 500 mio. kr. til forbedring af den kollektive trafik – det kan vel være investeringer i materiel osv.

Nu har vi i dag næsten helt undgået at nævne vores smertensbarn IC4, som vi jo vel nok er enige om er et problem. Kunne hr. Henning Hyllested, som jeg mener har gjort sig nogle tanker om det, tænke sig, at de her midler – de her penge er trods alt til rådighed hvert år – kunne anvendes til at finde en bedre løsning på det område, og at der eventuelt kunne findes dækning for at få det projekt skrottet, så man kunne komme videre ad en farbar vej, så vi også havde tog, der kunne køre? For forudsætningen for, at man kan prioritere kollektiv trafik og sige, at vi bare kan bruge den, er sådan set, at togene kan køre, og det kan IC4 slet ikke, hvilket vi begge ved.

K1 20:17

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 20:17

Henning Hyllested (EL):

Jeg er helt sikker på, at midlerne fra det her trafikforlig i virkeligheden ikke er tilstrækkelige til at løse IC4-problemet. Det må løses et helt andet sted og med nogle andre midler, det er jeg helt overbevist om, og det tror jeg faktisk at ordføreren fra Liberal Alliance er enig med mig i.

Kl. 20:18

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Leif Mikkelsen.

Kl. 20:18

Leif Mikkelsen (LA):

Jeg vil stille et enkelt spørgsmål. Enhedslisten forsvarer jo trængselsringen meget og siger, at det var en god idé. Vil det sige, at Enhedslisten så nu er fuldt tilfreds og ikke har nogen løsningsforslag til de trængselsproblemer, som jeg ikke går ud fra bare er forsvundet fra eksempelvis København eller måske endda andre storbyer i Danmark? Eller er det godt nok bare at få de her penge at fordele, og så er det måske i bund og grund ligegyldigt med trængslen i hovedstaden?

Kl. 20:18

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 20:18

Henning Hyllested (EL):

Vi synes jo faktisk, at den aftale, vi har indgået, er en ganske god aftale, når vi nu – vil jeg gerne sige – ikke kunne få trængselsringen. I den situation er det her en udmærket løsning, som jo altså genererer og øremærker nogle penge til bl.a. at se på trængslen i hovedstadsområdet, men ikke kun til det. Den ene milliard er jo afsat til investeringer og til nedsættelse af takster i det ganske land. Så skal der nedsættes en trængselskommission, som skal se på de trængselsproblemer, som jo ikke er forsvundet, og som jo først og fremmest skyldes, at hovedstaden er ved at sande til i biler. Og det er jo derfor, man må se på, hvordan man sætter ind over for det, altså hvordan man sætter ind over for den bilpendling. Det er formålet med trængselskommissionen og for så vidt intet andet.

Kl. 20:19

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Leif Mikkelsen som ordfører.

Kl. 20:19

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Forespørgslen lød jo egentlig, om ministeren vil redegøre for regeringens planer for nedsættelse af prisen i den kollektive trafik og finansieringen heraf. Det svar må vi jo så sådan set vente med at få. Enten er vi kommet for tidligt med den her forespørgsel, eller også er man bagud med besvarelsen. I hvert fald er der ikke noget svar på det, bortset fra at man her næsten en hel aften har glædet sig over, at man har nappet en milliard fra bilisterne, som man så kan fordele til nogle andre, og dermed har øget skattetrykket. Det gør man så i den der vennekreds. Det er det, der ligesom står tilbage.

Vi har så fået konstateret, at vennekredsen med ministeren i spidsen faktisk synes, det er helt i orden, at man tager en milliard fra bilisterne og flytter over til den kollektive trafik. Så fik vi ligesom det på plads og ved, hvad holdningen er til det område, og derfor kan man, så længe vi har den her regering, forvente sig mere af samme skuffe. Derfor er det jo værd at understrege det, så man bliver opmærksom på den ubalance, der er i, hvordan vi behandler bilister i forhold til den der nødvendige transportform, som det er for mange mennesker. De bidrager faktisk i skatter og afgifter med 43 mia. kr., og det koster kun 10 mia. kr. om året at vedligeholde og udbygge vores vejnet. 10 mia. kr. om året. Så man plukker dem godt og grundigt, og derfor var det mærkeligt, at man så skulle plukke dem yderligere.

Jeg vil gentage, at der altså er to løsningsmuligheder på et problem, når man skal lukke et hul. Det er jo ikke nødvendigvis at øge skatte- og afgiftstrykket. Man kunne også have sænket registreringsafgiften, som det er nævnt. Vi har et afgiftstryk på det område, der er højere end nogle af de landes overhovedet, vi normalt sammenligner os med. Dermed skævvrider vi det marked. Det er virkelighedens verden.

Så vi står og konstaterer, at der er en kreds, der gerne vil det, og så har vi et forslag til vedtagelse, som jeg gerne vil sige at Liberal Alliance er helt enige i, for vi er medforslagsstillere. Jeg vil bare pege på, at der også er et spørgsmål om videreførelse af takstloftet deri, og det ligger ikke til os liberale at have lofter og takstlofter osv. Det burde egentlig slet ikke være der, så der er en lille skævert i den der. Men vi tager det sure med det søde, og dermed er vi selvfølgelig helt enige i det, og vi konstaterer, at vennerne tager fra bilisterne og giver til den kollektive trafik.

Kl. 20:22

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Lars Barfoed.

K1. 20:22

(Ordfører)

Lars Barfoed (KF):

I virkeligheden er det en mærkelig sag, vi diskuterer her i dag, og det er også mærkelige svar, vi har fået fra regeringen. For baggrunden for den diskussion, vi har haft, er jo regeringens planer om sammen med Enhedslisten og Dansk Folkeparti at tage en milliard fra bilisterne, som i forvejen er de bilister i verden, der er højst beskattede, og så fordele den til dels takstnedsættelser, dels investeringer i kapaciteten i den kollektive trafik ud over hele landet.

Men hvad var egentlig baggrunden for det her? Det var, at regeringen ville lave en betalingsring. Man ville simpelt hen sørge for, at familien med mor og far, som har brug for at køre frem og tilbage til København hver dag, skulle betale mindst 11.000 kr. mere pr. år pr. person for at passe deres arbejde og hente deres børn, hvor de nødvendigvis skulle bruge deres bil. Eller håndværksmesteren, som måske endda havde flere biler, og som skulle passe alle mulige forskellige håndværksopgaver rundtomkring i hovedstaden og derfor ligge

og køre frem og tilbage, skulle betale tusindvis af kroner ekstra, fordi regeringen ville lave en betalingsring for at begrænse trængslen.

Det var helt tydeligt, at Socialistisk Folkeparti var meget glad for den idé. Det var også dem, der har opfundet den. Men Socialdemokratiet forsvarede den jo også bravt. Lige til det sidste var man stærk tilhænger af det. Det samme var Det Radikale Venstre, og Enhedslisten selvfølgelig. Men pludselig vendte man om, og vi så en statsminister, der på et pressemøde meddelte, at nu skulle der ikke være nogen betalingsring. Man var bukket under for presset, selv om man godt kunne lide ringen, og selv om man gerne ville presse familierne, håndværksmestrene og andre til at betale mere for at køre rundt i hovedstaden. Man havde bøjet sig for presset, formentlig presset fra borgmestre i socialdemokratisk ledede Vestegnskommuner.

Statsministeren kunne på pressemødet meddele – man skal huske, at det her altså drejede sig om trængselsproblemer i hovedstaden: Betalingsringen bliver ikke til noget, men i morgen har vi en rigtig god løsning.

Man måtte forstå, at det var en løsning på det, der hele tiden havde været problemet, nemlig trængselsproblemerne i hovedstaden. Og hvad åbenbarede sig så? Ja, der kom så den her løsning, som overhovedet ikke har noget som helst med trængselsproblemerne i hovedstaden at gøre. Regeringen har intet konkret bud på at løse trængselsproblemer i hovedstaden andet end en kommission. Vi har jo i dag har fået forskellige spøjse betragtninger om, hvad kommissionen skal beskæftige sig med. Hr. Kim Christiansen forsikrer, at den i hvert fald ikke skal foreslå en betalingsring, mens vi fra anden side får at vide, at den sikkert skal se på, om man kan lave en eller anden form for betaling for bilisterne, altså roadpricing eller sådan noget. Andre har sagt, at den her kommission, man har nedsat, skal ud i landet og søge opbakning til at løse trængselsproblemerne i hovedstaden. Der er kommet alle mulige mærkelige forklaringer. Det korte af det lange er, at der ingen konkrete bud er.

Forespørgslen går jo ud på, at regeringen skal redegøre for planerne for finansieringen af nedsættelsen af priserne og for nedsættelsen af priserne i den kollektive trafik. Finansieringen, ja, det har vi fået at vide. Man kan altid finde pengene. Altså, der er aldrig nogen problemer i en socialdemokratisk ledet regering, slet ikke når man har folkesocialister med om bord, med at øge skatter og finde penge til nye udgiftskrævende forslag. Men hvordan pengene skal bruges, aner man ikke. Man siger, at man har lavet en aftale. Nogle siger endda, at det er en visionær plan. Men der er endnu ingen konkrete bud på, hvordan de takster skal nedsættes. Det eneste, vi kan finde ud af, er åbenbart, at de i hvert fald ikke skal bruges specifikt til hovedstadens trængselsproblemer, som jo ellers var det, der var grundlaget for det hele. Der er heller ikke nogen bud på, hvad det er for noget materiel, man skal købe. Jeg er sikker på, at man nok skal få brugt den milliard, for socialdemokrater og folkesocialister er altid gode til at bruge penge. Der er jo brug for at anskaffe mere materiel - det kan vi alle sammen blive enige om - men man har ingen bud på det.

Det her med at sænke prisen på den kollektive trafik bl.a. mellem landsdelene, hvad hjælper det i grunden på noget som helst? Der er intet videnskabeligt belæg for, at det at sænke priser i kollektiv trafik overhovedet flytter trafik fra privatbilisme over til den kollektive trafik. Intet som helst belæg er der for det. Det her vil vise sig at være spild af skatteborgernes penge, spild af bilisternes penge, de bilister, som nu skal betale 1 mia. kr. mere om året til et projekt, som intet som helst trængselsproblem løser.

Jeg synes, det er pinligt for regeringen, at man ingen planer har, og det er helt sikkert, at man ikke får løst de problemer, som man egentlig havde sat sig for at løse. Man spilder kun pengene.

I Det Konservative Folkeparti har vi haft – og har stadig væk – helt anderledes konkrete planer for, hvordan vi kan gøre noget ved trængselsproblemerne i hovedstaden. Vi har under VK-regeringen

gennemført en række vigtige vejinvesteringer, som alle kan konstatere er i fuld gang med at blive gennemført. Vi har fundet finansiering til motorvejsbyggerier mod Frederikssund, mod Helsingør og mod Køge og til en Motorring 4, og vi har etableret en række nye projekter, der går ud på at forbedre den kollektive trafik omkring hovedstaden, Metro Cityring, ny jernbane til Roskilde osv. Så vi har gjort noget for at styrke den kollektive trafik og løse trængselsproblemer, og det vil vise sig i de kommende år, når de investeringer bliver gennemført, at det rent faktisk løser en del af problemerne.

Kl. 20:28

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så giver jeg ordet til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Kim Christiansen.

Kl. 20:28

(Ordfører for forespørgerne)

Kim Christiansen (DF):

Når jeg nu tager ordet her i anden runde, er det egentlig ikke så meget for at starte en ny debat eller forlænge den nuværende debat. Jeg vil bare sådan set kvittere over for de tilstedeværende, for jeg synes egentlig, at det har været en god og konstruktiv debat. Vi har i hvert fald fundet ud af flere ting, vi har været enige om. Vi har været enige om, at det var fornuftigt at lukke det her leasinghul. Vi kan så bare i Dansk Folkeparti glæde os over, at vi tog det ansvar og var med til det. Og så er vi selvfølgelig lidt uenige om definitionen af, om det her i grunden er nogle penge, der bliver taget fra bilisterne. Jamen hvis ikke vi havde lavet det her indgreb, var pengene bare ikke kommet i kassen. Så man kan sige, at det jo ikke er noget, man direkte går ud og merbeskatter bilisterne med. Jo, vi lukker nogle huller, og det har vi det egentlig ganske glimrende med.

Så er det blevet kaldt trafikmilliarden. Der vil jeg gøre forsamlingen opmærksom på, at det rettelig burde hedde trafikmilliarderne, fordi det her jo går over flere år. Jeg tror, at det vil blive til glæde og gavn for den kollektive trafik.

Vi fik ikke alle svarene i dag, men jeg synes alligevel, det var godt, at vi bibeholdt den her debat og har fået en masse gode og konstruktive input til, hvordan vi kommer videre, for jeg tror, at vi alle sammen har et eller andet fælles mål om, at vi egentlig godt vil gøre det bedre på den kollektive trafiks område. Så kan vi være uenige om, hvordan vi tilvejebringer midlerne til det, men der har vi så valgt at gå med i det her forlig med regeringen. Det er ikke, fordi det er vennerne, vil jeg sige til hr. Leif Mikkelsen, men det er, fordi det er vores forligspartner.

Kl. 20:30

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til alle ordførerne og ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet

Afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted på torsdag, den 22. marts 2012.

Kl. 20:30

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 21. marts 2012, kl. 13.00.

0	n, der fremgår af Folketingets hjem
meside.	
:	
Mødet er hævet. (Kl. 20:31).	